Приложение II към Стратегия за цифрова трансформация на България 2026 – 2030 г.“

Програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г.
Пътна карта на България

Раздел 1: Анализ на актуалното състояние на цифровата трансформация в специфичния за България контекст – Приложение към Стратегията

Раздел 2: Национални траектории и целеви стойности, които да допринесат за постигането на целите на ЕС в областта на цифровите технологии

Раздел 3: Политики, мерки и действия за постигане на цифровите цели

3.1 Общ преглед на мерките за цел:

Цифрови умения

Цифрови инфраструктури

Цифровизация на предприятията

Цифрови обществени услуги

3.2 Описание на мерките

Раздел 4: Политики, мерки и действия, които допринасят за постигането на общите цели

Раздел 5: Сътрудничество на равнище ЕС

5.1 Многонационални проекти

5.2. Благоприятстващи фактори на равнище ЕС

Раздел 6: Обратна информация от заинтересованите страни

Раздел 7: Общо въздействие и заключение

Раздел 1: Анализ на актуалното състояние на цифровата трансформация в специфичния за България контекст

Раздел 2: Национални траектории и целеви стойности, които да допринесат за постигането на целите на ЕС в областта на цифровите технологии

Европейската политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. определя пътя за цифрова трансформация на европейските икономики и общества и поставя конкретни цифрови цели за изпълнение до 2030 г.

Посочените цифрови цели са в четирите основни области: цифрови умения, цифрови инфраструктури, цифровизация на предприятията и цифровизация на обществените услуги.

С цел постигане на посочените цифровите цели, като се взимат предвид техническото, икономическо и обществено развитие, всяка от държавите членки подготвя национални прогнозни траектории, определящи нивото на амбиция на съответната страна. Целта на траекториите за цифровото десетилетие е двояка. Първо, те служат като основа за наблюдението от страна на Комисията на напредъка към постигане на целите. Второ, траекториите за цифровото десетилетие служат за подготовка на националните стратегически пътни карти за цифровото десетилетие („национални пътни карти“). Всяка от траекториите определя предполагаемия път за постигане на националната цифрова цел до 2030 г. в следните направления: основни цифрови умения, ИКТ специалисти (и сближаването между половете в областта на ИКТ), гигабитови мрежи (VHCN и FTTP), 5G покритие, полупроводници, периферни възли, квантови изчислителни технологии, внедряване на цифровите технологии в предприятията – използване на услуги в облак, големи информационни масиви или изкуствен интелект, цифров интензитет в МСП, увеличаване на иновативните предприятия (еднорози), цифровизиране на обществените услуги за гражданите, цифровизиране на обществените услуги за предприятията, достъп до електронно здравно досие, достъп до електронна идентификация (eID).

Прогнозните траектории на Цифровото десетилетие са в съответствие със Съобщение на Комисията за определяне на прогнозните траектории на равнището на Съюза за цифровите цели[1]. Ключовите показатели за ефективност (КПЕ), с които се измерва напредъка за постигането на цифровите цели са в съответствие с Решение за изпълнение (ЕС) 2023/1353 на Комисията от 30 юни 2023 година за определяне на ключови показатели за ефективност за измерване на напредъка към постигането на цифровите цели[2], определени в член 4, параграф 1 от Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета. Всяка държава членка следва да определи собственото си равнище на амбиция, с цел осигуряване на по-висок принос за постигане на определените общоевропейски цифрови цели до 2030 г.

Всяка една национална прогнозна траектория се състои от базова траектория и прогнозна траектория.

Базовата траектория е теоретичен път на напредък по ключовите показатели за ефективност, която е изградена на база на историческите данни и екстраполирането им до 2030 г. Базовата траектория не взема предвид интервенциите в областта на политиката и не отчита инвестиционните елементи чрез допълнителните мерки и средства, предвидени от всяка държава за постигането на напредък в определените цифрови цели до 2030 г.

Националната траекторията на цифровото десетилетие отчита този напредък, като представлява идеалния теоретичен път на всяка цифрова цел, отчетен от последната историческа стойност до нейната национална целева стойност за 2030 г. Чрез нея държавите членки определят своето равнище на амбиция и ще бъдат използвани за сравнение с общоевропейските целеви

1 https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/communication-establishing-union-level-projected-trajectories-digital-targets
2 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2023.168.01.0048.01.BUL&toc=OJ%3AL%3A2023%3A168%3AFULL

стойности, определени в политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. Националните прогнозни траектории са отправна точка за наблюдение на времевия напредъка на всяка държава.

Държавите членки, които не са постигнали достатъчен напредък в съответствие с прогнозните траектории в дадена област трябва да представят коригиращи политики, мерки и действия, които възнамеряват да предприемат, за да напреднат повече във въпросната критична област.

За изготвяне на националните прогнозни траектории е използвана методиката описана в Методология за проектиране на траекториите за Цифрово десетилетие до 2030 г. „Методологията“ на ЕК (Methodology to project Digital Decade Trajectories towards 2030 - JRC Technical Report[3)].

- Линейна функция е използвана за цифровите цели: основни цифрови умения, ИКТ специалисти, цифров интензитет на МСП, достъп до електронни здравни досиета.
- Приети са прости линейни прогнози за цифровите индикатори, които се очаква да показват стабилен и редовен напредък.
- S-образна функция (логистична функция) е използвана за: гигабитови мрежи (VHCN и FTTP), 5G покритие, предприятия използващи компютърни услуги „в облак“, големи информационни масиви или ИИ, достъп до обществени услуги за предприятията и достъп до обществени услуги за гражданите.

Този вид функция е подходяща за описване на типичното поведение при внедряване на нови технологии. S-образната функционална форма се описва със следните няколко стадия:

- начало на жизнения цикъл на дадената технология, при което има сравнително малък брой възприемащи ползватели;
- етап на бързо нарастване на разпространение на технологията, който се характеризира със значително нарастване на разпространението;
- етап на насищане, в който нарастването е незначително, след което функцията се развива линейно.

S-образната функция се характеризира с три параметъра:

- времето на разпространение – описва времето на разпространение с начална стойност, равна на последната историческа стойност;
- скорост на разпространение – описва скоростта на разпространение, в зависимост от наблюдаваната историческа тенденция и отстоянието от базовата линия до предварително зададено ниво на насищане;
- точката на насищане (инфлексна точка) – представлява максималното идеално разпространение на технологията.

Базовите траектории ще бъдат актуализирани при наличие на нови стойности за всеки КПЕ, за да се проследява ефекта от новите инвестиции върху КПЕ за достигане на целите за 2030 г.

1. ЦИФРОВИ УМЕНИЯ

Политическа програма „Цифрово десетилетие“ 2030 г. поставя за общоевропейска цел нарастване на населението с цифрови умения и висококвалифицирани професионалисти в ИКТ

3 https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC133748

сектора, както и постигане на баланс между половете, където най-малко 80% от лицата на възраст 16-74 години притежават поне основни цифрови умения и най-малко 20 милиона ИКТ специалисти да бъдат наети в рамките на ЕС, като същевременно се насърчава достъпът на жените до тази област и се увеличава броят на завършилите висше образование в областта на ИКТ.

1.1. Основни цифрови умения

Общоевропейската цел е достигане на 80% от населението на възраст от 16 до 74 години да притежава основни цифрови умения.

Определя се като процент лица на възраст между 16 и 74 години, групирани по пол, притежаващи „основни“ или „по-високи от основните“ цифрови умения във всяка от следните пет области: информация, комуникация, решаване на проблеми, създаване на цифрово съдържание и умения в областта на безопасност. Измерва се въз основа на дейностите, които лицата са извършили през предходните три месеца. Измерва се и сближаването на половете, като процент на жените и мъжете сред лицата с „основни“ или „по-високи от основните“ цифрови умения.

За източник на историческия период е използвана информацията от Eurostat за периода от 2015 г. до 2021 г. (с прекъсване в динамичните редове през 2021 г.).

Последна историческа стойност за България4 е за 2021 г.: 31.18 % лица с основни цифрови умения между 16-74 г.

Базовата траектория е построена на база на историческите данни за България в периода 2015 г. до 2021 г. и тяхното екстраполиране до 2030 г. чрез използване на линейна регресия.

Фиг. 1 Население с основни цифрови умения, стойности в проценти

4 до 2019г. https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ISOC_SK_DSKL_I/default/table?lang=en от 2021г.: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/TEPSR_SP410/default/table?lang=en

За определяне на националната прогнозна траектория за България до 2030 г., съгласно предвидените държавни мерки след 2022 г. и периода им на изпълнение е агрегирана следната информация по периоди и програми:

➢ До 2023 г.

• По оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОП НОИР) 2014 – 2020 BG05M2OP001-2.010-0001 "Квалификация за кариерно развитие на педагогическите специалисти" – 5 340 бр. педагогически специалисти, включени в програми за повишаване на квалификацията;

• По ОП НОИР 2014 – 2020 BG05M2OP001-2.012-0001 "Образование за утрешния ден" – 26 900 бр. педагогически специалисти, включени в обучения за усвояване, въвеждане и прилагане на иновативни методи на преподаване чрез използването на съвременни ИКТ;

➢ До 2026 г.

• По програма „Образование“ 2021 – 2027 във връзка с НПВУ процедура „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел“ – 38 962 бр. обучени учители;

• По НПВУ е заложено до средата на 2026 г. - 500 000 безработни и заети лица да преминат базово и средно равнище на дигитални умения в съответствие с Европейската рамка за дигитални компетенции DigComp2.1.

➢ До 2027 г.

• По програма „Образование“ 2021 – 2027, проект "Модернизиране на професионалното образование и обучение" – 2 942 бр. обучени учители.

➢ До 2029 г.

• По програма „Образование“ 2021 – 2027, операция "Дигитална трансформация на училищното образование, в т.ч. ПОО" - 2 923 бр. обучени учители и експерти от системата на образованието и 159 404 бр. обучени родители и образователни медиатори;

• По програма „Образование“ 2021 – 2027, операция "Утвърждаване на компетентностния подход по важни за икономиката на региона и пазара на труда професионални направления, в партньорство с бизнеса, разширяване на дигиталните компетентности и дигиталното образователно съдържание във ВО" - 2 719 бр. обучени преподаватели и 18 821 бр. обучени студенти;

• По програма "Развитие на човешките ресурси" - 142 400 бр. заети, безработни и неактивни лица следва да придобият дигитални умения.

Графиката на *Фиг. 1* е изготвена на база населението на територията на Република България във възрастовата група 16-74 г., което към 31.12.2022 г. е наброявало 4 831 907 лица[5].

Съгласно ползвания математически модел, определящ базовата траектория, при използване на историческите данни се очаква лицата с основни цифрови умения да достигнат до 33.63 % през 2030 г.

[5] https://www.nsi.bg/bg/content/2979/%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5%D0%BF%D0%BE-%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8-%D0%B2%D1%8A%D0%B7%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%82-%D0%BC%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B6%D0%B8%D0%B2%D0%B5%D0%B5%D0%BD%D0%B5-%D0%B8-%D0%BF%D0%BE%D0%BB

При отчитане на предвидените нови инвестиции описани по-горе, стойността на националната прогнозна траектория за 2030 г. се очаква да достигне до **52% от населението**.

Въз основа на горепосочените данни, може ясно да бъде констатирано несъответствието между определената в политическата програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 общоевропейска цел от 80% население с основни цифрови умения и посочената национална прогнозна цел за България от 52%. С цел преодоляване на това несъответствие, е необходимо да бъдат предприети допълнителни държавни мерки и средства, които да компенсират дефицита от 28% между общоевропейската и националната цел.

По отношение разпределението по пол в областта на основните цифрови умения в България се наблюдава равномерно съотношение между мъжете и жените, видно от Фиг. 2, което напълно изпълнява целите на програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г.

Фиг. 2 Разпределение по пол на населението с поне основни цифрови умения (в %)

1.2. ИКТ специалисти

Общоевропейската цел е достигане на най-малко 20 милиона специалисти в областта на ИКТ (около 10% от общата заетост), които са наети в рамките на ЕС, като същевременно се насърчава достъпът на жените до тази област и се увеличава броят на завършилите висше образование в областта на ИКТ.

Определя се като брой лица на възраст 15-74 години, работещи като ИКТ специалисти; и сближаване на половете, което е измерено като процент на жените и мъжете сред тези лица. В съответствие с кодовата класификация ISCO-08[6], ИКТ специалистите са лица, които са способни да разработват, управляват и поддържат ИКТ системи и за които ИКТ системите съставляват основната част от тяхната трудова дейност, включително, но не само, мениджъри на ИКТ услуги, ИКТ специалисти, ИКТ техници, ИКТ монтажници и специалисти по техническа поддръжка в областта на ИКТ.

[6] *International Standard Classification of Occupations 2008* https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/--publ/documents/publication/wcms_172572.pdf

За източник на историческия период е използвана информацията от Eurostat за периода от 2011 до 2022 година.

Последна историческа стойност за България е за 2022 г.[7]: 120,7 хил. лица специалисти по ИКТ между 15-74 г., което представлява 3,8% от общата заетост.

Базовата траектория е построена на база на историческите данни за България в периода 2011 до 2022 г. и тяхното екстраполиране до 2030 г., чрез използване на линейна регресия.

Фиг. 3 Наети ИКТ специалисти, бр.

За определяне на националната прогнозна траектория за България до 2030 г. е определена стойността 155 000 специалисти по ИКТ на възраст между 15-74 г.

Графиката на Фиг. 3 е изготвена на база общата заетост в Република България, наброяващ 2 940,6 хил. заети лица[8] през 2022 година.

Съгласно ползвания математически модел определящ базовата траектория при използване на историческите данни се очаква наетите ИКТ специалисти в България да достигнат **до 153 194 броя** през 2030 година.

При отчитане на предвиденото държавно стимулиране на цифровото образование сред учениците и студентите, както и привлекателността на ИКТ сектора за младите хора, не само заради доброто заплащане, но и заради все по-бързо навлизащата цифровизация в икономиката и

[7] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ISOC_SKS_ITSPT/default/table?lang=en

[8] https://www.nsi.bg/bg/content/4009/%D0%B7%D0%B0%D0%B5%D1%82%D0%B8-%D0%BB%D0%B8%D1%86%D0%B0-%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B5%D1%84%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8-%D0%BD%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D0%B5%D1%82%D0%BE%D1%81%D1%82-%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%BE-%D0%BD%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%B9%D0%BE%D0%BD%D0%B8-%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8

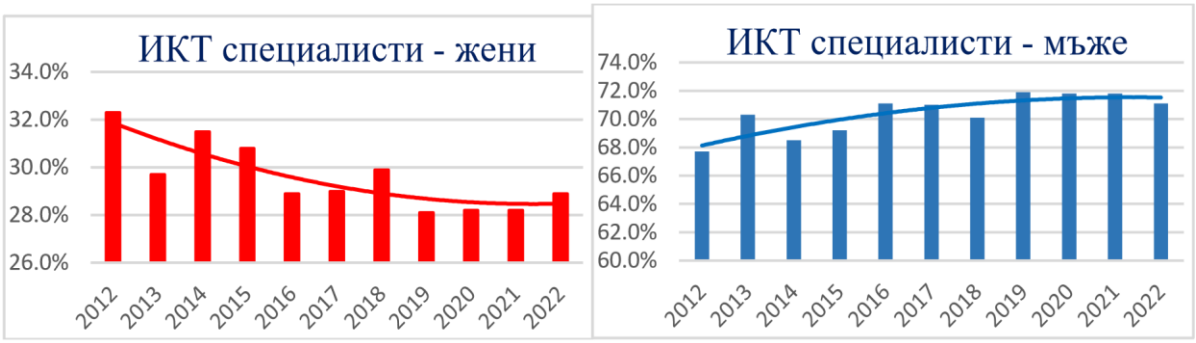
обществото ни, стойността на националната прогнозна траектория за 2030 г. се очаква да достигне до **155 000 броя** ИКТ специалисти, което представлява **около 5% от общата заетост**.

Въз основа на горепосочените данни, може ясно да бъде констатирано несъответствието между определената в политическата програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. общоевропейска цел от 20 млн. ИКТ специалисти (около 10% от общата заетост) и посочената национална прогнозна цел за България от 155 000 души (около 5% от общата заетост). С цел преодоляване на това несъответствие, е необходимо да бъдат предприети допълнителни държавни мерки, средства и стимули, които да компенсират дефицита от 150 000 души между общоевропейската и националната цел.

Сближаването между половете в наетите ИКТ специалисти се изчислява като дял на жените ИКТ специалисти в общата заетост в ИКТ сектора. Не е определена конкретна и количествена цел за сближаване на половете и съответно тази част от целта не се третира като отделен индикатор.

По отношение на съотношението между мъже/жени (15-74 г.) ИКТ специалисти е видно от графиката, че последната историческа стойност за България за 2022 г. е следната: жени ИКТ специалисти – 28,9%, за мъжете е 71,1%.

По отношение на дела на жените специалисти в областта на ИКТ, България отчита относително високо ниво спрямо общоевропейското (18,9%), видно от

Фиг. 4 ИКТ специалисти – разпределение по пол

2. СВЪРЗАНОСТ

Политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. поставя за общоевропейска цел сигурни, издръжливи, ефективни и устойчиви цифрови инфраструктури, при които всички крайни ползватели, намиращи се в определено местоположение да бъдат обхванати от гигабитова мрежа до крайната точка на мрежата и всички населени места да бъдат обхванати от безжични високоскоростни мрежи от следващо поколение с ефективност, еквивалентна най-малко на 5G технологията, в съответствие с принципа на технологичната неутралност.

2.1. Гигабитова свързаност

Общоевропейската цел е достигане на 100% гигабитова свързаност.

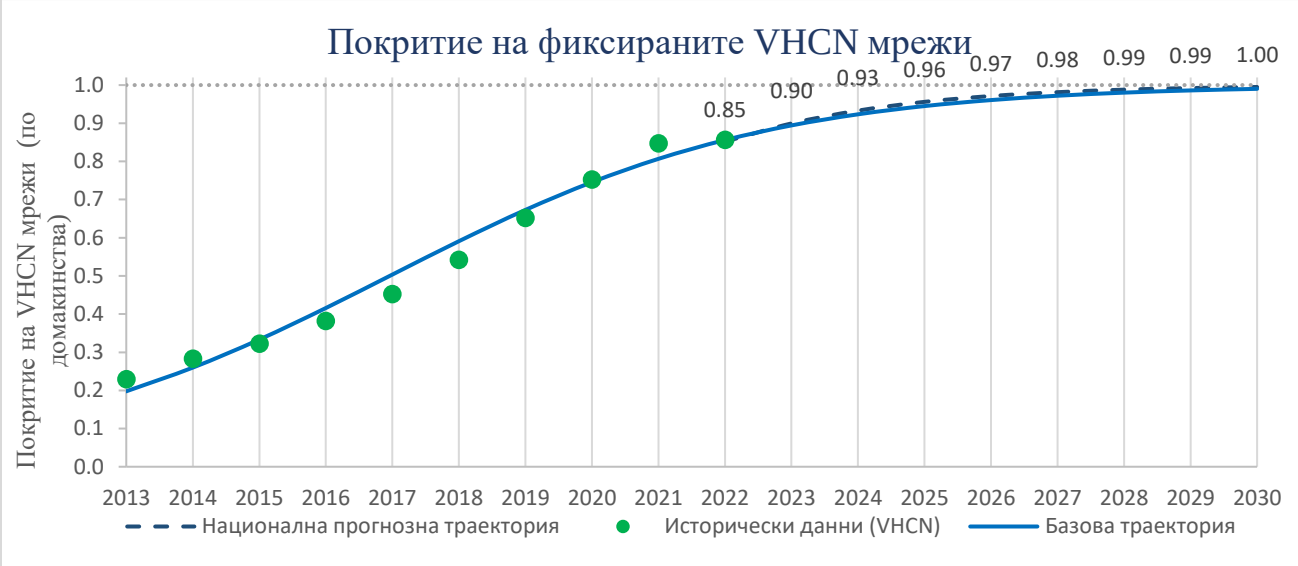
Определя се чрез процент на домакинствата, обхванати от фиксирани мрежи с много голям капацитет (VHCN). Разглежданите технологии са тези, които понастоящем могат да осигурят

гигабитова свързаност, а именно: оптична връзка до помещенията (FTTP) и кабелен протокол за достъп DOCSIS 3.1. Развитието на FTTP покритието ще се наблюдава отделно и ще бъде взето предвид при разглеждането на данните за VHCN покритието.

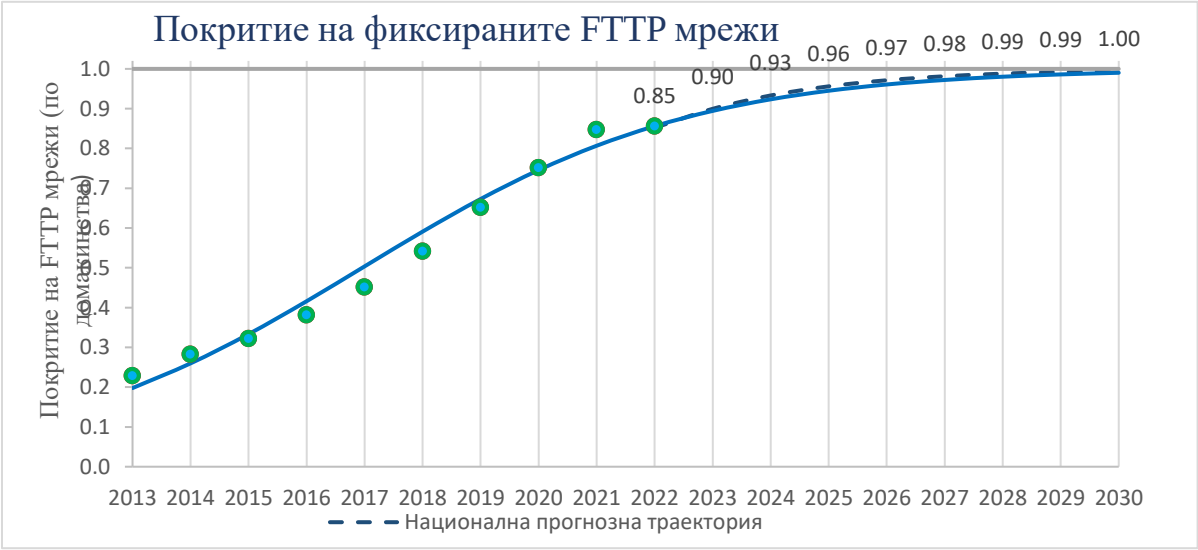
За източник на историческия период е използвана информацията от Проучване на широколентовото покритие в Европа, изготвено за Европейската комисия от Omdia and Point Topic за периода от 2013 до 2022 година[9].

Последните исторически стойности за България са за 2022 г: 85,6% за VHCN, 85,6% за FTTP.

Базовата траектория е построена на база на историческите данни за България в периода 2013 г. до 2022 г. и тяхното екстраполиране до 2030 г. чрез S-образна функция.

Фиг. 5 Покритие на фиксираните VHCN мрежи

Фиг. 6 Покритие на фиксираните FTTP мрежи

9 https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/broadband-coverage-europe-2022

Историческите данни за VHCN и FTTP гигабитови мрежи за България са еднакви като стойности, поради липсата на DOCSIS 3.1 мрежи.

При изготвяне на националните прогнозни траектории за гигабитовите мрежи VHCN (Фиг. 5) и FTTP (Фиг. 6) е взет предвид проекта „Широкомащабно разгръщане на цифрова инфраструктура на територията на България“, по линия на НПВУ.

Съгласно ползвания математически модел определящ базовите траектории при използване на историческите данни се очаква гигабитовите мрежи (VHCN и FTTP) да достигнат до 99% през 2030 година.

Предвид високите стойности за нивото на представяне на VHCN и FTTP мрежи в страната и след прилагане на математическия модел за определяне на базовите S-образните траектории за гигабитовите мрежи, правим допускането, че базовата и прогнозна траектория съвпадат.

Въз основа на горепосочените данни, може ясно да бъде констатирано постигане на съответствие между определената в политическата програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. общоевропейска цел от 100% гигабитова свързаност и посочената национална прогнозна цел за България от почти 100%.

2.2. Покритие на 5G мрежите

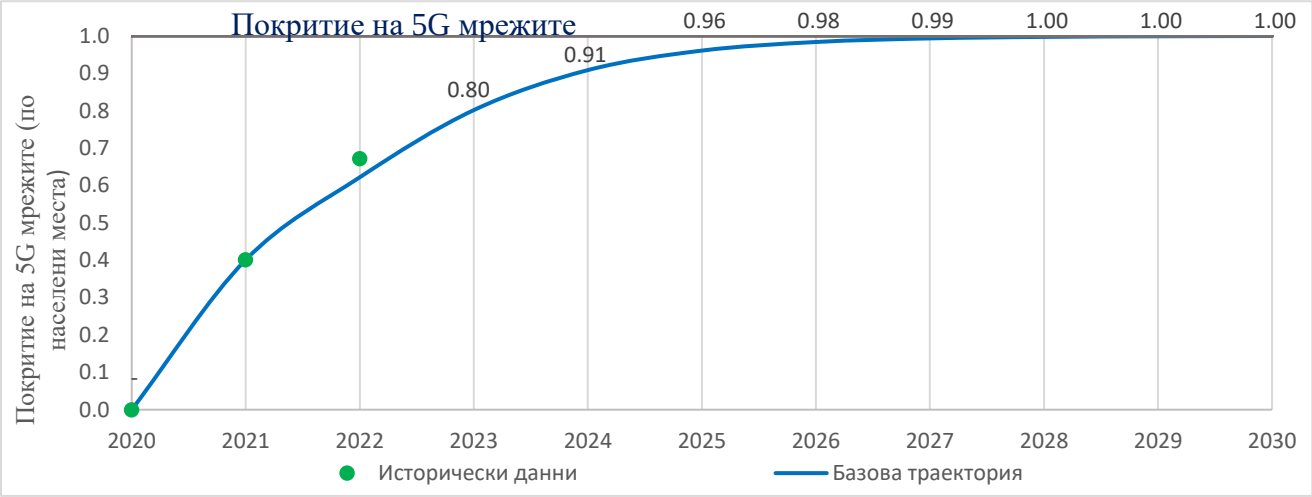
Общоевропейската цел е достигане на 100% покритие за 5G мрежите.

Определя се чрез процента от населените места, обхванати от поне една 5G мрежа, независимо от използваната честотна лента.

За източник на историческия период е използвана информацията от Проучване на широколентовото покритие в Европа, изготвено за Европейската комисия от Omdia and Point Topic за периода от 2020 до 2022 година.

Последна историческа стойност за България е за 2022 г: 67,2% покритие за 5G мрежа.

Базовата траектория е построена на база на историческите данни за България в периода 2021 до 2022 г. и тяхното екстраполиране до 2030 г. чрез S-образна функция.

Фиг. 7 5G покритие в България.

Съгласно ползвания математически модел определящ траекторията при използване на историческите данни се очаква 5G покритието да достигне 100% от населените райони през 2028 година.

Въз основа на горепосочените данни, може ясно да бъде констатирано пълно съответствие между определената в политическата програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. общоевропейска цел от 100% покритие на 5G мрежите и посочената национална прогнозна цел за България от 100% по населени райони.

2.3. Полупроводници

Общоевропейската цел е достигане на най-малко 20% от световното производство като стойностно изражение на авангардни полупроводници.

Определя се като стойност, по отношение на приходите, от дейности в областта на полупроводниците, генерирана в Съюза на всички етапи от веригата на стойността, по отношение на световната пазарна стойност.

Липсват исторически данни и разработена траектория на този етап, съгласно Съобщението на Комисията и Методологията. Определеният източник на данни - Транснационалната корпорация за данни (IDC-International Data Corporation) е в процес на проучване и събиране на данни.

2.4. Периферни възли

Общоевропейската цел е достигане на най-малко 10 000 климатично неутрални периферни възли с висока степен на сигурност, като те бъдат разпределени по начин, който гарантира достъп до услуги за данни с малко закъснение (т.е. няколко милисекунди), независимо къде се намират предприятията.

Определя се като брой изчислителни възли, осигуряващи закъснения под 20 милисекунди; като индивидуален сървър или друг набор от свързани изчислителни ресурси, използвани като част от периферна изчислителна инфраструктура, обичайно инсталиран в периферен център за данни, работещ в периферията на инфраструктурата, и следователно намиращ се физически по-близо до ползвателите, за които е предназначен, отколкото възел за облачни изчисления в централизиран център за данни.

За източник на данни е определено проучване на Обсерваторията Edge[10].

Липсват исторически данни на този етап, съгласно Съобщението на Комисията1 и Методологията3. Определеният източник на данни (Edge Observatory) е в процес на събиране на качествена и количествена информация и изготвяне на методологията, за количествено определяне на внедряването на периферните възли и тяхната локализация, като поради тази причина не може да бъде изградена прогнозна траектория на този етап.

[10] https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/edge-observatory

2.5. Квантови изчисления

Общоевропейската цел е до 2025 г. ЕС да разполага с първия си компютър с квантово ускорение, което да позволи на Съюза до 2030 г. да заеме водеща позиция в областта на квантовите изчислителни технологии.

Определя се като брой работещи квантови компютри или квантови симулатори, включително ускорители на суперкомпютри с висока производителност, внедрени и достъпни за потребителските общности.

За източник на данни е определено проучване на Quantum Flagship[11].

Съгласно Съобщението на Комисията1, на този етап началната стойност е „0“ на ниво ЕС и поради специфичните характеристики не е установена базова траектория. Очаква се до 2024 г. да бъде внедрен поне един действащ квантов компютър, последван от втори през 2027 г. и поне трети до 2030 година на ниво ЕС.

Като се има предвид спецификата на тази цел, постиженията на ЕС в тази област зависят от успешното изпълнение на съвместни ангажименти на няколко държави.

3. ЦИФРОВИЗАЦИЯ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

3.1. Цифрова трансформация на предприятията

Политическата програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. поставя за общоевропейска цел поне 75% от предприятията в Съюза да използват една или повече от следните технологии – компютърни услуги „в облак“; големи информационни масиви; изкуствен интелект (ИИ), в съответствие със своите бизнес операции.

3.1.1 *Компютърни услуги „в облак“*

Определя се като процент на предприятията, използващи поне една от следните компютърни услуги „в облак“: финансови или счетоводни софтуерни приложения, софтуерни приложения за планиране на ресурсите на предприятието (ERP), софтуерни приложения за управление на връзките с клиенти (CRM), софтуерни приложения за сигурност, хостинг на базата данни на предприятието, както и компютърна платформа, предоставяща хостинг на среда за разработване, тестване или внедряване на приложения.

За източник на историческия период е използвана информацията от Eurostat за 2014, 2016, 2018, 2020 и 2021 година (отчетена на всеки две години и с прекъсване на динамичните редове през 2021 г.), съгласно Методологията3.

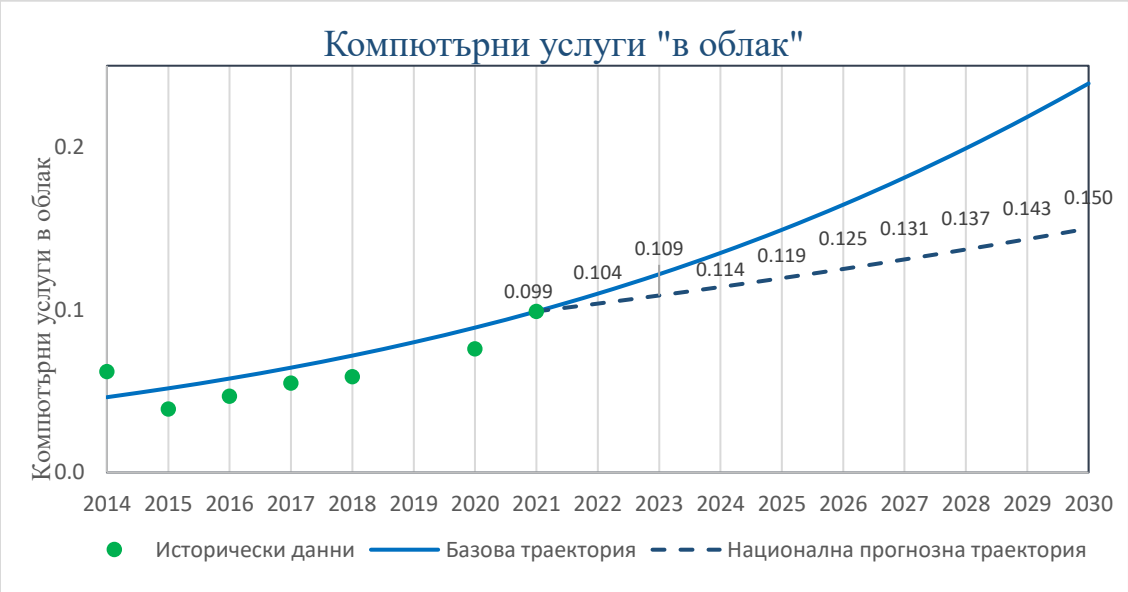
Последната историческа стойност за България е за 2021 г.[12]: 9,9% предприятия ползващи услуги „в облак“.

Базовата траектория за България е изготвена на база на историческите данни в периода от 2014 до 2021 г. (през една година) и тяхното екстраполиране до 2030 г., чрез използване на S-образна функция.

---

[11] https://digital-strategy.ec.europa.eu/bg/policies/quantum-technologies-flagship

[12] До 2020 г.: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ISOC_CICCE_USE__custom_7244286/default/table?lang=en от 2021 г.: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ISOC_CICCE_USE__custom_7168830/default/table?lang=en

Фиг. 8 Компютърни услуги „в облак“

За определяне на националната прогнозна траектория за България до 2030 г., съгласно предвидените държавни мерки след 2022 г. и периода им на изпълнение е агрегирана следната информация по периоди и програми:

- До 2026 г.
  - По Програма за икономическа трансформация по линия на НПВУ, процедура BG-RRP-3.005 „Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия” - 250 бр. предприятия въвели ИКТ системи.
- До 2027 г.
  - По Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ (ПНИИДИТ) - Подкрепа за създаването на мрежа от Цифрови и иновационни хъбове, чиято задача е предоставяне на услуги към МСП в областта на цифровите технологии - 150 бр. МСП от мрежата;
  - По ПНИИДИТ - иновативни ваучери използвани в Центровете за върхови постижения и центровете за компетентност - 50 бр. предприятия.

Графиката на Фиг. 8 е изготвена на база общ брой предприятия[13] с над 10 заети лица, които за България са 27 268 броя[14](последна историческа стойност).

Съгласно ползвания математически модел, определящ базовата траектория при използване на историческите данни, се очаква предприятията, използващи компютърни услуги в облак да достигнат около 24% през 2030 година.

При отчитане на предвидените държавни инвестиции, описани по-горе, стойността на националната прогнозна траектория за 2030 г. се очаква да достигне до **15% от предприятията**.

[13] В следните икономически дейности по КИД-2008: от C до J и от L до N. https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/publications/KID-2008.pdf

[14] https://www.nsi.bg/bg/content/7697/%D0%B1%D1%80%D0%BE%D0%B9-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0

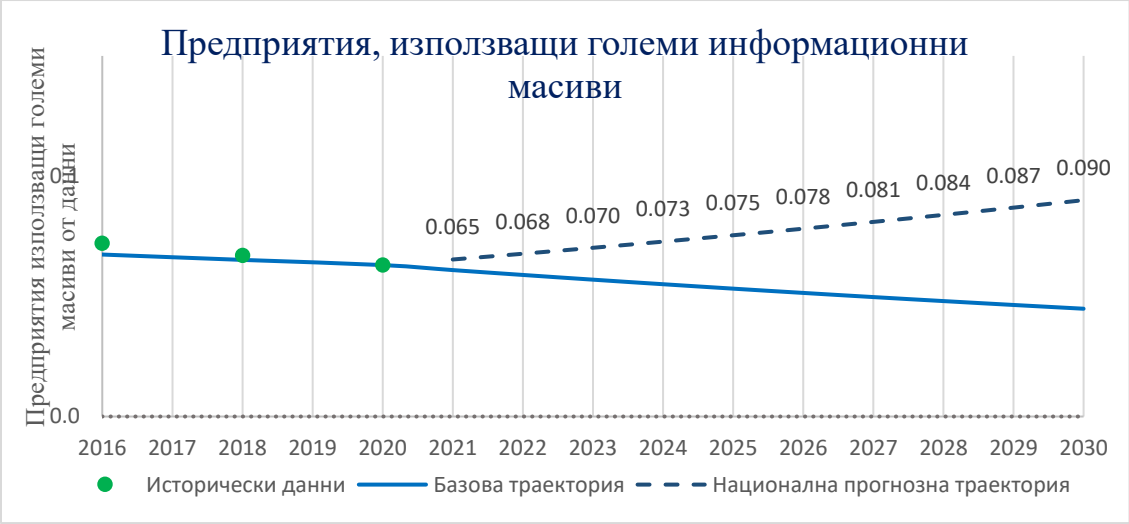
3.1.2 *Големи информационни масиви*

Напредъкът на държавите в областта на използваните големи информационни масиви се измерва като процент на предприятията, анализиращи големи информационни масиви от всякакви източници на данни (вътрешни или външни). От 2024 г. този показател ще се измерва чрез процента на предприятията, извършващи анализ на данни (вътрешен или външен).

За източник на историческия период е използвана информацията от Eurostat за 2016, 2018 и 2020 година (на всеки две години), съгласно Методологията3.

Последна историческа стойност за България е за 2020 г.[15]: 6,3% предприятия анализиращи големи информационни масиви.

Базовата траектория за България е построена на база на историческите данни в периода от 2016 до 2020 г. и тяхното екстраполиране до 2030 г. чрез използване на S-образна функция.

Фиг. 9 Предприятия, използващи големи информационни масиви

За определяне на националната прогнозна траектория за България до 2030 г., съгласно предвидените държавни мерки след 2022 г. и периода им на изпълнение е агрегирана следната информация по периоди и програми:

➢ До 2027 г.

• По Програма Конкурентноспособност и иновации в предприятията (ПКИП) – 120 бр. подкрепени предприятия по тази специфична цел 1.2. „Извличане на ползите от цифровизацията“ на Приоритет 1.

[15] За 2016 и 2018 година: Statistics | Eurostat (europa.eu) https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ISOC_EB_BD__custom_7143102/default/table?lang=en За 2020 година: Statistics | Eurostat (europa.eu) https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ISOC_EB_BD__custom_7143114/default/table?lang=en

• По ПНИИДИТ - Подкрепа за създаването на мрежа от Цифрови и иновационни хъбове, чиято задача е предоставяне на услуги към МСП в областта на цифровите технологии - 300 бр. МСП от мрежата;

• По ПНИИДИТ - иновативни ваучери, използвани в Центровете за върхови постижения и центровете за компетентност - 300 бр. предприятия.

Графиката на Фиг. 9 е изготвена на база общ брой предприятия13 с над 10 заети лица, които за България са 27 268 броя (последна историческа стойност).

Съгласно ползвания математически модел базовата траектория при използване на историческите данни има низходящ характер.

При отчитане на предвидените държавни инвестиции описани по-горе, стойността на националната прогнозна траектория за 2030 г. се очаква да достигне до **9% от предприятията**.

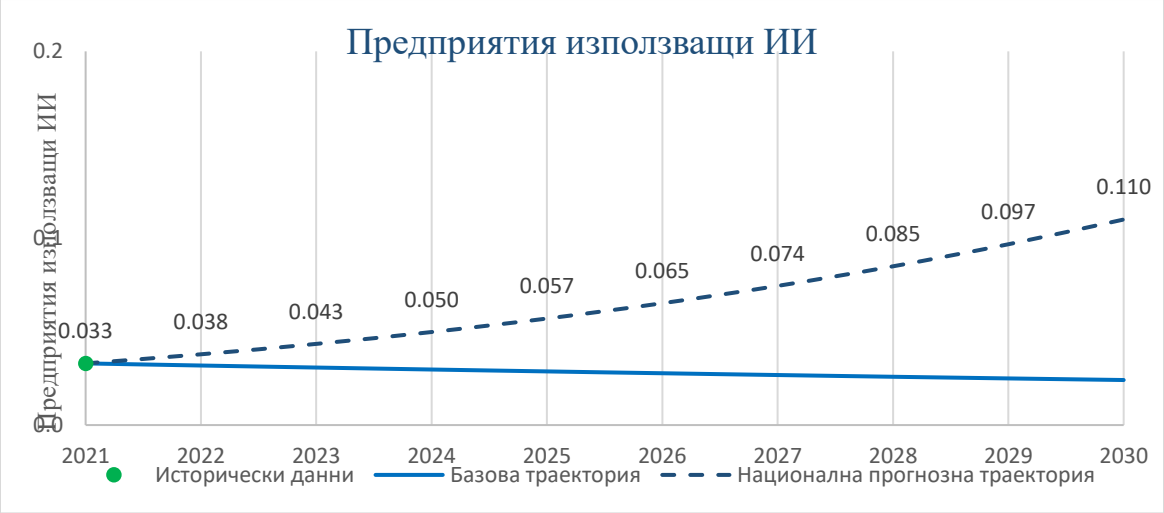
3.1.3 *Изкуствен интелект*

Напредъкът в използването на ИИ се проследява чрез процента на предприятията, използващи поне една технология с изкуствен интелект.

За източник на историческия период е използвана информацията от Eurostat за 2021 година.

Последна историческа стойност за България е за 2021 г.[16:] 3,3% предприятия, ползващи технология с изкуствен интелект.

Поради липсата на исторически данни в Съюза, базовата траектория за ИИ е построена със същия коефициент на разпространение, използван при построяването на S-образната траектория за големи информационни масиви, в съответствие със Съобщението на Комисията.

Фиг. 10 Предприятия, използващи ИИ

За определяне на националната прогнозна траектория за България до 2030 г., съгласно предвидените държавни мерки след 2022 г. и периода им на изпълнение е агрегирана следната информация по периоди и програми:

[16] За 2021 година https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/isoc_eb_ai/default/table?lang=en

➢ До 2027 г.

- По ПКИП – 61 бр. подкрепени МСП, постигнали 5 или 6 ниво на дигитализация съгласно индекса на зрялост за Индустрия 4.0 по тази специфична цел 1.2. „Извличане на ползите от цифровизацията“ на Приоритет 1;
- По ПНИИДИТ - Подкрепа за създаването на мрежа от Цифрови и иновационни хъбове, чиято задача е предоставяне на услуги към МСП в областта на цифровите технологии - 300 бр. МСП от мрежата;
- По ПНИИДИТ - иновативни ваучери използвани в Центровете за върхови постижения и центровете за компетентност - 300 бр. предприятия;
- По Програма за икономическа трансформация по линия на НПВУ, процедура BG-RRP-3.005 „Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия“ – 614 бр.

Графиката на Фиг. 10 е изготвена на база общ брой предприятия13 с над 10 заети лица, които за България са 27 268 броя (последна историческа стойност).

Съгласно ползвания математически модел (идентичен на траекторията за големи информационни данни), базовата траектория има низходящ характер.

При отчитане на предвидените държавни инвестиции описани по-горе, стойността на националната прогнозна траектория за 2030 г. се очаква да достигне до около 11% от предприятията.

Въз основа на горепосочените данни за цифровизация на предприятията (компютърни услуги „в облак“, големи информационни масиви и ИИ), може ясно да бъде констатирано огромното несъответствие между определената в политическата програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. общоевропейска цел от 75% цифрова трансформация в предприятията (използване на поне една от трите технологии - компютърни услуги „в облак“, големи информационни масиви и ИИ) и определените национални прогнозни цели за България от 15% за компютърни услуги в облак, 9% за използване на големите данни от предприятията и 11% за използване на ИИ от предприятията. Дори и при обикновеното математическо сумиране на трите технологии и допускането, че едно предприятие използва само една от посочените технологии, сумарната национална прогнозна цел достига 35% от предприятията.

С цел преодоляване на това несъответствие, е необходимо да бъдат предприети допълнителни всеобхватни мерки и средства, които да компенсират дефицита от 40% между общоевропейската и националната цел.

3.2. Основно равнище на цифров интензитет

Напредъкът по този показател, съгласно методология на Eurostat, се измерва като процент на МСП, използващи поне 4 от 12 избрани цифрови технологии, които за 2022 г. са както следва:

1. Предприятия, в които повече от 50% от заетите лица са имали достъп до интернет за служебни цели;
2. Наемане на специалисти в областта на ИКТ;
3. Максимална договорена скорост на изтегляне на най-бързата фиксирана интернет връзка - най-малко 30 Mb/s;
4. Предприятия, които провеждат срещи от разстояние;

5. Предприятия, информиращи заетите лица за техните задължения по въпроси, свързани със сигурността в областта на ИКТ;

6. Предприятия, които предоставят през 2021 г. на заетите лица всякакъв вид обучение за развиване на умения, свързани с ИКТ;

7. Предприятия, които използват поне три мерки за сигурност в областта на ИКТ;

8. Предприятия с документ(и) относно мерки, практики или процедури за сигурност в областта на ИКТ;

9. Всяко от заетите лица разполага с отдалечен достъп до някое от следните: електронна поща, документи, бизнес приложения;

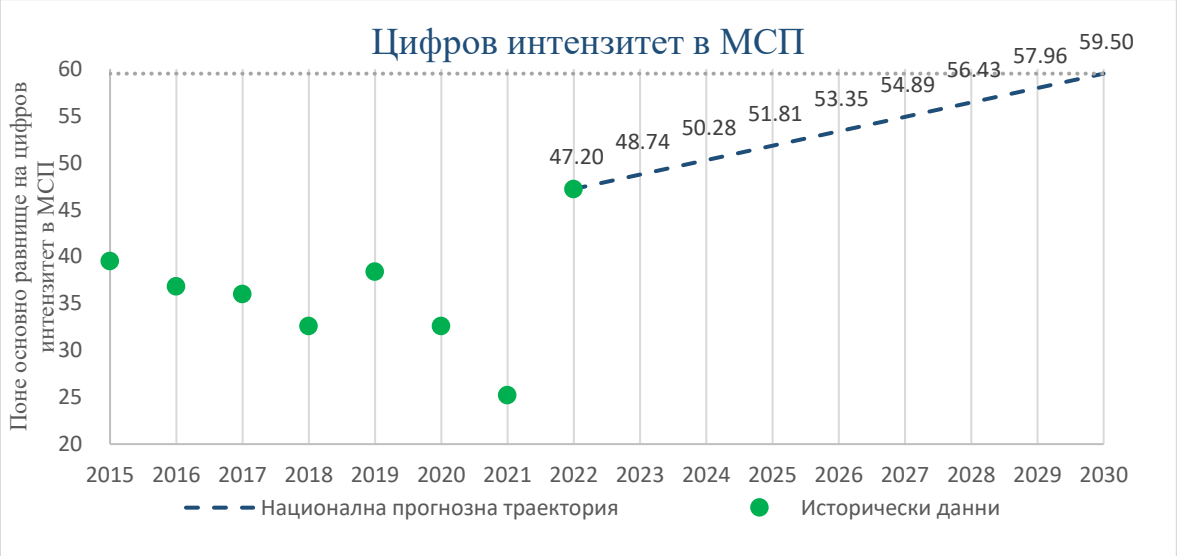
10. Предприятия, използващи промишлени или сервизни роботи;

11. Предприятия, използващи всякакви компютърни мрежи за продажби (поне 1%);

12. Предприятия, при които уеб продажбите са повече от 1% от общия оборот и уеб продажбите между предприятия и клиенти (B2C) са повече от 10% от уеб продажбите.

За източник на историческия период е използвана информацията от Изследване на Европейския съюз за използването на ИКТ и електронната търговия в предприятията (код: ISOC_E_DII) за периода от 2015 до 2022 г.

Последна историческа стойност за България е за 2022 г.[17]: 47,2% цифров интензитет в МСП.

Фиг. 11 Цифров интензитет в МСП

За определяне на националната прогнозна траектория за България до 2030 г., съгласно предвидените държавни мерки след 2022 г. и периода им на изпълнение, е агрегирана следната информация по периоди и програми: ➢ До 2026 г.

• По Програма за икономическа трансформация по линия на НПВУ, процедура BG-RRP3.005 „Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия” **1 300** бр. одобрени предприятия по процедурата. ➢ До 2027 г.

[17] https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/isoc_e_dii/default/table?lang=en

• По ПНИИДИТ - Подкрепа за създаването на мрежа от Цифрови и иновационни хъбове, чиято задача е предоставяне на услуги към МСП в областта на цифровите технологии - **750** бр. МСП от мрежата;

• По ПНИИДИТ - иновативни ваучери използвани в Центровете за върхови постижения и центровете за компетентност - **650** бр. предприятия.

• По ПКИП:

  ○ МСП, въвеждащи иновация в продукт или процес - **152** бр.

  ○ МСП, въвеждащи иновация в маркетинга или организацията – **60** бр. МСП, подкрепени по специфична цел 1.2 „Извличане на ползите от цифровизацията“ на Приоритет 1 - **359** бр.

Графиката на Фиг. 11 е изготвена на база общ брой МСП, които за България са 26 605 броя[18] (последна историческа стойност).

При отчитане на предвидените държавни инвестиции, описани по-горе, стойността на националната прогнозна траектория за 2030 г. се очаква да достигне до **около 60% от предприятията**.

Въз основа на горепосочените данни, може ясно да бъде констатирано несъответствието между определената в политическата програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. общоевропейска цел 90% от МСП да имат цифров интензитет и посочената национална прогнозна цел за България от 60% за МСП с цифров интензитет.

С цел преодоляване на това несъответствие, е необходимо да бъдат предприети допълнителни мерки и средства, които да компенсират дефицита от 30% между общоевропейската и националната цел.

3.3. Иновативни предприятия/разрастващи се предприятия (еднорози)

Общоевропейската цел за удвояване на броя на предприятията еднорози в ЕС (249 бр. за 2022 г., съгласно Съобщението на Комисията1) е свързано с цифрова трансформация на бизнеса, при която ЕС следва да улеснява растежа на иновативните си разрастващи предприятия и да подобрява достъпа им до финансиране.

Напредъкът по този показател се измерва като сбор от еднорозите (предприятие с пазарна оценка (капитализация) от над 1 млрд. щатски долара), съгласно чл. 2, т. 11, б. „а“ и „б“ от Решение (ЕС) 2022/2481.

За източник на историческия период е използвана информацията от Dealroom platform за периода от 2008 до 2022 г. [19]

Последна историческа стойност за България е за 2023 г.: 0 еднорози.

За целия исторически период в България няма предприятие еднорог (въпреки, че се отчита българска финтех компания еднорог със собственост на капитала в страна извън ЕС – Великобритания)[20], поради което не може да бъде изготвена национална прогнозна траектория.

---

[18] https://www.nsi.bg/bg/content/7697/%D0%B1%D1%80%D0%BE%D0%B9-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0

[19] Locations unicorns heatmap | Dealroom.co

[20] https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/cardinal-points-digital-decade-report-2023 – виж стр. 102

Въпреки това ще продължи да се следи развитието на предприятията в страната в тази област.

4. ЦИФРОВИЗАЦИЯ НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ УСЛУГИ

Политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. поставя за общоевропейска цел цифровизация на обществените услуги, при която да има 100% достъпно онлайн предоставяне на ключови обществени услуги и, когато е приложимо възможност за гражданите и предприятията за онлайн взаимодействие с публичните администрации, 100% от гражданите да имат достъп до своите електронни здравни досиета и 100% от гражданите да имат достъп до сигурни средства за електронна идентификация (eID). По този начин държавните органи могат да повишат ефективността си и да подобрят връзката си с обществеността. По-широкият и по-лесен достъп до обществени услуги в крайна сметка повишава тяхната прозрачност и отчетност, като същевременно намалява бюрокрацията. Съгласно, определения КПЕ за:

- Гражданите следва да се осигури онлайн предоставяне на ключови обществени услуги, измерено като дял от административните стъпки, които могат да бъдат осъществени изцяло онлайн за важни житейски събития за гражданите. Вземат се предвид следните житейски събития: преместване; транспорт; започване на процедура за искове с малък материален интерес; семейни дела; професионално развитие; образование и здраве
- Предприятията следва да се осигури онлайн предоставянето на ключови публични услуги, измерено като дял от административните стъпки, необходими за започване на стопанска дейност и извършване на редовни стопански операции, които могат да бъдат осъществени изцяло онлайн.

Сравнителният анализ за електронно управление (e-Government Benchmark) обхваща девет житейски събития, които са дефинирани, както следва:

1. Започване на стопанска дейност: събитие в бизнес живота, свързано с областта на икономическите въпроси, обхващащо услуги около: ориентация, административни изисквания, основна регистрация, въпроси, свързани с данъците, въпроси, свързани със застраховката, наемане на служител и искане за екологично разрешително (ОВОС);
2. Професионално развитие: събитие в живота на гражданите, свързано със сферата на заетостта, обхващащо услуги, свързани с: незабавни действия за безработни, насоки за допълнителни обезщетения и надбавки, поддържане на приложимите обезщетения, намиране на нова работа и изпълнение на задълженията при наемане и пенсиониране;
3. Семейство: събитие в живота на гражданите, обхващащо услуги, свързани с: раждане, брак, лични документи и регистриране на смърт;
4. Образование: събитие в живота на гражданите, свързано с образователната област, обхващащо услуги, свързани с: ориентиране, записване и насоки за обучение;
5. Редовни стопански операции: събитие от стопанската дейност, свързано с областта на икономическите въпроси, обхващащо услуги, свързани с: данъци и корпоративни финанси, ДДС и бизнес промени;
6. Здраве: събитие в живота на гражданите, свързано с получаване на основни здравни услуги, обхващащо услуги, свързани с: търсене на подходящ доставчик на здравни услуги, електронни консултации и медицински досиета;
7. Преместване: събитие в живота на гражданите, свързано с жилището, обхващащо услуги, свързани с: намиране, наемане, преместване в нов дом, както и преместване и живеене в чужбина;

8. Стартиране на процедура за искове с малък материален интерес: събитие в живота на гражданите, свързано с правосъдната област, обхващащо услуги, свързани с: изготвяне на иск, издаване на иск и наблюдение на статуса и обжалването;

9. Транспорт: събитие в живота на гражданите, свързано с транспортната сфера, обхващащо услуги, свързани със: закупуване на кола и данъци, сертификати и разрешителни.

Услугите, които се използват за сравнителния анализ на електронното управление (eGovernment Benchmark) и които съответстват на приложение II на Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 година за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 са посочени в Методиката за сравнителен анализ на електронно управление (eGovernment Benchmark) 2020-2023 г.[21]

4.1. Цифрови обществени услуги за гражданите

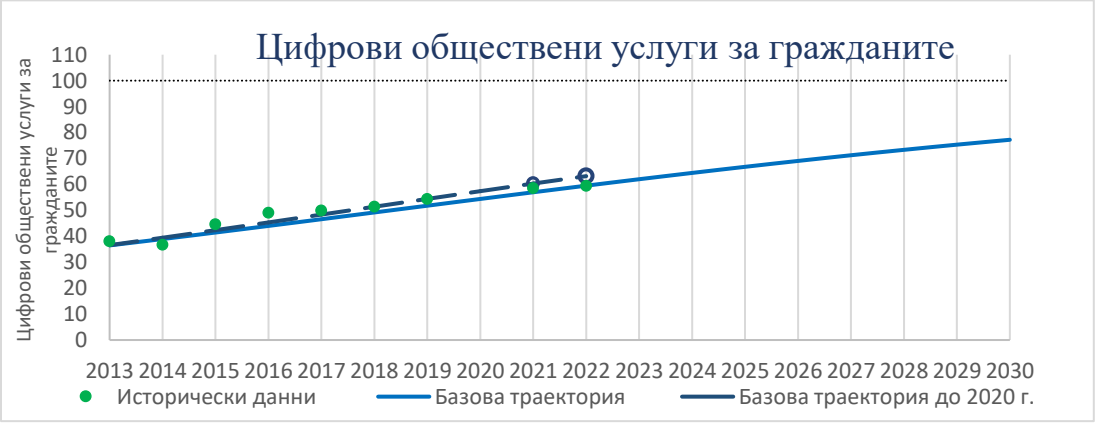
Показателят се измерва като дял на административните стъпки, които могат да бъдат осъществени изцяло онлайн, за важни събития в живота. Вземат се предвид следните събития: преместване; транспорт; започване на процедура за искове с малък материален интерес; семейни дела; професионално развитие; образование; здраве.

Общоевропейската цел е достигане на 100% онлайн достъпно предоставяне на ключови обществени услуги за гражданите.

За източник на историческия период е използвана информацията от Сравнителен анализ за електронното управление (e-Government Benchmark) за периода от 2013 до 2022 г. с прекъсване в динамичните редове през 2020 г.[22]

Последна историческа стойност за България е за 2022 г.: 59,5 (по скала 0-100).

Базовата траектория е построена въз основа на историческите данни за България в периода 2013 до 2022 г. и тяхното екстраполиране до 2030 г. чрез S-образна крива.

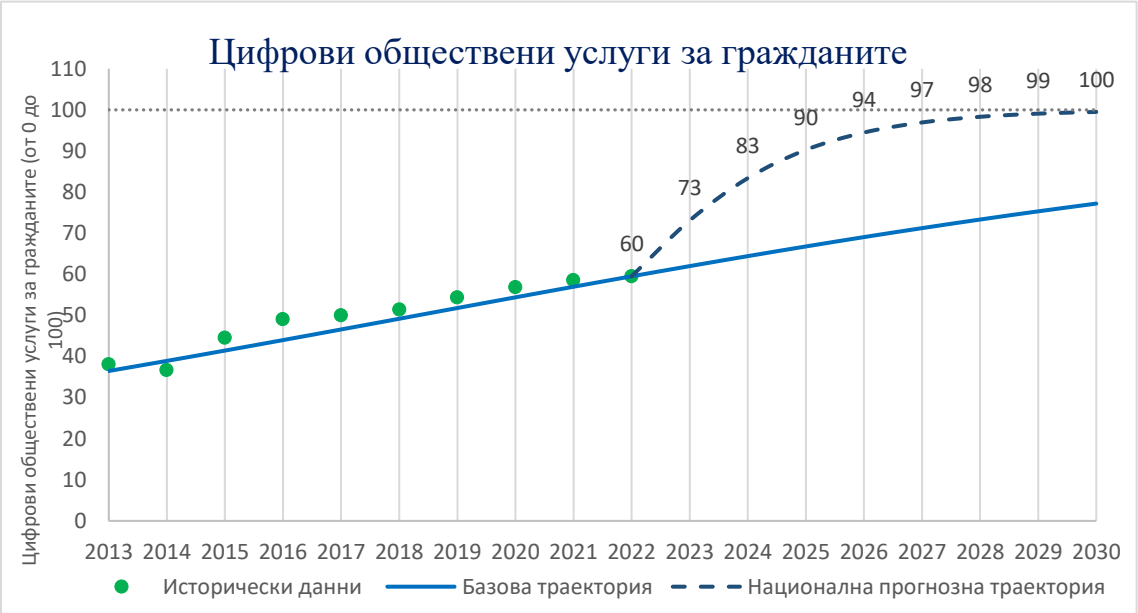
Фиг. 12 Цифрови обществени услуги за гражданите - построяване на базовата траектория въз основа на точки от данни преди и след прекъсването.

[21] https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/egovernment-benchmark-2022

[22] За периода от 2013 до 2020 година: See the evolution of an indicator and compare breakdowns - Digital Decade DESI visualisation tool (europa.eu)
За периода 2021-2022 година: See the evolution of an indicator and compare breakdowns - Digital Decade DESI visualisation tool (europa.eu)

Историческите данни, базовата траектория и националната прогнозна траектория са представени на Фиг. 13.

Съгласно ползвания математически модел, определящ базовата траектория, при използване на историческите данни се очаква цифровите обществени услуги за гражданите да достигнат до 77 през 2030 г.

Фиг. 13 Предоставяне на онлайн услуги за граждани - исторически данни, базова траектория и национална прогнозна траектория към 2030 г.

При спазване на изискванията на Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 година за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 държавата следва да осигури стойността на националната прогнозна траектория за 2030 г. да достигне до 100.

Въз основа на горепосочените данни, може ясно да бъде констатирано съответствието между определената в програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. общоевропейска цел от 100% предоставяне на цифрови обществени услуги за граждани и посочената национална прогнозна цел за България от 100%.

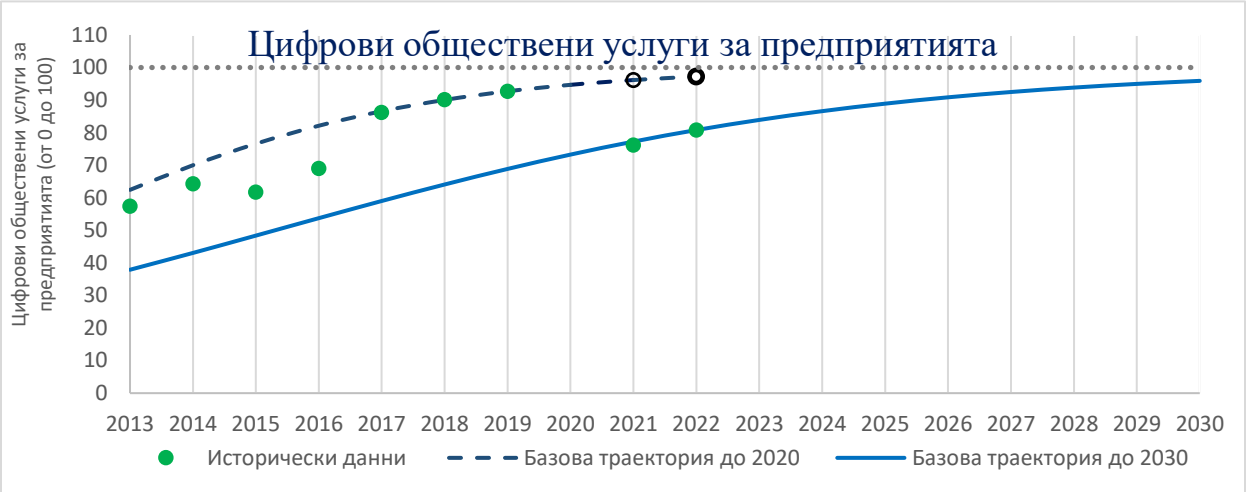
4.2. Цифрови обществени услуги за предприятията

Показателят се измерва като дял на административните стъпки, необходими за започването на стопанска дейност и извършването на редовни стопански операции, които могат да бъдат осъществени изцяло онлайн, които са достъпни както за национални, така и за чуждестранни потребители.

За източник на историческия период е използвана информацията от Сравнителен анализ за електронното управление (e-Government Benchmark) за периода от 2013 до 2022 г. с прекъсване в динамичните редове към 2020 г.[23]

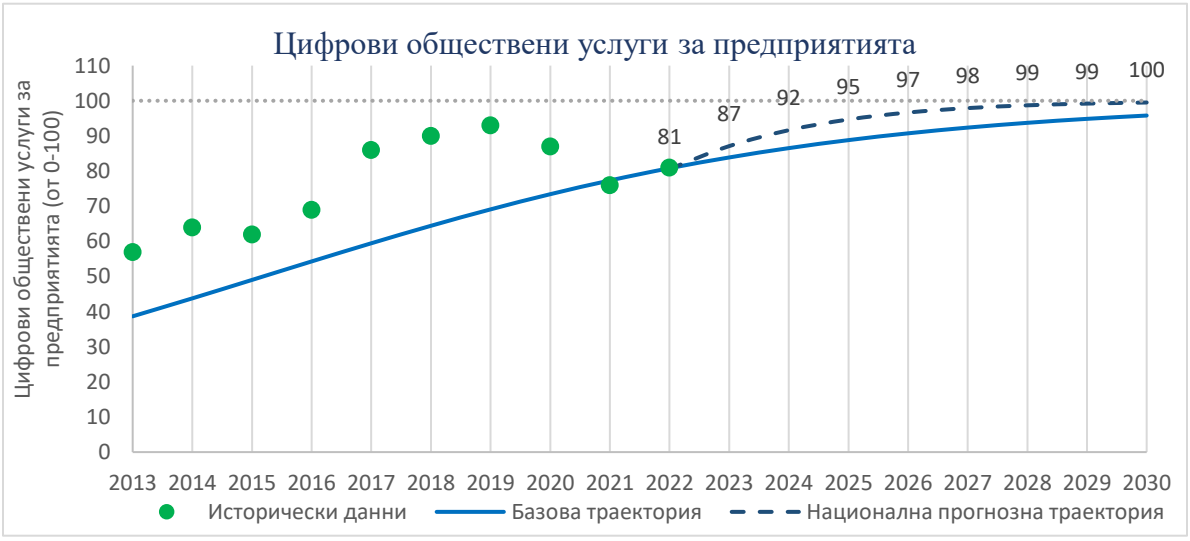
Последна историческа стойност за България е за 2022 г.: 80,8 (по скала 0-100).

Базовата траектория е построена въз основа на историческите данни за България в периода 2013 до 2022 г. и тяхното екстраполиране до 2030 г. чрез S-образна крива.

Фиг. 14 Цифрови обществени услуги за предприятията - построяване на базовата траектория въз основа на точки от данни преди и след прекъсването

Историческите данни, базовата траектория и националната прогнозна траектория са представени на *Фиг. 15*.

Фиг. 15 Предоставяне на онлайн услуги за предприятията - исторически данни, базова траектория и национална прогнозна траектория към 2030 г.

[23] за периода от 2013 до 2020 година: https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/key-indicators/charts/see-the-evolution-of-an-indicator-and-comparebreakdowns?indicator=e_gov_ebus&breakdownGroup=e_gov_scope&unit=egov_score&country=BG
за периода от 2021 до 2022 година: https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/key-indicators/charts/see-the-evolution-of-an-indicator-and-comparebreakdowns?indicator=e_gov_ebus_new&breakdownGroup=e_gov_scope&unit=egov_score&country=BG

Съгласно ползвания математически модел определящ базовата траектория при използване на историческите данни се очаква нивото на предоставяне на онлайн услуги за предприятията да достигне до 96 през 2030 г.

При спазване на изискванията на Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 година за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 държавата следва да осигури стойността на националната прогнозна траектория за 2030 г. да достигне до 100.

Въз основа на горепосочените данни, може ясно да бъде констатирано съответствието между определената в програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. общоевропейска цел от 100% предоставяне на цифрови обществени услуги за граждани и посочената национална прогнозна цел за България от 100%.

4.3. Достъп до електронни здравни досиета

Целта е цифровизацията на обществените услуги, при която 100% от гражданите на Съюза да имат достъп до своите електронни здравни досиета.

Показателят е дефиниран като „Достъп до електронни здравни досиета“ и се измерва като:

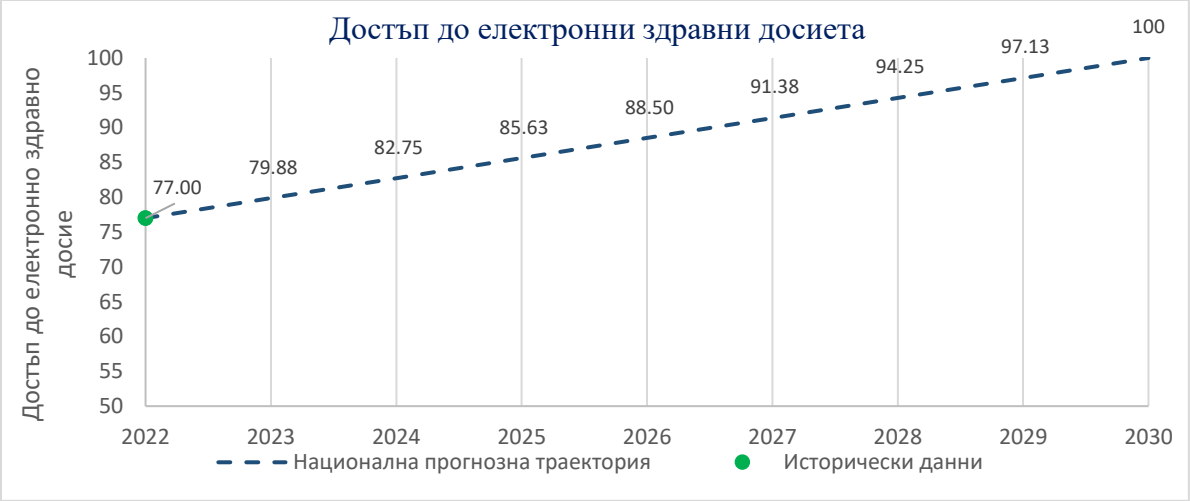
1. наличието в национален мащаб на услуги за онлайн достъп на гражданите до данните от техните електронни здравни досиета (чрез портал или мобилно приложение за пациентите), както и на допълнителни мерки, които дават възможност на определени категории лица (напр. настойници на деца, хора с увреждания, възрастни хора) също да имат достъп до техните данни, и
2. процент на лицата, които имат възможност да получат или използват собствен минимален набор здравни данни, които понастоящем се съхраняват в публични и частни системи за електронни здравни досиета.

За източник на историческия период е използвана информацията от Empirica GmbH и PredictBy за 2022 година.[24]

Към настоящия момент има публикувана една историческа стойност за 2022, която е 77. Траекторията за този показател е определена да бъде линейна, съгласно Съобщение на Комисията.

Предвид високите стойности за нивото на представяне на достъп до електронни здравни досиета от 77 през 2022 г. в България, осигуряването на онлайн достъп до здравните данни за 100% от гражданите в края на десетилетието е постижима цифрова цел.

[24] https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/78938111-461e-11ee-92e3-01aa75ed71a1/language-en

Фиг. 16 Комплексен показател за електронно здравеопазване.

Въз основа на горепосочените данни, може ясно да бъде констатирано съответствието между определената в политическата програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. общоевропейска цел от онлайн достъп на 100% от гражданите до електронните им здравни досиета и посочената национална прогнозна цел за България от 100%.

4.4. Достъп до средства за електронна идентификация (eID)

Целта е цифровизацията на публични услуги, при която 100% от гражданите на ЕС да имат достъп до сигурни средства за електронна идентификация (eID), признати в целия Съюз, които да им позволяват пълен контрол върху операциите, свързани със самоличността, и споделените лични данни.

Електронната идентификация (eID) е дефинирана като „достъп до средства за електронна идентификация“ – измерва се чрез два показателя:

1. брой на държавите членки, които са уведомили за поне една национална схема за електронна идентификация в съответствие с Регламент (ЕС) № 910/2014, и
2. брой на държавите членки, които са предоставили достъп до защитена електронна идентификация, подобряваща неприкосновеността на личния живот, чрез европейския портфейл за цифрова самоличност в съответствие с предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 по отношение на създаването на рамка за европейска цифрова самоличност.

За източник на историческия период е определена Рамка за европейска цифрова самоличност.

Към настоящия момент няма налични динамични редове. Определено е траекторията за този показател да бъде линейна. Няма исторически данни, вкл. на ниво ЕС, тъй като показателят е нов.

В заключение, както е отбелязано и в първия доклад за състоянието по Цифровото десетилетие[25] и в настоящите национални прогнозни траектории, България има възможност да подобри представянето си в контекста на цифровия преход и да допринесе за колективните усилия за постигане целите на цифровото десетилетие на ЕС. България следва да продължи високото си ниво на представяне в областта на свързаността, както при мрежите с много голям капацитет (VHCN), така и при FTTP мрежите, но трябва да се положат значителни усилия за насърчаване на цифровите умения на населението. Освен това, са необходими целенасочени държавни мерки за минимизиране на административната тежест върху гражданите и предприятията за навлизането на цифровите обществени услуги. Следва да се осигурят и благоприятни условия за успешната цифровизация на предприятията и навлизане на компютърните услуги „в облак“, големи информационни масиви и изкуствения интелект.

Раздел 3: Политики, мерки и действия за постигане на цифровите цели

3.1 Общ преглед на мерките:

ЦИФРОВИ ИНФРАСТРУКТУРИ	2026	2027	2028	2029	2030
Всички крайни ползватели да са обхванати от гигабитова свързаност, като всички населени райони са обхванати от 5G					
Мярка 1: Подобряване на покритието в населените места, с фокус към периферни, слабо населени и селски райони					
Мярка 2: Осигуряване на адекватна инфраструктура в областта на ИКТ в училищата	Одобрява се с РМС всяка бюджетна година				
Мярка 3: Прилагане на решенията на Европейската комисия относно хармонизираните технически условия за използване на радиочестотния спектър за 5G и 6G мрежи					
Мярка 4: Прилагане на решенията на Европейската комисия относно хармонизираните технически условия за използване на радиочестотния спектър за директна комуникация между спътник и устройства (Satellite Direct-to-Device (D2D)					
Мярка 5: Развитие на държавната опорна мрежа чрез увеличаване на преносния ѝ капацитет и осигуряване на свързаност до всички общински центрове					
Мярка 6: Осигуряване на 5G покритие по транспортни коридори - Works чрез отворените конкурси по Механизма за свързване на Европа (CEF)					

[25] https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/2023-report-state-digital-decade

Мярка 7: Надграждане на капацитета на Единната информационна точка					
Мярка 8: Осигуряване на свързаност през Единната електронна съобщителна мрежа (EECM) до всички структурни звена на Държавна агенция „Архиви“ (ДАА) с необходимата скорост					

В съответствие с препоръките на Европейската комисия за България: „Да се насърчи търсенето на гигабитова свързаност и да се укрепи устойчивостта на фиксираната и мобилната свързаност, включително чрез стимулиране на внедряването на 5G Standalone (SA), насърчаване на инвестициите в инфраструктура, повишаване на достъпността на услугите и укрепване на сигурността и устойчивостта на цифровата свързаност.“

Авангардни полупроводници: най-малко 20 % от световното производство като стойност - удвояване дела на ЕС в глобалната продукция

Участието в европейските институционализирани партньорства е съществена крачка именно към утвърждаването ни като страна с потенциал за дълбоко-технологични иновации вкл. областта на полупроводниците.

Участието на Р България в инициативите по Европейския законодателен акт за интегралните схеми (EU Chips Act) посредством Съвместното предприятие „Интегрални схеми“ ще засили конкурентоспособността и устойчивостта на страната ни в областта на полупроводниковите технологии и постижения и ще спомогне за осъществяването на двойния цифров и зелен преход.

Данни - периферия и облак: 10 000 климатично неутрални с висока степен на сигурност периферни възли[26][27]

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
България	2	5	10	17	26	34	41	46	72
Средна стойност за ЕС-27	18.5	43.9	83.7	137.9	203.1	262.1	311.4	344.2	370.3

Източник: Edge Observatory for the Digital Decade, 2023 г.

Таблицата илюстрира прогнозна тенденция за разполагане на периферни възли в България в сравнение със средната стойност за ЕС-27 от 2022 г. до 2030 г. Тя показва значителна траектория на растеж както за България, така и за ЕС като цяло, като България започва от по-ниска базова линия, но показва бързо увеличение през годините. През 2022 г. България започва с 2 разполагания, което е значително по-ниско от средната стойност за ЕС27 от 18,5. До 2030 г. обаче се очаква България да достигне 72 разполагания, което показва значително увеличение, макар и все още да изостава от средното за ЕС, което се очаква да достигне 370,3 до същата година.

[26] Информацията в този раздел е с източник: https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/edge-observatory

[27] Целта е на ниво Европейски съюз

Тази възходяща тенденция в България предполага силен ангажимент за напредък в цифровата инфраструктура, като периферните изчислителни технологии са ключова област на фокус. Постоянната разлика между темпа на внедряване и средната стойност за ЕС показва по-бавен темп на приемане или евентуално по-късно започване на интегрирането на периферните технологии. Въпреки това постоянното нарастване на годишна база е индикатор, че България наваксва и този растеж може да доведе до по-изразени промени през втората част на десетилетието. За внедряването на периферни възли това предполага увеличаване на инвестициите и постепенно изграждане на необходимата инфраструктура за подпомагане на по-разпределена мрежова архитектура, което би могло да доведе до подобряване на капацитета за обработка на данни и намаляване на латентността за местните потребители. През 2030 г. се наблюдават значителни различия, като темпът на растеж на България далеч надхвърля този на ЕС. Това означава, че макар растежът на периферните възли на ЕС да намалява, в България разгръщането им се ускорява.

Покритие на периферните възли

Регион	Площ (km^2)	Покритие на един периферен възел, на кв. км	Покритие на един периферен възел, на кв. км	Покритие на един периферен възел, на кв. км
		2023 г.	2028 г.	2030
България	110,996 km	[2]22199,20	2707,22	1541,61

Източник: Edge Observatory for the Digital Decade, 2023 г.

През 2023 г. всеки периферен възел в България покрива огромна площ от 22199,20 квадратни километра. Тази ниска плътност предполага зараждащ се етап на разгръщане на периферните възли, като инфраструктурата вероятно е съсредоточена в градските центрове.

До 2030 г. се очаква всеки възел да покрива 1541,61 квадратни километра, което представлява зряла мрежа с висока плътност на възлите. На този етап инфраструктурата вероятно ще предложи всеобхватно национално покритие, което ще даде възможност за усъвършенствани услуги и приложения, които изискват висока широчина на честотната лента и ниска латентност, проникващи в повечето пазари, включително в селските райони.

През 2023 г. всеки възел обслужва около 1,289,542 души. Този голям брой предполага относително слабо разгръщане на периферни възли по отношение на населението. С такава широка област на обслужване на един възел може да има предизвикателства при посрещането на търсенето на услуги с висока честотна лента и с ниска латентност. До 2030 г. проекцията показва, че се очаква един възел да обслужва около 89,552 души, т.е. гъстотата на периферната мрежа ще бъде доста висока, което предполага зряла периферна инфраструктура, способна да предоставя висококачествени услуги в подкрепа на най-взискателните приложения.

<u>Квантови изчислителни технологии: до 2025 г. Европа да разполага със своя първи компютър с квантово ускоряване</u>

В периода 2026–2029 г. Република България изпълнява проектите „Трансгранична свързаност на квантова комуникационна инфраструктура между София (България) и Букурещ (Румъния)“ (SBIQCI) и „Квантова комуникационна инфраструктура за Югоизточна Европа и Западна Европа“

(SEEWQCI), които са част от втората фаза на Националния план за изграждане на квантова комуникационна инфраструктура и допринасят за развитието на паневропейската квантова комуникационна инфраструктура (EuroQCI). Проектите предвиждат изграждането на сигурна трансгранична квантова свързаност между България, Румъния, Гърция, Кипър и Нидерландия чрез интегриране на наземни и космически комуникационни решения, включително използването на сателита EAGLE-1 за сигурно разпределение на квантови ключове. Реализирането им ще осигури надеждна инфраструктура за защитени комуникации между публичния сектор, научноизследователските организации и стратегически предприятия, ще подпомогне интеграцията на националната квантова инфраструктура в европейската мрежа и ще укрепи позицията на България като активен участник в изграждането на европейската екосистема за квантови комуникации.

ЦИФРОВИ ИНФРАСТРУКТУРИ	2026	2027	2028	2029	2030
До 2025 г. Европа да разполага със своя първи компютър с квантово ускоряване					
Мярка 9: Взаимно свързване на квантовата комуникационна инфраструктура, София – Букурещ					
Мярка 10: Трансгранична свързаност на Квантовата комуникационна инфраструктура от Югоизточна Европа към Западна Европа					

Предприетите от България мерки в областта на полупроводниците и квантовите компютри трябва да продължат, за да се помогне на ЕС да стане силен пазарен играч в тези области“, предложените мерки представляват ангажимент от страната ни да продължи да подкрепя инвестициите в цифровата инфраструктура, вкл. като използва безвъзмездни средства от Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на ЕС.

Предвидените мерки са разработени и планирани в съответствие с българските стратегически документи в областта на цифровата инфраструктура като Национална програма за развитие: „България 2030“, Национален план за възстановяване и устойчивост, „Свързана България“ - актуализиран национален план за широколентова инфраструктура за достъп от следващо поколение, Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021 – 2027 г. и др.

Прогнозните данни на Edge Observatory for the Digital Decade, 2023 г. също показват, че до 2030 г. страната ни би могла да постигне една висока гъстотата на мрежата от периферни възли и съответно - зряла периферна инфраструктура, чрез която бизнеса и гражданите да се ползват от висококачествени цифрови услуги и да бъдат постигнати европейските цели в тази област.

Предвидените мерки са насочени и към преодоляване на основните констатирани в аналитичния доклад слабости и заплахи в областта на цифровите инфраструктури – регионални дисбаланси. В бъдеще следва да бъдат набелязани мерки и относно възможностите за допълнително облекчаване на изискванията при изграждане на физическа инфраструктура и разполагане на телекомуникационни кабели.

ЦИФРОВИ ОБЩЕСТВЕНИ УСЛУГИ	2026	2027	2028	2029	2030
Мярка 11: Актуализиране на националната рамка за оперативна съвместимост в изпълнение на Регламент (ЕС) 2024/903, приет от Европейския парламент и Съвета на 13 март 2024 г.					
Мярка 12: Осигуряване на достъп до цифровизирани обществени услуги за гражданите и бизнеса чрез интеграция на националните услуги с трансгранични цифрови платформи (Single Digital Gateway)					
Мярка 13: Оптимизация на административни услуги с цел намаляване на административната тежест и подобряване на административното обслужване на гражданите и бизнеса					
Мярка 14: Технологично надграждане на Информационна система „Имотен регистър“ в Агенцията по вписванията					
Мярка 15: Създаване на нормативни условия и IT инфраструктура за предоставяне на електронни административни услуги по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството					
Мярка 16: Развитие на специализираните информационни системи за пространствени данни на Агенцията по геодезия, картография и кадастър					
Мярка 17: Автоматизиране на процесите по поддържане на електронните регистри по гражданска регистрация и на интеграцията им с други информационни системи					
Мярка 18: Актуализиране и надграждане на Регистъра на свлачищните райони на територията на Република България и на районите с абразионни и ерозионни процеси по Черноморското и Дунавското крайбрежие					
Мярка 19: Създаване на нормативни условия и на IT инфраструктура за въвеждане на строително-информационно моделиране					
Мярка 20: Осигуряване на материална база за въвеждане на електронни административни услуги, свързани със строително-информационно моделиране в инвестиционното проектиране					

Мярка 21: Мониторинг на изпълнението на стратегията за сектор строителство от Национална работна група, съставена от представители на всички заинтересовани страни					
Мярка 22: Провеждане на информационна кампания					
Мярка 23: Реализиране на ЦАИС „Адресен регистър“					
Мярка 24: Създаване на Портал по устройство на територията					
Мярка 25: Надграждане и поддръжка на Единната система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството и Единния регистър по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството					
Мярка 26: Надграждане и поддръжка на софтуерна инфраструктура за работа със СИМ проекти в процеса по одобряване и съгласуване на инвестиционни проекти и планове, надграждащ модул към Единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството					
Мярка 27:. Надграждане и обслужване на Единна информационна система за ВиК услугите и регистър на асоциациите по ВиК и ВиК операторите и на Информационна система за водностопанските системи и съоръжения					
Мярка 28: Изграждане на Единна информационна система на етажната собственост с два регистъра					
Мярка 29: Разработване и интегриране на модул - платформа за създаване, анализ и обработка на кадастрални и специализирани данни за външни потребители					
Мярка 35: Разработване и реализиране на курсове по актуални теми, свързани с цифровите умения, вкл. изкуствен интелект					
Мярка 36: Развитие на Индекса за проучване на готовността за изкуствен интелект					
Мярка 37: Провеждане на обучения на служители от публичната администрация в областта на електронен архив и електронно архивиране на документи					

Мярка 38: Насърчаване на администрацията за прилагане на иновативни решения чрез утвърждаване на конкурс за иновативни идеи и развитие на професионалната общност на иноваторите в публичния сектор					
Мярка 39: Изграждане, укрепване и развитие на капацитет и повишаване на осведомеността и популяризиране на възможностите в областта на данните					
Мярка 40: Развиване на цифровия капацитет и уменията на публичната администрация, ангажирана с инвестиционното проектиране					
Мярка 47: Цифровизация на висшите училища и поощряване създаването и ползването на отворени електронни образователни ресурси					
Мярка 48: Създаване на пилотни споделени звена между няколко общини в рамките на един административен район или регион за предоставяне на ИКТ услуги					
Мярка 49: Изграждане на система за управление на собствеността, включително Единен регистър на държавната и общинската собственост					
Мярка 50: Дигитализация на действащи устройствени планове и интегриране в обща пространствена база данни към Единния регистър и Портала по устройство на територията					
Мярка 51: Създаване на единен цифров модел (ЕЦМ) за едромащабна топографска карта (ЕТК) на Р България чрез LiDAR сканиране					
Мярка 52: Редизайн и създаване на нови регистри					
Мярка 53: Надграждане на информационната система на Търговския регистър и Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ), във връзка с регистъра на действителните собственици, включително свързване с платформата за обмен на информация за действителните собственици – BORIS					
Мярка 54: Надграждане на информационната система на ТРРЮЛНЦ, във връзка с европейското законодателство за презграничните преобразувания, сливания и разделяния (БРИС 4) и изменение в Търговския закон, свързани с бързо производство по ликвидация					

Мярка 55: Надграждане на информационната система на ТРРЮЛНЦ, във връзка с европейското законодателство за използването на цифрови инструменти и процеси в областта на дружественото право и изграждане на регистър на лицата лишени от права					
Мярка 56: Технологично и функционално надграждане на инфромационните системи на Агенция по вписванията (ТРРЮЛНЦ, Регистър Булстат и ЕПЗЕУ)					
Мярка 57: Технологично надграждане на информационната система на Централния регистър на особените залози в Агенция по вписванията					
Мярка 58: Надграждане на информационната система на ТРРЮЛНЦ, във връзка с промени в Закона за юридическите лица с нестопанска цел					
Мярка 59: Хардуерно обезпечаване на технологичното и функционално надграждане на Интеграционен център и Регионални информационни центрове					
Мярка 60: Присъединяване на разследващите органи и органите на Прокуратурата на Република България към Единната електронна система за правна помощ					
Мярка 61: Надграждане на Единната електронна система за правна помощ, осигуряване на изцяло електронен обмен на документи и отчитане на правната помощ					
Мярка 62:Надграждане на мобилно приложение „Помогни ми“, с цел повишаване и улесняване на информираността на гражданите по темата свързана със защитата и борбата с домашното насилие					
Мярка 63: Подобряване на технологичната среда в българските читалища чрез финансиране на проекти по ежегодна програма „Читалища“ на Министерство на културата (МК)					
Мярка 64: Инвестиция C11.I7 „Цифровизация на музейни колекции, библиотеки и архиви“ по ПВУ					
Мярка 65: Предоставяне на техническа възможност за обмен на данни между системи на архивите по чл. 33, ал. 1 от Закона за Националния архивен фонд (НАФ) и други културни институти, различни от партньорите по инвестиция C11.I7 по НПВУ, с изградената по инвестицията единна електронна					

платформа за съхранение в дигитална форма на културното наследство, инсталирана върху ДХЧО					
Мярка 66: Дигитализация на архивите на недвижимото културно наследство					
Мярка 67: Интерактивна онлайн базирана Национална карта на интелектуалната собственост на Република България (за 265 общини)					
Мярка 68: Разширяване на обхвата на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на населението при бедствия чрез доизграждане на системата на областно и на общинско ниво					
Мярка 69: Предприемане на законодателни и технически действия по въвеждането на „Националната информационна система (платформа) за анализиране и оценка на рисковете от бедствия“					
Мярка 70: Предоставяне на достоверна и навременна онлайн информация за околната среда, прилагайки съвременни информационни технологии					
Мярка 71: Извършване на реинженеринг на Националния туристически регистър и разработена единна информационна система с нови функционалности за бизнеса					
Мярка 72: Разработване на Концепция за цифрова трансформация сектор Туризъм и План за действие към нея					
Мярка 73: Създаване на единна мрежа от сертифицирани туристически информационни центрове на територията на страната					
Мярка 74: Изграждане на уеб базирана информационна система за автоматизиране на процесите по категоризация, сертификация и регистрация в туристическия сектор					
Мярка 75: Създаване и поддръжка на публичен електронен регистър на доставчиците на атракционни услуги					
Мярка 76: Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения (ЦВП) и Центрове за компетентност (ЦК) и ключови обекти от Националната пътна карта за научна инфраструктура					
Мярка 77: Програми за сътрудничество за иновации и трансфер на знания и технологии					

Мярка 78: Допълващо финансиране за проекти тип Teaming на български организации в хоризонталната част „Разширяване на участието и укрепване на европейското научноизследователско пространство“					
Мярка 79: Финансиране на проекти, преминали праговете за оценка по „Хоризонт Европа“ – Twinning и ERA Chairs					
Мярка 80: Развитие на модел за трансфер на знания и технологии					
Мярка 81: Създаване на национална интегрирана платформа за научна информация и наукометрични данни					
Мярка 82: Създаване на система (база данни) за регистриране на научни трудове, издадени в България, и национални цитирания					
Мярка 83: Надграждане на внедрените системи за управление на трафика, както и осигуряването на морска ситуационна осведоменост на национално ниво, чрез система, базирана върху Европейската обща морска среда за обмен на информация (CISE)					
Мярка 84: Надграждане на внедрените системи за управление на трафика					
Мярка 85: Разширяване на Европейската система за управление на железопътния трафик (ERTMS)					
Мярка 86: Повишаване на равнището на цифровизация в земеделските стопанства и ускоряване внедряването на цифрови технологии					
Мярка 87: Подпомагане разработването и внедряването на иновации в аграрния сектор, базирани на цифрови технологии чрез подкрепа за оперативни групи в рамките на Европейското партньорство за иновации					
Мярка 88: Определяне на основни изисквания и процеси за разработване и внедряване на модул „електронен учрежденски архив“ в държавните и общинските институции – фондообразуватели на държавните архиви					
Мярка 89: Разработване, тестване и внедряване на модул „електронен учрежденски архив“ в държавните и общинските институции – фондообразуватели на държавните архиви					

Мярка 90: Разработване, тестване и внедряване на система за методическа и контролна дейност на държавните архиви в държавните и общинските институции					
Мярка 91: Осигуряване на материална обезпеченост за физическо съхранение, поддръжка и използване на базата от ценни електронни документи, предадени в държавните архиви					
Мярка 92: Усъвършенстване и надграждане на Системата за е-архивиране					
Мярка 93: Осигуряване на механизъм за поддръжка на използваните лицензи за Информационната система на държавните архиви, Системата за е-архивиране и Регистъра на Националния архивен фонд					
Мярка 94: Резервиране на базите данни на Държавна агенция „Архиви“ чрез колокацията им на ресурсите на ДХЧО					
Мярка 95: Осигуряване на извънгаранционна поддръжка на информационните системи и на сайтовете на Държавна агенция „Архиви“					
Мярка 96: Осигуряване на техника и дисково пространство за цифровизация на документалното наследство, съхранявано в държавните архиви – структурни звена на Държавна агенция „Архиви“					
Мярка 97: Разширяване на възможностите за популяризиране на документите от Националния архивен фонд със средствата на съвременните информационни технологии и иновации					

ЦИФРОВИ ОБЩЕСТВЕНИ УСЛУГИ	2026	2027	2028	2029	2030
Е-здравеопазване: 100% от гражданите на Съюза да имат достъп до медицинските си досиета (електронни здравни досиета)					
Мярка 41: Осигуряване на достъп на роднини до здравни досиета на възрастни и тежко болни					
Мярка 42: Създаване на модул в електронното здравно досие и включване в него на протоколите за скъпоструващи лекарствени продукти					
Мярка 43: Осигуряване на достъп на всички училища в страната до електронните здравни досиета на учениците чрез Национална здравна информационна система (НЗИС)					

Мярка 44: Развитие и надграждане на Национална здравна информационна система (НЗИС)					
Мярка 45: Трансграничен обмен на здравни данни					
Мярка 46: Национална дигитална платформа медицинска диагностика					

Включените в пътната карта мерки са разработени и планирани в съответствие с българските стратегически документи в областта на цифровизацията на обществените услуги като Национална програма за развитие: „България 2030“, Национален план за възстановяване и устойчивост, Актуализирана стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019-2025 г., Национална стратегия за електронно здравеопазване и дигитализация на здравната система 2030 г. и др.

Предвидените мерки за цифровизация на обществените услуги целят подобряване на констатираните в аналитичния доклад слабости и заплахи, свързани с фрагментираното съхранение, споделяне и използване на данни; недостатъчното техническо и оперативно прилагане на разпоредби и стандарти за обмен на данни, оперативната съвместимост и киберсигурността; „силозният“ манталитет в институциите; прозрачността на процесите на предоставяне на услуги, дизайна на услугата и защитата на личните данни. Наличието на модерна цифрова инфраструктура и на цифрови умения също са пряко свързани с използването на обществените цифрови услуги. Пред страната ни стоят все още множество предизвикателства в тази област, като напр. недоброто междуведомствено сътрудничество; все още са по-слабо развитите трансграничните електронни услуги; някои държавни ведомства и общини все още се борят с недостатъчно финансиране и работна сила с висока цифрова грамотност, както и с остарели и фрагментирани ИТ системи. Друг основен проблем остава липсата на обществено доверие в електронните услуги, предоставяни от държавните органи, което се дължи не само на нивата на киберсигурност, но и на недостатъчната информираност за ползите от използването на онлайн обществени услуги. В допълнение, голяма част от възрастните хора не са свикнали или нямат доверие в безхартиени услуги. И не на последно място - недостатъчно ефикасните мерки за осигуряване на киберсигурност.

Справянето с всички тези многостранни предизвикателства поставя пред страната ни нелеката задача слабостите и заплахите, останали необхванати от предвидените в пътната карта на национално ниво мерки, да бъдат на вниманието на всички отговорни институции, за да може страната ни да продължи с ускорени темпове развитието на е-управлението и до голяма степен ще спомогнат за изпълнение на препоръката от доклада на ЕК за състоянието на цифровото десетилетие за България: „Да продължат усилията за подобряване на цифровизацията и удобството за ползване на публичните административни процедури и за намаляване на административната тежест, включително чрез разширяване използването на електронната идентификация. Да се преодолеят продължаващите обществени и регионални различия при предоставянето на онлайн услуги, например чрез сътрудничество с местните заинтересовани страни. Да се постави акцент върху ускореното развитие на цифровите публични услуги за гражданите, по-специално на трансграничните услуги.“

ЦИФРОВИ ОБЩЕСТВЕНИ УСЛУГИ	2026	2027	2028	2029	2030
Цифрова самоличност: 100% от гражданите на ЕС да имат достъп до сигурни средства за електронна идентификация (eID).					

Мярка 30: Привеждане на българското законодателство в областта на електронната идентификация в съответствие с европейската правна рамка					
Мярка 31: Изграждане и въвеждане на Европейския портфейл за цифрова самоличност					
Мярка 32: Популяризиране сред гражданския сектор и бизнеса на ползите от електронната идентификация					
Мярка 33:Поддръжка и развитие на националния eIDAS възел с цел достъп до трансгранични електронни услуги, предоставяни от публичния сектор в държавите членки					
Мярка 34: Проектиране, изграждане и управление на Система за издаване на български лични документи поколение 2019					

ЦИФРОВИЗАЦИЯ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА	2026	2027	2028	2029	2030
Над 90 % от МСП с поне основно ниво на цифров интензитет[28]					
Мярка 98: Финансиране на проекти за европейски цифрови иновационни хъбове (ЕЦИХ)					
Мярка 99: Развитие на иновационни клъстери					
Мярка 100: Подкрепа за български иновационни предприятия с проекти, получили „Печат за високи постижения“					
Мярка 101: Участие в европейски институционализирани партньорства					

ЦИФРОВИЗАЦИЯ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА	2026	2027	2028	2029	2030
Използване на облачни изчисления/изкуствен интелект/големи данни от 75 % от предприятията в ЕС					
Мярка 105: Развиване на дейности, свързани с иновации в строителния сектор					

[28] Целта е на ниво Европейски съюз

Мярка 106: Дейности за разработване и внедряване на технологии от областта на Индустрия 4.0 в предприятията					
Мярка 107: Дейности за внедряване на иновации в предприятията					
Мярка 108: Зелени и цифрови партньорства за интелигентна трансформация					
Мярка 109: Развитие на капацитета на Института за компютърни науки, изкуствен интелект и технологии (INSAIT)					
Мярка 110: Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките в сферата на зелените и цифровите технологии					
Мярка 111: Грантова схема за дигитализация на микро и малки предприятия					
Мярка 112: Малки иновативни грантове за малки и средни предприятия (МСП)					

Иноватори: растеж и финансиране на европейските иновативни разрастващи се предприятия и удвояване на предприятията „еднорози“

Последна историческа стойност за България[29] е за 2025 г.: 1 еднорог. В страната ни обаче работи Payhawk, българска Финтех компания, със собственост на капитала във Великобритания, която е един от известните примери за еднорог.

	2026	2027	2028	2029	2030
Мярка 102: Създаване на нови и развитие на иновативни стартиращи предприятия (дялово и квазидялово финансиране)					
Мярка 103: Дялови инструменти за иновации					
Мярка 104: Фонд за технологичен трансфер					

В посочената по-горе мярка „Дейности за разработване и внедряване на технологии от областта на Индустрия 4.0 в предприятията“, която ще се изпълнява по линия на ПКИП 2021-2027 г., е посочено, че се планира подкрепа да се предоставя чрез финансови инструменти с различен фокус върху крайните получатели и вида на инвестициите, включително чрез дялови инструменти, вкл. рисково дългово финансиране. Инструментите ще подкрепят предприятия в различни етапи на развитие за разработване и внедряване на технологии в областта на Индустрия 4.0., където съществува възможността да се подкрепят високотехнологични компании с потенциал за еднорози.

Изпълнението на мерките ще допринесе за постигането на целите чрез пряка подкрепа за цифровата трансформация на предприятията, вкл. на МСП, чрез подкрепа за закупуването и

[29] Locations unicorns heatmap | Dealroom.co

внедряването на цифрови технологии, специализирани в областта на ИКТ услуги, роботика и автоматизация, ИИ, облачни технологии и големи данни.

Предвидените мерки са разработени и планирани в съответствие с българските стратегически документи в областта на цифровата трансформация на предприятията като Национална програма за развитие: „България 2030“, Национален план за възстановяване и устойчивост, „Свързана България“ - актуализиран национален план за широколентова инфраструктура за достъп от следващо поколение, Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 – 2030 г., Национална стратегия за малките и средните предприятия 2021-2027 г. и др.

Следва обаче да се има предвид, че мерките и дейностите са разработени и планирани преди началото на програмния период 2021 – 2027 г., т.е. преди програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. и поставените в нея цели да бъдат приети. По тази причина в настоящата пътна карта планираните и заложени мерки и дейности не са изцяло насочени към идентифицираните в националния аналитичен доклад нужди и слабости, свързани конкретно с изпълнението на целите на програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. Разминаването между европейските и националните цели се дължи и на факта, че мерките, заложени в НПВУ и програмите за периода 2021-2027 г. са допълващ, но не и основен източник на финансиране на политиките в България.

Видно от горното, някои от констатираните в анализа за състоянието на цифровата трансформация в България слаби страни и заплахи следва да бъдат адресирани при подготовката на страната ни за следващия програмен период. Включените в настоящата пътна карта мерки биха имали принос за изпълнение на препоръката в доклада на ЕК за състоянието на цифровото десетилетие за България: „Да се подобри бизнес средата и инвестициите в научноизследователска и развойна дейност, като по-специално се укрепи публичният научен капацитет на България и връзките му с бизнес екосистемата, както и да се стимулират частните инвестиции в научноизследователска и развойна дейност чрез добре насочени инструменти за публична подкрепа.“, както и „Да продължат инициативите за насърчаване на разработването и внедряването на изкуствен интелект, съсредоточени върху сътрудничеството, етичните аспекти и съгласуването на политиките с европейската рамка и между отделните сектори.“

<u>Цел на ниво Европейски съюз: Най-малко 80 % от лицата на възраст 16-74 години притежават поне основни цифрови умения</u>

В съвременния свят едно от големите предизвикателства пред пазара на труда е задълбочаващия се недостиг от работна сила, вкл. такава с подходящи умения. Адаптирането на работната сила към бързо променящата се работна среда, обученията за придобиване за придобиване на цифрови умения и все по-широкото използване на цифровите технологии в икономиката са основополагащи за изпълнението на общата цел на програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г.: „укрепване на колективната устойчивост на държавите членки и преодоляване на цифровото разделение, постигане на баланс между половете и географски баланс чрез насърчаване на трайни възможности за всички лица, развиване на основни и задълбочени цифрови умения и компетентности, включително чрез специализирано и професионално обучение и учене през целия живот, както и насърчаване на развитието на високоефективни цифрови знания и умения в рамките на хоризонталните системи за образование и обучение.“

За съжаление, опитът до сега показва, че участието на възрастните в по-нататъшното образование в България, особено в групата 65+, не е много високо. Средствата, предвидени за целенасочени мерки за повишаване на уменията на работната сила чрез допълнителни образователни курсове ще увеличат достъпа до набор от програми, включително в областта на информационните технологии и разработването на цифрови инструменти. В същото време ще се

предоставя финансова подкрепа и за лица, регистрирани в Бюрата по труда. Тези мерки ще допринесат и за намаляването на дисбаланса в изграждането на умения на регионално ниво.

Цел на ниво Европейски съюз: най-малко 20 милиона специалисти в областта на ИКТ, като същевременно се насърчава достъпът на жените до тази област и се увеличава броят на завършилите ИКТ

ИКТ индустрията и софтуерният сектор в България ще бъдат до пет години в топ тройката на индустриите в страната, с амбицията да станат лидер.[30]

Като цяло страната ни е известна с професионалисти в областта на STEM и силни традиционни технически умения, но повечето от тях предпочитат да останат в големите градове или да намерят работа в чужбина, вкл. други държави-членки на ЕС. По тази причина е трудно да се определи цялостния принос на България в постигането на тази цел, тъй като посочените по-горе цифри се отнасят само до ИКТ специалистите, които евентуално биха останали на българския трудов пазар, без да се отчитат тези, които биха предпочели да се реализират в други държави-членки, и които съответно ще станат част от общата численост на ИКТ специалистите в Съюза.

По отношение на дела на жените специалисти в областта на ИКТ, България отчита относително високо ниво (28,9 %) спрямо общоевропейското (18.9%). Този резултат е стимул за продължаване на дейностите и инициативите в тази област включително и на частни и неправителствени организации, като напр. българската „Дигитална национална коалиция“, академиите за обучение на ИКТ експерти и др., като непременно трябва да се мисли в посока по-пропорционално разпределение на тези експерти, вкл. и жени, на територията на страната.

ЦИФРОВИ УМЕНИЯ	2026	2027	2028	2029	2030
Най-малко 80 % от лицата на възраст 16-74 години притежават поне основни цифрови умения[31]					
Най-малко 20 милиона специалисти в областта на ИКТ, като същевременно се насърчава достъпът на жените до тази област и се увеличава броят на завършилите ИКТ					
Мярка 113: Предоставяне на възможности за обучение на заети и безработни за придобиване на квалификация по професии в областта на информационните и комуникационни технологии					
Мярка 114: Прилагане на механизъм за валидиране на цифрови умения, придобити чрез неформално обучение и информално учене					
Мярка 115: Предоставяне на възможности за обучение на възрастни в областта на цифровите умения					

[30] Източник: Национална програма „Цифрова България 2025“, https://egov.government.bg/wps/portal/ministrymeu/strategies-policies/digital.transformation/itis-national-strategic-documents/np-digital-bulgaria-2025,
Приложение БАСКОМ барометър 2022 https://basscom.org/bg/industry

[31] Целта е на ниво Европейски съюз

Мярка 116: Развитие на компетентностно-базираното обучение, сътрудничеството и интернационализацията на висшите училища					
Мярка 117: Цифрова трансформация на училищното образование					
Мярка 118: Оценяване на цифровите компетентности на учениците при завършване на първи гимназиален етап (X-ти клас)					
Мярка 119: Повишаване на професионалната квалификация на предприемачите и заетите лица в земеделието					
Мярка 120: Подобряване обмена на знания и разпространението на информация					
Мярка 121: Изграждане, укрепване и развитие на капацитет и повишаване на осведомеността и популяризиране на възможностите в областта на данните					
Мярка 122: Подготовка на образователната система за предоставяне на качествено обучение по прилагането на строително-информационно моделиране в професионалните гимназии за средно техническо образование в областта на строителството					
Мярка 123: Подготовка на образователната система за предоставяне на качествено обучение по прилагането на строително-информационно моделиране във висшите училища					
Мярка 124: Повишаване капацитета на участниците в проектирането и строителството					
Мярка 125: Разработване на ново учебно съдържание – типови учебни планове и учебни програми за професиите от „Списък на професиите за професионално образование и обучение“ (СППОО)					
Мярка 126: Обучение на ученици по Национална програма „Обучение за ИТ умения и кариера“					

Предвидените мерки за повишаване на цифровите умения са разработени и планирани в съответствие с българските стратегически документи в областта на образованието и пазара на труда, като Национална програма за развитие: „България 2030“, Национален план за възстановяване и устойчивост, Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република

България (2021-2030 г.), Национален план за действие по заетостта (ежегодно се приема от правителството) и др.

Мерките ще бъдат изпълнявани през програмния период 2021 – 2027 г. и тяхната реализация ще се координира и осъществява от двете български ключови министерства в тази област – Министерство на образованието и науката и Министерство на труда и социалната политика. В изпълнението им ще бъдат включени и редица други участници – Института по публична администрация, общини, бизнеса като изпълнител по обществени поръчки за предоставяне на обучения.

В училищното образование и понастоящем се провеждат дейности за разширяване на обхвата на професионално ориентираните учебни програми, но е необходимо да се вземе предвид, че прилагането на планираните бъдещи мерки и промени ще отнеме повече време, за да влязат в сила (осигуряване на успешно изпълнение на предложените промени, забавяне във времето преди първите завършили предлаганите програми и т.н.).

Средствата, предвидени за целенасочени мерки за повишаване на уменията на работната сила чрез допълнителни образователни курсове ще увеличат достъпа до набор от програми, включително в областта на информационните технологии и разработването на цифрови инструменти. В същото време ще се предоставя финансова подкрепа и за лица, регистрирани в Бюрата по труда. Тези мерки ще допринесат и за намаляването на дисбаланса в изграждането на умения на регионално ниво. Следва обаче да се има предвид, че опитът до сега показва, че участието на възрастните в по-нататъшното образование в България, особено в групата 65+, не е много високо. Това, заедно с последиците от застаряването на населението върху икономиката и пазара на труда и неговото функциониране също изисква допълнителни бъдещи мерки.

Мерките, насочени към недостига на квалифицирани ИКТ специалисти на всички нива на управление и бизнес сектор целят увеличаването на броя на тези специалисти, което е от решаващо значение за подобряването на конкурентоспособността на българската икономика. Както е констатирано и в аналитичния доклад за цифровата трансформация на България, страната ни отдавна е изправена пред недостиг на квалифицирана работна ръка в тези професии, а от друга страна – много негативен ефект има и т.нар. „изтичане на мозъци“, което е причина на пазара на труда се наблюдава значително увеличение на търсенето в тази област.

Констатираните в аналитичния доклад слабости и заплахи в областта на цифровите умения, свързани с: финансирането на академичните институции; обхватът и устойчивостта на изпълняваните от университети и НПО програми, насочени към повишаване на цифровите умения; силния традиционализъм на част от преподавателския състав; опасно високите нива на обща функционална неграмотност сред младежите; силно изразения дисбаланс в нивото на обучение в София и в страната и разпокъсаността на усилията и работа „на парче“ или „на кръпки“ за решаване на текущо възникнали проблеми в системата изискват дългосрочни хоризонтални усилия, които следва да бъдат предприемани последователно и координирано на национално и регионално ниво.

Въпреки това, по-голяма част от мерките, насочени към повишаване на цифровите умения, биха допринесли за изпълнение на препоръката, дадена на страната ни в последния годишен доклад на ЕК за състоянието на цифровото десетилетие за България „Да се използват добрите резултати на жените по отношение на основните цифрови умения за намаляване на различията, свързани с образованието, възрастта и географското местоположение, както и за повишаване на общото равнище на цифровите компетентности. Да се даде приоритет на целенасочени инвестиции в обучението на учители, актуализирането на учебните програми и развитието на цифрови и „зелени“ умения.“, като и „Да се разработят ясни и целенасочени мерки, които да подпомогнат предприятията при наемането на ИКТ специалисти в по-слабо населените райони. Да се изготви стратегия, която да отчита по-широк кръг фактори, като инфраструктурата, икономическите условия и мобилността

на изследователите, както и да се определят най-ефективните механизми за финансиране. Да се разширят обученията в областта на ИКТ и да се увеличи броят на жените ИКТ специалисти с цел преодоляване на съществуващия недостиг.“

Повишаване на сигурността и безопасността при използването на интернет и цифровите технологии

	2026	2027	2028	2029	2030
Мярка 127: Организиране на информационни кампании за ограничаване на рисковете и отговорното поведение на децата в интернет среда, превенция и справяне с онлайн тормоз и дигитални посегателства срещу деца					
Мярка 128: Създаване на информационни събития и кампании от членовете на Съвета на децата към ДАЗД за промотиране на цифрова компетентност и защита на правата на децата в цифровата среда					
Мярка 129: Разширяване на възможностите на децата за онлайн достъп до услуги за консултиране и психологическа подкрепа за деца към Националната телефонна линия за деца					
Мярка 130: Борба със сексуалната експлоатация и злоупотреба с деца през компютърни системи					

Изграждане на устойчива национална екосистема за управление на данни, която осигурява ефективно използване на данните като стратегически ресурс за подобряване на публичното управление, развитие на цифровата икономика и насърчаване на иновациите

	2026	2027	2028	2029	2030
Мярка 131: Правна хармонизация на българското законодателство с европейското в областта на управление на данни					
Мярка 132: Приемане и прилагане на Националната рамка за управление на данните (NDGF)					
Мярка 133: Дейности по оценка и подобряване на качеството на данните					
Мярка 134: Създаване на ясни етични насоки и правила за споделянето на защитени данни и за използването на данни, включително при разработване на алгоритми и системи с изкуствен интелект					

Мярка 135: Създаване на Единна централна точка (ЕЦТ) за достъп до публични данни, включително такива, които са с правна защита (лични данни, интелектуална собственост, търговска или статистическа тайна)					
Мярка 136: Осигуряване на възможност за достъп до данни, включително данни с висока стойност, чрез надграждане на инфраструктурата за данни					
Мярка 137: Изграждане на пространства за данни и защитени среди за предоставяне на данни					
Мярка 138: Изграждане на грамотност и умения за работа с данни					

3.2 Описание на мерките [32]

Стратегическа цел 1: Изграждане и развитие на сигурна, надеждна и устойчива цифрова инфраструктура за преодоляване на цифровото разделение и стимулиране на цифровото развитие на обществото, икономиката и публичния сектор

Оперативна цел 1: Изграждане на цифрова инфраструктура за преодоляване на цифровото разделение

Мярка 1: *Подобряване на покритието в населените места, с фокус към периферни, слабо населени и селски райони*

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката е в процес на изпълнение чрез инвестиция К7.И1 „Широкомащабно разгръщане на цифрова инфраструктура”. Предвидени са дейности по надграждане и укрепване на капацитета, управление и популяризиране. Тази инвестиция има за цел изграждането на модерна и сигурна цифрова инфраструктура и преодоляването на териториалните дисбаланси, свързани с навлизането на широколентовия достъп. • *Връзка към целта:* Развитието на мрежи с много голям капацитет в отдалечени, селски и слабо населените райони е приоритет и ключов елемент на социалното приобщаване. Цифровата инфраструктура е от стратегическо значение за социалното и териториалното сближаване и като цяло за конкурентоспособността. Очаква значително намаляване и преодоляване на географския дисбаланс в страната по отношение на достъпа до високоскоростни мрежи и съответно до повишаване на социалното и икономическо развитие на регионално ниво. • *Ориентировъчен график:* 2026 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: - ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: 119 650 843 € от Националния план за възстановяване и устойчивост. Разпределение на бюджета по години: 2026:.119 650 843 €

[32] Изпълнението на мерките в пътната карта е съпроводено с определен финансов риск, свързан с непланирано увеличение на разходите, поради заложени цени на услугите и доставките преди 4-5 години, които не съответстват на пазарните цени към момента на обявяване на обществените поръчки.

Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Проект по Националния план за възстановяване и устойчивост.
Очаквано въздействие	С инвестицията ще се осигури високоскоростен интернет за над 350 000 българи, като най-малко 50% от тях ще са в отдалечени, селски и слабо населени райони. Проектът включва разширяване на оптичната свързаност до 140 общински центъра и свързване на поне 700 базови станции към новоизградените мрежи за пренос. Заявеното безвъзмездно финансиране от НПВУ е в размер на 199 418 072 €, разпределени по 6-те райони за планиране, като всеки бенефициер е длъжен да осигури поне 10% съфинансиране.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: - 350 000 души население с достъп до мрежи с много голям капацитет (ММГК)
	Индикатор 2: – Осигурена оптична свързаност до 140 общински центъра.
	Индикатор 3: - Привързани към новоизградените мрежи за пренос 700 базови станции.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на транспорта и съобщенията

Мярка 2: Осигуряване на адекватна инфраструктура в областта на ИКТ в училищата

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Осигуряване на адекватна инфраструктура в областта на ИКТ в училищата. • *Връзка към целта:* Допълнителни мерки и проекти, включени в приключващата в края на 2024 г. Национална програма „Цифрова България“ 2025 г., които имат косвено влияние върху постигането на цифровите цели на програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. • *Ориентировъчен график:* 2026-2030 г.

Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 31 955 742,57 € (Бюджет за целия период. Годишния бюджет на НП „ИКТ в предучилищното и училищното образование е в размер на 6 391 148,51 € като националните програми се приемат всяка година с Решение на МС, след приемане на държавния бюджет. Бюджета е ориентировъчен и може да се променя на годишна база съобразно приетия с Решение на МС бюджет на програмата) ЕСИФ:- Други европейски/ международни програми:- Разпределение на бюджета по години: 2026: 6 391 148,51 € 2027: 6 391 148,51 € 2028: 6 391 148,51 € 2029: 6 391 148,51 € 2030: 6 391 148,51 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Годишно, съгласно Решение на МС за одобрение на националните програми за развитие на образованието.
Очаквано въздействие	Подобряване достъпността, качеството и възможностите за обучение в системата на предучилищното и училищното образование, достъпа до съвременни ИКТ, чрез внедряване на образователни иновации и създаване на условия за устойчивото им развитие. Дигитализацията може да предостави равен достъп до образование за всички ученици, независимо от тяхната географска локация, финансово положение или физически възможности. Интегрирането на технологии в образователния процес подпомага по-доброто адаптиране на ученическите нужди и учебния материал, като се предоставят персонализирани възможности за обучение. Използването на информационните технологии насърчава развитието на цифрови компетентности в учениците, които са от съществено значение за успешното им адаптиране към условията и изискванията на съвременното общество. Очаквани резултати: - Разширяване на възможностите на единната опорна високоскоростна мрежа за нуждите на образованието и науката, свързваща МОН, регионалните управления на образованието и образователните институции; - Осигуряване високо ниво на надеждност на услугите, предоставяни от центровете за данни и услуги на МОН;

	- Разширяване на достъпа до облачни ИКТ образователни ресурси. Подпомагане системата на предучилищното образование чрез внедряване на модерни средства за обучение, предоставяне и управление на облачни услуги в хибридна среда; - Подпомагане обновяването на училищната ИКТ среда чрез осигуряване на интернет свързаност, закупуване на иновативен хардуер и модерно оборудване, изграждане на нови Wi-Fi зони и др.; - Осигуряване на образователни електронни ресурси, облачни услуги, софтуер за професионално обучение, софтуерни продукти за администриране и управление на учебния процес за нуждите на системата на образованието; - Осигуряване на достъпност на информацията и комуникацията на ученици със специфични нарушения на способността за учене – с дислексия, дисграфия и дискалкулия, както и чрез средства за допълваща и алтернативна комуникация (ДАК), предназначени за ученици с физически увреждания и двигателни ограничения и за невербални ученици със специални образователни потребности.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикаторите за изпълнение на Национална програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование" за 2025 г. са: • Осигурен достъп до софтуер за администриране и управление на учебния процес в детските градини на всички одобрени кандидати – 100 %; • Брой образователни институции с осигурен софтуер за професионално обучение – 60 училища; • Брой образователни институции със закупени крайни устройства - мобилни компютри, таблети, работни станции и съвременни интерактивни дисплеи с вградени компютърни модули за обучение в класните стаи – 200; • Брой образователни институции с осигурени средства за интернет свързаност – 100% от кандидатстващите държавни и общински училища, ДЛЦ, ЦПЛР и ЦСОП и 28 РУО; • Брой образователни институции с изградени/доизградени WiFi мрежи – 25.
Отговорна институция за реализирането на мярката	инистерство на образованието и науката

Оперативна цел 2: Развитие на сигурна, надеждна и устойчива цифрова инфраструктура за стимулиране на цифровото общество, икономиката и публичния сектор

Цел на ниво Европейски съюз: <u>Всички крайни ползватели да са обхванати от гигабитова свързаност, като всички населени райони са обхванати от 5G</u>

Мярка 3: Прилагане на решенията на Европейската комисия относно хармонизираните технически условия за използване на радиочестотния спектър за 5G и 6G мрежи

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Във връзка с Решение № 676/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно регулаторната рамка за политиката на Европейската общност в областта на радиочестотния спектър (Решение за радиочестотния спектър) и по-специално член 4, параграф 3 от него, Европейската комисия приема решения относно хармонизираните техническите условия за използване на радиочестотния спектър, които са задължителни за прилагане в държавите-членки на ЕС. В решенията са определени и сроковете за тяхното прилагане. 1. Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1983 на Комисията за хармонизиране на радиочестотната лента 40.5-43.5 GHz за наземни системи, позволяващи да се предоставят безжични широколентови електронни съобщителни услуги в Съюза трябва бъде транспонирано в българското законодателства в срок до 31.12.2026 г. Това решение ще бъде приложено в България с изменението и допълнението на Правилата за използване на радиочестотния спектър за наземни мрежи, позволяващи предоставянето на електронни съобщителни услуги след издаване на разрешение, в които ще се определят техническите условия за използване на радиочестотната лента 40,5-43,5 GHz за наземните системи, позволяващи да се предоставят безжични широколентови електронни съобщителни услуги. 2. Решение за изпълнение (ЕС) 2025/2425 на Комисията относно хармонизирането на честотна лента 3800-4200 MHz за споделено използване от страна на наземни безжични широколентови системи, които са в състояние да осигуряват безжични широколентови електронни съобщителни услуги локална мрежова свързаност в Съюза трябва бъде транспонирано в българското законодателства в срок до 30.09.2026 г. • *Връзка към целта:* С публикуването на изменението и допълнението на тези правила в България ще се осигурят условия за разгръщане на мрежи с висок капацитет, възможност за предоставяне на иновативни безжични широколентови

	електронни съобщителни услуги от следващо поколение (включително 5G) и ще бъдат създадени предпоставки за въвеждане и развитие на локална мрежова свързаност, в т.ч. за вертикалната индустрия. • *Ориентировъчен график:* 1.1. - 3.09.2026 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: в рамките на ежегодния бюджет на КРС. Не се изисква допълнително финансиране ЕСИФ: не Други европейски/ международни програми: не Разпределение на бюджета по години: не е приложимо
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Не е приложимо
Очаквано въздействие	С публикуването на изменението и допълнението на правилата България ще изпълни задълженията си като държава-членка на ЕС, с което ще осигури както условия за разгръщане на мрежи с висок капацитет и възможност за предоставяне на иновативни безжични широколентови електронни съобщителни услуги от следващо поколение (включително 5G), така и въвеждане и развитие на локална мрежова свързаност, в т.ч. за вертикалната индустрия.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 – Публикувано Решение за изменение и допълнение на правила за използване на радиочестотния спектър. Етапна цел към 2028 г: не е приложимо Етапна цел към 2030 г: не е приложимо
Отговорна институция за реализирането на мярката	Комисия за регулиране на съобщенията

Мярка 4: Прилагане на решенията на Европейската комисия относно хармонизираните технически условия за използване на радиочестотния спектър за директна комуникация между спътник и устройства (Satellite Direct-to-Device (D2D)

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Във връзка с Решение № 676/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно регулаторната рамка за политиката на Европейската общност в областта на радиочестотния спектър (Решение за

	радиочестотния спектър) и по-специално член 4, параграф 3 от него, Европейската комисия приема решения относно хармонизираните техническите условия за използване на радиочестотния спектър, които са задължителни за прилагане в държавите-членки на ЕС. В решенията са определени и сроковете за тяхното прилагане. През 2029 г. се очаква ЕК да приеме решение за изпълнение на Комисията, в което да бъдат определени условия за използване на радиочестотния спектър за директна комуникаци между спътник и устройства (Satellite Direct-to-Device (D2D)) в Съюза. След публикуването на това решение ще бъдат предприети действия за неговото транспониране в съответните правила за използване на радиочестотния спектър в срока, определен в това решение. • *Връзка към целта:* С определянето на хармонизирани технически условия за съвместното използване радиочестотните ленти, определени за предоставяне на електронни съобщителни услуги (ECS) и от спътникови системи, осигуряващи директна връзка към устройството (D2D) ще се осигури свързаност и покритие както в селските и отдалечените райони, така и в случаите, когато мобилните мрежи, предоставящи ECS, временно са недостъпни (например поради външни щети от наводнения или земетресения, или в случай на техническа повреда). • *Ориентировъчен график:* 2029-2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: в рамките на ежегодния бюджет на КРС. Не се изисква допълнително финансиране ЕСИФ: не Други европейски/ международни програми: не Разпределение на бюджета по години: не е приложимо
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Не е приложимо
Очаквано въздействие	С публикуването на решение за изменение на съществуващ или приемане на нов подзаконов акт България ще изпълни задълженията си като държава-членка на ЕС и ще създаде предпоставки за осигуряване както на свързаност и покритие в отдалечените райони, така и по време на природни бедствия, когато мрежите на мобилните предприятия имат техническа повреда.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Публикувано Решение за изменение и допълнение на съществуващ или приемане на нов подзаконов акт. Етапна цел към 2028 г: не е приложимо Етапна цел към 2030 г: не е приложимо

Отговорна институция за реализирането на мярката	Комисия за регулиране на съобщенията

Мярка 5: Развитие на държавната опорна мрежа чрез увеличаване на преносния ѝ капацитет и осигуряване на свързаност до всички общински центрове

Нова мярка	☐ да ☒ не (СПОР-5/ 14.03.2024 г.)
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Единната електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ) е интегрирана държавна комуникационна мрежа, която се състои от 7 500 км оптична мрежа, 30 броя опорни възли и близо 100 агрегиращи възли. Мрежата работи в режим 24x7x365 и осигурява свързаност за повече от 1 200 централни и местни публични администрации и други организации от публичния сектор. От гледна точка на географското покритие на ЕЕСМ в страната, към 2021 г. опорната оптична кабелна мрежа обхваща 27 областни града и чрез отклонения от ринговете достига само до 129 от общо 265 общински центъра, като само в 80 от тези населени места има инсталирано активно оборудване в точките за достъп. В оставащите 49 населени места има осигурена оптична свързаност без активно оборудване, което силно ограничава използваемостта на ЕЕСМ от крайни потребители. Предвижда се Развитие на държавната опорна мрежа чрез увеличаване на преносния ѝ капацитет и осигуряване на свързаност до всички общински центрове, което е залегнало като Дейност 1 на Проект 18 ***„Широкомащабно разгръщане на цифрова инфраструктура на територията на България“***, включен в Компонент 7 „Дигитална свързаност“ от Националния план за възстановяване и устойчивост. Изпълнението на Дейност 1 ще се реализира чрез: - Подмяна на устройства за ЕЕСМ в DWDM / Core / Aggregation слоеве, ремонт и оборудване на съществуващи локации; - Подмяна и доставка на нови устройства за ЕЕСМ в Access слой и оборудване на съществуващи локации; - Изграждане на резервен защитен интернет възел и система за управление и наблюдение и средства за защита на ЕЕСМ; - Доставка на устройства за ЕЕСМ в Access слой за нови локации в общински центрове; - Подмяна на MMF кабели по съществуващи трасета в населени места и осигуряване на оптична свързаност до университети и научни институти; - Доставка и оборудване на възли за свръхвисокоскоростен достъп в 24 университета и научни института.

	• *Връзка към целта:* Подобряването на свързаността в България ще сведе до минимум административната тежест за предприятията чрез подобряване на ефективността на публичната администрация и укрепване на електронното управление. Изпълнението на мярката ще доведе до намаляване на "цифровото разделение" и е пряко свързано с постигането на цифровата цел „всички крайни ползватели да са обхванати от гигабитова свързаност". • *Ориентировъчен график:* 30.06.2026 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: не ЕСИФ: не Други европейски/ международни програми: 69 346 126 € средства от МВУ и 13 909 617 € – средства за допълващо публично финансиране и невъзстановим ДДС. Разпределение на бюджета по години: 2025-2026: 83 115 649 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Оперативно споразумение (СПОР-5/14.03.2024 г.), сключено между Министерство на финансите и ИАИЕУ.
Очаквано въздействие	Повече и по-качествени електронни услуги за гражданите и бизнеса чрез осигурена оптична свързаност и изградени възли за достъп с активно оборудване до общинските центрове, университета и научни институти
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Цел 146 от НПВУ - 1200 доставчици на услуги от общ интерес трябва да получат достъп до точки за достъп със скорост 1 Gbps; - 300 доставчици на услуги от общ интерес трябва да получат достъп до точки за достъп със скорост 10 Gbps; - 24 университета и научни институти трябва да получат достъп до 200 Gbps точки за достъп до мрежовия портал GEANT в Българската академия на науките; - На 185 общини се осигуряват възли за достъп (PoP — Points-of-Presence), част от държавната мрежа, свързани към обекти за агрегиране или предварително агрегиране чрез 2x40 Gbps или 2x100 Gbps канали в права посока. Етапна цел към 2028 г.: не е приложимо Етапна цел към 2030 г.: не е приложимо
Отговорна институция за	Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление"

реализирането на мярката	

Мярка 6: Осигуряване на 5G покритие по транспортни коридори - Works чрез отворените конкурси по Механизма за свързване на Европа (CEF)

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Целта е да се осигури подкрепа за набор от действия за внедряване на 5G системи за свързана и автоматизирана мобилност (CAM) по транспортни коридори чрез финансирани на успешни проекти с българско участие по Механизма за свързване на Европа. Приоритет от работната програма на МСЕ е подкрепа за инвестиции в трансгранични участъци, включващи две или повече държави членки. • *Връзка към целта:* Инициативата за 5G коридорите е една от възможните области за многонационалните проекти на политическата програма на ЕС за цифровото десетилетие с цел увеличаване на инвестициите на европейско равнище в ключови области за цифрово и екологично възстановяване. • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2027 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: - ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: Механизъм за свързване на Европа, цифров сектор Забележка: Финансирането се осигурява за одобрени стратегически значими проекти с българско участие директно от Механизма за свързване на Европа. МСЕ (2021-2027) приключва през 2027 г.
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	За следващия програмен период се предвижда МСЕ само за секторите транспорт и енергетика, като се изключва цифров сектор.
Очаквано въздействие	Нови връзки към мрежи с много голям капацитет за движещите сили на социално-икономическото развитие и връзки с много високо качество за местните общности. Осигуряване на висококачествена, непрекъсната 5G свързаност в подкрепа на услугите за пътна безопасност и цифровите операции на железопътните услуги и услугите по вътрешните водни пътища, както и да се предоставят

	гигабитова свързаност на ползвателите на превозни средства и пътниците. 5G инфраструктурата се разглежда като ключов фактор за свързана и автоматизирана мобилност, за услуги за безопасност и услуги, които не са свързани с безопасността, които в крайна сметка ще бъдат от полза за гражданите и промишлеността на ЕС. Тези услуги ще включват широк спектър от цифрови услуги за пътното превозно средство, водача и пътниците, както и за други съответни участници. Услугите за 5G свързаност ще дадат възможност за високи нива на автоматизация до края на настоящото десетилетие по някои пътни участъци.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 - Брой проекти, финансирани от МСЕ, създаващи условия за 5G покритие по протежението на основни транспортни маршрути.
	Индикатор 2 – Получено финансиране в евро от български организации в проекти по МСЕ.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на транспорта и съобщенията

Мярка 7: *Надграждане на капацитета на Единната информационна точка*

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* С изпълнение на мярката ще осигури надграждане капацитета на ГИС базираната електронна платформа „Единна информационна точка“ и изграждане на функционалности за създаване на Национална точка за достъп до информационни услуги за мултимодални пътувания. Системата ще бъде надградена с нови функционалности, покриващи задълженията на страната по отношение на картографирането в областта на широколентовия достъп, мерките за намаляване на разходите за разгръщане на високоскоростни електронни съобщителни мрежи, пестене на ресурси и намаляване на въглеродния отпечатък върху околната среда, достъпа до информация за налична инфраструктура, интеграция с различни държавни органи. Същевременно ще се гарантира изпълнението на Делегиран регламент (ЕС) 2017/1926 за допълване на Директива 2010/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на предоставянето в целия ЕС на информационни услуги за мултимодални пътувания.

	• *Връзка към целта:* Надграждане на съществуващата Единна информационна точка, предоставяща стратегически ГИС данни за съобщителната инфраструктура и поставяне на основите на Национална точка за достъп (НТД) за обмен на данни, свързани с интелигентни транспортни системи и мултимодална мобилност. Подобряването на Единната информационна точка ще създаде условия за по-добро планиране, управление и развитие на електронните съобщителни мрежи в страната. • *Ориентировъчен график:* 2025-2026 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: - ЕСИФ: Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 - 2 856 874 € Други европейски/ международни програми Разпределение на бюджета по години: 2026: 2 856 874 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Проведено пазарно проучване.
Очаквано въздействие	Реализацията на мярката ще доведе до намаляване на административната тежест, повишаване на прозрачността, подобряване на услугите за гражданите и бизнеса, създаване на по-добра цифрова среда в транспортния сектор и осигуряване на междусекторна координация. Ще бъде осъществена интеграция с Единната информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране иразрешаване на строителството на МРРБ. Ще бъдат създадени 2 нови регистъра за намаляване на административната тежест и улесняване на изграждането наинфраструктура. Предвижда се и разработването на една нова вътрешна електронна административна услуга, която да предоставя достъп до базите данни в ЕИТ на КРС. ЕИТ ще бъде надградена с два нови модула: информация за фиксирани мрежи и за мобилни мрежи. Допълнително ще бъде разработена и внедрена нова подсистема за данни, която ще генерира тематични карти за широколентов достъп. Данните ще се обработват на ниво адрес, въз основа на информацията от Агенцията по геодезия, картография и кадастър, както и в растер с резолюция 100 х 100 м или по-добра и др.

	Тези дейности ще осигурят по-ефективно управление на информацията, значително ще подобрят координацията между заинтересованите страни и ще намалят административната тежест. ЕИТ ще осигури възможност за операторите на електронни съобщителни мрежи да подават по електронен път заявления до компетентните органи (местни и други), отговарящи за предоставянето/отказа на необходимите разрешения за разполагане на електронни съобщителни мрежи. С постигане на целите на проекта ще се изпълнят и специфични изисквания на Директивата за ИТС и Делегиран регламент (ЕС) 2017/1926 по отношение на създаването на Национална точка за достъп.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 - Създадени и внедрени два нови регистъра за намаляване на административната тежест и улесняване на изграждането на цифрова инфраструктура - Регистър на констативните актове за премахване на ЕСМ съгласно разпоредбите на ЗЕСМФИ и Регистър на разположените и подобрени ЕСМ.
	Индикатор 2 - Разработен модул за представяне на информация за наличността на широколентова връзка на ниво адрес, където е възможно чрез разработване и внедряванена нова подсистема за данни, създаваща тематични карти за широколентов достъп.
	Индикатор 3 – Внедрен модул, осигуряващ достъп до мултимодални транспортни данни, информация и услуги запланиране на пътувания, както е дефинирано в Делегиран регламент (ЕС) 2017/1926.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на транспорта и съобщенията

Мярка 8: Осигуряване на свързаност през Единната електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ) до всички структурни звена на Държавна агенция „Архиви“ (ДАА) с необходимата скорост

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката Свързване с ЕЕСМ на структурни звена на ДАА – отделите „Държавен архив”	• *Съдържание на мярката:* Изграждане на свързаност с ЕЕСМ на структурни звена на ДАА – отделите „Държавен архив” в Бургас, Варна, Габрово, Добрич, Кърджали, Плевен, Сливен и Смолян • *Връзка към целта:* Чрез включването на тези регионални звена в Единната електронна съобщителна мрежа се осигурява:

в Бургас, Варна, Габрово, Добрич, Кърджали, Плевен, Сливен и Смолян	- надеждна и сигурна комуникационна среда; - по-висока скорост и качество на обмена на данни; - улеснен достъп до централизирани електронни услуги; - създаване на условия за интегрирано управление на архивните ресурси в национален мащаб. По този начин мярката допринася за постигането на стратегическата цел за по-добра цифрова свързаност, като гарантира равнопоставен достъп на териториалните звена до електронната инфраструктура и подпомага развитието на модерна, ефективна и сигурна администрация. • *Ориентировъчен график:* 2026-2027 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: ……. ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026-2028: 3 282 494 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Разширена комуникационна свързаност на всички структурни звена на ДАА с ЕЕСМ за изпълнение на преките им служебни задължения чрез функционалностите на Информационната система на държавните архиви, Системата за е-архивиране на ценни е-документи и др.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Изградена свързаност на структурни звена на ДАА – отделите „Държавен архив” в Бургас, Варна, Габрово, Добрич, Кърджали, Плевен, Сливен и Смолян с ЕЕСМ Етапна цел към 2028 г: Изградена свързаност на структурни звена на ДАА – отделите „Държавен архив” в Бургас, Варна, Габрово, Добрич, Кърджали, Плевен, Сливен и Смолян с ЕЕСМ
Отговорна институция за реализирането на мярката	Държавна агенция „Архиви“ и Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Цел на ниво Европейски съюз: Квантови изчислителни технологии: до 2025 г. Европа да разполага със своя първи компютър с квантово ускоряване

Мярка 9: Взаимно свързване на квантовата комуникационна инфраструктура, София – Букурещ

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Проект 101249655 SBIQCI за трансгранична свързаност на квантова комуникационна инфраструктура между София (България) и Букурещ (Румъния) има за цел да създаде сигурна и устойчива трансгранична квантова комуникационна връзка между България и Румъния. Тази инициатива е ключова стъпка към развитието на паневропейската квантова комуникационна инфраструктура (EuroQCI) и допринася за интеграцията на националните квантови мрежи в региона. Дейностите са част от Втора фаза на Националния план на България за изграждане на квантово комуникационна инфраструктура, стартирал по договор № 101091399 BG National QCI Plan, приет с решение № 531 на МС от 15 юли 2026 г. Проектът SBIQCI включва изграждането на високоскоростна квантова комуникационна връзка между София и Букурещ, осигуряваща сигурен обмен на квантови ключове. SBIQCI ще свърже България и Румъния с Централноевропейската квантова мрежа чрез Румъния, предоставяйки критичен наземен маршрут за региона. Румъния и Унгария ще изградят оптични наземни станции (OGS) за връзка със сателита EAGLE-1, разширявайки сигурната квантова комуникационна инфраструктура в Източна Европа. Проектът ще осигури сигурна комуникационна инфраструктура за правителствени агенции, изследователски институции и стратегически предприятия в България и Румъния. Дейностите са стартирали в срок, с начална дата 01.01.2026 г. и се изпълняват от националния QCI Консорциум с водеща организация- Институт по роботика-БАН чрез Център за компетентност КВАЗАР, който е компетентен национален орган за EuroQCI и партньорите „Ентърпрайз Комюникейшънс Груп“ и „Корект Консултинг Груп“. Всичко дейности по договор №101249655 — 24-EU-DIG-SBIQCI се изпълняват съвместно с националния QCI консорциум на Румъния, в т.ч. - Агенция за администриране на Националната мрежа за информатика за образование и научни изследвания (RoEduNet), Румъния; - Национален университет за наука и технологии „Политехника“ – Букурещ. • *Връзка към целта:* - Да се свържат националните квантови комуникационни инфраструктури (NatQCIs) на България и Румъния чрез защитена, високоскоростна наземна квантова връзка. - Да се повиши киберсигурността и защитата на данните чрез технологията за квантово разпределение на ключове (QKD), осигурявайки

	ултрасигурна комуникация за правителствени и критично важни инфраструктури. - Да се създаде надежден комуникационен канал между столиците на България и Румъния, позволявайки сигурна квантова комуникация за правителствени и институционални нужди. - Да се създаде основа за бъдещи квантови услуги, подкрепящи цифровата трансформация и стратегиите за киберсигурност на двете държави. - Да се допринесе за инициативата EuroQCI чрез интеграция на наземната квантова комуникация с потенциални сателитни решения. • *Ориентировъчен график:* 2026 г. - 2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	ЕС: 4 010 350 € от програма „Цифрова Европа“ договор №101249655 — 24-EU-DIG-SBIQCI Национален бюджет/ съфинансиране: 4 010 350 € Компетентен орган (CGA) за изпълнение на функциите на Република България по инициативата GOVSATCOM и Регламент (ЕС) 2023/588 за създаване на Програмата на Съюза за сигурна свързаност (IRIS²). Бюджет по години: 2026 2 005 175 € 2027 3 208 280 € 2028 2 005 175 € 2029 802 070 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Референтни цени, съгласно насоките за финансиране на програма „Цифрова Европа“ Пазарно проучване Финални утвърдени стойности от управляващия орган HADEA преди сключване на договора за финансиране.
Очаквано въздействие	Проектът SBIQCI ще засили киберсигурността на България и Румъния чрез сигурна трансгранична квантова комуникационна връзка между София и Букурещ. Той ще подобри сътрудничеството между националните центрове за сигурност, ще създаде основа за бъдещи приложения на квантовите технологии в критични сектори като комуникации, финанси и здравеопазване и ще допринесе за развитието на Европейската квантова комуникационна инфраструктура (EuroQCI). Проектът ще укрепи цифровата устойчивост на региона и ще позиционира България и Румъния в челните редици на квантово-защитените комуникации в Европа. Изграждането на тази инфраструктура ще създаде предпоставки за предоставяне на високонадеждни услуги за публичния сектор, операторите на критична инфраструктура, научноизследователските организации и

	стратегическите индустрии, като повиши защитата на чувствителни данни и комуникации срещу бъдещи заплахи, включително атаки с квантови компютри. Проектът ще насърчи трансфера на знания, развитието на високотехнологични компетентности и внедряването на иновации в областта на квантовите комуникации, като същевременно ще подобри оперативната съвместимост между националните инфраструктури и ще подпомогне интеграцията им в общата европейска цифрова инфраструктура. Реализирането му ще повиши технологичната автономност на България и ще укрепи способността на страната да участва в бъдещи европейски инициативи в областта на квантовите технологии, киберсигурността и сигурните цифрови услуги.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Етапна цел към 2029 г: 1брой изградено високоскоростна квантово комуникационно Трасе-връзка между София и Букурещ, осигуряващо сигурен обмен на квантови ключове
	Индикатор 2 Етапна цел към 2029 г: Обучени 60 служители от държавната и общинска администрация за работа с новоизградената инфраструктура
Отговорна институция за реализирането на мярката	Институт по роботика – БАН чрез Център за компетентност КВАЗАР

Мярка 10: Трансгранична свързаност на Квантовата комуникационна инфраструктура от Югоизточна Европа към Западна Европа

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Проект 101249531 SEEWQCI обединява Националните квантови комуникационни инфраструктури (NatQCIs) на Гърция, България, Нидерландия и Кипър, за да създаде усъвършенствани трансгранични квантови комуникационни мрежи. Тази инициатива свързва Югоизточна Европа и Западна Европа, като се съобразява с целите на програмата EuroQCI чрез интеграция на наземна и космическа свързаност и използване на сателита EAGLE-1 за сигурно разпределение на квантови ключове. Чрез комбиниране на наземните връзки между Гърция и България с космическите връзки между Гърция, Кипър и Нидерландия, проектът демонстрира цялостна концепция за "мини-EuroQCI." Тази

	демонстрация показва безпроблемната интеграция на наземните и космическите сегменти за сигурна и мащабируема квантова комуникация. Проектът е част от Втора фаза на Националния план на България за изграждане на квантово комуникационна инфраструктура, стартирал по договор 101091399 BG National QCI, приет с решение № 531 на МС от 15 юли 2026 година. Дейностите са стартирали в срок, с начална дата 01.01.2026 г. и се изпълняват от националния QCI Консорциум с водеща организация-Институт по роботика-БАН чрез Център за компетентност КВАЗАР, който е компетентен национален орган за EuroQCI и партньорите „Ентърпрайз Комюникейшънс Груп“ и „Корект Консултинг Груп“. Всичко дейности по договор № 101249531 — 24-EU-DIG-SEEWQC се реализират съвместно с националните QCI консорциуми на Република Гърция, Република Кипър и Кралство Нидерландия, както следва: Гърция: - Национална инфраструктура за научни изследвания и технологии (GRNET S.A.); - Министерство на цифровото управление (Ministry of Digital Governance); - Гръцки космически център (Hellenic Space Center); - Национална разузнавателна служба (National Intelligence Service); Кипър: - Технологичен университет на Кипър (Technological University of Cyprus – CUT) - Заместник-министерство на научните изследвания, иновациите и цифровата политика (Deputy Ministry of Research, Innovation and Digital Policy) - Орган за цифрова сигурност (DAS) - Кипърски телекомуникационен орган (CYTA) Нидерландия: - Нидерландска организация за приложни научни изследвания (TNO) • *Връзка към целта:* • Създаване на сигурна и мащабируема квантова комуникационна инфраструктура. • Използване на уникалния географски обхват от Югоизточна Европа до Централна Европа. • Осигуряване на трансгранична свързаност на Националните квантови комуникационни инфраструктури в Гърция, България, Кипър и Нидерландия. • Демонстрация на крайно квантово разпределение на ключове.

	• Укрепване на лидерската позиция на Европа в квантовите комуникационни технологии. • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	ЕС: 1 952 050 € от програма „Цифрова Европа“ договор № 101249531 — 24-EU-DIG-SEEWQC Национален бюджет/ съфинансиране: 1 952 050 € Компетентен орган (CGA) за изпълнение на функциите на Република България по инициативата GOVSATCOM и Регламент (ЕС) 2023/588 за създаване на Програмата на Съюза за сигурна свързаност (IRIS²). Бюджет по години: 2026 976 025 € 2027 1 561 640 € 2028 976 025 € 2029 390 410 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Референтни цени, съгласно насоките за финансиране на програма „Цифрова Европа“ Пазарно проучване Финални утвърдени стойности от управляващия орган HADEA преди сключване на договора за финансиране.
Очаквано въздействие	Проектът SEEWQCI ще осигури сигурна трансгранична квантова комуникационна инфраструктура между Гърция, България, Кипър и Нидерландия, демонстрирайки интеграция на наземни и сателитни сегменти (мини-EuroQCI). Използването на квантово разпределение на ключове (QKD) ще повиши киберсигурността и защитата на данните за правителствени и критични инфраструктури. Проектът ще подкрепи бъдещи квантови услуги, ще засили европейското лидерство в квантовите комуникации и ще стимулира регионално и международно сътрудничество в рамките на EuroQCI. Дейностите ще допринесат за изграждането на първия квантово защитен балкански комуникационен коридор, който ще свърже Югоизточна Европа с Централна и Западна Европа като част от бъдещата европейска квантова комуникационна инфраструктура. Чрез комбинирането на наземни оптични мрежи и сателитни комуникации ще бъде демонстрирана оперативната съвместимост между различни национални квантови инфраструктури и ще се валидират сигурни трансгранични комуникации при реални условия. Проектът ще създаде условия за предоставяне на високонадеждни услуги за държавната администрация, националните органи по сигурността,

	центровете за управление на киберсигурността и операторите на критична инфраструктура, като същевременно ще повиши устойчивостта на цифровите услуги срещу бъдещи киберзаплахи, включително такива, свързани с развитието на квантовите компютри. Реализирането му ще подпомогне внедряването на квантово-защитени комуникации в стратегически сектори като енергетика, здравеопазване, финанси, електронно управление и национална сигурност, ще насърчи развитието на нови технологични компетентности и ще укрепи ролята на България като активен участник в изграждането на европейската квантова комуникационна инфраструктура EuroQCI. Реализирането на мярката ще създаде необходимите технологични предпоставки за бъдещото интегриране на българската квантова комуникационна инфраструктура със сателитния сегмент на европейската защитена комуникационна система IRIS² чрез изграждането и използването на оптични наземни станции за квантови комуникации (Optical Ground Stations – OGS). По този начин България ще бъде подготвена за предоставяне на квантово-защитени услуги в рамките на бъдещите европейски правителствени сателитни комуникации, включително услугите по GOVSATCOM, като ще се повиши сигурността, непрекъсваемостта и устойчивостта на комуникациите на държавните институции, службите за сигурност, въоръжените сили и операторите на критична инфраструктура. Това ще подпомогне цифровия суверенитет на Европейския съюз, ще ускори практическото внедряване на хибридната архитектура EuroQCI–IRIS² и ще затвърди ролята на България като стратегически партньор в изграждането на следващото поколение европейска сигурна комуникационна инфраструктура.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	<u>Индикатор 1</u> Етапна цел към 2029 г: 1 брой изградено трансгранично квантово-комуникационно трасе, свързващо на Националните квантови комуникационни инфраструктури в Гърция, България, Кипър и Нидерландия.
	<u>Индикатор 2</u> Етапна цел към 2029 г.: Обучени 80 служители от държавната и общинска администрация за работа с новоизградената инфраструктура
Отговорна институция за реализирането на мярката	Институт по роботика – БАН чрез Център за компетентност КВАЗАР

Стратегическа цел 2: Модерен, ефективен и ориентиран към човека цифров публичен сектор

Оперативна цел 1: Цифрови услуги, ориентирани към гражданите и бизнеса

Мярка 11: Актуализиране на националната рамка за оперативна съвместимост в изпълнение на Регламент (ЕС) 2024/903, приет от Европейския парламент и Съвета на 13 март 2024 г.

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Разработване на актуална национална рамка за оперативна съвместимост в изпълнение на Регламент (ЕС) 2024/903, приет от Европейския парламент и Съвета на 13 март 2024 г. • *Връзка към целта:* Осигуряване на ефективност и ефикасност при избор на технологични решения за оперативна съвместимост и публично достъпни стандарти • *Ориентировъчен график:* 2026 -2028 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: в рамките на ежегодния бюджет на МИДТ. Не се изисква допълнително финансиране ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026:…. 2027:…. 2028:….
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Неприложимо
Очаквано въздействие	Актуализирането на Националната рамка за оперативна съвместимост ще доведе до хармонизация с европейското законодателство и пълно съответствие с Регламент (ЕС) 2024/903 и Европейската рамка за оперативна съвместимост. Това ще осигури по-ясни правила за обмен на данни между институциите и ще намали правните бариери. Освен това ще повиши прозрачността и отчетността на държавната администрация чрез въвеждането на задължителен мониторинг и публикуване на годишни национални доклади за напредъка в областта на оперативната съвместимост.

Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Наличие на актуална стратегия за оперативна съвместимост Етапна цел към 2026 г: Анализ на текущото състояние и разработване на проект на актуализирана стратегия за оперативна съвместимост. Етапна цел към 2028 г: Одобряване, публикуване и прилагане в релевантни области.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 12: Осигуряване на достъп до цифровизирани обществени услуги за гражданите и бизнеса чрез интеграция на националните услуги с трансгранични цифрови платформи (Single Digital Gateway)

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Интеграция на националните услуги с трансгранични цифрови платформи. (Single Digital Gateway) • *Връзка към целта:* Гарантиране на трансграничен обмен на данни при предоставяне на цифрови публични услуги за осигуряване на равен достъп на българите в чужбина • *Ориентировъчен график:* 2026-2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: в рамките на ежегодния бюджет на МИДТ. Не се изисква допълнително финансиране ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026:…. 2027:…. 2028:…. 2029:…. 2030:….
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Неприложимо
	Интеграцията на националните услуги с трансгранични цифрови платформи ще намали административната тежест и разходите за гражданите и бизнеса, като

Очаквано въздействие	същевременно ще хармонизира националните системи със стандартите на ЕС и ще засили трансграничната мобилност и конкурентоспособността. Това ще доведе до по-високо доверие в публичната администрация, по-качествени и достъпни услуги, модернизация на националната дигитална инфраструктура и по-дълбока интеграция на България в Единния цифров пазар.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Брой национални електронни услуги, достъпни чрез трансгранични цифрови платформи Етапна цел към 2026 г: Определяне на приоритетните национални електронни услуги и планиране на тяхната интеграция Етапна цел към 2028 г: Реализиране на минимум 5 трансгранични услуги Етапна цел към 2028 г: Разширяване на обхвата на интегрираните услуги, като се включват всички ключови за гражданите и бизнеса.
	Индикатор 2 Брой трансгранични заявки/услуги, подадени от граждани и бизнес чрез трансгранични цифрови платформи Етапна цел към 2026 г: Осигуряване на възможност за подаване на трансгранични заявки. Етапна цел към 2030 г.: Стимулиране на използването на трансгранични заявки/услуги, подадени чрез трансгранични цифрови платформи от гражданите и бизнеса.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Цел на ниво Европейски съюз: Ключови публични услуги 100% онлайн достъпни за гражданите и предприятията

Мярка 13.: Оптимизация на административни услуги с цел намаляване на административната тежест и подобряване на административното обслужване на гражданите и бизнеса

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* В тази мярка са включени дейности, свързани с:

	- създаване на организационни и технологични условия за цифровизация на работните процеси за предоставяне на публични услуги с оглед преминаване към процеси за служебно събиране на данни и информация, установяване на обстоятелства по служебен път и реализация на проактивни услуги ; - анализ и развитие на нормативната уредба с оглед премахване на необходимостта от предоставяне на документи на хартиен носител и цифровизация на работните процеси за предоставяне на публични услуги; • *Връзка към целта:* Настоящата мярка, като събирателна и приложима за изпълнение от всички администрации, включително на национално и териториално ниво и организации от публичния сектор, е пряко насочена към постигането на оперативната цел за цифровизация на ключови публични услуги. Оптимизацията и автоматизацията на публичните услугите е невъзможна без цифровизация на техните работни процеси. • *Ориентировъчен график:* 2026-2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Мярката може да се изпълнява със средства както от националния бюджет, така и със средства от други източници на финансиране Мярката е провизорна и няма точно определен бюджет.
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Мярката е провизорна и няма точно определен бюджет.
Очаквано въздействие	Намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса; по-бързо и качествено предоставяне на услуги; намаляване на административните разходи за предоставяне на административни услуги; гарантиране на високи нива на информационна сигурност.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	<u>Индикатори:</u> - отпаднало изискване за предоставяне на документи на хартиен носител, необходими за предоставянето на публични услуги при 20 услуги; - внедрени 5 проактивни услуги, включително такива без необходимост от подаване на заявления, услуги по уведомяване за изтичащ срок и др.
Отговорна институция за реализирането на мярката:	- национални и териториални административни органи и техните администрации; - други организации от публичния сектор.

Мярка 14: Технологично надграждане на Информационна система „Имотен регистър“ в Агенцията по вписванията

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* В тази мярка са включени следните дейности: 1. Надграждане на архитектурата Преминаване към бази данни с отворен код 2. Реализиране на опашки за автоматично равномерно и случайно разпределяне на работата на служителите по вписвания 3. Надграждане на печата на имотни партиди и електронното им подписване 4.Пилотен проект за въвеждане на изкуствен интелект при въвеждането на данни в ИС за ИР 5. Продължаване на дигитализацията на актовете за собственост (вписаните и невписаните в СВ актове). 6. Продължаване на дигитализацията на услугите в системата за имотна регистрация. 7. Въвеждане на нови, изцяло електронизирани услуги по имотната регистрация. 8. Интеграция на имотния регистър с Кадастралния регистър на недвижимите имоти (КРНИ). 9. Създаване на организационни и технически предпоставки за реализация на реформата в системата за местните данъци и такси (МДТ). • *Връзка към целта:* Имотният регистър е една от най-важните публични услуги, тясно свързана с правната сигурност, инвестиционната среда и защитата на собствеността. Неговата технологична модернизация е директен инструмент за постигане на целта по цифровизация на ключови публични услуги чрез: - Повишаване на достъпността - Сигурност и надеждност - Оперативна съвместимост - Ефективност и прозрачност • *Ориентировъчен график:* 2026-2030г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 1 022 583.76 € ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: 2026: 255645.94 € 2027: 255645.94 €

	2028: 255645.94 € 2029: 255645.94 € 2030: -
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Бюджетът е определен от Националния системен интегратор „Информационно обслужване“ АД, като посочената стойност за изпълнение на проекта/дейността е индикативна и крайната стойност ще бъде определена при детайлизиране на точния обхват на проекта/дейността.
Очаквано въздействие	Намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса; по-бързо и качествено предоставяне на услуги; гарантиране на високи нива на информационна сигурност.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор – Реализирани 9 броя дейности Етапна цел към 2028 г: реализирани 50 % от дейностите обект на проекта/заявката Етапна цел към 2030 г: реализирани всички дейности
Отговорна институция за реализирането на мярката	Агенция по вписванията

Мярка 15: Създаване на нормативни условия и IT инфраструктура за предоставяне на електронни административни услуги по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* - - Създаване на Национален модел на данни и процеси за сектора по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството - Създаване на Единен регистър по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството -МРРБ - Създаване на Единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството - МРРБ - Разработване на проекти за изменение на свързани законови и подзаконови нормативни актове, вкл. създадени нови подзаконови нормативни актове за функциониране на системите -МРРБ - Интеграция на горепосочените системи с информационни системи и регистри на други администрации, с разработени хоризонтални модули на

	електронно управление: е-Автентикация, е-Връчване, е-Оторизация; е-Плащане и със среда за междурегистров обмен (RegiX) -МРРБ - Цифровизация на действащи устройствени планове и интегриране в обща пространствена база данни към Единния регистър –МРРБ, областни и общински администрации, АГКК • *Връзка към целта:* Услугите, свързани с устройството на територията, инвестиционното проектиране и разрешаването на строителството, са сред най-комплексните и административно натоварени процеси в публичния сектор. Създаването на адекватна нормативна рамка и модерна ИТ инфраструктура за тяхното електронно предоставяне е пряко свързано с целта за цифровизация на ключови публични услуги: - Намаляване на административната тежест - Правна и институционална сигурност - По-бърз и прозрачен процес - Интеграция на данни и системи - Подкрепа за устойчиво развитие • *Ориентировъчен график:* 2026 -2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Проектът за създаване на Единна система е отпаднал от НПВУ поради забавяне от страна на изпълнителя, разработващ системата. Договор № РД 02-29-824/25.07.2025 г. между МРРБ и „Контракс” АД по изпълнение на Дейност 1, Задача 2 е прекратен. Следва да се проведе процедура по ново възлагане на изпълнение на дейността по създаване на системата. Създаването на системата е предложено за включване в проект на Програма за управление на Република България 2026 г. - 2030 г. със срок на изпълнение декември 2028 г. Други европейски/ международни програми: Ориентировъчен бюджет - 3 400 000 € /национален бюджет, европейски и международни програми/
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	проведени пазарни консултации
Очаквано въздействие	Повишена ефективност и прозрачност в административните процеси, свързани с устройството на територията и инвестиционното проектиране; намаляване на административната тежест чрез цифровизация и автоматизация на услугите; подобрена координация между институциите

	чрез интеграция на информационни системи и достъп до актуална пространствена информация в реално време.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Функциониращи Единен регистър и Единна информационна система Етапна цел 2026 г.: 1бр. функциониращ регистър Етапна цел 2028 г.: 1бр. функционираща система
	Индикатор 2 Интегрирани Единна информационна система с Единния регистър по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството, Портал за устройство на територията и с Единната информационна точка, създадена съгласно ЗЕСМФИ, съответно Директива 2014/61; Етапна цел 2028 г.: 4 бр. осъществени интеграции
	Индикатор 3 Интегрирани горепосочените системи с информационни системи и регистри на други администрации, с разработени хоризонтални модули на електронно управление: е-Автентикация, е-Връчване, е-Оторизация; е-Плащане и със среда за междурегистров обмен (RegiX) -; Етапна цел 2028 г.: 5 бр. осъществени интеграции
Отговорна институция за реализирането на мярката	МРРБ, областни и общински администрации, АГКК

Мярка 16: Развитие на специализираните информационни системи за пространствени данни на Агенцията по геодезия, картография и кадастър

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* • Създаване на нова единна, унифицирана, оптимизирана централизирана архитектура и информационна система на кадастъра • Нови, подобрени (оптимизирани, опростени и съкратени) работни процеси за предоставяне на административни и електронни административни услуги, съответстващи на комплексното административно обслужване и принципите на Закона за електронното управление, насочени към потребителите включително чрез изменение и оптимизиране на

	специализираната нормативна уредба, вътрешни правила, процедури и др. • Преработен модел и реализация на информационно-комуникационната среда, с цел подобряване на качеството, бързината и надеждността на предоставяните кадастрални административни услуги от системата на АГКК и постигане на оперативна съвместимост, като се спазват изискванията, заложени в Закона за електронно управление (ЗЕУ) • Интеграция с информационни системи и регистри на други администрации, с разработените хоризонтални модули на електронното управление: е-Автентикация, е-Връчване, е-Оторизация;е-Плащане и със средата за междурегистров обмен (RegiX) • Създаване на Портал по устройство на територията • *Връзка към целта:* Пространствените данни и кадастралната информация са фундамент за редица ключови публични услуги – от устройството на територията и инвестиционното проектиране до управлението на собствеността и екологичния мониторинг. Развитието на специализираните информационни системи на АГКК е пряко свързано с целта за цифровизация на ключови публични услуги, защото: - осигурява дигитален достъп до критични данни - подобрява качеството и точността на услугите - осигурява оперативна съвместимост и интеграция - повишава прозрачността и ефективността • *Ориентировъчен график:* 2023 - 2027 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в €)	Национален бюджет: 5 286 839 € ЕСИФ:- Други европейски/ международни програми:- Разпределение на бюджета по години: 2023 – 2 730 340 € 2027 – 2 556 498 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Осигуряване на бърз и надежден достъп до кадастрална информация чрез централизирана информационна система; оптимизиране на административните услуги чрез дигитализация на процесите; повишаване на оперативната съвместимост с други регистри и системи; подобрена точност и

	актуалност на пространствените данни в полза на граждани, институции и бизнеса.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Създаден Портал по устройство на територията Етапна цел към 2027 г.: 1бр. функциониращ Портал
Отговорна институция за реализирането на мярката	Агенция по геодезия, картография и кадастър

Мярка 17: Автоматизиране на процесите по поддържане на електронните регистри по гражданска регистрация и на интеграцията им с други информационни системи

Нова мярка	☐да ☒-не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Анализ, проект и реализация на промени в приложния софтуер, обезпечаващ функционирането на регистрите по гражданска регистрация на национално ниво, които да доведат до постигане на целите на мярката: - Актуализацията на всички регистри следва да е онлайн в реално време; - Интеграцията с всички други информационни системи/регистри в ДА следва да е онлайн в реално време; • *Връзка към целта:* Всички регистри на национално ниво ще се актуализират онлайн. Ще отпадне необходимостта от Локална База Данни (ЛБД) „Население“. Ще се освободи ресурс в ГД ГРАО, който сега е необходим за поддържане на приложния софтуер на ЛБД в актуално състояние и на софтуера на национално ниво, необходим за синхронизиране на данните (актуализиране на данните) в ЛБД с тези в НБД „Население“. Интеграцията с всички други информационни системи в държавната администрация ще се осъществява в реално време. • *Ориентировъчен график:* 2023 г. - 2026 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 2 486 890,99 € с ДДС ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2025: 373 033,65 € с ДДС

	2026: 1 989 512,79 € с ДДС
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Прогнозна стойност от системния интегратор
Очаквано въздействие и свързаните с него срокове	Интеграция на данни от други информационни системи или източници на данни между информационни системи на базата на разработени електронни услуги за обмен на данни
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Разработена информационна система Етапна цел към 2026 г: изградена автоматизирана ЦАИС „Гражданска регистрация“ и реализирани интеграции с други системи
	Индикатор 2: Мигрирани данни, тествана и внедрена информационна система Етапна цел към 2026 г: мигрирани данни от НБД „Население“ към ЦАИС „Гражданска регистрация“, тестване и внедряване на автоматизираната система ЦАИС ГР
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на регионалното развитие и благоустройството – ГД ГРАО

Мярка 18: Актуализиране и надграждане на Регистъра на свлачищните райони на територията на Република България и на районите с абразионни и ерозионни процеси по Черноморското и Дунавското крайбрежие

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* • Разработка на нови модули, актуализация и оптимизиране на съществуващите приложения на Регистъра на свлачищните райони и интеграция на всички компоненти на ГИС на МРРБ • Внедряване и пускане в редовна експлоатация на новите функционалности на Регистъра на свлачищните райони • *Връзка към целта:*

	Регистърът на свлачищните райони и неговото надграждане с данни за абразионни и ерозионни процеси представлява ключов елемент в цифровизацията на публичните услуги, тъй като: - осигурява достъп до актуална и систематизирана информация – гражданите, бизнеса и администрацията ще имат в реално време достъп до данни за рисковите територии, което улеснява инвестиционните и инфраструктурните решения. - подобрява управлението на риска – чрез дигитални карти и интегрирани данни се създават условия за по-ефективно планиране и превенция на свлачищни, ерозионни и абразионни процеси, което е от критично значение за сигурността на населението и инфраструктурата. - оперативна съвместимост с други информационни системи – актуализираният регистър може да се свързва с кадастрални и географски системи, имотния регистър, инфраструктурни и екологични бази данни, създавайки цялостна дигитална екосистема за пространствени данни. - подкрепя устойчивото развитие и инвестиционното проектиране – предоставя на общини, проектанти и инвеститори надеждна база за вземане на решения при устройството на територията, намалявайки рисковете и разходите от природни бедствия. - повишава прозрачността и обществената информираност – публичният достъп до регистъра гарантира, че обществото е своевременно информирано за рисковите зони, което подпомага превенцията и доверието в институциите. • *Ориентировъчен график:* 2023 г.[33]
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 200 000 € ЕСИФ:- Други европейски/ международни програми:- Разпределение на бюджета по години: 2023: 200 000 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	проведена пазарна консултация
Очаквано въздействие	Подобряване на управлението на георисковете чрез осигуряване на актуални и достъпни данни за свлачища и ерозионни процеси; по-добра информираност на администрацията и гражданите; ефективна превенция и планиране на

[33] Мярката е включена в Националната стратегия за цифрова трансформация на строителния сектор 2030 г., но не е изпълнена. Срокът ще бъде актуализиран със стартирането на изпълнението ѝ.

	мерки за защита на населението и инфраструктурата; повишена оперативна съвместимост на ГИС решенията в рамките на МРРБ.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Разработени нови модули, актуализирани и оптимизирани приложения на Регистъра на свлачищните райони и интеграция на всички компоненти на ГИС на МРРБ Етапна цел 2023 г.: 2 бр. актуализирани и оптимизирани приложения
	Индикатор 4: Внедрено мобилно приложение за събиране на данни от терен Етапна цел към 2023 г.: 1 бр. функциониращо мобилно приложение
	Индикатор 5: Развити модули Търсене, Обратна връзка и Форум Етапна цел 2023 г.: 3 бр. актуализирани и оптимизирани приложения
	Индикатор 7: Изградено приложение за споделяне на данни от партньорски организации Етапна цел към 2023 г.: 1 бр. функциониращо приложение
	Индикатор 8: Актуализиран потребителски интерфейс Етапна цел към 2023 г.: 1 бр. актуализиран потребителски интерфейс
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Мярка 19: Създаване на нормативни условия и на IT инфраструктура за въвеждане на строително-информационно моделиране

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* • Анализ и разработване на законодателна рамка - МРРБ • Разработване на национален модел за СИМ, шаблони и процедури за събиране, управление и споделяне на информация, сигурност и контрол на достъпа до информация въз основа на БДС EN ISO 19650 и CEN стандарти - МРРБ • Разработване на библиотеки от СИМ обекти, които да отразяват строителните продукти и материали в инфраструктурното строителство - МРРБ • Създаване на софтуерна инфраструктура за работа със СИМ проекти в

	процеса по одобряване и съгласуване на инвестиционни проекти – МРРБ, МЕУ • Въвеждане на изисквания за прилагане на СИМ в обществените поръчки – 2 етапа – МРРБ, АОП • Анализ за приложението на СИМ и готовността на сектора за използването му с оглед определяне обхвата на обществените поръчки за строежи на трети етап за въвеждане на СИМ - МРРБ • *Връзка към целта:* Въвеждането на СИМ е пряко свързано с цифровизацията на публичните услуги, тъй като: - осигурява единна и стандартизирана информационна база – СИМ позволява идентифициране на имоти, инфраструктура и територии по уникален и точен начин, което улеснява цифровите услуги в публичната администрация. - подобрява интеграцията на системите – чрез СИМ различни ИТ системи (кадастър, имотен регистър, инвестиционно проектиране, строителство) могат да обменят данни лесно и автоматизирано. - ускорява административните процеси – служителите на публичната администрация могат да извършват проверки и предоставяне на услуги дигитално, без необходимост от физически справки. - подпомага вземането на решения – точната идентификация на местоположението на обекти и територии подобрява планирането, контрола и управлението на публичните ресурси. - създава нормативна и технологична рамка за електронни услуги – ясно дефинираните правила и изградена ИТ инфраструктура са предпоставка за предоставяне на електронни административни услуги, базирани на пространствени данни. • *Ориентировъчен график:* 2023 - 2033 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Мярката е възложена за изпълнение по два договора в рамките на НПВУ. Поради забавяне от страна на изпълнителите и неприемане на крайните резултати договорите са прекратени и дейностите са отпаднали от обхвата на НПВУ. По договорите са приети и разплатени само междинни резултати през 2026 г. Следва да се проведат процедури по ново възлагане на изпълнение на оставащата неизпълнена част от мярката. Създаването на ИТ инфраструктура за работа със СИМ проекти е предложено за включване в проект на Програма за управление на Република България 2026 г. - 2030 г. със срок на изпълнение декември 2028 г. Разпределение на бюджета по години: 2026: 474 602 € за изпълнени дейности от мярката

	Ориентировъчен бюджет: 1 672 823 € за окончателно изпълнение на мярката
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	проведена пазарна консултация
Очаквано въздействие	Създаване на условия за цялостна дигитализация на инвестиционния процес чрез въвеждане на СИМ технологии; повишена ефективност и прозрачност при проектиране и одобряване на проекти; съкращаване на сроковете за административни процедури; подобряване на качеството на проектирането и управлението на строителството чрез интегрирана дигитална среда.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Законодателна рамка, осигуряваща прилагането на СИМ в обществените поръчки за строителство; - МРРБ Етапна цел към 2028 г.: 1бр. изготвен анализ за необходими промени в законодателната рамка
	Индикатор 2: Разработен национален модел за СИМ и насоки за събиране, управление и споделяне на информация, сигурност и контрол на достъпа до информация; - МРРБ Етапна цел към 2028 г.: 1бр. разработен национален модел за СИМ
	Индикатор 4: Създадена софтуерна инфраструктура за работа със СИМ проекти в процеса по одобряване и съгласуване на инвестиционни проекти и планове; МРРБ, МЕУ Етапна цел към 2028 г.: 1бр. разработен модул за предаване на СИМ проекти към Единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството
	Индикатор 6: Изготвен анализ с предложение за обхват на 3 етап за въвеждане на СИМ в обществените поръчки за строителство - МРРБ Етапна цел към 2033 г: 1 бр. изготвен анализ
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на иновациите и дигиталната трансформация, Агенция за обществени поръчки

Мярка 20: Осигуряване на материална база за въвеждане на електронни административни услуги, свързани със строително-информационно моделиране в инвестиционното проектиране

Нова мярка	☐ да ☒ не

Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* • • Изготвяне на уеб-базирана платформа с публикувани онлайн обучения, интерактивно ръководство (наръчник) за националния СИМ модел, процеси на проектиране и одобрение за СИМ проекти, възможности за изтегляне на ресурси като библиотеки, шаблони и формуляри, както и приложения за проверка на цифровата зрялост за предприятия в строителния сектор • Пилотна разработка на модул за автоматизирана проверка за конфликти между всички инженерни мрежи, конструктивни и архитектурни елементи в рамките на СИМ модела и за автоматизирано съгласуване • *Връзка към целта:* Наличието на подходяща техника, сървъри, работни станции и мрежова свързаност е ключово условие за функционирането на електронни административни услуги. Адекватната материална база ще позволи ефективното внедряване на Система за идентификация на местоположението в процесите на инвестиционно проектиране и е основата за внедряване на цифрови инструменти и автоматизирани процеси, намалявайки човешкия фактор и административната тежест. Чрез стабилна инфраструктура се осигурява надеждно и непрекъснато предоставяне на услуги, свързани със СИМ и инвестиционно проектиране. • *Ориентировъчен график:* 2023 - 2028 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Други европейски/ международни програми Ориентировъчен бюджет – 468 000 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	проведена пазарна консултация
Очаквано въздействие	Гарантиране на устойчивост и функционалност на процесите по цифровизация чрез осигуряване на техническа и обучителна инфраструктура; повишаване на административния капацитет и цифровата зрялост на отговорните институции; улесняване на въвеждането на СИМ в практиката чрез достъп до ресурси, обучение и инструменти за автоматизация.
Обективно измерими, ясни	Индикатор 1: Оборудвани 300 работни места на експерти от общинската, областна и държавна администрация, участващи в процеса на съгласуване и одобряване на инвестиционните проекти

индикатори за резултат	Етапна цел към 2026 г.: 300 бр. хардуерни конфигурации предоставени на 300 експерт от държавната администрация, участвали в специализирани обучения за СИМ
	Индикатор 2: Функционираща уеб-базирана платформа с публикувани онлайн обучения, интерактивно ръководство (наръчник) за националния СИМ модел, процеси на проектиране и одобрение за СИМ проекти, възможности за изтегляне на ресурси като библиотеки, шаблони и формуляри, както и приложения за проверка на цифровата зрялост за предприятия в строителния сектор Етапна цел към 2028 г: 1 бр. функционираща уеб-базирана платформа с публикувани онлайн обучения
	Индикатор 3: Разработен модул за автоматизирана проверка за конфликти между всички инженерни мрежи, конструктивни и архитектурни елементи в рамките на СИМ модела Етапна цел към 2028 г: 1 бр. разработен модул
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Мярка 21: Мониторинг на изпълнението на стратегията за сектор „Строителство“ от Национална работна група, съставена от представители на всички заинтересовани страни

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Функциониране на Национална работна група (НРГ) от представители на всички заинтересовани страни за мониторинг на изпълнението на стратегията • *Връзка към целта:* Включването на институции, експерти, граждани и бизнеса осигурява, че цифровизацията на публичните услуги отговаря на реалните потребности и изисквания. Активното участие на заинтересованите страни ще помогне за идентифициране на критични процеси, оптимизиране на работните потоци и намаляване на рисковете при внедряване на електронни услуги. Участието на широк кръг заинтересовани страни гарантира прозрачност в процеса на цифровизация, което увеличава доверието на гражданите и бизнеса към електронните услуги.

	• *Ориентировъчен график:* 2024 - 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: Няма предвиден бюджет за изпълнение ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Няма предвиден бюджет за изпълнение Разпределение на бюджета по години:
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	неприложимо
Очаквано въздействие	Осигуряване на координиран, прозрачен и приобщаващ процес по изпълнение на Стратегията чрез ангажиране на представители на публичните институции, академичните среди, браншовите организации и други ключови заинтересовани страни; подобряване на ефективността, отчетността и приемствеността в изпълнението на мерките.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Функционираща НРГ, осъществен мониторинг на изпълнението на стратегията 2026: 1 бр. актуализация на състав на НРГ
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Мярка 22: Провеждане на информационна кампания

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* • Провеждане на проучване на комуникационните потребности и нагласи на заинтересованите страни и провеждане на медийна кампания • Провеждане на 12 бр. пресконференции в 6-те района на планиране в България • *Връзка към целта:* Информационната кампания информира за новите електронни услуги,

	тяхната достъпност и предимства, което стимулира масовото им използване. По този начин се подпомага приемането на цифровите услуги – чрез комуникация и разяснителни материали се намалява съпротивата към промяната и се увеличава доверието в електронните процеси. Кампанията насърчава гражданите и служителите в публичната администрация да придобият основни цифрови умения, необходими за взаимодействие с електронни услуги. • *Ориентировъчен график:* 2023 - 2026 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 23 000 € – ДДС по НПВУ ЕСИФ:- Други европейски/ международни програми: 115 000 € предвиден бюджет по НПВУ Разпределение на бюджета по години: 2026: 138 000 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	сходни дейности, които са изпълнявани в предишен период
Очаквано въздействие	Повишаване на информираността, ангажираността и разбирането на целите, ползите и въздействието на цифровата трансформация в строителния сектор сред всички заинтересовани страни – институции, професионални общности и граждани; създаване на положителна обществена нагласа и подкрепа за процеса на реформа.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Проведени медийни кампании за популяризиране на стратегията за реформиране на строителния сектор Етапна цел към 2026 г. 2бр. проведени медийни кампании
	Индикатор 2: Проведени пресконференции в 6-те района на планиране в България Етапна цел към 2026 г: 12 бр. пресконференции
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Мярка 23: Мярка Реализиране на ЦАИС „Адресен регистър“

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Изработването на нормативна основа за създаване и функциониране на Адресен регистър, чието съдържание да въвежда и урежда най-малко: - единно легално определение за „адрес“; - списък/описание на адресируемите обекти; - структура на адреса/адресния запис; - правила за удостоверяване на адресите; - възможност за обвързване на адресите с координати в националната референтна система, които указват геопространственото местонахождение на адреса; - създаване на Адресен регистър като единна базова централизирана информационна система за адресна информация, съдържаща единната номенклатура на адресите на адресируемите обекти на територията на Република България и съответстващите им адресни идентификатори. - определяне на източници на данни/информация за създаване на информационната система на Адресния регистър; - метаданни към адресите, съдържащи се в Адресен регистър, осигуряващи изпълнението на специфичните функции на адреса съгласно действащото законодателство; - достъп до Адресния регистър в реално време; - възможност за предоставяне на вътрешни електронни административни услуги от Адресния регистър на субектите по §1, т. 1, т. 11 и т. 14 от Допълнителните разпоредби на Закона за електронното управление /ЗЕУ/ - административни органи, лица с публични функции и организации, предоставящи обществени услуги; - връзка на Адресния регистър с други информационни системи/обмен на данни с други информационни системи; - създаване на адресен идентификатор - цифров или буквено-цифров код, който да идентифицира по уникален и еднозначен начин в Адресния регистър адреса на адресируем обект на територията на Република България. - поддържане на Адресния регистър и актуалност на данните в него; - предоставяне на услуги с данни от Адресния регистър. • *Връзка към оперативната цел:* Цифровизация на ключови публични услуги • *Ориентировъчен график:* 2028.-2030 г.

Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 2 045 168 € ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026:…. 2027:…. 2028: 255 102 € 2029: 1 530 612 € 2030: 255 102 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Сравнение със сходни дейности по други модули на информационни системи и предходни цифрови инициативи.
Очаквано въздействие	1) Създаване на трайна правна уредба на обществените отношения, свързани с използването на адреса; 2) Реализирането на бърза, лесно приложима и гладко работеща централизирана административна информационна система, която всеки би могъл да ползва, и която не създава затруднения при администрирането ѝ; 3) Правилно структуриране на адреса/адресния запис с цел повишаване на неговата полезност; 4) Повишаване на качеството на адресната информация, с която разполагат администрациите, чрез премахване на дублиращи се, неточни, несъществуващи и непълни адреси; 5) Създаване на възможност за бърз и надежден обмен на адресна информация между администрациите
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 структуриране на адреса/адресния запис
	Индикатор 2 Разработена и внедрена в експлоатация Информационна система за управление на Адресния регистър
	Индикатор 3 -предоставяне на услуги с данни от Адресния регистър
Отговорна институция за реализирането на мярката:	Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на иновациите и дигиталната трансформация, Национално сдружение на общините в Р. България

Мярка 24: Създаване на Портал по устройство на територията

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Порталът се предвижда да представлява централна, публична уеб-базирана GIS информационна система, която осигурява публикуването на проектите на устройствените планове, на техните изменения и влезлите в сила устройствени планове. Предвижда се той да бъде интегриран и да надгради Кадастрално-административната информационна система (КАИС) на Агенцията по геодезия, картография и кадастър. • *Връзка към оперативната цел:* Публичен сектор; Оперативна цел: 4. Цифровизация на ключови публични услуги Порталът за устройство на територията ще визуализира информацията от кадастралната карта и кадастралните регистри и за предвижданията на приетите актуални общи устройствени планове и подробни устройствени планове (пространствени данни), осигурявайки публичност и информираност. През портала освен сегашните услуги и справки, които се правят по кадастралната карта и кадастралните регистри, ще могат да се правят справки и за предвижданията на общите устройствени планове и подробните устройствени планове Мярката е заложена за включване в Програмата за управление на Република България • *Ориентировъчен график:* 2026-2028 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 2 556 460 € ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026: 1 022 584 € 2027: 766 938 € 2028: 766 938 € 2029: неприложимо

	2030: неприложимо
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Финансовият ресурс е изчислен на база на проучвания и индикативни данни.
Очаквано въздействие	Наличие на публична уеб-базирана GIS информационна система, визуализираща проектите на устройствените планове, на техните изменения и влезлите в сила устройствени планове в едно с информацията от кадастралната карта и кадастралните регистри, която ще предоставя възможности за справки.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Брой новоизградени системи – 1 бр. Етапна цел към 2028 г: Изграден Портал по устройство на територията
Отговорна институция за реализирането на мярката:	Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Агенция по геодезия, картография и кадастър

Мярка 25: Надграждане и поддръжка на Единната система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството и Единния регистър по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката предвижда - да се продължи поддръжката на двете системи на Единната система по устройство на територията, инвестиционното проектиране и разрешаване на строителството и Единния регистър по устройство на територията, инвестиционното проектиране и разрешаване на строителството, чиито настояща поддръжка се очаква да завърши през 2028 г. и 2029 г. съответно; - да се надградят с необходимите функции двете системи: на Единната система по устройство на територията, инвестиционното проектиране и разрешаване на строителството и Единния регистър по устройство на територията, инвестиционното проектиране и разрешаване на строителството предвид развитие на възможностите за изработване на инвестиционни проекти в т.ч. СИМ и триизмерно моделиране. - • *Връзка към оперативната цел:*

	Мярката ще осигури поддръжка на системите, чрез които се предоставят комплексни административни услуги в областта на устройство на територията, инвестиционното проектиране и разрешаване на строителството • *Ориентировъчен график:* 2028-2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 2 147 426 € ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2028: 766 938 € 2029: 1 022 584 € 2030: 357 905 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Сходни дейности, които са изпълнявани в предишен период.
Очаквано въздействие	Актуализиране, надграждане на Единната система по устройство на територията, инвестиционното проектиране и разрешаване на строителството и Единния регистър по устройство на територията, инвестиционното проектиране и разрешаване на строителството; Подпомагане на автоматизирането и изпълнението на електронните услуги в областта на устройство на територията, инвестиционното проектиране и разрешаване на строителството.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: системи в поддръжка – 2 бр. Етапна цел към 2030 г: 2 броя работещи системи в поддръжка.
	Индикатор 2: надградени системи – 2 бр. Етапна цел към 2030 г: 2 броя надградени системи в областта на устройство на територията, инвестиционното проектиране и разрешаване на строителството
Отговорна институция за реализирането на мярката:	Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Мярка 26: Надграждане и поддръжка на софтуерна инфраструктура за работа със СИМ проекти в процеса по одобряване и съгласуване на инвестиционни проекти и планове, надграждащ модул към Единна информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Надграждане и поддръжка на функциониращия СИМ модул към Единната информационна система по устройство на територията, инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството (ЕИСУТИПРС). Дейностите включват: разработка на допълнителни функционалности, адаптация към нови стандарти и регулации, техническа поддръжка, актуализации и подобрения на интерфейса, както и осигуряване на съвместимост с други ИТ системи • *Връзка към оперативната цел:* Цифровизация на ключови публични услуги • *Ориентировъчен график:* 2029-2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 465 274 € ЕСИФ и Други европейски/ международни програми: Разпределение на бюджета по години: 2029 – 209 633 € 2030 – 255 650 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	*Сравнение със сходни дейности по други модули на информационни системи и предходни цифрови инициативи.*
Очаквано въздействие	Гарантиране на устойчивост и непрекъсната функционалност на СИМ модула в рамките на Единната информационна система; адаптиране към променяща се нормативна и технологична среда; осигуряване на качествена техническа поддръжка за потребителите; разширяване на обхвата на използване чрез нови функционалности и интерфейси; осигуряване на възможности за интеграция с нови системи и регистри.

Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Анализи и проучвания за състоянието на модула, потребностите от надграждане, ефекти от надграждане, идентифицирани нужди за бъдещо развитие Етапна цел 2029 г.: 1 бр. изготвен анализ Етапна цел 2030 г.: 1 бр. проведено потребителско проучване за оценка на използваемостта
	Индикатор 2 Внедрени нови функционалности към съществуващия модул Етапна цел 2029 г.: 1 бр. въведена нова функционалност Етапна цел 2030 г.: 1 бр. въведена нова функционалност Етапна цел 2030 г.: 1 бр. въведена нова функционалност
	Индикатор 3: Поддръжката на системата Етапна цел 2030 г.: 1бр. сключен договор за поддръжка
Отговорна институция за реализирането на мярката:	Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Мярка 27: ***Надграждане и обслужване на Единна информационна система за ВиК услугите и регистър на асоциациите по ВиК и ВиК операторите и на Информационна система за водностопанските системи и съоръжения***

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Надграждане и обслужване на Единна информационна система за ВиК услугите и регистър на асоциациите по ВиК и ВиК операторите и на Информационна система за водностопанските системи и съоръжения • *Връзка към целта:* 1. Изпълнение на мярката ще осигури работата с достоверна и навременна и актуална информация за състоянието и работата на ВиК инфраструктурата, прилагайки съвременни информационни технологии, което ще повиши ефективността на вземане на решения,

	планиране и изпълнението на екологични политики и мерки, както и оценка на тяхната ефективност, чрез достъпът до надеждни данни; 2. Изпълнение на мярката ще спомогне за развитие на капацитет в областта на данните и постигане на по-устойчиви и по-надеждни документалните процеси, което ще доведе до по-голяма ефективност, подобряване на проследимостта на действията и качество на работа в държавната администрация. • *Ориентировъчен график:* 3. Мярката е с постоянен срок на изпълнение. В случая обхваща периода 2026 -2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 1 022 584 € (общо за периода 2026 – 2030 г.) ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026 г.: 204 517 € 2027 г.: 204 517 € 2028 г.: 204 517 € 2029 г.: 204 517 € 2030 г.: 204 517 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Проведени проучвания за изпълнени сходни проекти в предходен период
Очаквано въздействие	*Постигане на подобряване на състоянието на ВиК инфраструктурата за повишаване на качеството на жизнената среда и устойчиво развитие на отрасъл водоснабдяване и канализация* чрез актуализиране и надграждане на двете ИС, във връзка с получаването на реални и актуални данни и информация за състоянието, проблемите, нуждите и ефективната работа на ВиК инфраструктурата и предоставяните ВиК услуги, провеждане на анализи и извеждане на резултатите в тестови и картови електронни формати, което ще се изпълни с реализирането както на нови, така и с надграждането и актуализацията на съществуващите приложения, разработването на нови функционалности, подобряване и оптимизиране на работните процеси в администрацията и подобряване качеството, бързината и надеждността на резултатите и интеграцията с други информационни системи и регистри. *Обновена ИТ инфраструктура* – актуализиран софтуер, с което ще се подобри ефективността на работните процеси в администрацията.

	Повишена киберсигурност – въвеждане на стандартизирани защитни мерки за намаляване риска от инциденти и загуба на данни. *Подобрени компетенции на служителите* – чрез проведени обучения и дистанционни платформи служителите ще повишат квалификацията си за работа с информационните системи. *Съвместимост с националните стандарти* – ще се гарантира интеграция с информационни системи и регистри; *Устойчивост на инвестициите* – оптимизирана поддръжка на инфраструктурата и проведени обучителни програми ще осигурят дългосрочен ефект.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: *Актуализирана и надградена Единна информационна система за ВиК услугите и регистър на асоциациите по ВиК и ВиК операторите.* Етапна цел към 2028 г: - Реализирани нови и надградени модули и приложения на ЕИС за ВиКУ; - Актуализирани картни сервизи в системата; - Актуализиран потребителски интерфейс. - Подобрено качество, бързина и надеждност на модул за извежданите справки и карти свързани с нарушеното водоснабдяване на населените места; Етапна цел към 2030 г: …….. - Внедрени и пуснати в експлоатация нови функционалности на ЕИС за ВиКУ; - Оптимизирана интеграция на данни от Асоциациите по ВиК и ВиК операторите; -
	Индикатор 2: *Актуализирана и надградена Информационна система за водностопанските системи и съоръжения.* Етапна цел към 2028 г: - Реализирани нови и надградени модули и приложения на ИС за ВСС; - Актуализирани картни сервизи в системата; - Актуализиран потребителски интерфейс. - Подобрено качество, бързина и надеждност на модул за извежданите справки и карти свързани с нарушеното водоснабдяване на населените места; Етапна цел към 2030 г: ……..

	- Внедрени и пуснати в експлоатация нови функционалности на ИС за ВСС ; - Оптимизирана интеграция на данни от Асоциациите по ВиК и ВиК операторите; - Оптимизирано мобилно приложение за събиране на данни от терен за ВиК инфраструктурата;
	Индикатор 3: *Обновена ИТ инфраструктура (софтуер, лицензи)* Етапна цел към 2028 г.: - 85 % от администрацията да разполага с обновен софтуер, лицензи; Етапна цел към 2030 г.: - 100% от администрацията да разполага с обновен софтуер, лицензи.
	Индикатор 4: *Повишена киберсигурност* Етапна цел към 2028 г:…… - 70% - да са внедрени базови мерки за информационна сигурност (антивирус, защитни стени, backup решения). Етапна цел към 2030 г: - 100 % - да се прилагат стандартизирани и актуализирани политики за киберсигурност.
	Индикатор 5: *Подобрени компетенции на служителите чрез обучения и дистанционни платформи* Етапна цел към 2028 г:…… - 70 % от работещите с двете ИС служители да са преминали обучения и дигитални платформи; Етапна цел към 2030 г: - 100 % - от работещите с двете ИС служители да са преминали обучения и дигитални платформи.
Отговорна институция за реализирането на мярката:	Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Мярка 28: Изграждане на Единна информационна система на етажната собственост с два регистъра

Нова мярка	☒ да ☐ не

Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Изграждане на Регистър на професионалните управители на етажна собственост по чл. 47а, ал. 1, т. 1 от Закона за управление на етажната собственост, като част от Единната информационна система на етажната собственост. В регистъра се вписват професионалните управители-търговци, с изключение на физическите лица - търговци по смисъла на Търговския закон или на законодателството на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, регистрирани по реда на Закона за управление на етажната собственост, които възнамеряват да извършват по занятие дейност по управление на етажна собственост на територията на Република България. Вписването в регистъра по този закон е условие за извършване на дейността на територията на Република България. В Регистъра фигурират следните данни за професионалните управители-търговци: 1. ЕИК/ПИК; 2. фирма/наименование и правна форма; 3. седалище, адрес на управление и адрес за кореспонденция; 4. управител; 5. едноличен собственик на капитала; 6. номер и срок на издаденото удостоверение за регистрация. Изграждане и внедряване на Регистър на етажната собственост воден от МРРБ, като част от Единната информационна система на етажната собственост, в който обстоятелствата се вписват чрез съответната община по местонахождението на сградата в режим на етажна собственост, съгласно чл. 47д и чл. 47е от Закона за управление на етажната та собственост. Регистърът съдържа данни за: 1. Сдруженията на собствениците на територията на Република България; 2. Управителните съвети (управителите) на сгради или отделни входове в режим на етажна собственост на територията на Република България В регистъра се вписват: 1. Наименованието на сдружението, адресът, срокът, за който е учредено, предметът на дейност, представените идеални части в сдружението, имената, електронните адреси и административните адреси на членовете на управителния съвет (управителя) и начинът на представителство; 2. Информация за всички управителни съвети (управители) на сгради или отделни входове в режим на етажна собственост или за професионален управител-търговец, избран по реда на чл. 19, ал. 8 от ЗУЕС, адресът на етажната собственост, идентификатор на сградата, имената на членовете на управителния съвет (управителя) или на професионалния управител-търговец, вписан в регистъра по чл. 47а, ал. 1, т. 1 от ЗУЕС, на членовете на контролния

	съвет (контрольора) и на касиера заедно с копие от протокол, телефони за връзка, електронните адреси на членовете на управителния съвет (управителя), размерът на определените ежемесечни вноски за фонд "Ремонт и обновяване" и брой самостоятелни обекти в сградата. • *Връзка към целта:* Цифровизация на ключови публични услуги • *Ориентировъчен график:* 2026 г. -2027 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: Планираният национален бюджет за изграждане на Единната информационна система на етажната собственост с двата регистъра е 1 278 230 €, предвиден за изграждане на Регистър на професионалните управители на етажна собственост и на Регистъра на етажната собственост съгласно чл. 47, ал. 1 от Закона за управление на етажната собственост. ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026: 255 102 € 2027: 765 306 € 2028:. 255 102.€ 2029: 2030:
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Предстои провеждането на пазарна консултация. Планираният бюджет е определен на база търсене на обществени поръчки със сходен предмет.
Очаквано въздействие	Повишаване на административната тежест за търговците, упражняващи дейност по управление на етажна собственост по занятие, както и за административния орган (МРРБ), отговорен за поддържане на регистъра. Повишаване на публичността и контрола над търговците, извършващи по занятие дейност по управление на етажна собственост. Поддържането на регистъра в съответствие със Закона за електронното управление и приложимото законодателство Създаването на централизиран регистър на етажната собственост, като част от Единната информационна система на етажната собственост, който обединява данните за всички сдружения на собствениците и управителните съвети (управителите) на сгради или отделни входове в режим на етажна

	собственост на територията на страната вместо функционирането на отделни регистри за всяка отделна община.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор1 : Изграден Регистър на професионалните управители на етажна собственост по чл. 47а, ал. 1, т. 1 от Закона за управление на етажната собственост, като част от Единната информационна система на етажната собственост. Индикатор 2 Създаването на централизиран регистър на етажната собственост, който обединява данните за всички сдружения на собствениците и управителните съвети (управителите) на сгради или отделни входове в режим на етажна собственост на територията на страната вместо функционирането на отделни регистри за всяка отделна община. Етапна цел към 2028 г.: Внедрен и функциониращ Регистър на професионалните управители на етажна собственост по чл. 47а, ал. 1, т. 1 от Закона за управление на етажната собственост. Етапна цел към 2028 г.: Въведени всички налични данни от общинските/районите администрации на страната относно вписаните сдружения на собствениците и управителните съвети (управителите) на етажна собственост в централизирания регистър на етажната собственост Етапна цел към 2030 г: Функциониращ Регистър на професионалните управители на етажна собственост по чл. 47а, ал. 1, т. 1 от Закона за управление на етажната собственост. Етапна цел към 2030 г: Функциониране на централизиран регистър на етажната собственост.
Отговорна институция за реализирането на мярката:	Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Мярка 29: Разработване и интегриране на модул - платформа за създаване, анализ и обработка на кадастрални и специализирани данни за външни потребители

Нова мярка	☒ да ☐ не

Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* С проекта се предвижда да бъде създадена унифицирана платформа за изработване на проекти, която ще се предоставя за безплатно ползване от правоспособните по кадастър лица. Платформата ще позволява своевременно отразяване на нормативни промени и правоспособните лица ще бъдат поставени в равни условия. • *Връзка към целта:* Цифровизация на ключови публични услуги. Правоспособните лица изработват проекти за изменение на кадастралната карта и подават за проверка в АГКК в интегрирана среда. Подобрява се услугата за тестване на проект за изменение на кадастралната карта. • *Ориентировъчен график:* 2026-2027г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет:. 1 533 876 € Разпределение на бюджета по години: 2026:. 920 325 € 2027: 613 550 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Индикативна оферта, представена от Системния интегратор, съгл. § 45 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗИД на Закона за електронното управление и съгласно раздел III от Правила за извършване на проверки на проектни предложения и дейности, както и на технически спецификации за обществени поръчки по чл. 58а от Закона за електронното управление.
Очаквано въздействие	Оптимизиране и унифициране на процесите по изработване, приемане и поддържане на кадастрални и специализирани карти като се преустанови дублирането на дейности и проверки, и се намали времето за изпълнение на процесите на проверки, съгласувания и преглед на предоставяните материал със средствата на съвременните информационни технологии.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Внедряване в продукционен режим на модула. Етапна цел към 2026 г: Приемане на изпълнението на етап „Разработване на софтуерното решение“

	Етапна цел към 2027 г: Приемане на изпълнението на етап „Внедряване“.
Отговорна институция за реализирането на мярката:	Агенция по геодезия, картография и кадастър

Електронна идентификация

Цел на ниво Европейски съюз: <u>Цифрова самоличност - 100% от гражданите на ЕС да имат достъп до сигурни средства за електронна идентификация (eID)</u>

Мярка 30: Привеждане на българското законодателство в областта на електронната идентификация в съответствие с европейската правна рамка

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката* Изготвяне и приемане на проект на Закон за Европеския портфейл за цифрова самоличност (ЗЕПЦС). Основната цел на законопроекта е да се създаде цялостна, ясна, предвидима и технологично неутрална национална правна рамка за предоставяне, използване, приемане, сертифициране и надзор на ЕПЦС в Република България. Със законопроекта се гарантира правото на физическите и юридическите лица на портфейл, доброволността на използването му, недопускането на отказ за предоставяне на електронни услуги единствено поради неизползване на портфейл, както и безплатното издаването, използването и отмяната на ЕПЦС, когато негов ползвател е физическо лице. Сред специфичните цели на законопроекта са: • определяне на компетентните органи и създаване на ясни процедури по вписване, отказ, заличаване, уведомяване и надзор; • регламентиране на дейността на държавния доставчик на портфейл, както и създаване на възможност за участие на други доставчици (частноправни субекти) при прозрачни, равнопоставени и недискриминационни условия; • осигуряване на интеграция с национални доставчици на услуги за електронна идентификация, квалифицирани доставчици на удостоверителни услуги, автентични източници и доставчици на електронни удостоверения за атрибути;

	• създаване на национални списъци и механизми за проверка на автентичността и валидността на портфейлите, доставчиците, доверяващите се на портфейла страни и удостоверенията за достъп; • уреждане на приемането на портфейли от административните органи, организациите, предоставящи обществени услуги, лицата, осъществяващи публични функции, органите на съдебната власт и частните доверяващи се страни, когато за тях възниква такова задължение; • създаване на национална рамка за сертифициране, оценяване на съответствието, управление на уязвимости и реакция при инциденти; • въвеждане на ефективен надзорен режим, принудителни административни мерки и административнонаказателна отговорност; • намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса чрез възможност за еднократно, сигурно и контролирано предоставяне на данни за идентичност и атрибути; • създаване на предпоставки за трансгранично използване на цифровата самоличност и за участие на Република България в общата европейска екосистема за цифрова самоличност. • *Връзка към целта:* Достъп на всички граждани до сигурна електронна идентификация. • *Ориентировъчен график:* декември 2026 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: в рамките на ежегодния бюджет на МИДТ. Не се изисква допълнително финансиране. ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: не е приложимо
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	не е приложимо
Очаквано въздействие	1. Хармонизирано национално законодателство в страната с европейската правна рамка, в т.ч. разпоредбите на Регламент (ЕС) 2024/1183 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 година за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014; 2. Подобрена достъпност и сигурност при използване на електронни услуги, предоставяни от публичния и частния сектор;

	3. Повишено доверие в електронната идентификация както от страна на гражданите, така и от страна на държавните органи и бизнеса; 4. Изграждане на устойчива цифрова идентичност, призната на европейско ниво; 5. Ускоряване на дигитализацията в публичния сектор и намаляване на административната тежест; 6. Стимулиране на дигитализацията в частния сектор; 7. Изграждане на всеобхватна и взаимосвързана многослойна система за електронна идентификация; 8. Намаляване на разходите за физическа идентификация и лични явявания; 9. Гарантиране на правна сигурност при използване на електронна идентификация; 10. Създаване на условия за постигане на целта, заложена в програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г., а именно 100% от гражданите да имат възможност да разполагат със средства за електронна идентификация.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Изготвен и приет Закон за европейския портфейл за цифрова самоличност.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 31: Изграждане и въвеждане на Европейския портфейл за цифрова самоличност

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* В Официален вестник на ЕС на 30 април 2024 г. беше публикуван Регламент (ЕС) 2024/1183 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 година за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 по отношение на създаването на европейска рамка за цифрова самоличност и влезе в сила на 20 май 2024 г. Новият регламент има за цел да подобри ефективността на правната рамка за цифрова самоличност. Съгласно разпоредбите на Регламента, държавите членки, най-късно до края на 2026 г., следва да въведат в законодателството си и да изградят европейски портфейл за цифрова самоличност („EUDI портфейл“/ЕПЦС. Всички европейски портфейли за цифрова самоличност следва да дават възможност на ползвателите да се идентифицират и да удостоверяват автентичността си трансгранично и по електронен път, онлайн и в офлайн режим, с цел достъп до широк спектър от обществени и частни услуги. Без да се засягат прерогативите на държавите членки по отношение на идентификацията на техните граждани и пребиваващи лица, европейските

	портфейли за цифрова самоличност могат също да обслужват институционалните нужди на публичните администрации и международните организации, както и на институциите, органите, службите и агенциите на Съюза. Дейностите по изграждане на портфейла се свеждат до: - Разработка/адаптиране на мобилно приложение (портфейл), съвместимо с европейските спецификации (архитектурна референтна рамка, изгтовена от ЕК); - Изграждане на инфраструктура, необходима за функционирането на ЕПЦС и интеграцията й с инфраструктурата за оперативна съвместимост, изградена съгласно Регламент (ЕС) № 910/2014 за нуждите на национално и трансгранично използване на ЕПЦС; - Тестване и пилотно внедряване на услугата; - Обучение и информиране на гражданите и администрацията за използването на портфейла; - Осигуряване на устойчивост и поддръжка, включително актуализации съгласно стандартите на ЕС. • *Връзка към целта:* Достъп на всички граждани до сигурна електронна идентификация. • *Ориентировъчен график:* 2026 г. – 2028 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: в рамките на ежегодния бюджет на МИДТ. Не се изисква допълнително финансиране ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: не е приложимо
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Прогнозният бюджет на мярката е следствие от подхода, който ще се избере от държавата като политика относно цифровия портфейл. Подходите са два. 1. Ако държавата изгради цифров портфейл, то тази дейност би била за сметка на държавния бюджет. Към настоящия момент няма прогнозна стойност на тази дейност, поради факта, че следва да се изготви техническа обосновка и описание какви дейности ще са необходими от гледна точка на техническото изграждане на портфейла. Европейската Комисия е изготвила актове за прилагане, както и общ набор от инструменти за изграждане на ЕПЦС - архитектурна референтна рамка, стандарти и технически спецификации, общи насоки и най-добри практики, въз основа на които всяка държава членка да разработва портфейли по начин, който

	е оперативно съвместим и приет в целия ЕС, като същевременно гарантира личните данни и поверителността. Сред актовете за прилагане са и процедури за изграждане на стабилна рамка за сертифициране на портфейлите за цифрова самоличност с оглед съответстието им с изискванията за киберсигурност. В този вариант 1, разходите за изграждане и поддръжка ще са за сметка на държавния бюджет. Не са провеждани пазарни проучвания за изграждане и поддръжка на електронен портфейл. 2. Втори вариант предвижда изграждане на електронен портфейл от частен субект, като в последствие бъде признат от държавата. В този случай няма да има разходи за изграждане и поддръжка. Необходимо е и сертифициране на съответствието на схемите за електронна идентификация и на цифровите портфейли, за които се извършва уведомяване, с изискванията за киберсигурност, установени в Регламент 910/2014 (консолидиран вариант), включително съответствието с приложимите изисквания за киберсигурност по отношение на нивата на осигуреност на схемите за електронна идентификация. Сертифицирането следва да се извърши по съответна схема за сертифициране на киберсигурността съгласно Регламент (ЕС) 2019/881.
Очаквано въздействие	- Повишаване на доверието в електронните административни услуги; - Улесняване на достъпа на гражданите и бизнеса до публични и частни електронни услуги в България и ЕС; - Намаляване на административната тежест чрез дигитализация; - Повишена киберсигурност и контрол върху личните данни.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: - Изграден ЕПЦС, интегриран с хоризонталната система за електронна идентификация и eIDAS възела; - Дял на пълнолетните граждани с активен портфейл (%); - Брой интегрирани публични електронни услуги, достъпни чрез портфейла; - Брой частни доставчици на услуги, които поддържат портфейла (банки, мобилни оператори и др.); - Среден брой транзакции/идентификации, извършени чрез портфейла годишно.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 32: Популяризиране сред гражданския сектор и бизнеса на ползите от електронната идентификация

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Организиране на кръгли маси и конференции с представители на обществения и публичния сектор, бизнеса и граждански организации. При преценка би могло да се предвиди и комуникационна стратегия, която да включва изработване на рекламни информационни брошури и/или изработка на аудио-визуални рекламни търговски съобщения (клипове), както и закупуване на програмно време за излъчване на видео и аудио клипове в национални и регионални електронни медии. • *Връзка към целта:* Достъп на всички граждани до сигурна електронна идентификация. • *Ориентировъчен график:* 2026-2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: в рамките на ежегодния бюджет на МИДТ. Не се изисква допълнително финансиране ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: не е приложимо
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Не е приложимо
Очаквано въздействие	Достигане до бизнес, граждани и публичен сектор на информация за всички аспекти на електронната идентификация.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Брой проведени кампании, клъгли маси, излъчени видеоклипове Етапна цел към 2028 г: ..... броя Етапна цел към 2030 г: ..... броя
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 33:Поддръжка и развитие на националния eIDAS възел с цел достъп до трансгранични електронни услуги, предоставяни от публичния сектор в държавите членки

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Развитие на eIDAS възела по отношение на техническите спецификации, разработени от ЕК за осигуряване на оперативна съвместимост с вече разработени системи на електронното управление, в т. ч. с тези на държавите - членки. • *Връзка към целта:* Достъп на всички граждани до сигурна електронна идентификация, в т.ч. до трансгранични електронни услуги. • *Ориентировъчен график:* постоянен, съгласно техническите спецификации на Европейска комисия за актуализация и технически промени във възлите на държавите членки.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: в рамките на ежегодния бюджет на МИДТ. Не се изисква допълнително финансиране ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: не е приложимо
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Не е приложимо
Очаквано въздействие	Осъществяване на трансграничен достъп до електронни услуги, предоставяни от публичния сектор в държавите членки. За да се реализира взаимното признаване в ЕС на средствата за електронна идентификация, е необходимо на национално равнище да бъде осигурена функционираща двукомпонентна технологична инфраструктура (хардуер/софтуер), която да осигури надеждно трансгранично удостоверяване на автентичност и да гарантира оперативната съвместимост със схемите за електронна идентификация, за които е извършено уведомяване. Централен компонент на тази инфраструктура е eIDAS възелът, който участва в трансграничното удостоверяване на автентичността на гражданите. Чрез него се приемат, обработват и препращат данни към други възли, с което се дава възможност на националната инфраструктура за електронна идентификация на една държава членка да се свързва с инфраструктурата на друга държава членка.

Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Фукциониращ в продукционна среда eIDAS възел, интегриран с хоризонталната система за електронна автентикация, поддържана от МЕУ.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация, Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“ (ИАИЕУ)

Мярка 34:Проектиране, изграждане и управление на Система за издаване на български лични документи поколение 2019

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Изграждане на Централизирана система за електронна идентификация (ЦСЕИ) с включени крайни работни места за запис на УЕИ • *Връзка към целта:* Осигуряване на удобен механизъм за централизирана електронна идентификация на физически лица в електронния свят, позволяващ лесна и удобна проверка на идентичността им при максимална защита (най-високо ниво, според Регламент ЕС 910/2014), за реализиране на сигурни трансакции. • *Ориентировъчен график:* 2022-2025 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 45 867 973.70 EUR without VAT Разпределение на бюджета по години:
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Сключен договор на основание чл. 108, т. 1 от Закона за обществените поръчки
Очаквано въздействие	Системите ще осигурят гъвкави възможности за издаване на удостоверения за електронна идентификация, както в България, така и за гражданите в чужбина и персонализирането им върху българските документи за самоличност, с цел осигуряване на максимално разпространение, при минимални разходи за гражданите. В рамките на договора се разработва мобилно приложение за граждани, което ще позволи електронна идентификация от мобилни устройства, както и

	ще предоставя мобилен достъп до по-голямата част от услугите, достъпни в Портала за граждани.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Наличие на записани данни за електронна идентификация в БЛД в съответствие със Закона за българските лични документи (ЗБЛД) обвързва пряко изграждането на новата Централизирана система за персонализиране на българските лични документи (ЦСПБЛД) с Централизирана система за електронна идентификация (ЦСЕИ) паралелното функциониране на двете системи е важно за постигане на тяхната пълна логическа съвместимост и работоспособност.
	Индикатор 2: Изградена Централизирана система за електронна идентификация (ЦСЕИ) с включени крайни работни места за запис на УЕИ
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на вътрешните работи

Стратегическа цел 2: Модерен, ефективен и ориентиран към човека цифров публичен сектор

Оперативна цел 2: Цифрово компетентна администрация

Мярка 35: Разработване и реализиране на курсове по актуални теми, свързани с цифровите умения, вкл. изкуствен интелект

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Разработване и реализиране на курсове по актуални теми, свързани с цифровите умения, вкл. изкуствен интелект • *Връзка към целта:* Разработването и реализирането на курсове по актуални цифрови теми – като изкуствен интелект, анализ на данни, киберсигурност, облачни услуги и автоматизация – пряко подпомага изграждането на съвременни цифрови компетентности в публичната администрация. Чрез предвидените курсове ще се повишат цифровите умения – служителите ще усвоят практически знания за работа с нови технологии и ще разбират тяхното приложение в административните процеси. Курсовете ще позволят администрацията да бъде в крак с

	развитието на ИИ и други ключови технологии, като по този начин се намалява рискът от технологично изоставане. Обученията ще стимулират не само усвояване на умения, но и формиране на нагласи за прилагане на цифрови решения в полза на обществото и бизнеса. • *Ориентировъчен график:* 2026-2030
Отпуснат или планиран бюджет в евро)	Национален бюджет: в рамките на ежегодния бюджет на ИПА. Не се изисква допълнително финансиране ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: не е приложимо
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	не е приложимо
Очаквано въздействие	Развитие и надграждане на цифровите умения на държавните служители, вкл. за работа с технологии на ИИ
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Разработени и/или актуализирани курсове за обучения, свързани с цифровите умения Етапна цел към 2028 г: 2 броя разработени и/или актуализирани курса Етапна цел към 2030 г: 4 броя разработени и/или актуализирани курса
	Индикатор 2. Обучени служители в държавната администрация Етапна цел към 2028 г: 750 обучени държавни служители Етапна цел към 2030 г: 1500 обучения държавни служители
Отговорна институция за реализирането на мярката	Институт по публична администрация

Мярка 36: Развитие на Индекса за проучване на готовността за изкуствен интелект

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Осъществяване на проучване Индекса за готовността за ИИ, осигуряващ сравнимост по години, институции и сектори.

	• *Връзка към целта:* Проучването на Индекса за готовността за ИИ дава възможност на публичната администрация да оцени обективно своята текуща позиция по отношение на внедряването на изкуствен интелект и да идентифицира дефицити в цифровите умения. Резултатите от Индекса ще очертаят конкретни области, в които са необходими обучения и курсове, за да се укрепят цифровите умения на служителите. • *Ориентировъчен график:* 2026-2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: в рамките на ежегодния бюджет на ИПА. Не се изисква допълнително финансиране ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: не е приложимо
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Не е приложимо
Очаквано въздействие	Осигуряване на данни за сравнимост по години на развитието на умения и култура за внедряване на ИИ в администрацията
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Осъществено проучване Етапна цел към 2028 г.: 2 проучвания Индекс за готовност за ИИ Етапна цел към 2030 г.: 4 проучвания Индекс за готовност за ИИ
	Индикатор 2 Публикуван доклад с резултати от проучването Етапна цел към 2028 г.: 2 доклада Индекс за готовност за ИИ Етапна цел към 2030 г.: 4 проучвания Индекс за готовност за ИИ
Отговорна институция за реализирането на мярката	Институт по публична администрация

Мярка 37: Провеждане на обучения на служители от публичната администрация в областта на електронен архив и електронно архивиране на документи

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Организиране и провеждане на методически обучения на служители от институции – фондообразуватели на държавните архивите, в областта на електронен архив и електронно архивиране на документи • *Връзка към целта:* Провеждането на методически обучения по електронен архив и електронно архивиране създава необходимата експертиза в публичната администрация за управление на цифрови документи през целия им жизнен цикъл – от създаването до дългосрочното им съхранение и достъп. Тези обучения подпомагат: - повишаване на цифровите умения – служителите придобиват практически компетентности за работа със специализирани системи за електронно управление на документи и електронни архиви. - формиране на цифрово знание – натрупаните умения се трансформират в институционален капацитет за устойчиво прилагане на електронни решения в ежедневната административна практика. - институционална модернизация – чрез усвояване на добри практики за електронно архивиране се гарантира сигурност, прозрачност и оперативна съвместимост на публичния сектор. - подкрепа за цифровата трансформация – обученията служат като инструмент за прилагане на националните и европейските политики за дигитализация, което води до по-ефективно управление на публичната информация и достъп до знание. • *Ориентировъчен график:* 2026-2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: Бюджетно финансиране - Бюджет на ДАА (нормативно определени функции) ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026:…. 2027:…. 2028:…. 2029:…. 2030:….

Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Квалифицирана и високо ефективна администрация в областта на електронен архив и електронно архивиране на документи
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Брой методически обучения Етапна цел към 2028 г: 100 (по 50 на година) Етапна цел към 2030 г: 250
	Индикатор 2: Брой обучени фондообразуватели и служители Етапна цел към 2028 г: 100/100 Етапна цел към 2030 г: 250/250
Отговорна институция за реализирането на мярката	ДА „Архиви“

Мярка 38: Насърчаване на администрацията за прилагане на иновативни решения чрез утвърждаване на конкурс за иновативни идеи и развитие на професионалната общност на иноваторите в публичния сектор

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Провеждане и развитие на Конкурс за иновативни идеи и поддържане на мрежата от иноватори в публичния сектор • *Връзка към целта:* Организирането на конкурси за иновативни идеи и изграждането на общност от иноватори създават стимулираща среда, в която служителите не само придобиват нови цифрови умения, но и ги прилагат творчески за решаване на реални предизвикателства. Чрез този процес администрацията ще развива умения чрез реални казуси и експериментиране с иновативни цифрови решения. Конкурсите ще насърчават проактивност и творчество, което допринася за трайно внедряване на цифрови решения в работата на администрацията. • *Ориентировъчен график:* 2026-2030 г.

Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: **в рамките на ежегодния бюджет на ИПА. Не се изисква допълнително финансиране** ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: не е приложимо
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	не е приложимо
Очаквано въздействие	Повишена информация за иновациите в държавната администрация, развитие на Конкурса за иновативни идеи
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Проведен конкурс за иновативни идеи Етапна цел към 2028 г: проведени 2 бр. конкурси Етапна цел към 2030 г: проведени 4 бр. конкурси
	Индикатор 2: Публикувани сборници с иновативни идеи Етапна цел към 2028 г.: публиктувани 2 бр. сборника Етапна цел към 2030 г.: публиктувани 4 бр. сборника
	Индикатор 3: Проведена церемония за отличаване с дизайн-тинкинг сесия за отличените иновативни идеи Етапна цел към 2028 г: проведени 2 бр. церемонии Етапна цел към 2030 г: проведени 4 бр. церемонии
Отговорна институция за реализирането на мярката	Институт по публична администрация

Мярка 39: Изграждане, укрепване и развитие на капацитет и повишаване на осведомеността и популяризиране на възможностите в областта на данните

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Провеждане на обучения в областта на управление и работа с данни на държавните служители • *Връзка към целта:* Чрез посочената дейност служителите ще придобиват знания и практически умения за работа с данни, анализ и използване на цифрови

	инструменти. Работата с данни се превръща в систематичен процес за вземане на решения, който надхвърля индивидуалните умения и се институционализира като знание в администрацията. Изграждането и укрепването на умения и структури в сферата на данните гарантира, че администрацията ще може да отговаря на предизвикателствата на цифровата ера и да се адаптира към нови технологични решения (вкл. ИИ и големи данни). • *Ориентировъчен график:* 2026-2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: в рамките на ежегодния бюджет на ИПА. Не се изисква допълнително финансиране ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: не е приложимо
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Не е приложимо
Очаквано въздействие	Надградени знания и умения на държавните служители, преминали обучения, свързани с управление и работа с данни
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Обучени държавни служители Етапна цел към 2028 г: 80 обучени държавни слуители Етапна цел към 2030 г: 160 обучени държавни служители
Отговорна институция за реализирането на мярката	Институт по публична администрация

Мярка 40: Развиване на цифровия капацитет и уменията на публичната администрация, ангажирана с инвестиционното проектиране

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* • Провеждане на специализирани обучения съобразени с общата

	рамка стандарти за въвеждане на СИМ и европейските добри практики в администрацията - МРРБ • Подготовка на онлайн формат на обучение за последваща подготовка на кадри от всички заинтересовани администрации чрез Института по публична администрация – МРРБ, ИПА • Провеждане на ежегодни обучения на експерти от публичните администрации – МРРБ, ИПА, областни и общински администрации • *Връзка към целта:* Инвестиционното проектиране е сектор с висока степен на технологична интензивност, където цифровите инструменти (BIM системи, 3D моделиране, симулации, цифрови близнаци, ГИС и др.) са вече стандарт. Насочването на усилия към изграждане на цифрови компетентности в администрацията, отговорна за този процес, допринася за целта чрез развитие на специализирани цифрови умения; преход към цифрово знание; подобряване на ефективността и прозрачността и нтеграция в общата цифрова трансформация. • *Ориентировъчен график:* 2025 - 2026 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 60 000 €– ДДС по НПВУ ЕСИФ:- Други европейски/ международни програми: 220 000 € планиран бюджет по лоиния на НПВУ Разпределение на бюджета по години: 2026: 280 000 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	проведена пазарна консултация
Очаквано въздействие	Повишаване на квалификацията и подготовката на служителите от публичната администрация за ефективно прилагане на СИМ; осигуряване на устойчивост на процесите чрез систематично обучение и изграждане на експертен капацитет; създаване на база от обучени кадри, способни да прилагат стандарти, методики и добри практики в цифровото проектиране и одобряване.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Проведени специализирани обучения съобразени с общата рамка стандарти за въвеждане на СИМ и европейските добри практики на 300 експерта от администрацията

	Етапна цел към 2026 г.: 300 бр. експерти от държавната администрация обучени
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Институт по публична администрация, областни и общински администрации

Сектор „Здравеопазване“

Цел на ниво Европейски съюз: 100% от гражданите на Съюза да имат достъп до медицинските си досиета (електронни здравни досиета)

Мярка 41: Осигуряване на достъп на роднини до здравни досиета на възрастни и тежко болни

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Осигуряване на достъп на роднини до здравни досиета на възрастни и тежко болни. Осигуряването на достъпа изисква проверка към регистри, включително и ГРАО, проверка на представени пълномощни и др. • *Връзка към целта:* Достъпът на близки до медицинската информация позволява по-бърза реакция в критични ситуации и по-информирано участие в грижите за пациента. Цифровите досиета улесняват координацията между лекари, пациенти и техните роднини, намалявайки риска от пропуски, дублиране на изследвания и грешки в лечението. Чрез електронен достъп до здравните досиета се улеснява участието на роднини, особено когато пациентите са възрастни, с ограничена мобилност или тежко болни, като така се преодоляват географски и физически ограничения. Тази мярка разширява концепцията за „пациент в центъра на системата“, като добавя семейството и настойниците като активни участници в процеса на здравни грижи. Предоставянето на контролиран и сигурен достъп до здравни данни засилва доверието в здравната система и създава условия за по-прозрачни отношения между медицинските институции и гражданите. • *Ориентировъчен график:* 2025 – 2026 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: Част от фаза 4 на проект „Надграждане и внедряване на Националната здравноинформационна система (НЗИС)“ – Фаза 4. Част от изпълнение на Дейност 9 “Надграждане на основни модули на НЗИС в частта Електронно медицинско досие (ЕМД)/Електронен здравен запис (ЕЗЗ)”.

	Обща цена на дейността 664 679 € ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026: Дейността приключва 2026
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Сходни дейности
Очаквано въздействие	Подобрено качество на здравеопазването
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: реализирани достъпи Етапна цел към 2028 г: 30 000 Етапна цел към 2030 г: всички
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на здравеопазването

Мярка 42: Създаване на модул в електронното здравно досие и включване в него на протоколите за скъпоструващи лекарствени продукти

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Създаване на модула в електронното здравно досие и включването в него на протоколите за скъпоструващи лекарствени продукти. Достъп за пациентите през my.his.bg и еЗдраве. • *Връзка към целта:* Създаването на модул за протоколите за скъпоструващи лекарства в електронното здравно досие е ключов инструмент за постигане на целта за цифрова трансформация на здравеопазването. То съчетава подобрено качество на лечението, по-ефективна администрация, по-лесен достъп за пациентите и по-голяма прозрачност в управлението на ресурсите. • *Ориентировъчен график:* 2025 - 2026 г.

Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: Част от фаза 4 на проект „Надграждане и внедряване на Националната здравноинформационна система (НЗИС)“ – Фаза 4. Част от изпълнение на Дейност 9. Обща цена на дейността 664 679 € ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026: Дейността приключва 2026 г.
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Сходни дейности
Очаквано въздействие	Подобрено здравеопазване
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Брой пациенти достъпили протоколите Етапна цел към 2028 г: 26 000 Етапна цел към 2030 г: всички приблизително 40 000
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на здравеопазването

Мярка 43: Осигуряване на достъп на всички училища в страната до електронните здравни досиета на учениците чрез Национална здравна информационна система (НЗИС)

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* В НЗИС се изгражда изцяло нов модул, който дава достъп на училищни лекари, медицински сестри и фелдшери до електронните здравно-профилактични карти на деца в училища и детски градини. Достъпът ще става през специално изграден за целта електронен уеб портал на адрес edu.his.bg. Целта е по-лесен и навременен обмен на здравна информация между здравната и образователната система и премахване на хартиените документи в началото на всяка учебна година както и по-ефективният здравен контрол и анализ в процеса на учебната година. • *Връзка към целта:*

	Мярката за осигуряване на достъп на училищата до електронните здравни досиета чрез НЗИС е пряко свързана с целта за цифрова трансформация на здравеопазването. Тя едновременно подобрява качеството на профилактиката и лечението, ефективността на координацията между институциите и достъпа на учениците до равнопоставена грижа, като така се изгражда по-устойчива и интегрирана система за здравеопазване и образование. • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2027 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: ……. ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години:
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Мярката е изключително полезна за насърчаване сътрудничеството между специалистите от здравните кабинети и други специалисти от извънболничната и болничната помощ, особено в случаите на деца с хронични заболявания. Взаимодействието ще доведе до по-достъпна, по-интегрирана, отзивчива и координирана грижа, което е от значение за подобряване както на здравните, така и на образователните резултати на децата и учениците. Редуцира се броят на документите, които следва да се водят от работещите в кабинетите във връзка с въвеждането на електронно здравно досие.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: …….. Етапна цел към 2028 г:…… Етапна цел към 2030 г: ……..
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на здравеопазването

Мярка 44: Развитие и надграждане на Национална здравна информационна система (НЗИС)

Нова мярка	☒ да ☐ не

Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* 1. Електронизиране на всички работни процеси в сектор „Здравеопазване“; 2. Разработване и въвеждане на нови електронни услуги; 3. Превенция и промоция на здравето; 4. Надграждане на НЗИС с нови функционалности и поетапна интеграция на информационните системи, обслужващи процесите в здравеопазването, както и други релевантни информационни системи и бази данни, с НЗИС • *Връзка към целта:* Изпълнението на дейностите по мярката е елемент от изграждането и модернизацията на цялостната система за в сектор „здравеопазване“. • *Ориентировъчен график:* 2026-2028 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 4 550 498 € ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026: 1 022 584 € 2027: 2 505 330 € 2028: 1 022 584 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	сходни дейности, които са изпълнявани в предишен период
Очаквано въздействие	Подобрено качество на здравеопазването
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Брой въведени електронни услуги в сектор „Здравеопазване“ Етапна цел към 2027 г: 10 Етапна цел към 2028 г: 15
	Индикатор 2 Брой на активните потребители на мобилното приложение еЗдраве Етапна цел към 2027 г: 400 000

	Етапна цел към 2028 г: 700 000
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на здравеопазването

Мярка 45: Трансграничен обмен на здравни данни

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Във връзка с въвеждането на „Регламент (ЕС) 2025/327 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2025 година относно европейското пространство на здравни данни (EHDS)“.Съгласно регламента има два приоритета: • въвеждането на трансграничните електронни рецепти • изготвяне на пациентско резюме за трансграничен обмен • *Връзка към оперативната цел:* Мярката е елемент от цялостната система за осигуряване на достъп до електронните здравни досиета на гражданите в европейското здравно пространство • *Ориентировъчен график:* 2026-2028 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 319 046 € ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026: 216 788 € 2027: 76 694 € 2028: 25 565 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Сходни дейности, които са изпълнявани в предишен период
Очаквано въздействие	Изградена национална контактна точка, чрез която ще се предоставят услуги за трансграничен обмен на здравни данни
	Индикатор 1 брой обменени електронни рецепти

Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Етапна цел към 2028 г: 50 000 Етапна цел към 2030 г: всички получени заявки
	Индикатор 2 брой обменени резюмета от пациентски досиета Етапна цел към 2028 г: 50 000 Етапна цел към 2030 г: всички получени заявки
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на здравеопазването

Мярка 46: Национална дигитална платформа медицинска диагностика

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* 1. Разработване и внедряване на Национална дигитална платформа за медицинска диагностика, като допълнение към Националната здравна информационна система; 2. Реализиране на хардуерната инфраструктура за работа на Националната дигитална платформа за медицинска диагностика; 3. Осигуряване на свързаност, за обмен на медицински, изображения, телемедицина, въвеждане на „internet of things", дигитализация и подкрепа за разширяване на мрежовата свързаност на отделните субекти от извънболничната и болничната медицинска помощ. • *Връзка към оперативната цел:* Мярката е елемент от цялостната система за осигуряване на достъп до електронните здравни досиета на гражданите. • *Ориентировъчен график:* 2026-2027 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: ……. ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми: 12 049 488 € План за възстановяване и устойчивост Разпределение на бюджета по години:

	2026: 11 538 196 € 2027: 511 292 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Сходни дейности, които са изпълнявани в предишен период
Очаквано въздействие	Създадена национална дигитална платформа за медицинска диагностика: - интегрирани образни здравни данни; - обучени медицински специалисти.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 брой прехвърлени медицински изображения Етапна цел към 2026 г: 20 000 Етапна цел към 2027 г: всички
	Индикатор 2 брой лечебни заведения включени в обхвата на проекта Етапна цел към 2026 г: 20 Етапна цел към 2027 г: всички
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на здравеопазването

Сектор „Образование“

Мярка 47: Цифровизация на висшите училища и поощряване създаването и ползването на отворени електронни образователни ресурси

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* - Изграждане, актуализиране и надграждане на автоматизирани библиотечно-информационни системи, дигитални колекции и хранилища; - Абонамент и закупуване на библиотечни единици, осигуряване на лицензиран достъп до онлайн ресурси и специализирани софтуерни продукти, вкл. за потребители със специални потребности; - Внедряване/интегриране на изкуствен интелект за аналитична обработка на дигитализирани библиотечни ресурси или за въвеждане/подобряване на библиотечни услуги; внедряване на системи за виртуална реалност и добавена/усилена реалност; внедряване на системи за интегрирано търсене (discovery systems);

	- Осигуряване на съвременно специализирано оборудване (в т.ч. съвременни технологични нововъведения като 3D принтери и писалки, четци, репрографска техника и др.) и с оглед на това – ремонтни дейности. • *Връзка към целта:* - Мярката допълва и е в изпълнение на оперативната цел „Цифровизация на ключови публични услуги“, спрямо академичната общност в държавните висши училища, в т.ч. студентите и докторантите. Тя се операционализира чрез утвърждаване на университетската библиотека като център (хъб) за дигитална култура – средище за електронни услуги и достъп до ресурси, (електронно) обучение, ежедневно боравене с дигитални инструменти и информационни системи, дигитални лаборатории/екосистеми. - Чрез инфраструктурната модернизация на библиотеките на държавните висши училища се цели тяхната трансформация като своеобразни пространства за упражняване и развиване на цифровите компетентности и като посредници на цифровите знания и умения. • *Ориентировъчен график:* 2026-2028 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 1 022 584 € по Национална програма „Модернизация на библиотеките на висшите училища“ Разпределение на бюджета по години: 2026: 1 022 584 € 2027: 2028:
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Национална програма „Модернизация на библиотеките в държавните висши училища“ е приета с Решение № 185 от 21 март 2024 г. на Министерски съвет с общ бюджет от 5 112 918,81 €. Очаква се актуализация по отношение на срока на изпълнение и броя допустими бенефициери (в настощия ѝ вид – 33 държавни висши училища), с включване на военните висши училища, в т.ч. Академията на МВР. В този смисъл прогнозният бюджет по мярката отговаря на заложените преди изменението на програмата средства за 2026 година.
Очаквано въздействие	Очаква се модернизираните библиотечно-информационни услуги и обновените пространства да допринесат за позиционирането на академичните библиотеки като центрове на дигиталната трансформация, осигуряващи равнопоставен достъп до съвременни електронни ресурси и услуги. Осигуреното съвременно оборудване и

	технологии ще създадат устойчива среда за обучение, научни изследвания и развитие на дигитална култура. Чрез активно участие, трансфер на знания и аформално учене развитите дигитални компетентности на студенти, преподаватели и изследователи ще намират приложение в извън академични среди (професионални общности, обществени практики и други).
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Изградени автоматизирани библиотечно-информационни системи (или внедрен друг вид софтуер за обработка, достъп и съхранение на библиотечни ресурси/услуги) и/или изградени дигитални колекции/институционални хранилища – *най-малко 5 висши училища* Етапна цел към 2028 г: изпълнена Етапна цел към 2030 г: изпълнена
	Индикатор 2: Осигурен достъп до международни или национални бази данни и закупени нови библиотечни единици и/или до пълнотекстови национални, европейски и международни стандартизационни документи – *най-малко 10 висши училища* Етапна цел към 2028 г: изпълнена Етапна цел към 2030 г: изпълнена
	Индикатор 3: Обновени и съвременно оборудвани библиотечни пространства в държавните висши училища – *поне 50% от държавните висши училища* Етапна цел към 2028 г: изпълнена Етапна цел към 2030 г: изпълнена
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на образованието и науката

Сектор „Регионално развитие и устройство на територията“

Мярка 48: Създаване на пилотни споделени звена между няколко общини в рамките на един административен район или регион за предоставяне на ИКТ услуги

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката цели да оптимизира използването на ресурси и да повиши качеството на цифровите услуги, предоставяни на гражданите и бизнеса от общините, чрез създаване на общи звена за ИКТ поддръжка и

	развитие. Тези звена ще функционират на междусекторен принцип и ще обслужват няколко общини едновременно, като гарантират икономия от мащаба и по-ефективно управление на ИТ инфраструктурата. Министерството на иновациите и дигиталната трансформация ще съдейства в координационните механизми за ефективното създаване и управление на пилотни споделени звена за ИКТ услуги между общини. Централизираното администриране ще осигури стандартизирани технически и организационни процедури, оптимално разпределение на финансовия ресурс и прозрачност при разходването на бюджета. Предвижда се осъществяване на мониторинг и оценка на резултатите, внедряване на добри практики и съвместимост с националната стратегия за цифрова трансформация, като подпомага общините в повишаването на ефективността на публичните услуги. В партньорство с Министерството, НСОРБ ще играе ключова роля за осигуряване на пряка връзка с местните власти, като ще подпомага идентифицирането на специфичните нужди на общините, ще съдейства при координацията на участието им в програмата и ще улеснява обмена на добри практики и опит. Така ще бъде гарантирано, че програмата отговаря на реалните потребности на местното самоуправление и постига равномерно и устойчиво изграждане на цифров капацитет в цялата страна. • *Връзка към целта:* Създаването на пилотни споделени звена за предоставяне на ИКТ услуги директно подпомага целта за териториално развитие и умни населени места, тъй като осигурява равнопоставен достъп до модерни цифрови решения дори за по-малки и ресурсно ограничени общини. Чрез обединяване на усилията и споделяне на технологични ресурси се повишава ефективността на местното управление, намаляват се разходите и се гарантира качествено обслужване на гражданите и бизнеса в различни населени места. По този начин мярката създава основа за внедряване на умни технологии в управлението на общините, което допринася за по-добра свързаност, устойчивост и икономическо развитие на регионите. Това е ключова стъпка към изграждането на умни населени места в национален мащаб. • *Ориентировъчен график:* 2027 - 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет 1 023 944 € за периода 2027 – 2030 г. Година | Компонент | Бюджет (EUR) | Обосновка

	2027	Възнаграждения и осигуровки	236 851	5 ИТ специалисти + 1 ръководител, с нови по-високи заплати и осигуровки
	2027	Материални разходи	7 899	Компютърна техника, консумативи, софтуерни лицензи и поддръжка
	Общо 2027		244 750	Сумиране на всички пера
	2028	Възнаграждения и осигуровки	243 957	Прогнозен ръст 3%
	2028	Материални разходи	8 136	Малък ръст за поддръжка
	Общо 2028		252 093	Сумиране на всички пера
	2029	Възнаграждения и осигуровки	251 275	Прогнозен ръст 3%
	2029	Материални разходи	8 380	Малък ръст за поддръжка
	Общо 2029		259 655	Сумиране на всички пера
	2030	Възнаграждения и осигуровки	258 814	Прогнозен ръст 3%
	2030	Материални разходи	8 632	Малък ръст за поддръжка
	Общо 2030		267 445	Сумиране на всички пера
	Натрупан бюджет 2026–2030		1 023 944	Общата сума за целия период
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Прогнозният бюджет за периода 2026–2030 г. е изчислен на база реалните нужди за функциониране на пилотно споделено ИКТ звено между общини, като се включват следните компоненти: Човешки ресурс – предвидени са 5 ИТ специалисти и 1 ръководител. Заплатите са определени на база налични пазарни данни:			

	Средната заплата в държавното управление за първото тримесечие на 2026 г. е около 1 592 €, с ръст от 17.9% (източник: НСИ) Възнагражденията на ИТ специалистите в България са съществено по-високи от тези в държавната администрация. По данни на НСИ средната брутна работна заплата в икономическа дейност „Информация и комуникации“ през 2025 г. е около 2 800 евро месечно, а анализите на пазара на труда (DEV.BG) показват, че за специалисти с опит възнагражденията често надхвърлят 3 000 евро месечно и могат да достигнат значително по-високи нива в зависимост от специализацията. За по-прецизен ориентир от DEV.BG – заложени заплати за senior позиции в DevOps и Infrastructure достигат до 7 669€ Предлагаме месечни брутни заплати за 2027 г. от порядъка на 2 415 € за ИТ специалист и 3 150 € за ръководител, което е умерена, но реалистична стойност между публичния и частния сектор. Предвиждат се и осигуровки при максимален осигурителен доход в размер на 2300 евро/ месец. Осигуровките са изчислени приблизително на 32% върху брутната сума. Материални разходи – разпределени са за хардуер, периферия и лицензиране. Базовата стойност за 2027 г. е 7 899 €, с прогнозен ръст от 3% годишно за инфлация. Методология на изчисление Възнаграждения + осигуровки = (месечна заплата × 12 × брой служители) + осигуровки. Материални разходи = базова стойност за 2027 г. + 3% годишно.
Очаквано въздействие	След внедряването на пилотните споделени звена за ИКТ услуги между общини ще бъде постигнато ефективно компенсиране на съществуващия дефицит от ИТ специалисти в местната администрация. Чрез обединяване на ресурси и експертен потенциал в рамките на един административен район или регион, общините ще получат достъп до висококвалифицирана техническа поддръжка, без да е необходимо всяка от тях да поддържа пълен екип на местно ниво. Това ще позволи непрекъсваемост на ИТ услугите, по-бързо реагиране при инциденти, както и внедряване на съвременни решения за киберсигурност и електронно управление. Централизираната организация ще оптимизира разходите, ще повиши качеството и надеждността на предоставяните услуги и ще намали риска от технологично изоставане в по-малките и

	ресурсно ограничени общини. В дългосрочен план мярката ще допринесе за по-равномерно разпределение на ИТ капацитета в страната и за устойчиво изграждане на цифрови умения в местното самоуправление.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатори: <u>Индикатор 1: Брой функциониращи споделени звена за ИКТ услуги</u> • Етапна цел към 2028 г.: Най-малко 5 функциониращи споделени звена, обхващащи около 10% от общините в страната. • Етапна цел към 2030 г.: Най-малко 10 функциониращи споделени звена, обхващащи около 20% от общините в страната. <u>Индикатор 2: Намаляване на дефицита от ИТ специалисти в общините</u> • Етапна цел към 2028 г.: Намаляване на недостига от ИТ специалисти в обхванатите общини с 5% спрямо базовото ниво от 2025 г. • Етапна цел към 2030 г.: Намаляване на недостига от ИТ специалисти в обхванатите общини с 10% спрямо базовото ниво от 2025 г.
Отговорна институция за реализирането на мярката	общини

Мярка 49: Изграждане на система за управление на собствеността, включително единен регистър на държавната и общинската собственост

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Изграждане на Единен регистър на държавната и общинска собственост и информационна система за неговото обслужване в изпълнение изискванията на Актуализираната стратегия за развитие на електронното управление в Република България за периода 2019-2023 г., мярка 27 от Приложение № 1 – Обединяване на регистри и изграждане на единни регистри по тематични области. Със създаването на единната информационна среда се цели обединяването на регистрите за обектите и имотите – изключителна, публична, частна държавна и общинска собственост, поддържани в МРРБ, в 28-те областни администрации, първостепенните разпоредители с бюджет и в 265 - те общини в един общ регистър, с изключение на тези, съдържащи актове, маркирани с гриф за

	сигурност и данни, представляващи класифицирана информация по смисъла на ЗЗКИ. В резултат от изграждането на нов регистър и присъединяването му към средата за междурегистровия обмен заявители на административни услуги, държавна и общинска администрация и държавни и общински предприятия ще могат да обменят информация и работят върху цифрови модели, структурирани данни в отворен формат, както и върху неструктурирани документи. На практика с обединяването на регистрите, поддържани на централно, областно и общинско ниво за обектите и имотите - държавна и общинска собственост, ще се подобри качеството, пълнотата и сигурността на данните и ще се оптимизира цялостната им организация. Служебният обмен на информация между администрациите ще улесни всяка една държавна и общинска структура чрез осигуряването на бърз достъп до информация в реално време и в пълен обем за имотите – държавна и общинска собственост, чрез генерирането на данни за техните параметри и характеристики, управление, разпореждане, и за актуването/деактуването им. С изграждането на системата за управление на собствеността, включително единен регистър за държавната и общинската собственост, ще се създадат условия за събирането, обработката и интеграцията на информацията в единна информационна среда. Така ще се постигне и по-висока степен на прозрачност и осведоменост за фактическото състояние на имотите – държавна и общинска собственост в реално време. • *Връзка към целта:* Цифровизация на ключови публични услуги • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2027 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 1 022 584 € ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026: 765 306 € 2027: 255 102 €

Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Сравнение със сходни дейности по други информационни системи и предходни цифрови инициативи.
Очаквано въздействие	Обединяването на регистрите ще доведе до значително повишаване на сигурността на съдържащите се в тях данни. Еднократното събиране и многократното използване на информацията от държавната и общинската администрация ще има значителен ефект върху подобряване работата на публичните институции и намаляване на административната тежест. Наличието на единна система ще доведе и до намаляване на изискваните от администрацията документи, а по този начин и до намаляване на административната и регулаторната тежест. Ще се постигне по–голяма публичност, прозрачност и проследимост на процеса по управление и разпореждане с държавната и общинска собственост. Ще се отговори на обществените очаквания за предвидимост и по–стриктно спазване на механизмите по контрол за управление на собствеността. Също така ще се осигури ефективна комуникация между администрацията, гражданите и бизнеса посредством единната система.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Разработена и внедрена в експлоатация Информационна система за управление на държавната и общинската собственост
	Индикатор 2 -предоставяне на услуги с данни от Регистъра на държавната и общинската собственост
Отговорна институция за реализирането на мярката:	Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Мярка 50: Дигитализация на действащи устройствени планове и интегриране в обща пространствена база данни към Единния регистър и Портала по устройство на територията

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Ежегодно дигитализиране на налични действащи устройствени планове в общинските и централните администрации, с цел интегриране в обща пространствена база данни към Единния регистър и Портала по устройство на територията.

	• *Връзка към оперативната цел:* Мярката предвижда осигуряване цифрова структурирана информация чрез дигитализация на действащи общи и подробни устройствени планове, които са налични на материална основа (твърда или хартиена) или в немашинно четим формат, за регистрите и базите данни на Едиинния регистър по устройство на територията и Портал по устройство на територията. • *Ориентировъчен график:* 2026-2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 12 782 297 € (2 556 460 € ежегодно от 2026 г. до 2030 г.) *Необходимост от ежегодно осигуряване на средства, които ще се разпределят целево по установен ред и условия.* ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026: 2 556 460 € 2027: 2 556 460 € 2028: 2 556 460 € 2029: 2 556 460 € 2030: 2 556 460 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Предстои провеждането на пазарна консултация. Планираният бюджет е определен на база търсене на обществени поръчки със сходен предмет.
Очаквано въздействие	Наличие на цифрови структурирани данни, предоставящи точна и пълна информация за действащи общи подробни устройствени планове за извършване на справки и прогнози и създаване на масив от пространствени данни на национално ниво. Подпомагане на автоматизирането и изпълнението на електронните услуги в областта на устройство на територията, инвестиционното проектиране и разрешаване на строителството.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Финансово подпомогнати общини: 265 бр. Етапна цел към 2028 г: 150 финансово подпомогнати общини Етапна цел към 2030 г: 265 финансово подпомогнати общини.
	Индикатор 2: Дял (в процент (%)) на дигитализирана устройствена основа на територията на страната

	Етапна цел към 2028 г: 40% Етапна цел към 2030 г: 70%
Отговорна институция за реализирането на мярката:	областни и общински администрации, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Агенция по геодезия, картография и кадастър

Мярка 51: Създаване на единен цифров модел (ЕЦМ) за едромащабна топографска карта (ЕТК) на Р България чрез LiDAR сканиране

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* В тази мярка са включени следните дейности: 1. LiDAR сканиране и аерозаснемане за набиране на цифрова топографска информация за местността; 2. Обработка на облака от точки и изображенията; 3. Интерпретиране на събраната информация; 4. Създаване на цифров модел на терена (DTM – Digital Terrain Model) и цифров модел на повърхността (DSM – Digital Surface Model); 5. Създаване на ортофотомозайка; 6. Създаване на единен цифров модел (ЕЦМ) и цифрова ЕТК, отговарящи по съдържание и точност на ЕТК в мащаб 1:5000 за територията на страната. В резултат страната ни ще разполага с интегрирана база геопространствени данни, в т.ч. и точни DTM и DSM, даващи единна основа за широк спектър от дейности като: устройствено планиране, планиране и мониторинг на земеползването, планирането на инфраструктурата и реализацията на съответните проекти; гражданска защита, в т.ч. моделиране и прогнозиране с цел предотвратяване на рискове от бедствия и аварии, реакция при настъпване на такива; моделиране на природни и антропогенни явления/влияния за опазване на околната среда и борба с ефектите от изменението на климата; • *Връзка към целта:* Настоящата мярка, която ще доведе до осигуряване на огромен масив от актуални и необходими за всички сектори геопространствени данни, е пряко насочена към постигането на оперативната цел за цифровизация на ключови публични услуги, както и оптимизация и цифровизация на работните процеси. Отделно това се осигурява

	допълнителна възможност за въвеждане/използване на иновативни технологии, вкл. използване на AI, анализ и обработка на големи масиви от данни чрез блокчейн технологии и др. Мярката ще подпомогне и изпълнението на останалите мерки за постигане на настоящата оперативна цел. • *Ориентировъчен график:* 2026 -2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	**Национален бюджет:** 10 225 838 € ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026:…. 2027: 1 533 870 € 2028: 2 045 160 € 2029: 2 556 450 € 2030: 4 090 320 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Пазарни консултации
Очаквано въздействие	- оптимизиране и унифициране на процесите по разработване на политики за устойчиво развитие на територията със средствата на съвременните информационни технологии; - оптимизиране и унифициране на процесите по предоставяне на ВЕАУ и услуги за бизнеса и гражданите; - възможност за въвеждане/използване на иновативни технологии, вкл. AI, блокчейн технологии за анализ и обработка на големи масиви от данни, трениране на алгорими, умни градове и др.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Внедрени услуги от масивите с геопространствени данни. Етапна цел към 2029 г: Създаден единен цифров модел (ЕЦМ) за територията на страната. Етапна цел към 2030 г: Внедрени услуги от ЕЦМ.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Агенция по геодезия, картография и кадастър

Сектор „Правосъдие“

Мярка 52: Редизайн и създаване на нови регистри

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Изграждане на ИС „Апостил“ Предвижда се изграждане на електронен регистър на удостоверените с „апостил“ актове от Министерството на правосъдието актове на съдилищата, съдиите по вписванията, нотариусите и съдебните изпълнители по реда на Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове. Регистърът ще съдържа актуална информация за оправомощените да подписват документи лица и спесимени на техните подписи и възможност за проверка на издадено от Министерството на правосъдието удостоверение „апостил“. Ще се създаде механизъм за електронно заявяване и издаване на електронно удостоверение „апостил“, при запазване на текущия процес по издаване на удостоверение „апостил“ на хартиен носител. Чрез описаната дигитализация ще се въведе метод за удостоверяване с „апостил“ на електронни документи, които съдържат изискуемите по закон реквизити. По този начин ще се отговори на напредъка, осъществен при въвеждането на електронни документи от органите в съдебната и изпълнителната власт. • *Връзка към целта:* Новите и модернизирани регистри оптимизират достъпа до данни, ускоряват обработката на дела и намаляват административната тежест върху съдебните органи. Цифровизираните регистри предоставят актуална и достъпна информация за дела, съдебни решения и процесуални действия, което увеличава прозрачността на правосъдните процеси. Модернизираните регистри позволяват лесна интеграция с други електронни услуги в правосъдната система и с институции извън нея, подобрявайки координацията и обмена на информация. Редизайнът включва технологични решения за защита на чувствителна съдебна информация и предотвратяване на загуба или злоупотреба с данни. • *Ориентировъчен график:* 2026 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 190 200.58 € ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: -

	Разпределение на бюджета по години: 2026: 190 200.58 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Бюджетът е определен на база проведена пазарна консултация.
Очаквано въздействие	Намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса; по-бързо и качествено предоставяне на услуги; гарантиране на високи нива на информационна сигурност.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор – изградена 1 брой ИС Етапна цел към 2028 г: изградена 1 брой ИС Етапна цел към 2030 г: изградена 1 брой ИС
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на правосъдието

Мярка 53: Надграждане на информационната система на Търговския регистър и Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ), във връзка с регистъра на действителните собственици, включително свързване с платформата за обмен на информация за действителните собственици – BORIS

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Съгласно чл. 3, ал. 4 от ЗТРРЮЛНЦ Агенция по вписванията осигурява оперативна съвместимост на търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел в рамките на системата за взаимно свързване на централните, търговските и дружествените регистри, наричана „система за взаимно свързване на регистрите“. В изпълнение на изискванията на европейските актове, регламентиращи материята на действителните собственици, централните регистри на действителните собственици, какъвто е ТРРЮЛНЦ, следва да бъдат свързани помежду си чрез европейската централна платформа, създадена по силата на член 22, параграф 1 от Директива (ЕС) 2017/1132. Посредством взаимното свързване ще се осигури ефективен презграничен достъп до информацията за действителните собственици, съдържаща се в ТРРЮЛНЦ, за компетентните органи и задължените субекти в държавите членки на ЕС.

	Приетият през 2024 г. законодателен пакет на ЕС в областта на превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма ще наложи ограничаване на достъпа до публичните в момента обстоятелства за действителни собственици, вписани в ТРРЮЛНЦ, като същите ще бъдат достъпни единство за компетентните органи, задължените субекти и лицата, които могат да демонстрират наличие на законен интерес за достъп до тази информация. Същевременно новата уредба разширява кръга от обстоятелства за действителни собственици на юридически лица и други правни образувания, подлежащи на вписване в регистрите на действителните собственици. Това налага надграждане на ИС на ТРРЮЛНЦ, с оглед привеждането ѝ в съответствие с изискванията на новото европейско законодателство. • *Връзка към целта:* Интеграцията на регистъра на действителните собственици в ИС на ТРРЮЛНЦ позволява бърз и надежден достъп до информация, необходима при съдебни производства, разследвания и проверка на корпоративни данни, като по този начин съдебните органи и публичните институции могат да гарантират по-голяма прозрачност при процесите на контрол и вземане на решения. Свързването с платформата BORIS осигурява централизирана и стандартизирана информация, която може да се използва от различни институции и заинтересовани страни без необходимост от повторно събиране на данни. Надграждането на ИС улеснява автоматизираното обменяне на информация между институциите, което намалява времето за обработка на искания и улеснява координацията между различни органи. • *Ориентировъчен график:* 2026-2028 г. •
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 460 162.69 € ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: 2026: - 2027: 204 516.75 € 2028: 255645.94 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Бюджетът е определен от Националния системен интегратор „Информационно обслужване“ АД, като посочената стойност за изпълнение на проекта/дейността е индикативна и крайната стойност ще бъде определена при детайлизиране на точния обхват на проекта/дейността.

Очаквано въздействие	Намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса; по-бързо и качествено предоставяне на услуги; гарантиране на високи нива на информационна сигурност
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Надградена и внедрена в експлоатация ИС на ТРРЮЛНЦ, във връзка с регистъра на действителните собственици, включително свързване с платформата за обмен на информация за действителни собственици - BORIS
Отговорна институция за реализирането на мярката	Агенция по вписванията

Мярка 54: Надграждане на информационната система на ТРРЮЛНЦ, във връзка с европейското законодателство за презграничните преобразувания, сливания и разделяния (БРИС 4) и изменение в Търговския закон, свързани с бързо производство по ликвидация

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* В мярката са включени следните дейности: **Дейност 1:** Надграждане на ИС на ТРРЮЛНЦ в съответствие с промените в Търговския закон (обн. ДВ, бр. 82 от 2024 г.) относно бързото производство по ликвидация. **Дейност 2:** Надграждане на ИС на ТРРЮЛНЦ в съответствие с промените в Търговския закон (обн. ДВ, бр. 82 от 2024 г.) относно преобразуването с участие на дружества от държавите членки. **Дейност 3:** Осигуряване на оперативна съвместимост за обмен на данни между информационната система на ТРРЮЛНЦ и Европейската централна платформа, съгласно официално разпространена от ЕК актуална версия на Техническите спецификации по BRIS, версия 4.0. **Дейност 4**: Надграждане на ИС на ТРРЮЛНЦ с връзка за обмен на данни с ЕВТ • *Връзка към целта:* Надграждането на ИС на ТРРЮЛНЦ осигурява техническа и функционална възможност за прилагане на изискванията на Директива (ЕС) 2019/2121, което е ключово за правната сигурност и хармонизацията на националното законодателство с европейските норми. Автоматизацията и цифровизацията на процесите намаляват административното натоварване и ускоряват процедурите. Интегрираната система позволява проследимост на корпоративните процеси, като осигурява актуална информация за всички заинтересовани страни и институции. Надграждането на ИС включва

	модерни функционалности за управление на корпоративни данни и автоматизирано проследяване на юридически процеси, което допринася за общата цел на цифровизацията и модернизацията на съдебната система. • *Ориентировъчен график:* 2026-2028 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 693 311.79 € ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: 2026: 207 993.54 € 2027: 485 318.25 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Бюджетът е определен от Националния системен интегратор „Информационно обслужване“ АД, като посочената стойност за изпълнение на проекта/дейността е индикативна и крайната стойност ще бъде определена при детайлизиране на точния обхват на проекта/дейността.
Очаквано въздействие	1.Надградена ИС на ТРРЮЛНЦ, свързано с: - Осигурена възможност за вписване в ТРРЮЛНЦ на обстоятелствата относно бързото производство по ликвидация; - Осигурена възможност за интеграция на ИС на ТРРЮЛНЦ с информационните системи на НАП и НОИ. 2.Усъвършенствана и надградена ИС на ТРРЮЛНЦ, свързано с: -Осигурена възможност за заявяване и вписване в ТРРЮЛНЦ на обстоятелствата относно разделяне чрез учредяване, отделяне чрез учредяване или отделяне на еднолично дружество, когато поне едно от участващите в преобразуването дружества е създадено съгласно законодателството на друга държава членка, преобразуване в дружество от друга държава членка и вписването на вливане и сливане. Осигурена възможност за издаване на удостоверение за законосъобразност на преобразуването, в определените от Закона случаи. Осигурена възможност за обявяване на предвидените в Закон актове в процедурата по осъществяване на преобразуването (презграничната операция); - Осигурена възможност за осъществяване на процедура по консултации с друг държавен орган при преобразуване с участие на дружества от държавите членки издаване на удостоверение за законосъобразност на преобразуването, в определените от Закона случаи. 3. Осигурена оперативна съвместимост за обмен на данни между Информационната система на ТРРЮЛНЦ и Европейската централна платформа, съгласно последната актуална версия към датата на сключване на

	договор на Техническите спецификации за BRIS 4, предоставени от ЕК, вкл. надградена Интеграционната компонента в състава на ИС на ТРРЮЛНЦ, в която е отделена основната функционалност по съвместяване на интерфейсите за обмен на данни между ИС на ТРРЮЛНЦ и ЕЦП – BRIS и проверка на оперативната съвместимост на ИС на ТРРЮЛНЦ, в частност на включената в нея Интеграционна компонента и ЕЦП, чрез изпълнение на задължителните тестови сценарии, дефинирани в Техническите спецификации за BRIS на ЕК. Инсталиран и конфигуриран приложния софтуер на Интеграционната компонента на BRIS в средата на платформа с отворен код за управление и оркестрация на контейнери и мигрирана базата данни в средата на PostgreSQL. Обновена версия на системен софтуер Domibus (вкл. прилагане на BRIS Multitenancy plugin), съгласно изискванията в последната актуална версия на Техническите спецификации предоставени от ЕК към датата на стартиране на фактическото изпълнение на дейностите, който осигурява единната точка за контакт (Domibus Gateway) на държавата членка с ЕЦП. 4. Надградена ИС на ТРРЮЛНЦ, свързано с: - Осигурена възможност за обявяване на ГФО в ТРРЮЛНЦ; - Осигурена възможност за интеграция на ИС на ТРРЮЛНЦ с ЕВТ.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор – Реализирани 4 броя дейности Етапна цел към 2028 г: реализирани 90% от дейностите обект на проекта/заявката Етапна цел към 2030 г: реализирани всички дейности
Отговорна институция за реализирането на мярката	Агенция по вписванията

Мярка 55: Надграждане на информационната система на ТРРЮЛНЦ, във връзка с европейското законодателство за използването на цифрови инструменти и процеси в областта на дружественото право и изграждане на регистър на лицата лишени от права

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Агенцията по вписванията разширява предоставяната чрез системата за взаимно свързване на регистрите в ЕС информация и осигурява машинночетим формат за документите в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

	В изпълнение на мярката Агенцията по вписванията ще разшири информацията, която предоставя чрез системата за взаимно свързване на регистрите в ЕС (БРИС). На заседанието си МС е одобрен проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, чрез който се въвеждат изисквания на Директива (ЕС) 2019/1151 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година за изменение на Директива (ЕС) 2017/1132 във връзка с използването на цифрови инструменти и процеси в областта на дружественото право. Агенцията по вписванията чрез системата БРИС незабавно ще предоставя и получава информация за лицата, лишени от права да осъществяват функцията на управител или директор на търговски дружества. За целите на обмена се предвижда създаване на нов регистър на лицата, лишени от управленски права, в който да бъдат вписвани физическите лица, за които са налице пречки да бъдат управители или членове на съвет на директорите, на надзорен или на управителен съвет съгласно българското законодателство. Агенцията ще трябва да осигури още и техническа възможност за съхраняване в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел в машинночетим и позволяващ пълнотекстово търсене формат на подлежащите на обявяване актове и на документите, въз основа на които са настъпили обстоятелства, подлежащи на вписване. • *Връзка към целта:* Надграждането на ИС на ТРРЮЛНЦ осигурява изпълнение на изискванията на Директива 2019/1151, която насърчава използването на цифрови инструменти и процеси в дружественото право. Това гарантира хармонизация на националната правна рамка с европейските стандарти. Автоматизацията на процесите, свързани с регистрацията на предприятия и лицата лишени от права, ускорява административните процедури и намалява натоварването на съдебните и регистрови органи. Изграждането на регистър на лицата лишени от права осигурява публичен и надежден източник на информация за заинтересованите страни, като гарантира проследимост на юридическите ограничения върху физически и юридически лица. Цифровизацията улеснява достъпа на съдебните органи, бизнеса и гражданите до актуална информация за корпоративните и юридическите ограничения, което води до по-добро информирано вземане на решения. • *Ориентировъчен график:* 2027 - 2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 1 745 734.54 € ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: -

	Разпределение на бюджета по години: 2026: - 2027: 523 720.36 € 2028: 1 222 014.18 € 2029: -
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Бюджетът е определен от Националния системен интегратор „Информационно обслужване“ АД, като посочената стойност за изпълнение на проекта/дейността е индикативна и крайната стойност ще бъде определена при детайлизиране на точния обхват на проекта/дейността.
Очаквано въздействие	Намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса; по-бързо и качествено предоставяне на услуги; гарантиране на високи нива на информационна сигурност
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Надградена ИС на ТРРЮЛНЦ за връзка със системата на ЕК - БРИС Етапна цел към 2028 г: направен анализ и изготвен системен проект за надграждане не ИС на ТРРЮЛНЦ Етапна цел към 2030 г: надградена система на ИС на ТРРЮЛНЦ с връзка към БРИС
Отговорна институция за реализирането на мярката	Агенция по вписванията

Мярка 56: Технологично и функционално надграждане на информационните системи на Агенция по вписванията (ТРРЮЛНЦ, Регистър Булстат и ЕПЗЕУ)

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мяката съдържа следните дейности: **Дейност 1** - Конфигуриране и настройка на тестова и продукционна среда, изградени от Агенция по вписванията в средата на платформа с отворен код за управление и оркестрация на контейнери, за внедряване на разработения в обхвата на проекта приложен софтуер на ИС на ТРРЮЛНЦ, ИС на регистър БУЛСТАТ, ЕПЗЕУ и модул „Плащания“. Агенция по вписванията трябва да осигури необходимите технически и системни програмни средства и софтуерни лицензи в тестовата и

	продукционна среда за настоящия проект в АВ. В настоящия проект не са включени разходи за софтуерни лицензи. **Дейност 2** - Внасяне на изменения в приложния софтуер на модул „Плащания“ за работа в контейнери и мигриране на базата данни от Oracle на PostgreSQL. Инсталиране и конфигуриране на приложния софтуер на модул „Плащания“ в изградената по Дейност 1 системна среда. **Дейност 3** - Внасяне на изменения в приложния софтуер на ЕПЗЕУ, портала на ИС на ТРРЮЛНЦ, портала на ИС на регистър БУЛСТАТ, портала на ИС на ИР, портала на ЦРОЗ и входящия регистър на портала на ИС на ИР (РЕАУ), които ще ги направят пригодни за работа в контейнери. Мигриране на базата данни на РЕАУ от Oracle на PostgreSQL. Инсталиране на ЕПЗЕУ, портала на ИС на ТРРЮЛНЦ, портала на ИС на регистър БУЛСТАТ, портала на ИС на ИР, портала на ИС на ЦРОЗ и РЕАУ в изградената по Дейност 1 системна среда. **Дейност 4** - Надграждане и осъвременяване на приложния софтуер на модули "Деловодител", "Супервайзор" и "Одит", и внедряването им в изградената по Дейност 1 от настоящия проект системна среда **Дейност 5** - Надграждане и осъвременяване на приложния софтуер на модули "ДЛР", "Назначения", „Администриране“, Служебни справки“, услуга за автоматично публикуване на вписвания (изчакващи законоустановен срок) и услуга за автоматично подписване на документи, изпращане на уведомления и интеграция с БУЛСТАТ, и внедряването им в изградената по Дейност 1 от настоящия проект системна среда. **Дейност 6** - Извеждане на съдържанията на документите от ИС на ТРРЮЛНЦ в документен сървър, който е инсталиран в изградената системна среда по Дейност 1. **Дейност 7** - Отделяне на модула за предоставяне на данни за външни абонати в отделна подсистема на ИС на ТРРЮЛНЦ. Новата подсистема да се инсталира в платформа за управление и оркестрация на контейнери, изградена по Дейност 1. **Дейност 8** - Надграждане и осъвременяване на приложния софтуер на регистър БУЛСТАТ - Поддейност 8.1 Надграждане на модул Обработване на заявления - осигуряване на възможност при разглеждане на заявление за промяна на обстоятелства и заличаване на екрана на служителя по регистрация, заявените нови обстоятелства да са маркирани в различен цвят. - Поддейност 8.2 Отмизиризане на Справки (публични и служебни) – Извършване на анализ на съществуващите справки с цел оптимизация. В рамките на етап Детайлна техническа спецификация ще бъде дефинирана необходимостта от реализиране на нови и/или оптимизиране на съществуващи справки. - Поддейност 8.3 Надграждане на регистър БУЛСТАТ за интеграция с ЦРОЗ.

	o Изграждане на интеграция между ЦРОЗ и регистър БУЛСТАТ по отношение на създадени партиди за физически лица с идентификатор 303; o Усъвършенстване на ИС на регистър БУЛСТАТ чрез осигуряване на възможност за структурирано вписване на обстоятелствата в регистър БУЛСТАТ относно физически лица – залогодатели, вписани в ЦРОЗ с идентификатор 303; o Реализиране на проверка за генерирани два идентификационни кода за едно и също физическо лице като се намери техническо решение за обединяване на партидите. Създадените служебни кодове на физически лица - залогодатели с код 303 от ИС на ЦРОЗ да се впишат в структуриран вид в регистър БУЛСТАТ. - Поддейност 8.4 Надграждане и осъвременяване на приложния софтуер на модулите на регистър БУЛСТАТ за работа в контейнери. Инсталиране и конфигуриране на приложния софтуер на регистър БУЛСТАТ в изградената по Дейност 1 системна среда. • *Връзка към целта:* Модернизацията на ИС позволява по-бързо и сигурно обработване на данни за търговски дружества, юридически лица и електронни правни услуги, намалявайки административното натоварване и ускорявайки процедурите. Чрез надграждане на регистрите (ТРРЮЛНЦ, Булстат, ЕПЗЕУ) се осигурява достъп до надеждна и актуализирана информация за бизнес субектите, което подпомага обществеността, съдебните органи и институциите при вземане на решения. Интеграцията на електронни услуги и функционално надграждане на системите улеснява гражданите и бизнеса в електронното взаимодействие с регистрите, което увеличава достъпа до правна информация и услуги без физическо присъствие. Надграждането на ИС въвежда модерни цифрови инструменти и процеси, съвместими с изискванията на европейското право и добрите практики за електронно управление. • *Ориентировъчен график*: 2026 – 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 5 215 177.19 € ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: 2026: 1 278 229.70 € 2027: 2 045 167.53 € 2028: 1 022 583.76 € 2029: 869 196.20 € 2030: -

Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Бюджетът е определен от Националния системен интегратор „Информационно обслужване“ АД, като посочената стойност за изпълнение на проекта/дейността е индикативна и крайната стойност ще бъде определена при детайлизиране на точния обхват на проекта/дейността.
Очаквано въздействие	Намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса; по-бързо и качествено предоставяне на услуги; гарантиране на високи нива на информационна сигурност
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор – Реализирани 8 броя дейности Етапна цел към 2028 г: реализирани 50% от дейностите обект на проекта/заявката Етапна цел към 2030 г: реализирани всички дейности
Отговорна институция за реализирането на мярката	Агенция по вписванията

Мярка 57: Технологично надграждане на информационната система на Централния регистър на особените залози в Агенция по вписванията

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* В тази мярка се предвижда технологично надграждане на ИС на Централния регистър на особените залози в следсвие на промяна на нормативната уредба и/или осъвременяване на технологичната платформа на системата съгласно ЗЕУ. • *Връзка към целта:* Надграждането на ИС ЦРОЗ автоматизира процесите по регистриране, актуализиране и търсене на обезпечения, намалявайки времето за административно обслужване. Модернизираната система осигурява надеждна и актуална информация за обезпечения и залози, която е достъпна за съдебни органи, кредитори и заинтересовани страни. Чрез технологичното надграждане гражданите и бизнеса получават възможност за електронен достъп до регистъра, което намалява необходимостта от физическо присъствие и ускорява процедурите по проверка на обезпечения. Внедряването на модерни цифрови инструменти в ИС ЦРОЗ създава условия за интеграция с други регистри и електронни услуги, което подпомага по-

	ефективното взаимодействие между институциите. Технологичното надграждане подобрява защитата на данните, като същевременно гарантира тяхната консистентност и точност за нуждите на правоприлагането. • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 736 260.32 € ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: 2026: 184 065.08 € 2027: 184 065.08 € 2028: 184 065.08 € 2029: 184 065.08 € 2030: -
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Бюджетът е определен от Националния системен интегратор „Информационно обслужване“ АД, като посочената стойност за изпълнение на проекта/дейността е индикативна и крайната стойност ще бъде определена при детайлизиране на точния обхват на проекта/дейността.
Очаквано въздействие	Намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса; по-бързо и качествено предоставяне на услуги; гарантиране на високи нива на информационна сигурност
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Надградена ИС на ЦРОЗ Етапна цел към 2028 г: направен анализ и изготвени детайлни технически спецификации за извършване на надграждането на ИС на ЦРОЗ Етапна цел към 2030 г: надградена и внедрена в експлоатация ИС на ЦРОЗ
Отговорна институция за реализирането на мярката	Агенция по вписванията

Мярка 58: Надграждане на информационната система на ТРРЮЛНЦ, във връзка с промени в Закона за юридическите лица с нестопанска цел

Нова мярка	☒ да ☐ не

Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Надграждането на ТРРЮЛНЦ във връзка с ЮЛНЦ е свързано с изграждане на допълнителни функционалности с оглед прилагане на разпоредбата на чл. 44а от ЗЮЛНЦ за временно спиране и възстановяване на статут на ЮЛНЦ в обществена полза и разпределянето на ДЛР на допълнителна задача от модул „Временно спиране на статут в обществена полза на юридически лица с нестопанска цел“, както следва: - Ред и начин за извършване на проверка от ДЛР в системата на ТРРЮЛНЦ за датата на реално връчване/получаване на изпратеното от АВ писмено уведомление до ЮЛНЦ, от който момент следва да започне да тече срокът, след изтичането на който да се генерира задачата за спиране на статута, съгласно чл. 44а, ал. 2 от ЗЮЛНЦ. - Процедура за уведомяване на окръжния съд по седалището на ЮЛНЦ от АВ. Съгласно чл. 44а, ал. 4 от ЗЮЛНЦ, системното неизпълнение на задълженията по ал. 1 е основание за прекратяване на юридическото лице по реда на чл. 13, ал. 1, т. 3, буква „б“ от ЗЮЛНЦ. Решението, съгласно чл. 13, ал. 2 от ЗЮЛНЦ, се постановява след уведомяване на окръжния съд по седалището на юридическото лице с нестопанска цел от АВ. - Изграждане на допълнителни контроли при специфични хипотези във връзка с генериране на акт за спиране на статут на ЮЛНЦ в обществена полза. • *Връзка към целта:* Надграждането на ИС на ТРРЮЛНЦ гарантира, че регистърът отразява своевременно всички промени в ЗЮЛНЦ, като по този начин системата остава актуална и правно коректна. Автоматизацията и адаптацията към новите законови изисквания улесняват обработката на заявления, промени и други административни действия, което ускорява процесите за проверка и вписване. Модернизираната информационна система осигурява точна и актуална информация за юридическите лица с нестопанска цел, достъпна за съдебни органи, администрацията и широката общественост. Надграждането позволява свързване с други регистри и електронни платформи, подкрепяйки цифровата трансформация на публичната администрация и съдебната система. Автоматизираните процеси минимизират риска от човешки грешки и увеличават надеждността на данните, което допринася за ефективен надзор и контрол. • *Ориентировъчен график:* 2027-2028г.
Отпуснат или планиран бюджет (в €)	Национален бюджет: 166 885.67 € ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години:

	2026: - 2027: 50 065.70 € 2028: 116 819.97 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Бюджетът е определен от Националния системен интегратор „Информационно обслужване“ АД, като посочената стойност за изпълнение на проекта/дейността е индикативна и крайната стойност ще бъде определена при детайлизиране на точния обхват на проекта/дейността.
Очаквано въздействие	Намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса; по-бързо и качествено предоставяне на услуги; гарантиране на високи нива на информационна сигурност
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Надграждане на ИС на ТРРЮЛНЦ, във връзка с промени в ЗЮЛНЦ Етапна цел към 2028 г: Направен анализ и изготвен системен проект за надграждане на ИС на ТРРЮЛНЦ Етапна цел към 2030 г: Надградена и внедрена в експлоатация ИС на ТРРЮЛНЦ
Отговорна институция за реализирането на мярката	Агенция по вписванията

Мярка 59: Хардуерно обезпечаване на технологичното и функционално надграждане на Интеграционен център и Регионални информационни центрове

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Съгласно § 45, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за електронно управление (ЗЕУ) (Обн. - ДВ, бр. 94 от 2019 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 29.11.2019 г.) системната интеграция по чл. 7с от ЗЕУ се извършва от „Информационно обслужване“ АД, като дружеството по закон притежава правото да предоставя услуги по изграждане, поддържане, развитие и наблюдение на работоспособността на информационните и комуникационните системи, използвани от административните органи, както и дейности, които осигуряват изпълнението на тези услуги. С горепосоченото законово изменение „Информационно обслужване“ АД е

	нормативно определен за публичен възложител за всички обществени поръчки, които попадат в обхвата на системна интеграция по смисъла на чл. 7с от ЗЕУ. Според цитираната разпоредба дейностите по системна интеграция включват предоставянето на услуги по изграждане, поддържане, развитие и наблюдение на работоспособността на информационните и комуникационните системи, използвани от административните органи, както и дейности, които осигуряват изпълнението на тези услуги. Съгласно т. 13 от РМС № 727/05.12.2019 г., изм. с РМС № 358 от 28 май 2020 г., Агенция по вписванията е определена като административен орган, който при изпълнение на своите функции, свързани с дейности по системна интеграция, възлага изпълнението на тези дейности на „Информационно обслужване“ АД. По този начин Агенция по вписванията се задължава да предава за възлагане на „Информационно обслужване“ АД всички планувани обществени поръчки в областта на системна интеграция, които до този момент са възлагани от Агенция по вписванията чрез провеждане на различни процедури по ЗОП. - Бази данни Сигурността на информацията, съдържаща се в електронните информационни системи на поддържаните от Агенция по вписванията регистри, се осигурява посредством използваните съвременни софтуерни продукти и създадената организация, чрез която се осъществява достъпът до системите. - Комуникационна и мрежова обезпеченост Агенция по вписванията използва централизиран софтуер за наблюдение и управление на мрежовата и информационната инфраструктура. От експертите на „Информационно обслужва“ АД по заявка с предмет „Услуги по мигриране, управление и експлоатация на съществуващи и нови ресурси в ИКИ на АВ“ към рамков договор № 93-00-97/03.07.2020 г. се извършва постоянен мониторинг, мениджмънт и администрация на работоспособността и конфигурацията на всички мрежови устройства в изчислителния (ИЦ) и резервния изчислителен център (РИЦ) на Агенцията. Информационно-комуникационната инфраструктура на Агенция по вписванията е реализирана като съвременна, сигурна и високопроизводителна инфраструктура, отговаряща на високите стандарти и добри практики при изграждането и управлението на информационните технологии. Спазено е йерархичното разделение на периметър, опорна мрежа, потребителска и клонова мрежа. В периметъра и опорната мрежа са изградени физическите връзки на Агенция по вписванията към външни доставчици на Интернет услуги, както и комуникационни канали между опорните мрежови устройства, гарантирайки висока производителност, надеждност и непрекъсваемост на връзката между Интернет и вътрешната сървърна и потребителска мрежа.

	Използват се различни защитни стени за потребителите и публичните услуги, предоставяни от ведомството. За потребителския трафик се използва прокси сървър, който е интегриран с активната директория. Трафикът за публичните услуги минава през двойки защитни стени. - Архитектура на системите и функционални връзки. Администрираните от Агенция по вписванията регистри са с различна архитектура. Цели се самостоятелност и разделяне на ниво сайт, база данни, e-mail, DNS и т.н. върху различни устройства. Има изградени различни интеграции и функционални връзки с други автоматизирани информационни системи, съгласно законодателството. - Хардуерно обезпечаване От съображения за резервираност, Агенция по вписванията използва два изчислителни центъра (основен – ИЦ и резервен – РИЦ), които са разположени в град София, разположени в обекти с необходимото ниво на защита и сигурност на достъпа. В тази мярка е предвидено Хардуерно обезпечаване на Технологичното и функционално надграждане на ИС в АВ - ИЦ и РИЦ необходимо за реализация на всички предходни мерки. • *Връзка към целта:* Осигуряването на необходимия хардуер гарантира, че надградените информационни системи в ИЦ и РИЦ функционират надеждно и с висока производителност. Модерният хардуер позволява бърза обработка на големи обеми данни, намалява времето за достъп до информация и ускорява електронните административни процеси. Стабилната инфраструктура поддържа непрекъснат достъп до електронни регистри и услуги, което подобрява обслужването на граждани и бизнес. Хардуерното обезпечаване включва и средства за защита на информацията, което е критично за съхраняване на чувствителни данни в съдебната и административната система. Модерният хардуер позволява лесно надграждане и интеграция с бъдещи системни решения, подкрепяйки дългосрочната цифровизация на съдебната система. • *Ориентировъчен график:* 2026 – 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 4 294 852 € ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: 2026: 1 227 101 € 2027: 1 022 584 € 2028: 1 022 584 €2029: 1 022 584 €

	2030: -
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Бюджетът е определен от Националния системен интегратор „Информационно обслужване“ АД, като посочената стойност за изпълнение на проекта/дейността е индикативна и крайната стойност ще бъде определена при детайлизиране на точния обхват на проекта/дейността.
Очаквано въздействие	Гарантиране на високи нива на мрежова и информационна сигурност, непрекъснат достъп до електронни регистри и услуги и намалено време за достъп до информация.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Закупуване на хардуер за технологичното и функционално надграждане на ИС в АВ - ИЦ и РИЦ необходимо за реализация на всички предходни мерки. Етапна цел към 2028 г: закупено 50% от оборудването и имплементирано в експоатация в ИЦ и РИЦ Етапна цел към 2030 г: закупено 100% от хардуерното оборудването и имплементирано в експоатация в ИЦ и РИЦ
Отговорна институция за реализирането на мярката	Агенция по вписванията

Мярка 60: Присъединяване на разследващите органи и органите на Прокуратурата на Република България към Единната електронна система за правна помощ

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката предвижда разследващите органи и прокуратурата да бъдат включени в Единната електронна система за правна помощ (ЕЕСПП), което ще позволи подаването и обработката на заявления за правна помощ, назначаването на адвокати и обмена на информация между институциите да се осъществяват по електронен път. • *Връзка към целта:* Изпълнението на мярката ще намали административната тежест, ще ускори процедурите и ще повиши прозрачността. Това ще осигури по-добър и по-лесен достъп на гражданите до правосъдие, особено за уязвимите групи, като същевременно ще повиши ефективността на съдебната система. • *Ориентировъчен график:* 2025 - 2028 г.

Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: в рамките на ежегодния бюджет на институциите. Не се изисква допълнително финансиране. ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години:
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Подобряване на достъпа до електронно правосъдие и дигитализация на съдебната система. Поетапно преминаване на пълен електронен обмен на информация
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Брой присъединени Етапна цел към 2028 г: 10
	Към момента са присъединени: - Всички органи от Апелативен район Велико Търново. Осъществява се обмен; - ОД МВР Хасково; - ОД МВР Видин.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Национално бюро за правна помощ, Министерство на вътрешните работи, Прокуратура

Мярка 61: Надграждане на Единната електронна система за правна помощ, осигуряване на изцяло електронен обмен на документи и отчитане на правната помощ

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката предвижда технологично и функционално надграждане на Единната електронна система за правна помощ (ЕЕСПП) с цел преминаване към напълно електронен обмен на документи и данни между Националното бюро за правна помощ (НБПП), адвокатите, съдилищата, разследващите органи и прокуратурата. В рамките на мярката ще се въведат модули за електронно подаване и обработка на заявления, автоматизирано назначаване на адвокати, онлайн отчитане на предоставената правна помощ и интеграция със съществуващите съдебни и административни системи.

	• *Връзка към целта:* Чрез цифровизация на процесите в НБПП и преминаване към изцяло електронен обмен ще се повиши ефективността и прозрачността в предоставянето на правна помощ. Това не само ще намали административната тежест, но и ще гарантира по-бърз и лесен достъп на гражданите до правосъдие, като същевременно ще укрепи доверието в съдебната система и ще повиши качеството на услугите. • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2028 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 51 129 € ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026: 30 678 € 2027: 10 226 € 2028: 10 226 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Посочената стойност за изпълнение е индикативна и крайната стойност ще бъде определена при детайлизиране на точния обхват.
Очаквано въздействие	Мярката цели цялостно дигитализиране и обмен на правната помощ. Надграждане на системата и изготвяне на електронни решения за правна помощ
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Брой електронни отчети и електронни решения Етапна цел към 2028 г: 30 000 бр.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Национално бюро за правна помощ

Мярка 62: Надграждане на мобилно приложение „Помогни ми“, с цел повишаване и улесняване на информираността на гражданите по темата свързана със защитата и борбата с домашното насилие

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:*

	Мярката предвижда функционално и технологично развитие на съществуващото мобилно приложение „ПОМОГНИ МИ“, което служи като инструмент за информираност, превенция и реакция при случаи на домашно насилие. Целта е да се улесни достъпът на гражданите до надеждна информация и навременна помощ, да се насърчи превенцията и ранното сигнализиране, както и да се създаде по-ефективна връзка между жертвите и компетентните органи. • *Връзка към целта:* Мярката е пряко свързана с целта за повишаване на ефективността, прозрачността и достъпността на правосъдието. Чрез развитието на приложението ще се осигури по-бърз и лесен достъп на гражданите до информация и механизми за защита срещу домашно насилие. Въвеждането на цифрови инструменти за подаване на сигнали, връзка с институциите и информираност за правата на жертвите ще повиши ефективността на системата за защита, ще улесни взаимодействието между граждани и органи на правосъдието и ще допринесе за по-голяма прозрачност и доверие в институциите. • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2028 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 25 565 € ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026: 15 339 € 2027: 5 113 € 2028: 5 113 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Посочената стойност за изпълнение е индикативна и крайната стойност ще бъде определена при детайлизиране на точния обхват.
Очаквано въздействие	Мярката цели изграждане на нова функционалност, чрез която потребителите ще бъдат локализирани в реално време на текущото им местоположение и връзка с институциите.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Брой лица Етапна цел към 2028 г: 300
Отговорна институция за реализирането на мярката	Национално бюро за правна помощ

Сектор „Култура“

Мярка 63: Подобряване на технологичната среда в българските читалища чрез финансиране на проекти по ежегодна програма „Читалища“ на Министерство на културата (МК)

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Подкрепа на проектни предложения, целящи обновяване и модернизиране на читалищната среда чрез закупуване и монтаж /върху мобилни стативи, стойки или платформи/, въвеждане в експлоатация и инсталиране на аудио-, видео-, осветителна, компютърна и копирна техника-мултифункционални устройства., така че тя да е достъпна по-ефективно за местните общности. • *Връзка към целта:* Мярката ще има приобщаващ ефект, като ще гарантира равнопоставен достъп до цифрови ресурси и услуги за всички социални, възрастови и териториални групи и ще допринесе за навлизането на цифровите технологии във всички сфери на икономическия и социален живот. • *Ориентировъчен график*: ежегодно провеждане на конкурсен принцип
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: индикативно 6 391 149 € ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: 2026: индикативно 1 278 230 € 2027: индикативно 1 278 230 € 2028: индикативно 1 278 230 € 2029: индикативно 1 278 230 € 2030: индикативно 1 278 230 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Базирано на бюджета на програмата за 2024 г.
Очаквано въздействие	Чрез модернизиране на театралните, репетиционни и камерни читалищни салони и развиването на професионалните умения на читалищните служители ще се повиши интереса към читалищните програми и ресурси от страна на общността и на посетителите на населеното място. Целта на програмата е читалищата да могат ефективно да бъдат центрове за културно и образователно развитие, достъп до културно разнообразие, които да разработват нови проекти, да предоставят модерни възможности за лично

	развитие на местните общности, както и да допринасят активно за опазване на културното наследство на страната.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор – Брой подкрепени проекти
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на културата

Мярка 64: *Инвестиция C11.I7 „Цифровизация на музейни колекции, библиотеки и архиви“ по ПВУ*

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Инвестиция C11.I7 „Цифровизация на музейни колекции, библиотеки и архиви“ по НПВУ е с водещ партньор Министерство на културата и партньори Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“, Българска национална филмотека (БНФ), Държавна агенция „Архиви“ (ДАА), Българска телеграфна агенция (БТА), Българска национална телевизия (БНТ) и Българско национално радио (БНР). • *Връзка към целта:* Мярката ще допринесе за развитието на цифровите технологии и тяхното навлизане във всички сфери на икономическия и социален живот, ще позволи целенасочено използване на изключителния потенциал на цифровите технологии за повишаване на конкурентоспособността на българската икономика, засилването на търсенето и предлагането и ефективността на публичните услуги и успешно справяне с основните социални предизвикателства до 2030 година. • *Ориентировъчен график:* 05.2023 - 08.2026 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 3 919 996 € (за невъзстановим от КП данък съгласно Закона за данъка върху добавената стойност (ЗДДС) ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: Механизъм за възстановяване и устойчивост - 30 438 103 €

	Разпределение на бюджета по години: 2026: индикативно 20 451 675 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Съгласно бюджета на Инвестиция C11.I7 по НПВУ
Очаквано въздействие	Проектът цели цялостно реформиране на политиките на държавата по дигитализиране, опазване, съхранение и популяризиране на културното наследство на България, което включва: а) въвеждане на Единни стандарти за дигитализиране на фондовете на музеите, библиотеките, БНФ, БНТ, БНР и БТА; б) създаване на единна методология за осъществяване на процеса по дигитализация на национално ниво, с която да се въведе единен координиран подход с централизиран контрол; в) създаване на единна електронна платформа, която да съхранява в дигитална форма културното наследство на страната и която да бъде инсталирана върху Държавния хибриден частен облак (ДХЧО); г) насърчаване работата на заинтересовани страни в дигитална среда за засилване на уменията; д) подобряване на достъпа до работа и образователни материали от разстояние на заетите лица в сферата на културата, образованието, журналистиката, научни работници, изследователи, учащи, както и достъпа до информация и образование на хора в неравностойно положение и хора от уязвими групи.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 – Разработена и внедрена в експлоатация Електронна платформа за културното наследство
	Индикатор 2 – Цифровизирано съдържание, публично достъпно на електронната платформа
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на културата (в партньорство с ИА ИЕУ, БНФ, ДАА, БТА, БНТ и БНР)

Мярка 65: ***Предоставяне на техническа възможност за обмен на данни между системи на архивите по чл. 33, ал. 1 от Закона за Националния архивен фонд (НАФ) и други културни институти, различни от партньорите по инвестиция C11.I7 по НПВУ, с изградената по инвестицията единна електронна платформа за съхранение в дигитална форма на културното наследство, инсталирана върху ДХЧО***

Нова мярка	☐ да

	☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Надграждане на електронната платформа за дигитализация и достъп, която трябва да бъде изградена по инвестиция C11.I7 „Цифровизация на музейни колекции, библиотеки и архиви“ по НПВУ. Платформата ще съхранява в дигитална форма културното наследство на страната и ще бъде инсталирана върху Държавния хибриден частен облак (ДХЧО). Мярката ще предостави техническа възможност за обмен на данни между системи на архивите по чл. 33, ал. 1 от Закона за Националния архивен фонд (НАФ) и други културни институти, невключени в инвестиция C11.I7 в НПВУ, с изградената единна електронна платформа. • *Връзка към целта:* Мярката ще допринесе за дигитализиране, опазване, съхранение и популяризиране на културното наследство, както и за осигуряване на свободен достъп на всички заинтересовани страни до културното богатство на страната, на равни начала и без ограничение. • *Ориентировъчен график:* 2027 - 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: индикативно 1 533 876 € ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: 2027: 0 € 2028: 511 292 € 2029: 511 292 € 2030: 511 292 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Базирано индикативно на стойността на обществената поръчка с предмет „Придобиване на електронна платформа за дигитализация и достъп” – https://app.eop.bg/today/404166
Очаквано въздействие	Устойчивост и надграждане на резултатите от инвестиция C11.I7 по НПВУ чрез разширяване обхвата на платформата за предоставяне на необходимата информация към по-широк кръг потребители (с възможност за привличане на архивите по чл. 33, ал. 1 от Закона за НАФ)

Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор – Надградена електронна платформа за културното наследство
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на културата

Мярка 66: Дигитализация на архивите на недвижимото културно наследство

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката ще осигури дигитализиране на документалния архив на Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН), въз основа на който е формиран и съставен Националния публичен регистър на недвижимите културни ценности, определящ юридическата и териториално-устройствената защита на недвижимото културно наследство на страната ни. Този регистър подлежи на постоянно допълване и актуализиране и има ключово значение за съхранението на недвижимото ни културно наследство. Конвертирането му в цифров вид ще постигне подобряване на опазването и гарантиране на сигурността на оригиналните архивни документи чрез намаляване на използването им за сметка на висококачествени цифрови заместители. Мярката включва и задължителната реставрация на повредени документи преди тяхната цифровизация. • *Връзка към целта:* Мярката ще подобри обслужването на гражданите и бизнеса чрез развитие на електронно управление в областта на опазване на недвижимото културно наследство и ще осигури устойчиво управление на недвижимото културно наследство на България. • *Ориентировъчен график:* 2026-2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: индикативно 9 363 474 € ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: 2026: индикативно 1 872 695 € 2027: индикативно 1 872 695 € 2028: индикативно 1 872 695 €

	2029: индикативно 1 872 695 € 2030: индикативно 1 872 695 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Индикативно остойностяване на базата на аналогични дейности съгласно официално обявени ценоразписи на ДАА и Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, договори в АОП в периода 2020-2022 г., както и пилотен договор за Дигитализиране на архив за 1490 обекта на недвижими културни ценности с национално и световно значение и недвижимите археологически културни ценности с национално значение с индексация съобразно официалния инфлационен индекс на НСИ за 2023 г.
Очаквано въздействие	Мярката ще осигури публичност и достъпност на архива на недвижимите културни ценности за заинтересованите страни.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор – Брой цифровизирани единици
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на културата (Национален институт за недвижимо културно наследство)

Мярка 67: Интерактивна онлайн базирана Национална карта на интелектуалната собственост на Република България (за 265 общини)

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката се състои в ежегодната актуализация на онлайн базираната интерактивна Национална карта на интелектуалната собственост на Република България по общини – налична на уеб адрес https://map.iptt-unwe.bg/, която е създадена в изпълнение на подписан меморандум за сътрудничество между УНСС, Патентно ведомство на РБ, НСИ, Министерство на културата, НСОРБ, НАПОС и Национална занаятчийска камара. Данните в картата се актуализират ежегодно, като данните от различните институции са от порядъка на 30 000 реда неструктурирана и в голяма степен недигитализирана информация. Интерактивната карта е първа по рода си в Европа, сшата е защитена с подадени 5 марки на ЕС от името на УНСС (IP MAP; IP PROFILE; IP INDEX; Lap INDEX; IndP INDEX). • *Връзка към целта:* Мярката ще осигури равнопоставен достъп до систематизирана информация в полза на научните среди, администрацията, гражданите

	и бизнеса, като Националната карта на интелектуалната собственост на Република България ще бъде ценен управленски инструмент при определяне на стратегическите приоритети за развитието на страната и алокиране на ресурси при формиране на държавните политики в областите на културата, образованието, иновациите, икономическия растеж, както и при създаването на локални инициативи от местната власт, с цел насърчаване на регионалната конкурентоспособност. • *Ориентировъчен график:* 2026-2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	(*Цялата дейност до момента по мащабното научно изследване, включваща: събирането и обобщаването на данните от националните институции; нормализирането и сравняването на данните на основата на новосъздадени индекси по 265 общини; както и дигитализирането на данните и тяхното въвеждане на интерактивна онлайн базирана карта, е осъществена от научноизследователския екип на УНСС без никакво финансиране: международно, национално или университетско. До момента разходите по създаването са в размер на около 98 424 €*) Национален бюджет: 467 832 € ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - 2026: 93 566 € 2027: 93 566 € 2028: 93 566 € 2029: 93 566 € 2030: 93 566 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Индикативно остойностяване на базата на разходите по създаването на Интерактивната онлайн базирана Национална карта на интелектуалната собственост на Република България (за 265 общини), които са на обща стойност от 98 424 €, като от тази сума са извадени разходите за еднократните дейности за подписване на меморандуми на стойност 4 857 €, което прави по 93 566 € на година.
Очаквано въздействие	Интерактивната карта и създадените на нейна основа индекси: - ще бъдат ценен източник на информация за териториалното разпределение на дейността в културните индустрии. - ще помогне за установяване на **негативните и положителните тенденции** в областта на творчеството и интелектуалната собственост по общини. (Данните се извеждат и попадат в аналитичната част на ежегодния доклад в периода 2026-2030 г.); - ще помогна за установяване на **зависимости: финансиране - научноизследователска и развойна дейност на ниво държава** и възможности за сравнение в Европа и света. (Данните се извеждат и

	попадат в аналитичната част на ежегодния доклад в периода 2026-2030 г.); - ще помогнат за подготовка и аналитично извеждане на научнообосновани препоръки за **политики и мерки на национално и общинско ниво** в областта на творчеството и интелектуалната собственост. (Данните се извеждат и попадат в аналитичната част на ежегодния доклад в периода 2026-2030 г.).
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 – Ежегоден доклад на ИИСТТ, съгласно меморандум с 6 национални партньорски организации, съдържащ аналитични данни по над 80 показателя за 265 общини, на български и английски език, онлайн достъпен на сайта на Института, предлагащ мерки на национално и на общинско ниво. Етапна цел за всяка година, в периода 2026 – 2030 г. Индикатор 2 - Ежегодно актуализиране на интерактивната онлайн базирана национална карта на интелектуалната собственост на УНСС, като под актуализиране се разбира запазване на всички данни от предходните години (по години и по общини), и ежегодно добавяне на нови данни за всяка следваща година, съгласно подписани меморандуми с 6 национални партньорски организации. Етапна цел за всяка година, в периода 2026 – 2030 г. Индикатор 3 - Ежегодно през месец февруари на всяка календарна година, в рамките на неформален работен форум в УНСС, изследователският екип на УНСС представя на 6-те партньори по меморандумите анализирани данни за предходната календарна година (съгласно 1.2. от предмета на меморандума от 25.01.2025 г.). Етапна цел за всяка година, в периода 2026 – 2030 г. Индикатор 4 - Ежегодно през месец март на всяка календарна година, представяне на официален форум на УНСС актуализираната национална карта на интелектуалната собственост (по 265 общини) пред кметовете и представители на държавната власт и бизнеса в България (съгласно 1.3. от предмета на меморандума от 25.01.2025 г.). Етапна цел за всяка година, в периода 2026 – 2030 г.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Институт за интелектуална собственост и технологичен трансфер (ИИСТТ) на УНСС (в партньорство с Министерство на културата, Патентно ведомство на РБ; НСИ; НСОРБ; НАПОС; Национална занаятчийска камара)

Сектор „Сигурност и защита на населението“

Мярка 68: Разширяване на обхвата на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на населението при бедствия чрез доизграждане на системата на областно и на общинско ниво

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Дирекция „Комуникационни и информационни системи“(ДКИС) към Министерство на вътрешните работи (МВР) изпълнява административен договор № Д-34-2/16.01.2025 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. по проект № BG16FFPR002-4.002-0001 „Разширяване на обхвата на Системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението на областно ниво (NUTS 3) за територията на страната“. Целта на проекта е повишаване защитата на населението от природни бедствия чрез разширяване на Системата за ранно предупреждение и оповестяване (СРПО) на населението на областно и общинско ниво за територията на цялата страна. • *Връзка към целта:* В резултат от изпълнението на дейностите по проекта ще се осигури предупреждение и оповестяване на хора на територията на даден областен или общински център в страната за предстоящо или настъпило бедствие и излъчване на указания за необходимите мерки и действия чрез акустични сигнали и гласова информация „на живо“. • *Ориентировъчен график:* 2026 – 2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет	Финансиране по проекта: 38 391 399 € с подкрепата на Програма „Околна среда“ 2021 – 2027 г., съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на Европейския съюз.
Очаквано въздействие и свързаните с него срокове	Доизградена СРПО за населението на областно ниво, увеличаване процента население с възможност за оповестяване на територията на страната. Постигане на равнопоставеност на гражданите от всички региони да бъдат оповестени в случай на опасност или при възникнало бедствие. Превенция и защита на населението чрез мониторинг и оповестяване на населението при бедствия
Отговорна институция за реализирането на мярката	Дирекция „Комуникационни и информационни системи“- МВР

Мярка 69: Предприемане на законодателни и технически действия по въвеждането на „Националната информационна система (платформа) за анализиране и оценка на рисковете от бедствия“

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* По проект № BG16M1OP002-4.006-0001-C02 „Интегриране, надграждане и оптимизация на процесите по превенция, готовност и реагиране на рискове от природен характер“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, е реализирана Национална информационна система (платформа) за анализиране и оценка на рисковете от бедствия, причинени от наводнения и свлачища“ (НИС). Системата е предвидена да подпомага дейностите по анализ и оценка на риска от бедстия, споделянето на информация, както и планирането и отчитането на стратегическите документи, изготвени по реда на Закона за защита при бедствия (Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия, програми и планове за нейното изпълнение). Чрез правното регламентиране на НИС ще се осигури пълноценното ѝ използване на национално, областно и общинско ниво. • *Връзка към целта:* Мярката е насочена към компетентните органи на общинско, областно и национално ниво с отговорности по управление на риска от бедствия, като се цели да се подпомогнат дейностите по превенция и намаляване на риска от бедствия, както и споделянето на информация между заинтересованите страни. • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2027 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Няма отпуснат или планиран бюджет
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Подобряване на дейностите по анализ и оценка на риска от бедстия, споделянето на информация, както и планирането и отчитането на стратегическите документи, изготвени по реда на Закона за защита при бедствия.

Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Законово регламентиране използването на НИС
	Индикатор 2: Брой институции с регистрирани потребители в НИС
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на вътрешните работи

Сектор „Сектор околна среда“

Мярка 70: Предоставяне на достоверна и навременна онлайн информация за околната среда, прилагайки съвременни информационни технологии

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката включва надграждане и поддръжка на информационни системи, регистри и услуги с онлайн достъп. Целта е осигуряване на ефективни и висококачествени публични електронни услуги за бизнеса, гражданите и държавното управление, както и за повишаване на общественото съзнание и култура по опазване на околната среда. • *Връзка към целта:* Чрез изпълнението на заложената мярка се постига цифровизация на публични услуги в сектор околна среда и води. • *Ориентировъчен график:* Мярката е с постоянен срок на изпълнение. В случая обхваща периода 2026 – 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 4 850 626 € (общо за периода 2026 – 2030 г.) ЕСИФ:..... Други европейски/ международни програми: Програма „Коперник“ на ЕС: 41 579,28 € Разпределение на бюджета по години: 2026: 1305839,46 € 2027: 1 601 366,17 € 2028: 647 806,81 € 2029: 647 806,81 € 2030: 647 806,81 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Сходни дейности, изпълнявани в предишни периоди.

Очаквано въздействие	Улесняване на достъпа на гражданите, бизнеса, неправителствени организации и държавни институции до достоверна и актуална екологична информация, предоставяна под формата на електронни услуги.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Информационни системи за подсистемите на Националната система за мониторинг на околната среда с публичен достъп – бр.; Етапна цел към 2028 г: 12 бр. Етапна цел към 2030 г: 12 бр.
	Индикатор 2: Регистри с публичен достъп, бр. Етапна цел към 2028 г: 19 бр. Етапна цел към 2030 г: 19 бр.
	Индикатор 3: Обновени масиви и публикувани услуги с пространствени данни на сайта на ИАОС, бр. Етапна цел към 2028 г: 4 бр. Етапна цел към 2030 г: 4 бр.
	Индикатор 4: Метаданни и услуги с пространствени данни, публикувани на Националния портал за пространствени данни по изискванията на Директива 2007/2/ЕО, бр. Етапна цел към 2028 г: 41 бр. Етапна цел към 2030 г: 41 бр.
	Индикатор 5: Публикувани в Портала за отворени данни набори от данни, бр. Етапна цел към 2028 г: 220 бр. Етапна цел към 2030 г: 225 бр.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на околната среда и водите

Сектор „Туризъм“

Мярка 71: Извършване на реинженеринг на Националния туристически регистър и разработена единна информационна система с нови функционалности за бизнеса

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката предвижда извършване на реинженеринг на Националния туристически регистър и разработване на единна информационна система с нови функционалности за администрацията, гражданите и бизнеса. Целта е да бъдат преодолени съществуващите затруднения, свързани с разпокъсаната структура на данните, липсата на оперативна съвместимост

	между регистрите и вътрешните информационни системи на Министерството на туризма, дублираното въвеждане на информация и ограничените възможности за електронен обмен и публикуване на данни в машинночетим формат. Изпълнението включва инвентаризация и анализ на наличните данни, оптимизиране на процесите по тяхното събиране и актуализиране, премахване на дублиращата се информация, реинженеринг на административните процеси, интеграция с други регистри и информационни системи и подобряване на потребителските интерфейси. Предвижда се и надграждане на Единната система за туристическа информация с функционалности за събиране и предоставяне на данни за услугите за краткосрочно настаняване под наем, включително изграждане на единна цифрова точка за обмен на агрегирана информация на европейско ниво. Като част от мярката наличните в Министерството на туризма пространствени и георефериранни данни ще бъдат структурирани, стандартизирани и приведени в съответствие с изискванията на Директива 2007/2/ЕО INSPIRE и Закона за достъп до пространствени данни. Ще бъдат създадени условия за тяхната визуализация, пространствен анализ, публикуване и интеграция с национални и европейски геопортали. Очакваните резултати са създаване на единна и надеждна информационна среда за сектор „Туризъм“, намаляване на административната тежест, подобряване на качеството и достъпността на данните, осигуряване на оперативна съвместимост и развитие на нови цифрови туристически услуги • *Връзка към целта:* Изпълнението на мярката ще допринесе за постигането на следните стратегически цели на електронното управление: - Трансформиране на администрацията и публичните институции в цифрови - Осигуряване на оперативна съвместимост на информационните ресурси по подразбиране • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2028 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: да (планиран в бюджет 2025 г. и 2026 сега го прехвърляме в 2026 г., 2027 г. и 2028 г.) ЕСИФ идруги европейски/ международни програми: неприложимо Разпределение на бюджета по години: 2026: 818 067 175,5 хил.€ 2027: 306 775 255,6 хил. € 2028: 311,9 хил. €

Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Мярката беше предвидена в изпълнение на ОПДУ за 2022г. Проектът бе одобрен за финансиране по ОПДУ, но впоследствие бяха пренасочени предвидените средства за Програмата за хуманитарно подпомагане на разселени лица от Украйна. Към момента са подадени за финансиране от държавния бюджет.
Очаквано въздействие	С интегрирането на данни и регистри в сектор „Туризъм“, ще се подобри електронната среда за работа и комуникацията с гражданите и бизнеса, включително чрез надграждане на нивото на предоставяне на услугите до ниво 4, включително получаване на резултата от услугата като електронен документ и ще се осигури обмен на информация с други общински, национални и европейски институции за целите на развитието на организационния и аналитичен процес в сферата на туризма.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Извършен реинженеринг и технологично надграждане на Националния туристически регистър, осигуряващи единна информационна среда, подобрена комуникационна свързаност с ЕСТИ и оперативна съвместимост на НТР и ЕСТИ с вътрешните информационни системи на Министерството на туризма и с други приложими регистри и информационни системи.
	Индикатор 2: Разработени и внедрени удобни електронни административни услуги за гражданите и бизнеса, предоставяни изцяло по електронен път до четвърто ниво на електронизация, включително електронно заявяване, автоматизиран обмен и проверка на данни, проследяване на изпълнението и електронно получаване на крайния резултат от услугата, съгласно приложимите изисквания на Наредбата за административния регистър.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на туризма

Мярка 72: Разработване на Концепция за цифрова трансформация сектор Туризъм и План за действие към нея

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Цели се изготвяне на стратегически документ, насочен към развитие на конкурентоспособен туристически сектор, в който новите технологии се използват за подобряване на качеството на туристическите продукти и услуги.

	Основни дейности: - Анализ на текущото състояние – оценка на степента на цифровизация в туризма, налични информационни системи, нормативна рамка и европейски практики. - Формулиране на приоритети – идентифициране на ключови направления: електронни услуги, интелигентни платформи, интеграция на данни, умни технологии за устойчиво управление. - Разработване на Концепция – дефиниране на стратегически цели, принципи, приоритети и механизми за цифрова трансформация на туризма. - Изготвяне на План за действие – определяне на конкретни мерки, срокове, отговорни институции, ресурси и индикатори за изпълнение. • *Връзка към целта:* Мярката е ключов инструмент за превръщане на целта от **декларативна посока** в **конкретна управленска и инвестиционна програма**, която да насочва цифровата трансформация на туристическия сектор. • *Ориентировъчен график:* 2026 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 76 694 € ЕСИФи други европейски/ международни програми: неприложимо Разпределение на бюджета по години: 2026: 76 694 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Чрез концепцията и плана Туризмът ще се превърне в по-интелигентен, устойчив и ориентиран към данни сектор, готов да посрещне глобалните предизвикателства и да се адаптира към промените в търсенето.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Разработена Концепция за цифрова трансформация на сектор Туризъм и План за действие към нея
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на туризма

Мярка 73: Създаване на единна мрежа от сертифицирани туристически информационни центрове на територията на страната

Нова мярка	☒ да

	☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Създаването на единна мрежа от сертифицирани ТИЦ е нормативно определено задължение на министъра на туризма, в закона за туризма и съгласно Наредба №2 от 26 октомври 2015 г. за единните стандарти и за организацията на дейността на туристическите информационни центрове и националната мрежа на ТИЦ. Свързването на ТИЦ в България в национална мрежа осигурява лесен и бърз информационен обмен за гарантиране на надеждна, верифицирана, актуална, идентична като структура и съдържание и пълна информация за целите на туристическото потребление от посетителите във всяка дестинация в България, гражданите, бизнеса и туристическите организации и на информационното осигуряване на националната туристическа политика • *Връзка към целта:* Създаването на единна мрежа от сертифицирани туристически информационни центрове ще подкрепи цифровизацията на туристическия сектор, като предостави стандартизирана и леснодостъпна информация за туристите. Това ще подобри качеството, достъпността и ефективността на туристическите услуги в страната, ще улесни навигацията на туристите и ще стимулира развитието на цифрови платформи за туристическа информация. По този начин България ще повиши конкурентоспособността и устойчивостта на своите туристически продукти и дестинации. • *Ориентировъчен график:* 2027 – 2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: да ЕСИФи други европейски/ международни програми: неприложимо Разпределение на бюджета по години: 2027: 51 129 € 2028: 102 258 € 2029: 51 129 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Очакваните резултати са свързани с цялостното подобряване на преживяванията на туристите и подобряване на имиджа на дестинация България, както и подобрена информираност на туристите и балансираното разпределение на туристопотока. - Едно качество навсякъде: стандартизирани услуги и обозначаване – по-високо доверие на туристите.

	- Проследимост и контрол: централизирани данни за посетители, запитвания, натоварване; по-лесен мониторинг на стандартите и сертификацията. - По-добра координация държава–общини–бизнес: интеграции с НТР/ЕСТИ улесняват обмена на информация и анализа за политика и маркетинг.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Създадена единна мрежа от сертифицирани ТИЦ
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на туризма

Мярка 74: ***Изграждане на уеб базирана информационна система за автоматизиране на процесите по категоризация, сертификация и регистрация в туристическия сектор***

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката предвижда изграждане на уеб базирана информационна система за автоматизиране на процесите по категоризация, сертификация и регистрация в туристическия сектор в изпълнение на политиките за електронизация, цифровизация и модернизиране на административните процеси в държавната администрация. Системата ще осигури възможност за електронно подаване, обработване и проследяване на заявленията по процедури за категоризация, сертификация и регистрация. За всяко заявление ще се генерира електронно досие и уникален номер, чрез които потребителите/заявителите ще могат в реално време да проследяват движението и етапа на заявената процедура, както и да получават резултата от нея по електронен път. Предвижда се системата да осигурява електронна комуникация в реално време между заявителите и администрацията. От една страна, това ще доведе до по-бързо реализиране на процедурите, а от друга – ще улесни потребителите чрез намаляване на необходимостта от физическо присъствие и подаване на документи на хартиен носител. Предвижда се свързаност на уеб базираната информационна система с наличната към момента деловодна система и със системата, обезпечаваща Националния туристически регистър. • *Връзка към целта:*

	Целта е да се осигури електронен обмен на данни от подадените документи, с което да се намали необходимостта от ръчно въвеждане на информация, да се оптимизира използването на административния ресурс и да се избегнат в максимална степен технически и човешки грешки при обработката на данните. Това ще осигури по-голяма прозрачност на процесите, по-добра предвидимост за бизнеса и по-високо качество на административното обслужване. По този начин ще се постигне по-ефективна комуникация, по-добра проследимост на административните действия и по-голямо улеснение за лицата, които извършват дейност в туристическия сектор. • *Ориентировъчен график:* 2027 - 2028 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: Да ЕСИФ и други европейски/ международни програми: неприложимо Разпределение на бюджета по години: 2027: 102 300 € 2028: 97 700 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Подобряване на електронното административно обслужване чрез автоматизиране на процедурите по категоризация, сертификация и регистрация, намаляване на сроковете за обработка на заявленията, повишаване на прозрачността и проследимостта на административните производства, ограничаване на риска от технически и човешки грешки и по-ефективно използване на административния ресурс.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Изградена уеб базирана информационна система за автоматизиране на процесите по категоризация, сертификация и регистрация в туристическия сектор
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на туризма

Мярка 75: *Създаване и поддръжка на публичен електронен регистър на доставчиците на атракционни услуги*

Нова мярка	☒ да

	☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката предвижда създаване и поддръжка на публичен електронен регистър на доставчиците на атракционни услуги във връзка с въвеждането на нормативната уредба относно безопасността при предоставянето на атракционни услуги и необходимостта от осигуряване на ефективен механизъм за регистрация, публичност, проследимост и контрол върху доставчиците на този вид услуги. Публичният електронен регистър ще осигури централизирано поддържане на информацията за доставчиците на атракционни услуги, публичен достъп до актуални данни, електронно подаване и обработване на заявления, поддържане на електронни досиета и обмен на информация с други държавни регистри и информационни системи. Чрез него ще се осигури по-добра информираност на гражданите, туристите, контролните органи и заинтересованите институции относно лицата, които предоставят атракционни услуги. Ще се създадат условия за по-ефективна идентификация на операторите, по-добро прилагане на законовите изисквания и по-лесно упражняване на контрол върху дейности, свързани с повишен риск. • *Връзка към целта:* Създаването на публичен електронен регистър ще повиши прозрачността и ефективността на административните процеси, ще улесни достъпа на гражданите и бизнеса до актуална информация относно доставчиците на атракционни услуги и ще осигури надежден електронен обмен на данни между компетентните институции. • *Ориентировъчен график:* 2026 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: Да ЕСИФ и други европейски/ международни програми: неприложимо Разпределение на бюджета по години: 2026: до 50 000 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	

Очаквано въздействие	Изпълнението на мярката ще допринесе за ограничаване на нерегламентираното предоставяне на атракционни услуги, за по-добра превенция на инциденти, за повишаване на доверието в туристическата среда и за защита на живота и здравето на потребителите на услугите.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Създаден публичен електронен регистър на доставчиците на атракционни услуги и осигурен електронен достъп до актуални вписани данни
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на туризма

Сектор „Научно-развойна дейност и иновации“

Мярка 76: Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения (ЦВП) и Центрове за компетентност (ЦК) и ключови обекти от Националната пътна карта за научна инфраструктура

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Процедура за директно предоставяне на БФП с бенефициенти 6 Центрове за върхови постижения (ЦВП) и 10 Центрове за компетентност (ЦК), създадени по ОПНОИР, както и две инфраструктури от Националната пътна карта за научна инфраструктура (НПКНИ) (Център за компетентност „Агрохранителни системи и биоикономика“, Център за компетентност „Синьо иновативно и устойчиво управление на крайбрежната морска и речна околна среда и ресурси - BLUE-CRISTAL“) и Лабораторен комплекс към научно-технологичен парк „София Тех Парк“ (СТП). • *Връзка към целта* Мярката ще подпомогне развитието на българската научно-изследователска и иновационна екосистема чрез подпомагане на устойчивото развитие на ЦВП и ЦК, изградени по ОПНОИР, за тяхното преминаване в оперативна фаза, както и подкрепа за до 2 инфраструктури от НПКНИ или техни обединения и Лабораторен комплекс към научно-технологичен парк „София Тех Парк“. • *Ориентировъчен график:* 2025 - 2029 г.

Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 39 558 348 € ЕСИФ: 132 235 962 € Други европейски/ международни програми: Н/П
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Проведено проучване на база бизнес плановете на ЦВП и ЦК, проведено от УО на ОПНОИР
Очаквано въздействие	Подобряване на продуктивността и резултатите на научноизследователската и иновационната система и нивото на инвестиции в НИРД, съчетано с тяхната по-адекватна и ефективна насоченост.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатори за изпълнение: • RCO06 Изследователи, работещи в подкрепяни научноизследователски съоръжения – брой • RCO08 Номинална стойност на оборудването за научни изследвания и иновации – € Индикатори за резултат: • RCR102 Изследователски работни места, създадени в подкрепяните структури (изчислени в еквивалент на пълно работно време) – брой • RCR08 Публикации от подкрепяните проекти – брой • RCR06 Подадени заявки за патенти – брой
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 77: Програми за сътрудничество за иновации и трансфер на знания и технологии

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката ще подкрепи създаването и реализирането на индустриални програми за сътрудничество за иновации и трансфер на знания и технологии в областите на европейските вериги за създаване на стойност (European value chains) и стратегическите технологии на Европа. • *Връзка към целта:*

	Мярката ще подпомогне развитието на българската научно-изследователска и иновационна екосистема чрез изграждане на дългосрочно и устойчиво сътрудничество между индустрията, МСП, научните организации и висшите училища, НПО и регионална/местна власт за постигане на значителен напредък и принос към трансформация на регионалната икономика и иновационна екосистема. • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 15 389 886 € ЕСИФ: 72 552 318 € Други европейски/ международни програми: Н/П
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Проведено е поручване и консултации със заинтересованите страни
Очаквано въздействие	Осигуряване на благоприятна среда за пълноценно използване на капацитета на научноизследователската и иновационната екосистема и инфраструктура
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатори за изпълнение: - RCO01 Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-,малки, средни, големи предприятия) – брой - RCO02 Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства - брой - RCO10 Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски организации – брой Индикатор за резултат: • RCR06 Подадени заявки за патент – брой
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 78: Допълващо финансиране за проекти тип Teaming на български организации в хоризонталната част „Разширяване на участието и укрепване на европейското научноизследователско пространство“

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката* Мярката предвижда осигуряване на допълваща подкрепа за български научни организации за проекти, одобрени за финансиране по Рамкова

	програма Хоризонт Европа HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01 (Teaming), фаза 2. • *Връзка към целта:* Мярката ще подпомогне развитието на българската научно-изследователска и иновационна екосистема чрез дейности, включени в дневния ред на българските научни организации за проекти, които са одобрени за финансиране по програма Хоризонт Европа. • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 7 874 949 € ЕСИФ: 37 124 762 € Други европейски/ международни програми: Н/П.
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Проведени предварителни проучвания и анализи на Програма Хоризонт.
Очаквано въздействие	Стимулиране на международното научно сътрудничество и участието в рамковите програми на ЕС.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатори за изпълнение: • RCO06 Изследователи, работещи в подкрепяни научноизследователски съоръжения – брой • RCO07 Научноизследователски организации, участващи в съвместни проекти за научни изследвания • RCO08 Номинална стойност на оборудването за научни изследвания и иновации – € Индикатори за резултат: • RCR102 Изследователски работни места, създадени в подкрепяните структури (изчислени в еквивалент на пълно работно време) – брой • RCR08 Публикации от подкрепяните проекти – брой • RCR06 Подадени заявки за патенти – брой
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 79: Финансиране на проекти, преминали праговете за оценка по „Хоризонт Европа“ – ERA Chairs

Нова мярка	☒ да

	☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката предвижда привличане и запазване на водещи учени под ръководството на ERA Chair holder с цел изграждане на научноизследователски екипи в български висши училища/ научни организации чрез повишаване на привлекателността и подобряване на научния капацитет на организацията. • *Връзка към целта:* Мярката ще подпомогне развитието на българската научно-изследователска и иновационна екосистема чрез дейности за по-добра интеграция в Европейското научноизследователско пространство. • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 861 002 € ЕСИФ: 4 059 007 € Други европейски/ международни програми: Н/П.
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Проведени предварителни проучвания и анализи на Програма Хоризонт
Очаквано въздействие	Стимулиране на международното научно сътрудничество и участието в рамковите програми на ЕС
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатори за изпълнение: • RCO06 Изследователи, работещи в подкрепяни научноизследователски съоръжения – брой Индикатори за резултат: • RCR102 Изследователски работни места, създадени в подкрепяните структури (изчислени в еквивалент на пълно работно време) – брой
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 80: Развитие на модел за трансфер на знания и технологии

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката*

	Мярката предвижда да бъде изграден национален модел за трансфер на знания и технологии по модела „хъб и спици“. Моделът представлява организационна структура, при която централно координиращо звено – хъб – обединява, подпомага и насочва дейността на мрежа от децентрализирани изпълнителни звена – спици – разположени в различни научни, академични или иновационни институции. Изпълнението на процедурата ще се реализира в рамките на два компонента: - Компонент 1: Предоставяне на финансиране на конкретен бенефициент, който да изпълнява ролята на централно управляващ хъб (София Тех Парк); и - Компонент 2: Избор на офиси за технологичен трансфер – „спици“ (процедура на подбор на проектни предложения) • *Връзка към целта:* Мярката ще подпомогне развитието на българската научно-изследователска и иновационна екосистема чрез дейности за ускорена комерсиализация на научните резултати • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 1 638 655 € ЕСИФ: 7 500 000 € Други европейски/ международни програми: Н/П.
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Проведени предварителни проучвания и анализи на съществуващите програми и модели за технологичен трансфер
Очаквано въздействие	Осигуряване на благоприятна среда за пълноценно използване на капацитета на научноизследователската и иновационната екосистема и инфраструктура
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	По Компонент 1: Създаден хъб за централно управление на процеса по технологичен трансфер По компонент 2: RCO10 Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски организации RCO01 Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия) RCR06 Подадени заявки за патент

Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 81: Създаване на национална интегрирана платформа за научна информация и наукометрични данни

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* **Цел:** Да се създаде национална интегрирана информационна платформа, която централизира, уеднаквява и автоматизира процесите по събиране, обработка и анализ на наукометрични данни от всички български висши училища (ВУ), научни организации (НО) и колежи. **Обосновка:** Понастоящем във всяко ВУ/НО функционират самостоятелни вътрешни системи за отчитане на научната продукция (публикации, цитирания, патенти, проекти и др.). Липсва интеграция между тях, както и свързаност с международните бази данни (Web of Science, Scopus и др.) и национални системи (НАЦИД, ФНИ, НАОА, Рейтинговата система на университетите). Това води до дублиране на усилия, труден достъп до пълни и достоверни данни, както и невъзможност за изготвяне на обективни справки за научното въздействие. Предложеното решение включва: - Разработване на единна национална платформа, която обединява научните регистри на всички институции, свързаност с международните бази данни (Web of Science, Scopus и др.) и национални системи (НАЦИД, ФНИ, НАОА, Рейтинговата система на университетите).; - Въвеждане на единен профил на научната организация, който се свързва автоматично с академичния ѝ състав, гостуващи учени (лектори), финансиране, публикации, цитирания, проекти, патенти, сътрудничества, академични постижения и др.; - Въвеждане на единен профил на учен, който се свързва автоматично с публикации, цитирания, проекти, академични постижения и др.; - Осигуряване на отворен достъп за анализи и справки за нуждите на политиките в областта на науката, висшето образование и услуги за заинтересовани страни. • *Връзка към оперативната цел:*

	Мярката е пряко свързана с Оперативната цел: „Цифровизация на ключови публични услуги“, тъй като дигитализира управлението и отчетността на научната дейност в страната и въвежда принципите на отворените данни и прозрачността. • *Ориентировъчен график:* 2026-2030 г. - 2026: анализ и концепция, проектиране, първоначален прототип; - 2027: разработка, интеграция с бази данни, тестване; - 2028: внедряване и обучение; - 2029: поддръжка; - 2030: поддръжка.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: …… ЕСИФ: …… Други европейски/ международни програми: …… Разпределение на бюджета по години: 2026: …… 2027: …….. 2028: …… 2029: …… € за подръжка 2030: ……. € за поддръжка
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Прогнозната стойност на бюджета е определена въз основа на направено запитване от МОН към Clarivate за изграждане на платформа Converis (Европейска пазарна оценка на опитен изпълнител в областта на наукометричните данни). Проучване на българския пазар не е извършвано, тъй като е необходимо конкретизиране и разработване в пълнота на концепцията на продукта. Концепцията да се съгласува/обществено обсъди с потенциалните потребители. След това да се изготви техническо задание от експерти в областта на ИКТ и ИИ.
Очаквано въздействие	- Улеснява отчетността и сравнимостта на научната продукция; - Намалява административната тежест и дублирането на информация; - Осигурява пълно отчитане на национални и международни цитирания; - Създава условия за по-добро планиране на научната политика; - Подобрява видимостта и прозрачността на научната и образователната дейност в България; - Подобрява взаимодействието с бизнеса и индустрията; - Намалява икономическите тежести за страната предвид централизирането на дейността.

Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Внедрена и функционираща национална интегрирана платформа за научна информация и наукометрични данни:
	Индикатор 2: Минимум 35 броя свързани институции и 100 000 броя активни потребители (учени и др. заинтересовани лица) и 150 администратори;
	Индикатор 3: Минимум 3 броя интегрирани международни бази данни.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на образованието и науката, висши училища, БАН, ССА и други научни организации

Мярка 82: Създаване на система (база данни) за регистриране на научни трудове, издадени в България, и национални цитирания

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* **Цел:** Да се разработи и внедри **национална система, която регистрира научни трудове и цитирания в България.** **Обосновка:** Понастоящем не съществува централизирана база данни за научни трудове и цитирания в български издания – монографии, сборници, учебници и научни списания. Това води до **непълно отчитане на научното въздействие на българските учени** и затруднява анализирането и оценяването на научната дейност от страна на МОН, НАЦИД, ФНИ и висшите училища. Създаването на такава система ще допълни националната интегрирана платформа (Мярка 1) и ще позволи **цялостно проследяване на научната продукция и нейното влияние на национално и регионално ниво.** **Основни функции на системата:** • Регистрация и индексиране на научни трудове, издадени в България; • Регистрация на цитирания от научни трудове, издадени в България; • Автоматично извличане на данни от национални и институционални репозиториуми; • Проверка на авторството и съответствие с ORCID, DOI и националния академичен регистър; • Аналитичен модул за справки по автор, институция, дисциплина и период; • Интеграция с Националната интегрирана платформа за научна информация (Мярка 1).

	• *Връзка към оперативната цел:* Мярката е пряко свързана с оперативната цел, защото води до използване на дигитални средства в дейността на БАН и висшите училища и подобрява отчитането на научната дейност. • *Ориентировъчен график:* 2026-2030 г. 2026: анализ на източниците на научните трудове, издадени в България, и цитирания; разработка на концепция; 2027: разработка на системата и пилотно внедряване; 2028: интеграция с националната платформа, обучение и въвеждане в експлоатация; 2029: поддръжка; 2030: поддръжка.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: ……. ЕСИФ: ……. Други европейски/ международни програми: ……. Разпределение на бюджета по години: 2026: ……. 2027: …… 2028: …….. 2029: …….. € за поддръжка 2030: …… € за поддръжка
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	За прогнозиране на бюджета е направено проучване по проект “Design and development of a prototype of the information system Citation index of the publications by Bulgarian authors (Social sciences)”, funded by the Scientific Research Fund (2017; contract № ДН 15 / from the 11th December 2017). Концепцията да се съгласува/обществено обсъди с потенциалните потребители. След това да се изготви техническо задание със съдействието на експерти в областта на ИКТ и ИИ.
Очаквано въздействие	-Пълно отчитане на научната продукция и нейното въздействие (цитиранията) в български издания; -Повишаване на обективността при оценката на научното въздействие; -Подобрена отчетност на институционално и национално ниво; -Подкрепа за създаването на национални и секторни индекси за научно въздействие; -Възможност за стимулиране на учените и преподавателите.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Внедрена функционираща национална система (база данни) за регистриране на научни трудове и цитирания в български издания

	Индикатор 2: Минимум 200 броя издания с научни трудове и референции на годишна база обхванати от системата
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на образованието и науката, висшите училища и научните организации

Сектор „Транспорт“

Мярка 83: Надграждане на внедрените системи за управление на трафика, както и осигуряването на морска ситуационна осведоменост на национално ниво, чрез система, базирана върху Европейската обща морска среда за обмен на информация (CISE)

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Надграждане на внедрените системи за управление на трафика, както и осигуряването на морска ситуационна осведоменост на национално ниво, чрез система, базирана върху Европейската обща морска среда за обмен на информация (CISE) • *Връзка към целта:* Модернизиране на транспортната инфраструктура • *Ориентировъчен график:* 2025г. – 2028 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 394 597.67 € ЕСИФ: / 920 728 € Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027г. Разпределение на бюджета по години: общ бюджет - 1 315 345,78 € 2025: 127 744,26 € 2026: 383 543,98 € 2027: 0 2028: 804 057,53 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Събрани по 3 индикативни оферти
Очаквано въздействие	Ще се надгради вече съществуващата информационна система „Интегрирано българско морско наблюдение (ИнБулМарС/InBulMarS), базирано на обща среда за обмен на информация (Common Information Sharing Environment - CISE) за наблюдение на морската територия на ЕС, с функционалности,

	разширяващи нейните възможности за обмен на различни видове информация между ползвателите, както и възможности за визуализация на всички сетове от данни, които са споделяни от партньорите в Общата среда за обмен на информация в морския сектор на ЕС (CISE), визуализиране на данните от каталога CISE, както и включване на възможността за обмен на данни с други държави-членки на ЕС.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	CR 21: Набори от данни и предоставени съвети. Набори от данни и предоставени съвети (СЦ Укрепване на устойчивото стопанисване на моретата и океаните) (ПМДРА 2027) (ПО4)
Отговорна институция за реализирането на мярката	Проектът се изпълнява от ИА „Морска администрация“, финансиран е Програма за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027 г., Министерство на земеделието и храните

Мярка 84: Надграждане на внедрените системи за управление на трафика

Подмярка: *Надграждане на внедрените системи за управление на трафика*

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание мярката	• *Съдържание на мярката:* „Внедряване на иновативни технологии (високочестотни радарни системи) за осигуряване непрекъснато наблюдение в реално време на основни хидрометеорологични параметри, осигуряващи безопасността на корабите в пристанищата, рейдовете и подходите към пристанищата“ • *Връзка към целта:* Основната цел на проекта е предоставяне на по-пълна и надеждна хидрометеорологична информация, подобрявайки безопасността на корабоплаването и борбата със замърсяванията чрез възможност за непрекъснато проследяване в реално време на ключови параметри на околната среда в пристанищата Варна и Бургас, рейдовете и подходите към тях. С изпълнение на основната цел на проекта ще се осигури възможност за изпълнение на задълженията на ДППИ по чл. 115м от ЗМПВВППРБ, които включват: - предоставяне на по-пълна и надеждна хидрометеорологична информация; - подобряване на безопасността на корабоплаването и борбата със замърсяванията чрез възможност за непрекъснато проследяване в реално време на ключови параметри на околната среда в пристанищата, рейдовете и подходите към пристанищата Варна и Бургас.

	• *Ориентировъчен график:* 2026-2027
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Бюджет: 753 551,34 € Други европейски/ международни програми: Програма "Транспортна свързаност" 2021-2027 3 268 653,41 € Разпределение на бюджета по години: 2026: 2 815 543,33 € 2027: 1 206 661,43 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Пазарно проучване
Очаквано въздействие	Реализацията на настоящия проект е в пряко съответствие със Специфична цел „Развитие на устойчива на изменението на климата, интелигентна, сигурна, стабилна и интермодална TEN-T", в рамките на Приоритет 3 „Подобряване на интермодалността, иновации, модернизирани системи за управление на трафика, подобряване на сигурността и безопасността на транспорта" на Програма „Транспортна свързаност" 2021-2027 г. Внедряването на българска високочестотна (ВЧ) радарна мрежа за наблюдение е в съответствие с препоръките на WMO GEO (Световната метеорологична организация и Групата за наблюдение на земята) и ще подпомогне опазването на морската среда и бреговете, ще осигури защита на крайбрежната инфраструктура, както и подобряване на знанията и разбирането на морските и крайбрежни процеси, ще подпомогне управлението на операциите в морето по ефективен и безопасен начин и ще завърши функционалностите на морската система за предупреждение и в случаи на нефтен разлив. Внедряването и пускането в експлоатация на мрежа от ВЧ радарни системи пряко кореспондира с приоритетите заложени в Бялата книга за транспорта от 2011 г., Стратегията за устойчива и интелигентна мобилност – подготвяне на европейския транспорт за бъдещето и със Съобщение на Комисията „Пристанищата: двигател на растежа". В допълнение, проектът е в пълно съответствие с изискванията по отношение на морския транспорт и пристанищната инфраструктура, заложени в Регламент 1315/2013 г. относно насоките за развитие на Трансевропейската транспортна мрежа и с Предложението за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа, за изменение на регламенти(ЕС) 2021/1153 и (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на Регламент (ЕС) 1315/2013.Успешното

	изпълнение на проекта в предвидения му обхват ще подпомогне бенефициента ДППИ за по-добро изпълнение на задълженията му по чл. 115 м от ЗМПВВППРБ, а именно:• осъществяване на навигационното осигуряване на корабоплаването в териториалното море, вътрешните морски води, каналите и акваторията на пристанищата; изграждане и поддържане на съоръженията, обслужващи системата за контрол на движението на корабите и за информация;• предоставяне на услуги по управление на трафика и информационно обслужване на корабоплаването;• предоставяне на хидрометеорологична информация;• поддържане на сили и средства за участие в спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, извършвани в акваториите на пристанищата по чл. 106аи на пристанищата за обществен транспорт - държавна собственост, в съответствие с Националния план за защита при бедствия.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Изготвени анализи, доклади и становища, свързани с изпълнението проекта
	Доставено оборудване, обзавеждане, машини
	Изпълнени мерки за видимост, прозрачност и комуникация
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на транспорта и съобщенията

Подмярка: *Надграждане на внедрените системи за управление на трафика*

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Надграждане на функционалностите и обхвата на обработваните данни на информационната система „Национален център за електронен документооборот на морския транспорт“, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2019/1239 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година за създаване на единна европейска среда за морско информационно обслужване (EMSWe) и за отмяна на Директива 2010/65/ЕС • *Връзка към оперативната цел:* • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2027
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 1 022 583,76 € ЕСИФ: Други европейски/ международни програми: ……..

	Разпределение на бюджета по години: 2026: 818 067,01 € 2027: 204 516,75 €
Начин за определяне прогнозния бюджет мярката	Пазарно проучване, сходни дейности, които са изпълнявани в предиц период
Очаквано въздействие	Проектът е насочен към Надграждане на функционалностите и обхвата на обработваните данни на информационната система „Национален център за електронен документооборот на морския транспорт” (MNSW), в съответствие с новите изисквания на международното законодателството, промените в структурата на данните, които се обменят и повишени изисквания към интерфейса в съвременните информационни системи. Постигането на общата цел ще бъде реализирано чрез следните специфични цели, съответстващи на планираните по проекта дейности: - улесняване предаването на информация между декларatорите, съответните органи и доставчиците на пристанищни услуги в морско пристанище на посещение от корабите; - повишаване ефективността на единната национална платформа за морско информационно обслужване (НЦЕДМТ/MNSW) и установяване на нови механизми за използване на единната национална платформа за морско информационно обслужване за докладване на сходна информация за други видове транспорт; - въвеждане на детайлен набор от данни в MNSW, обхващащ всички елементи на информацията, която националните органи или пристанищните оператори може да изискват за административни или оперативни цели, когато кораб посещава пристанище; - Подобряване на управлението и повишаване на ефективността и конкурентостта на морските пристанища, чрез внедряване на ИТ-базирани иновативни системи и решения.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Изградена система отговаряща на изискванията на Регламент (ЕС) 2019/1239 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година за създаване на единна европейска среда за морско информационно обслужване и за отмяна на Директива 2010/65/ЕС
Отговорна институция за реализирането на мяркат	Министерство на транспорта и съобщенията

Подмярка: *Надграждане на внедрените системи за управление на трафика/Модернизация на техническите съоръжения и разширяване обхвата на речната информационна система в българската част на р. Дунав – БУЛРИС*

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярк:	• *Съдържание на мярката:* Мярката предвижда цялостна модернизация, разширение и надграждане на речните информационни услуги в реално време в съответствие с европейските директиви и стандарти за развитие. С проекта ще се постигне обновяване на оборудването, подмяна на AIS базовите станции с последно поколение поддържащи комуникационни канали, модернизация и надграждане на IT средата с подмяна на остаряло мрежово оборудване, обновяване на софтуерна и виртуализационна среда, разширяване обхвата на радарните системи, изграждане на нов(и) обекти при критичните участъци/прагове по р. Дунав. Основна цел е гарантиране нормалната работа на РИС системата в рамките на следващите 10 години • *Връзка към целта:* • *Ориентировъчен график:* 2025 - 2027
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 6 493 934,18 € ЕСИФ: Други европейски/ международни програми: Разпределение на бюджета по години: 2025: 3 246 967,09 € 2026: 2 597 573,67 € 2027: 649 393,42 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Пазарно проучване, сходни дейности, които са изпълнявани в предишен период
Очаквано въздействие	Модернизацията на техническите съоръжения и разширяването на обхвата на речната информационна система в българската част на р. Дунав съответстват на няколко от общите приоритети на ЕС: 1. Икономическо развитие и конкурентоспособност: Подобряването на речната информационна система може да стимулира икономическата активност в региона, като улесни търговията и логистиката. Това е в съответствие с целите на ЕС за насърчаване на икономическия растеж и конкурентоспособността. 2. Социално сближаване и регионално развитие: Подобряването на инфраструктурата в регионите е ключов аспект от политиката на ЕС за намаляване на регионалните различия и насърчаване на

	социалното сближаване. Модернизацията на речната информационна система допринася за развитието на региона и подобряване на условията за живот на местното население. 3. Безопасност и защита: Обновяването на системата включва мерки за повишаване на безопасността на корабоплаването и намаляване на рисковете при преминаване на плавателни съдове през критични участъци по река Дунав. Това е в съответствие с приоритета на ЕС за изграждане на сигурна и устойчива инфраструктура.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	
Отговорна институция за реализирането на мярката:	Министерство на транспорта и съобщенията

Подмярка: *Надграждане на внедрените системи за управление на трафика/Подмяна на Радиолокационни станции от системата Булрис (Радари)*

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката предвижда подмяна на радарните станции тип Черно море, собственост на Гранична полиция, интегрирани в системата за наблюдение и ръководство на корабния трафик в българската част на река Дунав – БУЛРИС, са част от изградената по фаза II инфраструктура на създаване на Речна информационна система. Посоченото оборудване е морално и физическ иостаряло, липсва поддръвка ит страна на производител, както и наличието на резервни части за упоменатата техника. Заложена е подмяна на дълго експлоатираното оборудване с компактно такова, от ново поколение. • *Връзка към целта:* • *Ориентировъчен график:* 2025 - 2027
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 3 558 880,46 € ЕСИФ: Други европейски/ международни програми: Разпределение на бюджета по години: 2025: 249 121,83 € 2026: 2 597 982,74 € 2027: 711 776,09 €

Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Пазарно проучване, сходни дейности, които са изпълнявани в предишен период
Очаквано въздействие	Високо ефективно оборудване с нисък разход на енергия и надеждна детайлна радарна картина по порчието на река Дунав. За целта ще се извърши адаптация на външните конструкции за монтаж на новите радиолокационни системи, монтаж и инсталация на нови радиолокационни станции, пълната им интеграция към системата за управление на корабния трафик с надграждане на съществуващите функционалности.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на транспорта и съобщенията

Мярка 85: Разширяване на Европейската система за управление на железопътния трафик (ERTMS)

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката обхваща оборудване с ERTMS на участъци от железопътната мрежа на България. ERTMS е съвременна европейска система за управление на железопътното движение и въвеждането ѝ в експлоатация допринася за постигане на оперативна съвместимост на железопътната система, гарантираща сигурно и безопасно транспортиране на пътници и товари. Въвеждането на ERTMS по железопътната мрежа спомага за постигане на ефективно и устойчиво използване на инфраструктурата чрез увеличаване на капацитета, подобряване на качеството ѝ в контекста на безопасност, сигурност, ефективност на транспорта, устойчивост на климата, подобряване на екологичните показатели и повишаване на достъпността до нея за всички потребители. По същество Мярката се явява компонент от цялостното изпълнение на следните проекти за модернизация на железопътната инфраструктура за периода до 2030 г.: 1. „Рехабилитация на железопътната линия Пловдив-Бургас Фаза 2“ Етап I и Етап II 2. „Развитие на железопътен възел Пловдив“

	3. „Модернизация на железопътна линия София-Драгоман-сръбска граница, жп участък Волуяк-Драгоман, Фаза 2“ 4. „Развитие на железопътен възел София - железопътен участък София - Волуяк“ • *Връзка към целта:* В изготвения списък с оси и цели на „Стратегията за цифрова трансформация на Република България за периода 2026 - 2030 г.“, която е предмет на разработката, има заложена ос „Бизнес“, с дефинирана Оперативна цел 7 „Модернизиране на транспортната инфраструктура“ и посочени следните специфични цели: „Въвеждане на интелигентни транспортни системи“ и „Дигитализация на услугите в транспорта“. Изпълнението на мярката „Разширяване на Европейската система за управление на железопътния трафик (ERTMS)“ има ясна връзка и отношение към горепосочената оперативна цел за модернизация на инфраструктурата, отчитайки факта, че въвеждането в експлоатация на оперативно съвместима и оборудвана с ERTMS железопътна система на национално ниво, ще има директен принос за постигане на висока степен на осъвременяване на параметрите на железопътната система и модернизация на транспорта. • *Ориентировъчен график:* Предвидено е горепосочените проекти за оборудване с ERTMS на участъци от националната железопътна мрежа в България, да се изпълняват в рамките на периода до 2030 г. Съгласно графика се очакват следните срокове за завършване на оборудването с ERTMS: 1. по направлението Пловдив-Бургас – до 31/12/2027 2. Железопътен възел Пловдив, в участъци Пловдив – Крумово и Пловдив – ПРР - Скутаре - до 31/12/2026 3. по направлението София-Драгоман-сръбска граница, жп участъци София – Волуяк и Волуяк-Драгоман - до 31/12/2029
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	1. За направлението Пловдив-Бургас е сключен Договор № 6567/03.10.2019 г. с предмет „Проектиране и изграждане на системи за сигнализация и телекомуникации по железопътната линия Пловдив-Бургас“, на стойност 94 588 535,03 € (в стойността не са включени непредвидени разходи, ДДС и сключени ДС), като финансирането е осигурено от ОПТТИ и ПТС. 2. За железопътен възел Пловдив, в участъци Пловдив-Крумово и Пловдив – ПРР - Скутаре е сключен Договор №11163/23.07.2020 г. с предмет „Модернизация на железен път, контактна мрежа и системи за сигнализация и телекомуникации по железопътни участъци Пловдив-Крумово и Пловдив-Скутаре, включително в гарите Пловдив разпределителна, Крумово, Скутаре и разделен пост Тракия“, на

	стойност 67 756 758,00 € (в стойността не са включени непредвидени разходи, ДДС и сключени ДС), като финансирането е осигурено от МСЕ и ДБ. 3. За участък Волуяк – Драгоман е сключен договор № 111698/26.09.2025 г. с предмет „Проектиране и строителство на Европейска система за управление на влаковете (ERTMS)“ за проект „Модернизация на железопътна линия София – Драгоман - сръбска граница“: жп участък Волуяк - Драгоман”: 13 259 684,40 € (в стойността не са включени непредвидени разходи и ДДС), като финансирането е осигурено от ПТС. 4. За железопътен участък София-Волуяк е сключен Договор №11275/30.10.2020 г. с предмет „Проектиране и строителство на системи за сигнализация и телекомуникации и Европейска система за управление на влаковете (ERTMS) за проект „2014-BG-TMC-0133-W - Развитие на железопътен възел София: железопътен участък „София-Волуяк“ на стойност - 23 263 484,19 € (в стойността не са включени непредвидени разходи, ДДС и сключени ДС), като финансирането е осигурено от МСЕ 2014-2020, ДБ и собствени средства. Разпределение на бюджета по години: 2026: 40 560 616,74 € без ДДС 2027: 20 024 128,97 € без ДДС 2028: 23 176 469,44 € без ДДС 2029: 2 930 903,06 € без ДДС 2030: 3 636 311,31 € без ДДС
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Бюджетът на отделните компоненти на мярката е определен по следния начин: 1. За направлението Пловдив-Бургас – проведена тръжна процедура, избран изпълнител, сключен договор 2. За железопътен възел Пловдив, участък Пловдив – Крумово и и Пловдив- Скутаре – проведена тръжна процедура, избран изпълнител, сключен договор 3. За жп участък Волуяк – Драгоман – проведена тръжна процедура, избран изпълнител, сключен договор 4. За жп участък София – Волуяк – проведена тръжна процедура, избран изпълнител, сключен договор
Очаквано въздействие	Очакваното въздействие върху транспортната инфраструктура от изпълнението на мярката се изразява в безусловно подобряване на нейното качество, повишаване на сигурността и безопасността при превоз на пътници и товари, подобряване комфорта на пътниците,

	намаляване на времето за пътуване, повишаване на степента на свързаност, постигане на по-чиста околна среда.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Брой километри (разгъната дължина) от националната железопътна мрежа, оборудвани с ERTMS: 1. За направлението Пловдив-Бургас – 292,43 km 2. Железопътен възел Пловдив, участък Пловдив-Крумово – 8,17 km 3. Жп участък Волуяк – Драгоман – 35 km за ETCS и 47,4 km за GSM-R 4. Жп участък София – Волуяк – 9,9 km
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на транспорта и съобщенията

Сектор „Селско стопанство“

Мярка 86: Повишаване на равнището на цифровизация в земеделските стопанства и ускоряване внедряването на цифрови технологии

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* За ускоряване на цифровизацията ще се осъществяват дейности чрез интервенцията „Инвестиции в земеделските стопанства, насочени към опазване на компонентите на околната среда“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2024-2027 г. (СПРЗСР). Ще се подкрепя внедряване на нови технологии, които са пазарно ориентирани и насочени към инвестиции и диверсификация на производствата. Предвижда се подкрепа за закупуване на машини, съоръжения и оборудване, приложения и уеб-инструменти за цифровизация на земеделието, както и нови технологии и иновативни решения, позволяващи му производство на продукция с високо качество и при по-добри ценови характеристики, в т.ч. цифрово земеделие. По този начин ще се насочи подпомагането към иновациите и новите технологии, включително в цифровата област. Поради затрудненията в осигуряването на работна ръка за селскостопанското производство ще се осигурят възможности за автоматизация на работните процеси с цел увеличаване на производителността на животновъдните и растениевъдите стопанства. • *Връзка към целта:*

	Мярката пряко допринася за постигане на целта за повишаване на продуктивността и устойчивостта на земеделското производство , като създава условия за: - по-ефективно управление на ресурсите чрез интелигентни системи и анализ на данни; - внедряване на прецизно земеделие и автоматизирани решения; - подобряване на производителността и устойчивостта на земеделските стопанства; - повишаване на конкурентоспособността на сектора чрез цифрови иновации. • *Ориентировъчен график:* 2026-2029 г. Провеждане на първи прием през 2026 г. Сключване на договори през 2026 г. Изпълнение на проекти до 2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 20,950,576.52 € ЕЗФРСР: 13,967,051.01 € Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: 2026: 6 110 584,82 € 2027: 13 108 630,32 € 2028: 11 333 708,94 € 2029: 4 364 703,44 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Бюджетът е определен на база исторически данни за прилагане на сходна мярка в Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. В рамките на програмирането на СПРЗСР при определяне на стойностите са взети предвид отделните категории допустими за подпомагане кандидати, допустимите за подпомагане дейности, предложените финансови условия и наличния финансов ресурс. Максималният размер на разходите за проект са намалени в сравнение с предоставяното подпомагане в рамките на ПРСР 2014-2020. Бюджетът за конкретната дейност е изчислен пропорционално на заложения целеви индикатор за брой на стопанствата, ползващи се от подпомагане с цел използване на технологии за цифрово земеделие по линия на ОСП.
Очаквано въздействие	• Засилване процеса на внедряване на цифрови технологии за управление на стопанствата и оптимизация на производствените и административните процеси;

	• Разширяване прилагането на нискоинтензивни земеделски практики - консервационно, интегрирано и биологично земеделие; • Запазване и подобряване на генетичното разнообразие в животновъдството и растениевъдството;
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: R.3 CU - Цифровизация на селското стопанство - Брой на стопанствата, ползващи се от подпомагане с цел използване на технологии за цифрово земеделие по линия на ОСП (индикатор по СПРЗСР) Етапна цел към 2028 г.: 100 земеделски стопанства с инвестиции, свързани с прилагане на прецизно земеделие; Етапна цел към 2030 г.: най-малко 160 земеделски стопани, подкрепени за инвестиции, свързани с прилагане на прецизно земеделие.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на земеделието и храните

Мярка 87: Подпомагане разработването и внедряването на иновации в аграрния сектор, базирани на цифрови технологии чрез подкрепа за оперативни групи в рамките на Европейското партньорство за иновации

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката допринася за засилване и укрепване на връзките между земеделското производство и изследователската дейност чрез прилагането на проекти с потенциал за иновации, базирани на интерактивни иновационни модели по интервенция „Подкрепа за оперативни групи в рамките на Европейското партньорство за иновации“ от СПРЗСР. Мярката предвижда подкрепа за изпълнение на новаторски проекти в две стъпки: първа стъпка - сформиране на оперативната група и втора стъпка - функциониране на оперативната група. В първата стъпка се предоставя подкрепа за проучване на приложимостта на новаторския проект в конкретни географски райони и стопанства, анализ на конкретните производствени методи във връзка с въвеждане на иновативното предложение в практиката и създаване на база данни. В рамките на тази стъпка е допустимо да се подкрепят и дейности за стимулиране на интерес с цел избор на

	подходящи стопанства за прилагане на иновативното предложение и евентуално разширение на оперативната група. Във втората стъпка се предоставя подкрепа за същинското функциониране на оперативната група, в т. ч. дейностите за осъществяване на сътрудничеството, преките дейности за изпълнение на новаторския проект и дейности, свързани с разпространение на резултатите от проекта. Продължителността на втора стъпка се посочва и обосновава в зависимост от иновативното предложение и очакваните резултати. • *Връзка към целта:* Мярката е пряко насочена към постигане на целта за модернизиране и цифровизация на селското стопанство, като стимулира: - разработването и прилагането на иновативни цифрови решения; - изграждане на ефективни партньорства между земеделски стопани, научни организации и бизнес; - ускорено внедряване на нови технологии в практиката; - повишаване на устойчивостта, производителността и конкурентоспособността на аграрния сектор. • *Ориентировъчен график:* 2027 г. - 2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 3 600 000 € ЕЗФРСР: 2 400 000 € Разпределение на бюджета по години: 2026: - 2027: 2 000 000 € 2028: 2 000 000 € 2029: 2 000 000 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Бюджетът е определен на база исторически данни за прилагане на сходна мярка в Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. В рамките на програмирането на СПРЗСР при определяне на стойностите са взети предвид отделните категории допустими за подпомагане кандидати, допустимите за подпомагане дейности, предложените финансови условия и наличния финансов ресурс. Максималният размер на разходите за проект са намалени в сравнение с предоставяното подпомагане в рамките на ПРСР 2014-2020. Бюджетът за конкретната дейност е изчислен пропорционално на заложения целеви индикатор за брой на стопанствата, ползващи се

	от подпомагане с цел използване на технологии за цифрово земеделие по линия на ОСП.
Очаквано въздействие	Подобряване на достъпа на земеделската общност до иновативни решения
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 R.3 CU - Цифровизация на селското стопанство - Брой на стопанствата, ползващи се от подпомагане с цел използване на технологии за цифрово земеделие по линия на ОСП (индикатор по СПРЗСР) Етапна цел към 2030 г: - над 70 земеделски стопани, възползвали се от иновативните решения; - най-малко 160 земеделски стопани подкрепени за инвестиции, свързани с прецизно земеделие.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на земеделието и храните

Сектор „Архиви“

Мярка 88: Определяне на основни изисквания и процеси за разработване и внедряване на модул „електронен учрежденски архив“ в държавните и общинските институции – фондообразуватели на държавните архиви

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Дефиниран на основни изисквания и процеси за разработване и внедряване на модул „електронен архив” в държавните и общинските институции – фондообразуватели на държавните архиви. • *Връзка към целта:* Развитие на електронния архив и електронното архивиране на документи • *Ориентировъчен график:* 2026 – 2027 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: в рамките на бюджета на Държавна агенция „Архиви”, не се изисква допълнително финансиране ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: не е приложимо

Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Създадена организация за правилно съхранение на електронните документи в държавните и общинските институции
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Определени основни изисквания и процеси за разработване и внедряване на модул „електронен архив” в държавните и общинските институции Етапна цел към 2027 г: Доклад
Отговорна институция за реализирането на мярката	Държавна агенция „Архиви“

Мярка 89: Разработване, тестване и внедряване на модул „електронен учрежденски архив“ в държавните и общинските институции – фондообразуватели на държавните архиви

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Изготвяне на техническа спецификация, избиране на изпълнител, разработване, тестване и внедряване на модул „електронен учрежденски архив” в държавните и общинските институции – фондообразуватели на държавните архиви. • *Връзка към целта:* Развитие на електронния архив и електронното архивиране на документи • *Ориентировъчен график:* 2027 – 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: ……. ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми: …….. Разпределение на бюджета по години: 2027 – 2030: 2 051 282,06 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Създадена организация за правилно съхранение на електронните документи в държавните и общинските институции

Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Изготвена техническа спецификация и избран изпълнител за разработване, тестване и внедряване на модул „електронен учрежденски архив” в държавните и общинските институции Етапна цел към 2028 г: Изготвена техническа спецификация и избран изпълнител
	Индикатор 2 Разработен, тестван и внедрен модул „електронен учрежденски архив” в държавни и общински институции – фондообразуватели на държавните архиви Етапна цел към 2028 г: Избран изпълнител Етапна цел към 2030 г: Внедрен модул „електронен учрежденски архив” в 3 държавни и общински институции
Отговорна институция за реализирането на мярката	Държавна агенция „Архиви“ и Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 90: Разработване, тестване и внедряване на система за методическата и контролната дейност на държавните архиви в държавните и общинските институции

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Разработване и внедряване на система за автоматизиране на процесите, свързани с методическата и контролната дейност на държавните архиви в държавните и общинските институции • *Връзка към целта:* Развитие на електронния архив и електронното архивиране на документи • *Ориентировъчен график:* 2027 – 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: ……. ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2027 – 2030: 2 051 282,06 €

Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Подобрено научно-методическо ръководство и контрол за правилно организиране, съхранение и използване на електронните документи в държавните и общинските институции, както и предаване на ценните в държавен архив.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Изготвена техническа спецификация и избран изпълнител за разработване, тестване и внедряване на система за методическата и контролната дейност на държавните архиви в държавните и общинските институции Етапна цел към 2028 г: Изготвена техническа спецификация и избран изпълнител
	Индикатор 2: Разработена, тествана и внедрена система за методическата и контролната дейност на държавните архиви в държавните и общинските институции Етапна цел към 2028 г: Изготвена техническа спецификация и избран изпълнител Етапна цел към 2030 г: Внедрена система за методическата и контролната дейност на държавните архиви в държавните и общинските институции
Отговорна институция за реализирането на мярката	Държавна агенция „Архиви“

Мярка 91: Осигуряване на материална обезпеченост за физическо съхранение, поддръжка и използване на базата от ценни електронни документи, предадени в държавните архиви

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Създаване на условия за дългосрочно съхранение и използване на приетите в държавните архиви ценни електронни документи, при гарантиране защитата на личните данни. • *Връзка към целта:* Развитие на електронния архив и електронното архивиране на документи

	• *Ориентировъчен график:* 2026 – 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: ……. ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2027 – 2030: 1 282 051,30 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Създаване на обезпеченост за дългосрочно съхранение и използване на приетите в държавните архиви ценни електронни документи.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Увеличаване капацитата на информационната инфраструктура, гарангиращо по-голям обем и по-бърз пренос на информация <u>Индикатор 1:</u> Техническа обезпеченост на Системата за е-архивиране (разширяване на предоставения обем на Държавна агенция „Архиви“ за Системата за е-архивиране на ресурсите на ДХЧО) Етапна цел към 2028 г: 40 ТБ Етапна цел към 2030 г: 100 ТБ
	<u>Индикатор 2:</u> Техническа обезпеченост за изпълнение на архивни процеси от служителите от държавните архиви и за използване от потребителите на архивна информация в читалните на е-документи и цифровизирани аудио-визуални документи (компютърни конфигурации с нужните към тях периферни устройства) Етапна цел към 2028 г: 350 бр. Етапна цел към 2030 г: 450 бр.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Държавна агенция „Архиви“ и Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 92: Усъвършенстване и надграждане на Системата за е-архивиране

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Надграждане на Системата за е-архивиране с нова/и функционалност/и.

	• *Връзка към целта:* Развитие на електронния архив и електронното архивиране на документи • *Ориентировъчен график:* 2027 – 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: ……. ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2027 – 2030: 1 282 051,30 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Разширени функционалности на Системата за е-архивиране
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Нова/и функционалност/и Етапна цел към 2028 г: 1 Етапна цел към 2030 г: 1
Отговорна институция за реализирането на мярката	Държавна агенция „Архиви“

Мярка 93: Осигуряване на механизъм за поддръжка на използваните лицензи за Информационната система на държавните архиви, Системата за е-архивиране и Регистъра на Националния архивен фонд

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Актуализирани версии на използваните лицензи и получаване на ъпдейти за системите на Държавна агенция „Архиви“. • *Връзка към целта:* Развитие на електронния архив и електронното архивиране на документи. • *Ориентировъчен график:* 2026 – 2030 г.

Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: ……. ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026 – 2030: 512 820,55 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Осигурена сигурна среда и лицензионно изряден подход при работа със системите на Държавна агенция „Архиви“.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: – Брой придобити лицензи за Информационната система на държавните архиви, Системата за е-архивиране и Регистъра на Националния архивен фонд Етапна цел към 2028 г: 1 Етапна цел към 2030 г: 1
Отговорна институция за реализирането на мярката	Държавна агенция „Архиви“

Мярка 94: Резервиране на базите данни на Държавна агенция „Архиви“ чрез колокацията им на ресурсите на ДХЧО

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Резервиране на Информационната система на държавните архиви, Регистъра на Националния архивен фонд и сайтовете на Държавна агенция „Архиви“ на ресурсите на ДХЧО. • *Връзка към целта:* Развитие на електронния архив и електронното архивиране на документи • *Ориентировъчен график:* 2026 – 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: в рамките на бюджета на Държавна агенция „Архиви“ и Министерство на иновациите и дигиталната трансформация ЕСИФ:……..

	Други европейски/ международни програми:……. Разпределение на бюджета по години: не е приложимо
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Създаване на обезпеченост за дългосрочно съхранение и използване на базите данни на Държавна агенция „Архиви“
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Сключено споразумение за резервиране на базите данни на Държавна агенция „Архиви“ на ресурсите на ДХЧО Етапна цел към 2028 г: 1 Етапна цел към 2030 г: 1
Отговорна институция за реализирането на мярката	Държавна агенция „Архиви“ и Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 95: Осигуряване на извънгаранционна поддръжка на информационните системи и на сайтовете на Държавна агенция „Архиви“

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Извънгаранционна поддръжка на информационните системи (Информационната система на държавните архиви, Системата за е-архивиране, Регистъра на Националния архивен фонд и на сайтовете на Държавна агенция „Архиви“). • *Връзка към целта:* Развитие на електронния архив и електронното архивиране на документи • *Ориентировъчен график:* 2026 – 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: ……. ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026 – 2030: 641 025,65 €

Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Осигурено правилно функциониране на системите и сайтовете на Държавна агенция „Архиви“
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Сключен/и договор/и за извънгаранционна поддръжка Етапна цел към 2028 г: 1 Етапна цел към 2030 г: 1
Отговорна институция за реализирането на мярката	Държавна агенция „Архиви“

Мярка 96: Осигуряване на техника и дисково пространство за цифровизация на документалното наследство, съхранявано в държавните архиви – структурни звена на Държавна агенция „Архиви“

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	*Съдържание на мярката:* Придобиване и поддръжка на техническите ресурси за цифровизация на архивни документи. Надграждане на техническата база за попълване на Дигиталния архив на Държавна агенция „Архиви“. • *Връзка към целта:* Развитие на електронния архив и електронното архивиране на документи. • *Ориентировъчен график:* 2026 – 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: ……. ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026 – 2030: 1 538 461,54 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Разширени възможности за достъп, използване и популяризиране на националното документално наследство

Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Брой закупени и въведени в експлоатация технически средства за цифровизация на архивни документи Етапна цел към 2028 г: 20 бр. планетарни скенери (букскенери) формат А1 и 40 плоски скенери формат А3 (Забележка: Предоставяне на техниката изцяло или регулярно през 2027 г. и през 2028 г. по 10 бр. планетарни скенери (букскенери) формат А1 и 20 плоски скенери формат А3)
	Индикатор 2 Увеличен дисков масив на ДАА Етапна цел към 2028 г: по 20 ТБ за всяка година (40 ТБ) Етапна цел към 2030 г: по 20 ТБ за всяка година (100 ТБ)
Отговорна институция за реализирането на мярката	Държавна агенция „Архиви“

Мярка 97: Разширяване на възможностите за популяризиране на документите от Националния архивен фонд със средствата на съвременните информационни технологии и иновации

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Осигуряване на надеждна среда за безхартиен достъп до архивна информация при гарантиране защитата на личните данни. Популяризиране на документите от Националния архивен фонд със средствата на съвременните информационни технологии и иновации. • *Връзка към целта:* Развитие на електронния архив и електронното архивиране на документи. • *Ориентировъчен график:* 2026 – 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: ……. ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години: 2026 – 2030: 384 615,40 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	

Очаквано въздействие	Улеснен и разширен достъп до документите от Националния архивен фонд, съхранявани в държавните архиви
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Брой електронни издания Етапна цел към 2028 г: 9 Етапна цел към 2030 г: 28
	Индикатор 2: Брой публикации в административната интернет страница Етапна цел към 2028 г: 460 Етапна цел към 2030 г: 1300
	Индикатор 3: Брой нови и допълнени тематични цифрови колекции Етапна цел към 2028 г: 2/3 Етапна цел към 2030 г: 5/6
	Индикатор 4: Брой публикации в социалните мрежи Етапна цел към 2028 г: 3100 Етапна цел към 2030 г: 8650
	Индикатор 5: Брой посетители и посещения в тематичните цифрови колекции Етапна цел към 2028 г: 181 000 Етапна цел към 2030 г: 460 000
	Индикатор 6: Брой последователи/абонати и ангажираност/ харесвания/ показвания Етапна цел към 2028 г: 159 000/ 2 010 000 Етапна цел към 2030 г: 405 000/ 5 100 000
Отговорна институция за реализирането на мярката	Държавна агенция „Архиви“

Стратегическа цел 3: Бизнесът – двигател за осъществяване на цифровата трансформация, водеща към постигане на конкурентоспособна, интелигентна и устойчива икономика

Оперативна цел 1: Утвърждаване на бизнеса като ключов партньор за цифрово развитие на публичния сектор и обществото

Мярка 98: Финансиране на проекти за европейски цифрови иновационни хъбове (ЕЦИХ)

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Основната цел на мярката е да се осигури финансиране на Европейски цифрови иновационни хъбове (ЕЦИХ), отличени с „Печат за високи постижения“ за изграждане на национална мрежа от ЕЦИХ за предоставяне на услуги в областта на дигиталните и зелените технологии за микро, малки и средни предприятия, малки дружества със средна пазарна капитализация и за публични организации за техните неикономически дейности • *Връзка към целта:* Мярката ще подпомогне достигането на високо ниво на цифров интензитет и иновации в предприятията, по-специално в стартиращите предприятия и МСП чрез обвързване и координиран подход на работата на цифровите и иновационните хъбове с други проекти по програма „Цифрова Европа“ (ПЦЕ), които са насочени към изграждане на капацитет в областта на високопроизводителните изчислителни технологии, изкуствения интелект, киберсигурност и доверие, задълбочени цифрови умения и внедряване и използване по най-добрия начин на цифровия капацитет и оперативна съвместимост • *Ориентировъчен график:* 2025-2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Финансиране[34],[35]: • 2026: 3 374 526 € • 2027: 4 448 239 € • 2028: 2 709 847 € Други европейски/ международни програми: Н/П

[34] Посочено е общо финансиране (ЕФРР и национален принос).
[35] Сборът на средствата не дава 100%, тъй като изпълнението на договорите е стартирало.

Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Проведено проучване и анализ на проектите по Програма „Цифрова Европа“
Очаквано въздействие	Насърчаване на националните и регионалните власти при прилагането на специфични секторни политики, политики за МСП и политики за електронно управление.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатори[36] за изпълнение: • RCO10 Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски организации – брой: 315 Индикатори за резултат: • RCR 09 Подкрепени МСП от мрежата ЕЦИХ – брой: 600
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 99: Развитие на иновационни клъстери

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Интервенциите по настоящата мярка имат за цел да създадат по-добра платформа за развитие и сътрудничество между съществуващите иновационни клъстери, особено тези, които работят в сходни тематични области. По процедурата ще получат подкрепа съществуващи иновационни клъстери, включително с одобрени Концепции за интегрирани териториални инвестиции (ИТИ), с оглед необходимост от по-широко партньорство на регионално ниво за постигане на максимален ефект върху съответната територия • *Връзка към целта:* Мярката ще подпомогне достигането на високо ниво на цифров интензитет и иновации в предприятията, по-специално в стартиращите предприятия и МСП чрез подкрепа за жизнеспособни иновационни клъстери, които работят ефективно на регионално ниво и могат да демонстрират конкретни резултати за подпомагане, насърчаване, представителство и защита на регионалния капацитет за въвеждане и развитие на иновации чрез засилване на сътрудничеството между бизнеса и научно-изследователските организации, университетите, местната власти и други заинтересовани страни.

[36] Индикаторите за изпълнение и за резултат са заложени на ниво програма и ще бъдат отчетени след изпълнение на процедурата.

	• *Ориентировъчен график:* 2025-2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Финансиране[37];[38]: • 2026: 3 834 689 € • 2027: 5 061 790 € • 2028:5 061 790 € Национален бюджет: 4 478 992 € ЕСИФ: 20 500 000 € Други европейски/ международни програми: Н/П
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Проведено проучване и анализ на досега осъществените проекти за клъстери
Очаквано въздействие	Преодоляване на регионалните дисбаланси чрез устойчиви инвестиции в иновационни клъстери и насърчаване установяването на връзки между академичните среди и бизнеса, с цел търговската реализация на резултатите от научните изследвания
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатори[39] за изпълнение: • RCO10 Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски институции – брой: 16 • RCR06 Подадени заявки за патент – брой: 10
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 100: Подкрепа за български иновационни предприятия с проекти, получили „Печат за високи постижения“

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката е насочена към подкрепа за български предприятия за изпълнение на проекти, отличени с „Печат за високи постижения“ от Европейския иновационен съвет до 2023 г. вкл. в конкурсните сесии на програми „Хоризонт 2020“ и „Хоризонт Европа“ • *Връзка към целта:* Мярката ще подпомогне достигането на високо ниво на цифров интензитет и иновации в предприятията, по-специално в стартиращите предприятия и МСП чрез подкрепа съзряването и/или утвърждаването

[37] Посочено е общо финансиране (ЕФРР и национален принос).
[38] Сборът на средствата не дава 100%, тъй като проектите по процедурата са в процес на оценка и не могат да достигнат максимално посочения размер на БФП по процедурата.
[39] Индикаторите за изпълнение и за резултат са заложени на ниво програма и ще бъдат отчетени след изпълнение на процедурата.

	(валидиране) на новата технология от лабораторията до средата, в която да се прилага (прототипиране, формулиране, моделиране, потребителско тестване и други тестове за утвърждаване), както и проучвания и разработване на устойчиви казуси от бизнеса и бизнес модели насочени към комерсиализация, така че да се подпомогне съзряването на технологията и/или бизнес идеята и така да я превърне в готова за пазарна реализация • *Ориентировъчен график:* 2025-2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Други европейски/ международни програми: Н/П
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Проведено проучване и анализ на програми „Хоризонт 2020“ и „Хоризонт Европа“
Очаквано въздействие	Повишаване на иновативния потенциал на предприятията и създаване на условия за растеж и развитие вследствие на повишаване на нивото на тяхната технологична готовност, разработването на нови технологии, последващо развитие на вече разработени технологии, внедряване на нови технологии и т.н.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатори за изпълнение: • RRFCI09 Подпомогнати предприятия (от които малки, включително микро-, средни, големи) – брой: 12 • RRP28 Завършени проекти на иновативни МСП – брой: 12
Отговорна институция за реализирането на мярката:	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 101: Участие в европейски институционализирани партньорства

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* По мярката ще се осигури финансиране за участие на български консорциуми в европейските (институционализирани) партньорства по програма „Хоризонт Европа’’, които покриват приоритетните направления на Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 (ИСИС) • *Връзка към целта:*

	Мярката ще подпомогне достигането на високо ниво на цифров интензитет и иновации в предприятията, по-специално в стартиращите предприятия и МСП чрез изграждане на връзки и утвърждаване на колаборации с европейската индустрия в ключови технологични области *Ориентировъчен график:* 2025-2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Финансиране[40];[41]: • 2026: 6 953 570 € • 2027: 8 487 445 € • 2028:. 8 487 445 € • 2029: 17 128 278 € Национален бюджет: 7 185 221 € ЕСИФ: 33 873 185 € Други европейски/ международни програми: Н/П
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Проведено проучване и анализ на други проекти в рамките на европейските институционализирани партньорства (съвместни предприятия)
Очаквано въздействие	Активно включване на България в европейските институционализирани партньорства и постигане на по-високи нива на участие в европейски програми и мрежи, както и по-добра успеваемост
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатори[42] за изпълнение: • RCO01 Подкрепени предприятия – брой: 14 • RCO02 Предприятия, получаващи средства чрез БФП – брой: 14 • RCO07 Научно-изследователски организации, участващи в съвместни проекти за научни изследвания – брой: 8 • RCO10 Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски организации – брой: 14
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

[40] Посочено е общо финансиране (ЕФРР и национален принос).
[41] Мярката е включена в изменение на ПНИИДИТ, което предстои да бъде прието на КН на ПНИИДИТ на 17 септември 2025 г. и общия бюджет може да се промени по процедурата може да бъде намален
[42] Индикаторите за изпълнение и за резултат са заложени на ниво програма и ще бъдат отчетени след изпълнение на процедурата.

Цел на ниво Европейски съюз: удвояване на броя на предприятията еднорози в ЕС

Мярка 102: Създаване на нови и развитие на иновативни стартиращи предприятия (дялово и квазидялово финансиране)

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката се изпълнява по ПКИП Приоритет: 1. Иновации и растеж Специфична цел: RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии Мярката е насочена към МСП, малки дружества със средна пазарна капитализация и дружества със средна пазарна капитализация отот различни икономически сектори, желаещи да внедрят иновация, попадаща в обхвата на една от петте тематични области на ИСИС 2021-2027. В изпълнение на мярката е предвидено структуриране на Фонд Иновации в предприятията“, който ще предоставя подкрепа под формата на дялово и квазидялово финансиране за създаване на нови и развитие на иновативни бизнеси с цел да стимулира иновациите в предприятията в България и разработването на продукти с висока добавена стойност. Половината ресурс ще бъде насочен към развитието на иновации в предприятия в по-слабо развитите региони на страната. • *Връзка към целта:* По линия на Финд Иновации ще бъдат подкрепяни иновативвнини предприятия в различни фази на развитие, вкл. стартиращи. • *Ориентировъчен график:* 2021-2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 7 899 460 € ЕСИФ: 26 178 144 € Други европейски/ международни програми:н/п Разпределение на бюджета по години: 2026: 3 410 317 € 2027: 3 410 317 € 2028: 8 487 445 € 2029: 8 487 445 €

	2030: 0
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	На база анализа на изпълнението на ФИ по ОПИК през предходния програмен период 2014-2020 и наличните на пазара средства от ЕИФ
Очаквано въздействие	✓стимулиране на предприемаческата активност за създаване на предприятия базирани на иновациите, които разработват продукти и услуги с висока добавена стойност; ✓увеличаване на иновационния потенциал и създаване на устойчива екосистема за подкрепа на иновативни МСП; ✓подобряване на вътрешно-иновационния капацитет на предприятията; ✓подобряване на достъпа до знания и технологии и развитие на иновационна екосистема в по-слабо развитите региони; ✓ускоряване прехода към икономика на знанията
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор - Брой подкрепени предприятия Етапна цел към 2028 г: 40 Етапна цел към 2030 г: н/п
Отговорна институция за реализирането на мярката:	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 103: Дялови инструменти за иновации

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката е част от инвестиция Програма за икономическа трасформация по линия на НПВУ. Управлява се от Министерство на иновациите и дигиталната трансформация, но се изпълнява от Европейския инвестиционен фонд. Целта ѝ е да повиши иновационния капацитет на предприятията, да ускори подобряването на продуктивността им и прехода към икономика на знанието, с което да се подобри настоящата позиция на България като скромен иноватор. • *Връзка към целта:* С първоначален бюджет до 67,5 милиона евро за увеличаване на капацитета за иновации на компаниите и ускоряване на подобренията на тяхната производителност към икономика на знанието;

	• *Ориентировъчен график:* 2026-2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: НПВУ: 67 490 528 € Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години:* 2026: 0 2027: 0 2028: 0 2029: 0 2030: 0
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	На база предходен опит от ЕИФ в реализиране на дялови инструменти, наличния ресурс по ПВУ, както и на база предвидените инструменти за дялови инвестиции.
Очаквано въздействие	С използването на рисков капитал за млади и стартиращи компании ще се ускорят инвестициите в човешки капитал, технологии и активи в областта на дигиталната трансформация и зелените политики, ще се насърчи на сътрудничеството между научно-изследователските организации и бизнеса, за да се трансформират резултатите от научноизследователската и развойна дейност в пазарни продукти и услуги.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Одобрени операции, възлизащи на 100 % от ресурса на мярката Етапна цел към 2028 г:н/п: Заложената цел е към 2026. Етапна цел към 2030 г: Н/П
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация/ЕИФ

Мярка 104: Фонд за технологичен трансфер

Нова мярка	☒ да

* По този инструмент средствата ще бъдат изплатени до края на 2025 г., но инструментът ще се изпълнява до 2036 г.

	☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката ще осигури подкрепа за спин-оф компании, стартиращи високотехнологични предприятия и предприятия, базирани на знанието, като част от индустриални старт-ъп системи, превръщане на научни разработки в пазарно приложими продукти и технологии, комерсиализация и управление на интелектуална собственост. • *Връзка към целта:* Мярката ще подпомогне подобряването на условията за поява и развитие на иновативни предприятия/ разрастващи се предприятия (еднорози) чрез инвестиране в портфейл от предприятия, насочени към предоставяне на подкрепа на трансфера на технологии, иновациите и иновационните дейности в България • *Ориентировъчен график:* 2025-2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 10 468 701 € ЕСИФ: 49 352 449 € Други европейски/ международни програми: Н/П
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Предварителна оценка на финансовите инструменти в България за периода 2007-2014 г.
Очаквано въздействие	Насърчаване на появата и развитието на нови иновативни предприятия/ разрастващи се предприятия
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатори за изпълнение: • RCR 02 Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане – €: 4 556 217 • RCO 05 Подпомагани нови предприятия – брой: 29 • RCO 03 Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти – брой: 57 • RCO 01 Подпомагани предприятия (в т.ч. микро, малки, средни, големи предприятия) – брой: 57
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Оперативна цел 2: Насърчаване на създаването, внедряването и широкото използване на нови цифрови технологии от бизнеса

Цел на ниво Европейски съюз: <u>Използване на облачни изчисления/изкуствен интелект/големи данни от 75 % от предприятията в ЕС</u>

Мярка 105: Развиване на дейности, свързани с иновации в строителния сектор

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* - Предоставяне на достъп до специализирана научноизследователска инфраструктура и експертиза за пилотно тестване на експериментално оборудване, иновативни продукти, цифрови и технологични решения, материали и услуги с цел по-бързата им пазарна реализация - ЕЦИХ - Предоставяне на информация за инструменти и механизми за управление и финансиране на малкия и среден бизнес по линия на международни и национални програми и инициативи за пилотно тестване на дигитални технологии и реализацията на иновативни проекти - ЕЦИХ - Подпомагане достъпа до партньорски организации, създаването на иновационни платформи, споделени инфраструктури и стимулиране работата в мрежа - ЕЦИХ - Дефиниране на теми и области на сътрудничество между науката и бизнеса с фокус върху цифровизацията на строителния процес и предоставяне на база данни от научно-изследователски проекти с потенциал за комерсиализация - ЕЦИХ - Подготовка и възлагане на пилотни проекти за изпълнение чрез СИМ технология – инфраструктурен проект и проект на сграда – Агенция „Пътна инфраструктура“, НСОРБ • *Връзка към целта:* Достигане на високо ниво на цифров интензитет и иновации в предприятията, по-специално в стартиращите предприятия и МСП • *Ориентировъчен график:* Подготовката и възлагането на пилотни проекти за изпълнение чрез СИМ технология се планира да бъдат изпълнени до 2027 г. Всички останали дейности са планирани да се извършват ежегодно. Голяма част от описаните дейности нямат съставен прогнозен бюджет, тъй като очакват одобрението на ЕК за програми „Цифрова Европа“ и „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“.

Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. **Към момента няма конкретен прогнозен бюджет** Бюджет на ЕЦИХ по Програма Цифрова Европа Разпределение на бюджета по години:
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	
Очаквано въздействие	Ускоряване на внедряването на иновативни цифрови и технологични решения в строителството чрез сътрудничество между научните среди и бизнеса; подобряване на достъпа на МСП до експертиза, научна инфраструктура и пилотно тестване; повишаване на конкурентоспособността на сектора и подкрепа за реализацията на научноизследователски проекти с търговски потенциал.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 5: Възложени чрез обществени поръчки 2 бр. пилотни инвестиционни проекти за изпълнение чрез СИМ технология Етапна цел към 2027 г: 2 бр. възложени по реда на ЗОП пилотни инвестиционни проекти
Отговорна институция за реализирането на мярката	ЕЦИХ, Агенция „Пътна инфраструктура“, НСОРБ

Мярка 106: Дейности за разработване и внедряване на технологии от областта на Индустрия 4.0 в предприятията

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* ПКИП Специфична цел: RSO1.2. Усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи (ЕФРР) Индикативни групи дейности: - Насърчаване въвеждането на технологии от Индустрия 4.0 в предприятията: индустриален "Интернет на нещата“ (Industrial Internet of Things – IioT), симулации, добавена/виртуална реалност (VR/AR), автономни роботи, облачни технологии (Cloud computing), триизмерно/адитивно отпечатване (3D printing), хоризонтална и вертикална системна интеграция, анализи в големи информационни масиви (Big Data) и др. под.;

	- Въвеждане на стандарти в областта на Индустрия 4.0 като БДС EN 62264 Интегриране на система за управление на предприятие, БДС EN 61512 Партиден режим на управление и проверка на производствен процес, БДС EN IEC 62890 Управление на жизнения цикъл на системи и компоненти и др. приложими стандарти в областта; - Подкрепа за инвестиции, насочени към разработване на цифрови технологии, софтуер, цифрови приложения в областта на Индустрия 4.0; - Прилагане на подходящи процеси за киберсигурност и поверителност на данните в МСП; - Повишаване на цифровите умения на персонала във връзка с въведените технологии от Индустрия 4.0. Посочените дейности, свързани с повишаване на цифровите умения няма да се реализират самостоятелно, а във връзка с въведените технологии от Индустрия 4.0 Планира се подкрепа по тази специфична цел да се предоставя чрез финансови инструменти с различен фокус върху крайните получатели и вида на инвестициите, както следва: 1. Дялови инструменти, вкл. рисково дългово финансиране. Инструментите ще подкрепят предприятия в различни етапи на развитие за разработване и внедряване на технологии в областта на Индустрия 4.0. 2. Дългови инструменти (гаранция или инструмент за споделяне на риска) за изпълнение на проекти в областта на Индустрия 4.0. Инструментите са насочен към съществуващи предприятия от всички сектори. Предвижда се комбинация на подкрепа чрез финансови инструменти с безвъзмездна помощ, както в рамките на една операция (напр. комбинация с грант за одит за цифровизация, други услуги за подготовка на инвестицията и/или инвестиционен грант) за дяловите инструменти и в рамките на две отделни операции за дълговия инструмент. • *Връзка към целта:* Подкрепата по тази специфичната цел на ПКИП ще бъде насочена към последните четири нива на цифровизация в предприятията, в които се развиват необходимите за Индустрия 4.0 технологии: етап 3 „Видимост“, етап 4 „Прозрачност“, етап 5 „Прогнозен капацитет“ и етап 6 „Приспособимост“. В този смисъл включва набор от мерки, които са от значение за КПЕ по отношение навлизане на технологии в предприятията и използване на облачни изчисления/изкуствен интелект/големи данни. Поради това се очаква дейностите, планирани

	по тази специфична цел на програмата да допринесат пряко за постигането на целта по отношение на навлизането на технологиите. • *Ориентировъчен график:* 2026-2029 г. ПКИП обхваща периода 2021- 2027 (допустимо 2029). В момента финансовите инструменти се структурират, като предстои провеждането на процедура за избор на финансови посредници, които да реализират конкретните инвестиции с крайните получатели - предприятия. През 2025 г. продължава структурирането на 3 финансови инструмента ✓ Дялови инструменти: Фонд за високорискови проекти за дигитализация и Старт-ъп фонд за дигитализация; ✓ Гаранционен инструмент: Портфейлна гаранция с таван на загубите за дигитализация, който е предвиден като комбинация с БФП в рамките на две отделни операции. Структурирането на гаранционния инструмент е в напреднала фаза и предстои избор на финансови посредници (банки-партньори). Процедурата за безвъзмездна финансова помощ BG16RFPR001-1.008 – „Въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0 в предприятията“ е обявена на 06.08.2025 г. с краен срок за кандидатстване до 15.12.2025 г. Сключването на договорите за изпълнение на проектите се очаква към средата на 2026 г. Процедурата се изпълнява в комбинация с посочения по-горе гаранционен инструмент в рамките на две отделни операции. По процедурата за първи път е осигурена възможност безвъзмездната финансова помощ да бъде комбинирана с подкрепа по линия на гаранционен финансов инструмент. В резултат предприятията ще могат да използват безвъзмездните средства по процедурата в комбинация със заем (вкл. инвестиционен и оборотен) и/или финансов лизинг, по който част от риска по предоставеното финансиране от избраните от ФМФИБ финансови посредници ще бъде покрито от гаранцията.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Общ планиран бюджет за дейностите по специфична цел RSO1.2. на ПКИП: **194 млн. евро** Национален бюджет: 36,1 млн. евро – планиран ЕФРР: 157,9 млн. евро[43]– планиран Други европейски/ международни програми: НП Разпределение на бюджета по години: 2026: 16,26 млн. евро 2027: 51,91 млн. евро

[43] Към настоящия момент ПКИП е в процес на изменение. Посочените стойности на бюджетите подлежат на промяна и актуализация след официално одобрение на изменението на програмата.

	2028: 20,97 млн. евро 2029: 104,86 млн. евро 2030: -
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Съгласно разпределението на бюджета на ПКИП по приоритети и специфични цели.
Очаквано въздействие	
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Показатели за резултат за специфична цел RSO1.2. на ПКИП, имащи пряко отношение към цифровизацията на МСП – планирани целеви стойности (2029 г.): - МСП, постигнали 3 или 4 ниво на дигитализация съгласно индекса на зрялост за Индустрия 4.0 – 243 - МСП, постигнали 5 или 6 ниво на дигитализация съгласно индекса на зрялост за Индустрия 4.0 – 61
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 107: Дейности за внедряване на иновации в предприятията

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката се изпълнява по ПКИП Приоритет: 1. Иновации и растеж Специфична цел: RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии Приоритет: 2. Кръгова икономика Специфична цел: RSO2.6. Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика Предоставяне на фокусирана подкрепа на българските предприятия за внедряване на продуктови иновации или иновации в бизнес процесите в тематичните области на ИСИС 2021-2027. Мярката е насочена към МСП и малки дружества със средна пазарна капитализация от различни икономически сектори, желаещи да внедрят иновация, попадаща в обхвата на една от подобластите, дефинирани в рамките на петте тематични области на ИСИС 2021-2027.

	• *Връзка към целта:* Подкрепата по тази мярка в рамките на ПКИП ще бъде насочена към внедряване на иновации в тематичните области на ИСИС 2021 – 2027. В този смисъл включва дейности, които са от значение за КПЕ по отношение навлизане на технологии в предприятията и използване на облачни изчисления/ изкуствен интелект/ големи данни. Проектите в ТО „Информатика и ИКТ“ са с фокус върху цифровизацията и имат пряко отношение към постигане на цифровите цели. • *Ориентировъчен график:* 2026-2029 г. ПКИП обхваща периода 2021-2027 (допустимо 2029). Към края на 2024 г. приключи оценката на проектните предложения по първата мярка за внедряване на иновации в предприятията. Сключените договори за безвъзмездна финансова помощ по нея са 130 бр. на обща стойност 44 797 496,98 евро, от които БФП в размер на 20 679 132,97 евро със срок за изпълнение до края на 2026 г. През 2026 г. се планира обявяване на още една мярка в това направление.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Индикативен бюджет в ПКИП, конкретно Приоритет 1 „Иновации и растеж“ (приложимо за проекти, които ще се изпълняват в тематичните области на ИСИС: „Информатика и ИКТ”; „Мехатроника и микроелектроника”; „Индустрии за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии”; „Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии”) – 226 028 203 евро, от които: Национален бюджет: 37 934 803 евро – планиран ЕФРР: 188 093 400 евро – планиран Други европейски/ международни програми: НП Доколкото посоченият бюджет обхваща допустими проекти по всичките 4 тематични области на ИСИС (заложени за финансиране по Приоритет 1 на ПКИП), *не може да се предвиди точно каква част от него ще бъде за проекти, които ще се изпълняват в област “Информатика и ИКТ”.* По-долу е посочен индикативният бюджет за проекти, които ще се изпълняват **в тематична област “Информатика и ИКТ” при направено допускане, че общият бюджет за внедряване на иновации от предприятията, предвиден по Приоритет 1 и посочен по-горе, се разпределя поравно** между 4-те посочени тематични области на ИСИС 2021-2027. По този начин **за**

	проекти в ТО „Информатика и ИКТ” индикативният бюджет, който може да бъде посочен на този етап, е 56 507 050,75 евро[44] (110 518 185,07 лева), както следва: • Национален бюджет: 9 483 700,75 евро (18 548 506, 44 лева) – планиран • ЕФРР: 47 023 350 евро (91 969 678,63 лева) – планиран Разпределение на бюджета по години: 2026: 18 679 132,97 евро (36 533 208,64 лева) 2027: 1 791 395,89 евро (3 503 665,82 лева) 2028: 32 245 126 евро (63 065 984,79 лева) 2029: 1 791 395,89 евро (3 503 665,82 лева) 2030: -
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Съгласно разпределението на бюджета на ПКИП по приоритети и специфични цели.
Очаквано въздействие	
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	С презумпцията, че планираните стойности на показателите се разпределят поравно между 4-те тематични области на ИСИС 2021-2027, за “Информатика и ИКТ”, в която цифровизацията е широко застъпена, може да се посочи следната ориентировъчна стойност – на база планирана целева стойност (2029 г.) в ПКИП: • МСП, въвеждащи иновация в продукт или процес – 152 На ниво отделна процедура показателите ще бъдат отчетени въз основа на успешно изпълнените проекти с одобрени финални отчети и верифицирани разходи (проекти за внедряване на иновации в тематичната област на ИСИС, свързана с цифровизацията – “Информатика и ИКТ”)[45].
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 108: Зелени и цифрови партньорства за интелигентна трансформация

Нова мярка	☒ да ☐ не

[44] Към настоящия момент ПКИП е в процес на изменение. Посочените стойности на бюджетите подлежат на промяна и актуализация след официално одобрение на изменението на програмата.
[45] Отчитането на напредъка по индикатора е възможно след изпълнението на проекти с одобрени финални отчети.

Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката е насочена към създаване на условия за устойчиви решения чрез предоставяне на зелени и/или цифрови услуги, създаване на пазарно предимство чрез въвеждането/ разработването на „зелени и цифрови“ решения и екоиновации. • *Връзка към целта:* Мярката ще подпомогне достигането на високо ниво на цифров интензитет и иновации в предприятията, по-специално в стартиращите предприятия и МСП чрез превръщането на „зелените“ предизвикателства във възможности, които създават нови пътища за иновации, икономически растеж и качеството на живот и водят до намаляване на отрицателното въздействие върху околната среда и климата • *Ориентировъчен график:* 2025-2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Финансиране[46]: • 2026: 5 112 919 € • 2027: 10 583 742 € • 2028: 15 338 756 € Национален бюджет: 5 437 500 € ЕСИФ: 25 633 928 € Други европейски/ международни програми: Н/П
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Проведено проучване и анализ на други проекти и програми, осъществени в Европейския съюз на същата или подобна тема
Очаквано въздействие	Осъществено ефективно сътрудничество между науката и бизнеса чрез партньорства за разработването на нови технологии, продукти и услуги, които отговарят на нуждите за устойчиво развитие и оптимизират използването на ресурси.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатори[47] за изпълнение: • RCO01 Подкрепени предприятия – брой: 40 • RCO02 Предприятия, получаващи средства чрез БФП – брой:40 • RCO10 Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски институции – брой: 40 • RCR03 Малки и средни предприятия, въвеждащи иновация в продукт, процес – брой: 40

[46] Посочено е общо финансиране (ЕФРР и национален принос)

[47] Индикаторите за изпълнение и за резултат са заложени на ниво програма и ще бъдат отчетени след изпълнение на процедурата

Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 109: Развитие на капацитета на Института за компютърни науки, изкуствен интелект и технологии (INSAIT)

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Институтът за компютърни науки, изкуствен интелект и технологии към СУ "Св. Климент Охридски" (INSAIT) – обект от Националната пътна карта за научна инфраструктура на България е първият по рода си институт в Източна Европа, който предлага изследователски условия от световна класа. Основан е през април 2022 г. в партньорство с най-добрите технически университети в света - швейцарските ETH Zurich и EPFL и е консултиран от някои от най-добрите учени от най-елитните университети и изследователски лаборатории в САЩ, Европа и Израел. Институтът и неговата дейност се подкрепят от българското правителство и редица технологични гиганти, сред които Google, DeepMind, AWS, SiteGround, VMWare. Благодарение на това привлича за работа в България водещи световни учени и млади таланти в областта на изкуствения интелект. Направленията, по които работят изследователите в института са компютърно зрение, роботика, квантов и генеративен ИИ, надежден ИИ и др. • *Връзка към целта:* Дейността на Института за компютърни науки, изкуствен интелект и технологии (INSAIT) пряко подпомага повишеното използване на изкуствен интелект, големи данни и облачни решения от предприятията, като създава среда за: • провеждане на научни изследвания на световно ниво в областта на ИИ и обработката на големи данни; • развитие на иновации и трансфер на технологии към бизнеса; • подготовка на висококвалифицирани специалисти, които внедряват ИИ и облачни услуги в реалния сектор; • изграждане на партньорства между академия, индустрия и публичен сектор, които ускоряват дигиталната трансформация на предприятията. По този начин дейността на INSAIT действа като катализатор за по-широкото и ефективно въвеждане на интелигентни технологии в

	българските предприятия, което води до по-висока конкурентоспособност и устойчиво икономическо развитие. • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2030
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 85 млн. € чрез Националната пътна карта за научна инфраструктура на България Разпределение на бюджета по години: 2021 3 989 200 € 2022 4 806 392 € 2023 5 899 452,72 € 2024 6 559 858,73 € 2025 7 308 604,01 € 2026 8 179 837,87 € 2027 9 550 985,51 € 2028 11 159 383,51 € 2029 12 841 501,67 € 2030 14 810 219,46 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Съгласно одобрена от Министерство на финансите Финансова обосновка
Очаквано въздействие	- Засилване на приноса на приложните научни изследвания и иновациите в областта на ИИ за икономическото и социално развитие на страната; - Повишаване на научната и технологична експертиза в областта на ИИ в България, чрез привличане на таланти и учени от чужбина за работа в България - Укрепване на капацитета на научните организации и висшите училища в областта на ИИ; - Увеличаване на дела на лицата, занимаващи се с НИРД в публичния сектор - Участие на България в международни ИИ и дигитални инициативи чрез участия в престижни конференции и в проекти по „Цифрова Европа“, „Хоризонт Европа“, EuroHPC и др. - Създаване на мост между научната общност и индустрията за привличане на частни инвестиции в НИРД.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Привличане на таланти и учени от чужбина за работа в България Етапна цел към 2028 г. – 50 учени Етапна цел към 2030 г - 100 учени

	Индикатор 2 Изградена фабрика за ИИ Етапна цел към 2030 г: 1 бр
	Индикатор 3 Общ брой публикации в топ 20 научни форуми по хирш-5 индекс (по Google scholar) с участие на учени от INSAIT. Етапна цел към 2028 г: 100 Етапна цел към 2030 г: 150
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на образованието и науката

Мярка 110: Повишаване на иновационния капацитет на Българската академия на науките в сферата на зелените и цифровите технологии

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Основната цел е засилване на иновационния капацитет на Българската академия на науките (БАН) и активно участие в националната научноизследователска и иновационна екосистема с оглед на ускоряване на икономическата трансформация на страната. Основен тематичен фокус са иновативни разработки, свързани със зелената сделка и цифровизацията в съответствие с Плана за възстановяване и устойчивост на Република България. Осем от иновационните проекти са в приоритетни области като съвременни цифрови технологии (вкл. подпомагащи пълноценно осъществяване на Зелената сделка при 5G свързаност), изкуствен интелект, интелигентни системи за обмен на данни и комуникация. Включени са също дейности за модернизиране на интернет свързаността и дигиталната инфраструктура на БАН. • *Връзка към целта:* С изпълнението на проекта БАН ще допринесе за осъществяване на реформата в системата на НИРД, свързана с осъществяване нова обща политика за трансфера на знание и технологии към бизнеса в подкрепа на икономическото и обществено развитие на страната. Инвестициите в разработването на цифрови технологии ще спомогнат за повишаване на нивото на цифровизацията и сигурността при обмена на данни и комуникациите, които имат пряко въздействие върху енергийната независимост и конкурентоспособността на страната и от тази гледна точка - на Европейския Съюз. • *Ориентировъчен график:* 2026 г.

Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	ЕС: 4 141 464 € финансиране от МВУ Разпределение на бюджета по години: 2026: 4 141 464 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Сходни дейности, които са изпълнявани в предишен период, проведени процедури по ЗОП
Очаквано въздействие	Внедрени иновативни цифрови технологии/решения в резултат на интервенцията – 4 бр.; Брой икономически субекти, ползвали услугите на БАН за иновационна дейност в резултат на интервенцията – 33 бр.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1. Приключени научноизследователски проекти в областта на цифровизацията – 8 бр.
	Индикатор 2. Изградена високоскоростна оптична мрежа в научноизследователските комплекси на БАН с инсталирана защитна система срещу атаки и зловреден трафик.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Българска академия на науките

Мярка 111: Грантова схема за дигитализация на микро и малки предприятия

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* ПКИП Специфична цел: RSO1.2. Усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи (ЕФРР) Целта на мярката е да насърчи инвестициите за въвеждане на съвременни информационни и комуникационни технологии (ИКТ) и по по този начин да допринесе за повишаване на нивото на дигитализация на предприятията и готовността им за последващо преминаване към по-високите нива на цифровизация от областта на Индустрия 4.0. Допустими за подкрепа по процедурата са ИКТ решения, включени в предварително определен списък от услуги, сред които: създаване на онлайн магазин, въвеждане на ERP система, CRM система, въвеждане на модул/система за управление на

	веригата за доставки, WMS, въвеждане на модул/система за управление на производството, Point-of-Sale система, Business Intelligence система, въвеждане на платформа за вътрешнофирмени обучения, въвеждане и сертифициране на БДС ISO/IEC 27001, изграждане на система за защита на информацията в локална мрежа, за архивиране на информация, както и за за управление на съхранението и споделянето на информация. • *Връзка към целта:* Мярката се реализира в продължение на процедура BG-RRP-3.005 „Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия" към Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) – мярка 25 от пътната карта.. Подкрепата по мярката е допълваща по отношение на безвъзмездното финансиране за постигане на базовите нива на дигитализация в предприятията, предоставено по мярката от НПВУ. Инвестициите по процедурата ще ще допринесат за насърчаване на цифровия преход на по-голям брой предприятия – с фокускус върху микро и малките предприятия, • *Ориентировъчен график:* 2025-2027 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 7 903 359 € ЕСИФ: 32 999 991 € Други европейски/ международни програми:н/п Разпределение на бюджета по години: 2026: 20 451 675 € 2027: 20 451 675 € 2028: 0 2029: 0 2030: 0
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Съгласно актинвността на предприятията и размера на заявените средства по линия на процедура BG-RRP-3.005 „Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия" – мярка 25 от Пътната карта).
Очаквано въздействие	Очакваните резултати се изразяват в увеличаване на броя на предприятията, които повишават нивото си на дигитализация чрез въвеждането на технологии и решения, базирани на ИКТ и допринасящи за оптимизиране на системите за управление в предприятията, повишаване на киберсигурността, увеличаване на

	производителността, подобряване на пазарното представяне. Мярката цели да обхване и подкрепи по-конкретно микро и малките предприятия, които се отличават с най-съществено изоставане във внедряването на ИКТ и се нуждаят от по-целенасочена подкрепа за повишаване на готовността им за последващо преминаване към по-високите нива на цифровизация от областта на Индустрия 4.0.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 **Подпомагани предприятия** Етапна цел към 2028 г: 1 600 Етапна цел към 2030 г: н/п.
Отговорна институция за реализирането на мярката:	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 112: Малки иновативни грантове за малки и средни предприятия (МСП)

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката е насочена към микро- и малки средни предприятия под формата на фиксирани грантове за предоставяне на услуги от доставчици на знания като университети/ научни организации, вкл. ЦВП и ЦК, СНИРД на София Тех Парк и научноизследователски инфраструктури от НПКНИ, вписани в Регистъра на научната дейност • *Връзка към целта:* Мярката ще подпомогне достигането на високо ниво на цифров интензитет и иновации в предприятията, по-специално в стартиращите предприятия и МСП чрез подкрепа на бизнеса за осигуряването на научно-интензивни услуги, с които предприятията могат да въведат нови продукти, процеси или услуги, да решават технологични проблеми, да разработват нови бизнес модели или прототипи. • *Ориентировъчен график:* 2025-2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Финансиране[48];[49]: • 2026: 1 789 522 €

[48] Посочено е общо финансиране (ЕФРР и национален принос).
[49] Сборът на средствата не дава 100%, тъй като договорите са в процес на изпълнение.

	• 2027: 1 789 522 € • 2028: 1 278 230 € • 2029: 1 789 522 € • 2030: 1 533 876 € Национален бюджет: 2 262 467 € ЕСИФ: 10 519 830 € Други европейски/ международни програми: Н/П
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Проведено проучване и анализ на досега осъществени проекти в Европейския съюз за малки иновативни грантове
Очаквано въздействие	Развитие на по-добро сътрудничество между академичния и бизнес сектори посредством подкрепа към предприятията да използват научна експертиза за подобряване на техните технологични, производствени и бизнес процеси
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатори[50] за изпълнение: • RCO02 Подпомагани предприятия с безвъзмездни финансови средства – брой: 600 • RCO10 Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски организации – брой: 600
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Стратегическа цел 4: Развитие на човешкия капитал за успешния цифров преход чрез повишаване на цифровите умения на гражданите, увеличаване на капацитета на специалистите в областта на информационните и комуникационните технологии и насърчаване на безопасното и отговорно използване на интернет и цифровите технологии

Оперативна цел 1: Повишаване на цифровите умения и компетентности на гражданите и развитие на висококвалифицирани ИКТ специалисти за ефективно участие в цифровото общество и икономика

Цел на ниво Европейски съюз: Най-малко 80 % от лицата на възраст 16-74 години притежават поне основни цифрови умения

Цел на ниво Европейски съюз: Най-малко 20 милиона специалисти в областта на ИКТ, като същевременно се насърчава достъпът на жените до тази област и се увеличава броят на завършилите в областта на ИКТ

[50] Индикаторите за изпълнение и за резултат са заложени на ниво програма и ще бъдат отчетени след изпълнение на процедурата.

Мярка 113: Предоставяне на възможности за обучение на заети и безработни за придобиване на квалификация по професии в областта на информационните и комуникационни технологии

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката цели предоставяне на обучения на заети и безработни, като подкрепя тяхното кариерно развитие и конкурентоспособност. Предвиждат се обучения за придобиване на професионална квалификация в областта на информационните и комуникационни технологии (ИКТ). • *Връзка към целта:* Мярката е пряко свързана с оперативната цел „Повишаване на цифровите умения на гражданите“, тъй като чрез обучения за придобиване на професионална квалификация в областта на информационните и комуникационни технологии се осигурява достъп на широк кръг от заети и безработни лица до знания и умения, необходими за успешна реализация в дигиталната икономика. По този начин се съдейства за повишаване на равнището на цифровите компетентности сред работната сила. • *Ориентировъчен график:* 2026-2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: да ЕФСУ: да Други европейски/ международни програми: не Разпределение на бюджета по години: 2026: 809 886 € 2027: н/п 2028: н/п 2029: н/п 2030: н/п
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	На база потребностите на пазара на труда, в съчетание с исторически данни. НПДЗ, ПРЧР, НПВУ
Очаквано въздействие	Очакваният ефект е не само повишаване на квалификацията на индивидуално ниво, но и засилване на общата конкурентоспособност на работната сила, подобряване на заетостта и създаване на предпоставки за устойчиво кариерно развитие в динамичната и бързо развиваща се сфера на ИКТ. Допълнително ще се подпомогнат преходите от заетост в заетост и професионалната мобилност. Ще се увеличи броя на лицата, които ще получат достъп до услуги, насочени към професионално ориентиране и консултиране, както и подкрепа за професионална мобилност с цел

	откриване на нови възможности за работа и професионална реализация или втора /допълнителна работа и др., с което да се подобрят перспективите за кариерното им развитие. В същото време такива услуги биха подпомогнали извеждането на заетите лица с недостатъчни доходи от състояние на недостатъчна материална обезпеченост, социална зависимост от помощи и трудова неудовлетвореност и биха им дали нови шансове за по-добри работни места и повече доходи.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Брой преминали обучение лица за придобиване на професионална квалификация в областта на ИКТ Етапна цел към 2026 г: 800 (брой, с натрупване)
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на труда и социалната политика

Мярка 114: Прилагане на механизъм за валидиране на цифрови умения, придобити чрез неформално обучение и информално учене

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката предвижда прилагане на механизма за валидиране на цифрови умения, който осигурява възможност за официално признаване на знания, умения и компетентности, придобити извън формалната образователна система – чрез неформално обучение (курсове, обучения на работното място, онлайн платформи) и чрез информално учене (самостоятелно обучение, практически опит, ежедневна работа с цифрови технологии). • *Връзка към целта:* Мярката е пряко свързана с оперативната цел „Повишаване на цифровите умения на гражданите“, тъй като създава възможност за официално признаване на знания и умения. Чрез валидирането се осигурява по-широк достъп на заети и безработни лица до пазара на труда и се повишава конкурентоспособността на работната сила. • *Ориентировъчен график:* 2026 г.

Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: не ЕФСУ: не Други европейски/ международни програми: НПВУ Разпределение на бюджета по години: 2026: 0 € (самосертифицираното и валидирането на дигитални умения и компетенции, придобити чрез самостоятелно учене, се извършва напълно безвъзмездно, чрез изградена платформа по НПВУ. В този смисъл не се планират средства за 2026г.)
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Неприложимо Валидирането на цифрови компетентности, се осъществява от Центъра за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи (ЦРЧРРИ), който функционира като Единен сертификационен център. Това е проект на МТСП, финансиран по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) и Компонент 2: „Обучения за DI-GI умения и компетенции“ – и е предоставен безплатно за потребителите: при успешно полагане на теста сертификатът се генерира автоматично, без дължими такси за изпит, оценяване или издаване на документа.
Очаквано въздействие	Очакваното въздействие е повишаване на дигиталната компетентност на заети и безработни лица чрез придобиване на базови и средни умения, които ще подобрят тяхната заетост и конкурентоспособност на пазара на труда. Освен това мярката допринася за намаляване на дигиталното разделение и стимулира продължаващо обучение и развитие на умения, приложими в съвременната икономика.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Брой лица, преминали успешно процедура по валидиране на цифрови умения и получили сертификат. Етапна цел към 2026 г: 3 000 (брой, с натрупване)
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на труда и социалната политика

Мярка 115: Предоставяне на възможности за обучение на възрастни в областта на цифровите умения

Нова мярка	☒ да ☐ не

Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Основната цел на този мярка е придобиване на дигитални умения и компетенции от работната сила в съответствие с новите потребности на пазара на труда и навлизането на дигиталните технологии в социално-икономическите процеси. Навлизането на цифровите технологии води и до професионална трансформация, до необходимост от непрекъснато повишаване на компетенциите на работната сила. Дигиталните умения и компетенции са ключови за упражняването на почти всяка професия. Дигиталните умения са ключови и за използване на дигиталните платформи и новите технологии за работа от разстояние, за обучение в електронна среда, активно участие в обществото, ефективна комуникация.Osnown. • *Връзка към целта:* Мярката е пряко свързана с оперативната цел „Повишаване на цифровите умения на гражданите“, тъй като създава възможност за официално признаване на знания и умения. Чрез владеенето на цифрови компетенции се осигурява по-широк достъп на заети и безработни лица до пазара на труда и се повишава конкурентоспособността на работната сила. • *Ориентировъчен график:* 2026 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: - ЕФСУ: 511 292 € Други европейски/ международни програми: НПВУ 27 814 278 € Разпределение на бюджета по години: 2026: 28 325 570 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	НПВУ, ПРЧР
Очаквано въздействие	Очакваното въздействие е повишаване на дигиталната компетентност на заети и безработни лица чрез придобиване на цифрови умения, които ще подобрят тяхната заетост и конкурентоспособност на пазара на труда. Освен това мярката допринася за намаляване на дигиталното разделение и стимулира продължаващо обучение и развитие на умения, приложими в съвременната икономика

Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1 Участници, придобили дигитални компетенции Етапна цел към 2026 г: 173 125 (брой, с натрупване)
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на труда и социалната политика

Мярка 116: Развитие на компетентностно-базираното обучение, сътрудничеството и интернационализацията на висшите училища

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Ще се изпълнява като операция по Програма „Образование“ 2021-2027 • въвеждане на електронно базирани програми и цифрово образователно съдържание и ресурси на ниво висше училище; • прилагане на съвременни и гъвкави методи на кандидатстване, преподаване и оценяване и споделяне на ресурси • развиване на цифровите и специализираните обучения, умения по нови дигитални технологии, изкуствен интелект, алгоритмично мислене и решаване на алгоритмични проблеми, STEM обучение и др. • *Връзка към целта:* Дейностите по мярката са свързани с повишаване на цифровите умения на преподаватели и студенти и съответстват на заложените цели за усъвършенстване на цифровите умения и компетенции. • *Ориентировъчен график:* 2025-2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Планирани помощ е, както следва: 102 258 376 €, от които: ✓ средства от ЕСФ+: 81 505 337 € ✓ национално съфинансиране: 20 753 039 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Проучване, сходни дейности, които са изпълнявани в предишен период
Очаквано въздействие	Разширяване на цифровите компетентности и цифровото образователно съдържание във висшето образование, повишаване на цифровите компетентности и умения на преподавателите и студентите

Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатори: • 37 642 участници – обучени студенти със средно образование (ISCED 3) или образование след средното образование (ISCED 4); • 5 438 участници – обучени преподаватели с висше образование, вкл. и млади до 34 години (ISCED 5 до 8); • 753 участници – студентите от маргинализирани групи , в т.ч. роми, включени в дейности в процедурата; • 9 121 участници, които при напускане на операцията получават квалификация. Специфичен индикатор за резултат: 33 877 участници, които остават в образование (индикаторът измерва броя на студентите, които са получили подкрепа по процедурата и са продължили своето образование след приключване на дейността)
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на образованието и науката

Мярка 117: Цифрова трансформация на училищното образование

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Ще се изпълнява операция по Програма „Образование“ 2021-2027 г. Предвиждат се мерки, чрез които ще се разработва, адаптира и внедрява цифрово образователно съдържание, даващо възможност за смесено, дистанционно обучение (както синхронно, така и асинхронно) за целите на обучението и разкриване на нови възможности за развитието на образователната система; ще се насърчава придобиването и усъвършенстването на цифрови умения и използване на иновативни методи на преподаване и учене, включително насърчаване процеса на учене през целия живот. • *Връзка към целта:* Процедурата е в съответствие с оперативната цел като предвидените мерки по процедурата са в отговор на предизвикателствата и възможностите на цифровата трансформация в областта на образованието и в съответствие със стратегическите приоритети на равнището на ЕС. • *Ориентировъчен график:* 2025-2029 г.

Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Предвидени средства: 126 020 140 € от които: • средства от ЕСФ+ – 103 423 425 € • национално съфинансиране – 22 596 715 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Проучване, сходни дейности, които са изпълнявани в предишен период
Очаквано въздействие	С предвидените дейности се очаква дигитална трансформация на училищното образование чрез усъвършенстване на дигиталната образователна среда в училищното образование чрез хардуерно и софтуерно надграждане на платформата „Дигитална раница“, подобряване на дигиталните умения и компетентности на педагогически специалисти и учениците, както и на др предвидени участници в проекта (родители, обр. медиатори и др.)
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: • 58 153 обучени участници (ученици от всички етапи и степени на училищното образование, родители, помощник на учителя и образователни медиатори, включени в дейности по процедурата); • 212 539 брой подкрепени родители и образователни медиатори (индикаторът измерва броя на родителите, образователните медиатори и помощниците на учители, които са преминали обучение за работа в електронна среда или са участници в други дейности по процедурата); • 3 897 участници, които са завършили обучение за подобряване на уменията за работа в образователната система (индикаторът измерва броя на педагогическите специалисти, които са завършили обучение за работа с изкуствен интелект; обучение за киберсигурност, за работа с Дигитална раница, за отрицателния ефект на фалшивите новини, и др.; обучение по дигитално благополучие; обучение по медийна грамотност; обучение за въвеждане на нови роли за управление на дигиталната трансформация в училище; обучение за създаване на дигитално образователно съдържание, и са подобрили уменията си за работа в образователната система). • 202 839 брой подкрепени деца и ученици (индикаторът измерва броя на учениците, вкл. от маргинализирани групи, от всички етапи и степени на училищното образование, които са подкрепени по процедурата за надграждане на придобитата общообразователна подготовка в областта на дигиталните умения в съответния етап на образование; за практическа работа на ученици в лабораторна среда за натрупване на знания и умения, свързани с природни науки, математика и информатика, виртуална реалност, аналитично и критично мислене и др., както и броя на учениците от първи клас, от маргинализирани групи и със затруднения в ползването на

	компютърни технологии, които са подкрепени за придобиване на умения за работа в електронна среда чрез участия в извънкласни дейности и са получили сертификат за участие в такива дейности); Етапна цел към 2028 г: изпълнена Етапна цел към 2030 г: изпълнена
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на образованието и науката

Мярка 118: Оценяване на цифровите компетентности на учениците при завършване на първи гимназиален етап (X-ти клас)

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мотивиране на учениците за придобиване на уменията, заложени в Европейската референтна рамка за цифрови компетентности чрез НП „Система за национално стандартизирано външно оценяване“ • *Връзка към целта:* Принос за повишаване на цифровите умения на гражданите. • *Ориентировъчен график:* 2025 – 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 17 895 216 € ЕСИФ:- Други източници:- НП се одобрява ежегодно с РМС за одобряване на програми за развитие на образованието Разпределение на бюджета по години: 2026 – 3 579 043 € (МОН*) индикативен* 2027 – 3 579 043 € (МОН) *индикативен* 2028 – 3 579 043 € (МОН*) индикативен* 2029 – 3 579 043 € (МОН) *индикативен* 2030 – 3 579 043 € (МОН) *индикативен*
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Разходи, сходни на предходните години.

Очаквано въздействие	Повишаване на цифровите умения на гражданите. Наличие на актуални данни за състоянието на образователната система и за проследяване на тенденциите и приложение на контролни механизми за усъвършенстване на провежданите политики. Използване на реални данни за подготовката на учениците. Осигуряване на условия за равнопоставеност на учениците при провеждането на стандартизирано оценяване.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	За 2025 г. – съгласно РМС № 294/9 май 2025 г. Индикатор: Брой ученици, участвали в НВО в края на X клас – 45 000
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на образованието и науката

Мярка 119: Повишаване на професионалната квалификация на предприемачите и заетите лица в земеделието

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката цели повишаване на професионалната квалификация на предприемачите и заетите лица в селскостопанския сектор. С прилагането на интервенция „Професионално обучение и придобиване на знания“ по СПРЗСР се предвижда провеждане на обучения и предоставяне на възможности за придобиване на умения в областта на земеделието и горите, свързани с използването на цифрови технологии, чрез курсове за придобиване на квалификация по професия или по част от професия, за повишаване на квалификацията, за придобиване на правоспособност за работа със земеделска и горска техника, чрез организиране на информационни семинари и демонстрационни дейности. • *Връзка към целта:* Обученията и повишаването на квалификацията в аграрния сектор ще дадат на земеделските производители необходимите цифрови умения за внедряване на прецизно земеделие, използване на сензори, дронове и платформи за данни, както и за по-ефективно управление на производствените и търговските процеси. По този начин мярката не само подпомага модернизацията и устойчивостта на земеделието, но и предприемачите и работещите в

	сектора да използват иновации и данни за по-добра конкурентоспособност, екологична устойчивост и социална интеграция. • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 151 200 € ЕЗФРСР: 100 800 € Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: 2026 г.: 63 000 € 2027 г.: 63 000 € 2028 г.: 63 000 € 2029 г.: 63 000 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Бюджетът е определен на база исторически данни за прилагане на сходна мярка в Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. В рамките на програмирането на СПРЗСР при определяне на стойностите са взети предвид отделните категории допустими за подпомагане кандидати, допустимите за подпомагане дейности, предложените финансови условия и наличния финансов ресурс. Максималният размер на разходите за проект са намалени в сравнение с предоставяното подпомагане в рамките на ПРСР 2014-2020. Бюджетът за конкретната дейност е изчислен пропорционално на заложения целеви индикатор за брой на стопанствата, ползващи се от подпомагане с цел използване на технологии за цифрово земеделие по линия на ОСП.
Очаквано въздействие	Повишаване на дигиталните знания и умения на заетите в аграрния отрасъл.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: R.3 CU - Цифровизация на селското стопанство Брой на стопанствата, ползващи се от подпомагане с цел използване на технологии за цифрово земеделие по линия на ОСП (индикатор по СПРЗСР) Етапна цел към 2030 г: 9 700 земеделски стопани с обогатени цифрови знания и умения.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на земеделието и храните

Мярка 120: Подобряване обмена на знания и разпространението на информация

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката ще се изпълнява чрез интервенция „Консултантски услуги и повишаване на консултантския капацитет“ по теми в областта на цифровите технологии по СПРЗСР. Тя включва предоставяне на съвети на земеделски и горски стопани с цел подобряване на икономическите и екологичните показатели, както и на климатичната съобразеност и устойчивост на изменението на климата на техните стопанства. Индивидуалните съветнически услуги са във вид на съветнически пакети, в т. ч. теми, свързани с цифрови технологии. Съветническата дейност може да се осъществява и чрез посещение на място, както и от общински мобилни консултантски офиси на НССЗ. Допустими бенефициенти са всички физически и юридически лица, които разполагат с експертиза за предоставяне на съветническите услуги, попадащи в приложното поле на включените съветническите пакети, в т. ч. Националната служба за съвети в земеделието. • *Връзка към целта:* Достъпът до дигитални платформи за знания, електронни обучителни материали и системи за обмен на добри практики позволява на земеделските предприемачи да усвояват нови цифрови умения, свързани с прецизно земеделие, използване на сензори, географски информационни системи и цифрови инструменти за управление на стопанската дейност. По този начин мярката подпомага модернизацията на сектора чрез изграждане на компетентна работна сила, която може ефективно да използва данни и технологии за устойчиво производство, по-висока конкурентоспособност и оптимизиране на ресурсите. • *Ориентировъчен график:* 2027 - 2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 1 751 040 € ЕЗФРСР: 1 167 360 € Други европейски/ международни програми: 0 евро Разпределение на бюджета по години: 2026 г.: 729 000 € 2027 г.: 729 000 € 2028 г.: 729 000 €

	2029 г.: 729 000 € 2030 г.: -
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Бюджетът е определен на база исторически данни за прилагане на сходна мярка в Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. В рамките на програмирането на СПРЗСР при определяне на стойностите са взети предвид отделните категории допустими за подпомагане кандидати, допустимите за подпомагане дейности, предложените финансови условия и наличния финансов ресурс. Максималният размер на разходите за проект са намалени в сравнение с предоставяното подпомагане в рамките на ПРСР 2014-2020. Бюджетът за конкретната дейност е изчислен пропорционално на заложения целеви индикатор за брой на стопанствата, ползващи се от подпомагане с цел използване на технологии за цифрово земеделие по линия на ОСП.
Очаквано въздействие	Подобряване знанията и уменията на заетите в сектора, свързани с внедряване и използване на цифрови решение в осъществяваната от тях дейностт
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: R.3 CU - Цифровизация на селското стопанство Брой на стопанствата, ползващи се от подпомагане с цел използване на технологии за цифрово земеделие по линия на ОСП (индикатор по СПРЗСР) Етапна цел към 2030 г: най-малко 7 600 земеделски стопани, които са се възползвали от предвидения съветнически пакет, свързан с използването на цифрови/дигитални технологии в стопанството.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на земеделието и храните

Мярка 121: Изграждане, укрепване и развитие на капацитет и повишаване на осведомеността и популяризиране на възможностите в областта на данните

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Провеждане на обучения в областта на управление и работа с данни на държавните служители • *Връзка към целта:* Чрез предвидените обучения служителите в публичния сектор и заинтересованите лица ще усвояват умения за работа с данни, анализ

	на големи обеми информация и използване на цифрови инструменти за вземане на решения. Това ще повиши тяхната компетентност в управлението на данни, ще подпомогне ефективното използване на електронни услуги и ще стимулира култура на данни, което е ключово за цифровата трансформация на администрацията и обществото. • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: в рамките на ежегодния бюджет на ИПА. Не се изисква допълнително финансиране ЕСИФ: - Други европейски/ международни програми: - Разпределение на бюджета по години: не е приложимо
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Не е приложимо
Очаквано въздействие	Надградени знания и умения на държавните служители, преминали обучения, свързани с управление и работа с данни
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Обучени държавни служители Етапна цел към 2028 г: 80 обучени държавни слуители Етапна цел към 2030 г: 160 обучени държавни служители
Отговорна институция за реализирането на мярката	Институт по публична администрация

Мярка 122: Подготовка на образователната система за предоставяне на качествено обучение по прилагането на строително-информационно моделиране в професионалните гимназии за средно техническо образование в областта на строителството

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* • Специализирана квалификация на 70 преподаватели в професионалните гимназии, подготвящи кадри за строителния сектор, за работа със СИМ • Актуализиране на държавните образователни стандарти по професиите в областта на строителството, учебните планове и

	учебните програми с оглед осигуряване на умения за работа със СИМ софтуер • Осигуряване на необходимия хардуер и софтуер за провеждане на обучението в поне 4 професионални гимназии в областта на строителството • *Връзка към целта:* Чрез въвеждане на специализирано обучение по СИМ учениците ще развиват ключови цифрови компетенции, необходими за използването на модерни технологии в строителството. Това ще създаде устойчива основа за формиране на кадри с практическа подготовка за цифровата трансформация на сектора и подпомага адаптирането на професионалното образование към съвременните цифрови изисквания. • *Ориентировъчен график:* 2025 – 2027 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 30 000 € ЕСИФ:-. Други европейски/ международни програми: 90 000 € прогнозен бюджет по линия на НПВУ бюджет по Програма „Образование“ 2021-2027 - След одобрение на Програмата от ЕК Разпределение на бюджета по години: 2026: 120 00 € 2027: бюджет по Програма „Образование“ 2021-2027 - След одобрение на Програмата от ЕК (МОН)
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	проведена пазарна консултация
Очаквано въздействие	Създаване на основа за дългосрочна подготовка на бъдещи кадри със знания и умения за работа със СИМ технологии; адаптиране на образователната система към нуждите на цифровата трансформация в строителството; подобряване на практическата подготовка на учениците чрез въвеждане на актуални софтуерни и технически решения в учебния процес.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: 70 преподаватели в професионалните гимназии, подготвящи кадри за строителния сектор, квалифицирани за работа със СИМ

	Етапна цел към 2027 г.: получена специализирана квалификация за 70 преподаватели в професионалните гимназии
	Индикатор 3: Осигурен хардуер и софтуер за провеждане на обучението в поне 4 професионални гимназии в областта на строителството Етапна цел към 2026 г: 4 бр. кабинета оборудвани с по 14 работни позиции (общо 56 работни позиции)
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на образованието и науката

Мярка 123: Подготовка на образователната система за предоставяне на качествено обучение по прилагането на строително-информационно моделиране във висшите училища

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* • Подготовка на преподаватели от всички необходими специалности във ВУ • Разработване и въвеждане на учебни програми за прилагане на СИМ и включването им в учебните планове за подготовка на всички архитектурни и инженерни кадри във ВУ • Осигуряване на необходимите условия за ефективно обучение във ВУ в СИМ в отделните специалности • Осигуряване на практики и стажове за студентите в организации от строителния бизнес • *Връзка към целта:* Чрез включването на обучение по СИМ в университетските програми ще се развият напреднали цифрови компетенции сред студентите, които се подготвят за професионалната реализация в строителството, архитектурата и инженерните науки. Това ще укрепи връзката между висшето образование и нуждите на цифровизирания трудов пазар, като допринася за създаването на квалифицирани кадри, способни да използват модерни цифрови технологии и инструменти. • *Ориентировъчен график:* Разработването и въвеждането на учебни програми за прилагане на СИМ и включването им в учебните планове на ВУ е панирано да се извърши по линията на НПВУ в периода от 2025 г. до 2026 г.

	Подготовката на преподаватели от всички необходими специалности, както и осигуряването на необходимите условия за ефективно обучение във ВУ са планирани до 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: 46 000 € – ДДС по НПВУ ЕСИФ:- Други европейски/ международни програми: 187 647 € Индикативен бюджет на Висши учебни заведения: 251 000 € Разпределение на бюджета по години: 2026 - 2030: 36 813 € 2027 – 2030: 61 355 € 2028 - 2030: 378 362 € Общо: 476 531 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	проведена пазарна консултация, сходни дейности, които са изпълнявани в предишен период
Очаквано въздействие	Подобряване на качеството и актуалността на висшето техническо образование чрез въвеждане на СИМ технологии в учебния процес; създаване на условия за изграждане на висококвалифицирани кадри, отговарящи на изискванията на цифрово трансформиращия се строителен сектор; по-добро съответствие между образованието и нуждите на пазара на труда.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	<u>Индикатор 1:</u> Подготвен преподавателски състав Етапна цел към 2030 г.: 12 бр. подготвени преподаватели за ТУ-София
	<u>Индикатор 2:</u> Въведени програми за прилагане на СИМ за всички архитектурни и инженерни специалности във ВУ Етапна цел към 2028 г: в изпълнение Етапна цел към 2030 г: изпълнен
	<u>Индикатор 3:</u> Осигурен хардуер и софтуер за провеждане на обучението Етапна цел към 2030 г: 8 бр. оборудвани компютърни кабинети (по 15 компютъра на кабинет) – ТУ-София
Отговорна институция за реализирането на мярката	ВУЗ-ове (технически, в областта на строителството)

Мярка 124: Повишаване капацитета на участниците в проектирането и строителството

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* - Разработване на 2 бр. уеб-базирани ръководства – за работа със СИМ, за проектанти и за одобряващата инвестиционните проекти администрация - МРРБ - Създаване на уеб-базирана платформа с публикувани онлайн обучения, интерактивно ръководство (наръчник) за националния СИМ модел, процеси на проектиране и одобрение за СИМ проекти, възможности за изтегляне на ресурси като библиотеки, шаблони и формуляри, както и приложения за проверка на цифровата зрялост за предприятия в строителния сектор - МРРБ - Разработване на ежегодни планове и организиране на семинари и обучения на архитекти, инженери и строители от браншовите камари, включително споделяне на добри практики и преодолени предизвикателства - браншови организации - Организиране и провеждане на специализирани обучения, конференции, лекции, семинари и консултации, насочени към изграждане на капацитет по теми, свързани с въвеждане на дигитални технологии в строителните процеси; - ЕЦИХ - Ежегодно публикуване на списък с предоставяните услуги от Европейския цифров иновационнен хъб (ЕЦИХ). - ЕЦИХ • *Връзка към целта:* Чрез обучения и квалификация в цифрови технологии, включително СИМ, BIM и други иновативни инструменти, участниците в строителни и проектиращи проекти ще придобият ключови цифрови компетенции. Това ще повиши ефективността, точността и устойчивостта на строителните процеси, ще ускори цифровата трансформация на сектора и ще подпомогне изграждането на култура на цифрово мислене в професионалната общност. • *Ориентировъчен график:* 2023 - 2026 г.
Отпуснат или планиран бюджет в евро)	Национален бюджет: 110 000 €– ДДС по НПВУ ЕСИФ:- Други европейски/ международни програми: 440 000 € планиран бюджет от НПВУ Разпределение на бюджета по години: 2026: 550 000 €

Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	проведена пазарна консултация
Очаквано въздействие	Повишаване на осведомеността и компетентността на проектанти, инженери и строители относно прилагането на СИМ технологии; ускоряване на приемането на иновации в строителния процес; стимулиране на професионалното развитие чрез достъп до насоки, ресурси и добри практики в сферата на цифровизацията.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Разработени ръководства за проектанти и за одобряващата инвестиционните проекти администрация Етапна цел към 2026 г.: 2 бр. разработени ръководства
	Индикатор 2: Създадени и публикувани на уеб-базирана платформа онлайн обучения, интерактивно ръководство (наръчник) за националния СИМ модел, процеси на проектиране и одобрение за СИМ проекти, възможности за изтегляне на ресурси като библиотеки, шаблони и формуляри, както и приложения за проверка на цифровата зрялост за предприятия в строителния сектор със свободен достъп за бизнеса Етапна цел към 2026 г: 1 бр. функционираща уеб-базирана платформа за онлайн обучения 1 бр. публикувано интерактивно ръководство (наръчник) за националния СИМ модел 1 бр. публикувано приложение за проверка на цифровата зрялост за предприятия в строителния сектор
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на регионалното развитие и благоустройството, ЕЦИХ, браншови организации

Мярка 125: Разработване на ново учебно съдържание – типови учебни планове и учебни програми за професиите от „Списък на професиите за професионално образование и обучение“ (СППОО)

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Разработване на ново учебно съдържание – пакети (ТУП и УП) за професиите от СППОО –2024. За 150 от професиите – през 2025 и 2026 г.

	• *Връзка към целта:* Принос към цифровата трансформация на ПОО • *Ориентировъчен график:* 2025 – 2030 г. 2025 – 2026 – за 150 професии
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет:- ЕСИФ: 1 427 143 € За 150 професии – финансиране от Проект BG05SFPR001-3.001-0001 „Модернизиране на професионалното образование и обучение“, финансиран от Програма „Образование“ 2021 – 2027, съфинансиран ЕС Други източници:- Разпределение на бюджета по години: 2025 –. 404 560 € 2026 – 1 022 584 € 2027 – бюджет на МОН (НП ПОО) 2028 – бюджет на МОН (НП ПОО) 2029 – бюджет на МОН (НП ПОО) 2030 – бюджет на МОН (НП ПОО)
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Дейност 2 на НП „Професионално образование и обучение“
Очаквано въздействие	Цифрова трансформация на ПОО
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Разработени пакети от ТУП и УП за 190 професии • Етапна цел към 2028 г: за 170 професии • Етапна цел към 2030 г: за 190 професии
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на образованието и науката

Мярка 126: Обучение на ученици по Национална програма „Обучение за ИТ умения и кариера“

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Обучение на ученици по НП „Обучение за ИТ умения и кариера“

	• *Връзка към целта:* Принос към цифровата трансформация на ПОО • *Ориентировъчен график: 2025 – 2030 г.*
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	НП се одобрява ежегодно с РМС за одобряване на програми за развитие на образованието Разпределение на бюджета по години: • 2026 – 375 000 € (МОН) • 2027 – 383 469 € (МОН) • 2028 – 383 469 € (МОН) • 2029 – 383 469 € (МОН) • 2030 – 383 469 € (МОН)
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Училищата центровете по програмата, организиращи дейностите, определят прогнозен бюджет за финансово обезпечаване на дейностите
Очаквано въздействие	Цифрова трансформация на ПОО 1. Придобити професионални компетентности по професията „Приложен програмист“ в съответствие с потребностите на бизнеса и стратегическите документи. 2. Засилване на партньорството „училище – университет – ИТ бизнес“ за предоставяне на съвременно професионално обучение. 3. Създадена пряка връзка между ученик и работодател и готовност на учениците след завършване на средно образование да започнат работа в софтуерни компании
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	За 2026 г. – съгласно РМС № 278 от 09.04.2026 г. Индикатор 1: Функциониращи в партньорство „училище – университет – ИТ бизнес“ 5 центъра за софтуерно обучение Индикатор 2: Брой обучени учители – не по-малко от 25 Индикатор 3: Брой ученици, включени в обучението по програмата през II срок на учебната 2025 – 2026 г. а) не по-малко от 200 ученици от X клас; б) не по-малко от 150 ученици от XI клас; в) не по-малко от 100 ученици от XII клас. Индикатор 4: Брой ученици, успешно завършили обучение по програмата и придобили III СПК по професията „Приложен програмист“ през 2026 г. – не по-малко от 75; Индикатор 5: Брой ученици, обучаващи се по програмата през I срок на учебната 2026 – 2027 г.: а) не по-малко от 200 ученици от X клас;

	б) не по-малко от 150 ученици от XI клас; в) не по-малко от 100 ученици от XII клас.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на образованието и науката

Оперативна цел 2: Повишаване на сигурността и безопасността при използването на интернет и цифровите технологии

Мярка 127: Организиране на информационни кампании за ограничаване на рисковете и отговорното поведение на децата в интернет среда, превенция и справяне с онлайн тормоз и дигитални посегателства срещу деца

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката цели да насърчи информираността сред децата и младежите относно рисковете в дигиталната среда. Чрез национални и регионални инициативи ще се повиши разбирането за онлайн тормоз, дигитални посегателства и добри практики за безопасно поведение. Основен фокус ще бъде изграждането на умения за самозащита и търсене на помощ при нужда. • *Връзка към целта:* Мярката „Организиране на информационни кампании за е пряко свързана с целта за осигуряване на наличен и сигурен интернет. Достъпът до интернет сам по себе си не е достатъчен – необходимо е той да бъде и безопасен за най-уязвимите потребители, каквито са децата. Чрез национални и регионални кампании се повишава осведомеността на децата, родителите и обществото за рисковете в онлайн пространството, насърчава се отговорното поведение и се изграждат умения за разпознаване и предотвратяване на онлайн тормоз и дигитални посегателства. Така мярката допълва инфраструктурните и технологичните усилия за осигуряване на сигурен интернет с необходимия социален и превантивен елемент. • *Ориентировъчен график:* 2026 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: в рамките на ежегодния бюджет на ДАЗД. Не се изисква допълнително финансиране

	ЕСИФ:- Други европейски/ международни програми:- Разпределение на бюджета по години: не е приложимо
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Не е приложимо
Очаквано въздействие	- Повишена информираност на децата относно рисковете в интернет. - Намаляване на случаите на онлайн тормоз и злоупотреби. - Устойчиво изградени модели за отговорно онлайн поведение.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор – 1 бр. проведена кампания с различни целеви групи, преведени и издадени информационни материали на Съвета на Европа по темата, продуциране на оригинални продукти за кампаниите.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Държавна агенция за закрила на детето

Мярка 128: Създаване на информационни събития и кампании от членовете на Съвета на децата към ДАЗД за промотиране на цифрова компетентност и защита на правата на децата в цифровата среда

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката насърчава активното участие на децата в създаването и разпространението на послания, свързани с безопасността в дигиталната среда. Членовете на Съвета на децата ще организират кампании, които да достигнат до техните връстници по близък и разбираем начин. Това ще допринесе за изграждане на култура на взаимна подкрепа и отговорност в онлайн пространството. • *Връзка към целта:* Мярката подпомага постигането на целтата за осигурямаве на наличен и сигурен интернет, като се фокусира върху безопасното използване на интернет от децата. Чрез участие на самите деца в Съвета и организиране на събития и кампании се изграждат умения за цифрова компетентност, повишава се осведомеността относно рисковете в онлайн пространството и се насърчава отговорното поведение. Така мярката съчетава достъпността на интернет с неговата безопасна и

	защитена употреба, което е ключов елемент за наличието на сигурна цифрова среда за най-младите потребители. • *Ориентировъчен график:* 2026 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: в рамките на ежегодния бюджет на ДАЗД. Не се изисква допълнително финансиране ЕСИФ:- Други европейски/ международни програми:- Разпределение на бюджета по години: не е приложимо
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Не е приложимо
Очаквано въздействие	• По-голяма ангажираност на децата в превенцията на онлайн рискове. • Широко разпространени добри практики и цифрова грамотност сред ученици. • Засилена роля на детските общности при формиране на безопасна интернет среда.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор – 1 бр. проведено събитие
Отговорна институция за реализирането на мярката	Държавна агенция за закрила на детето и Съвета на децата, НПО

Мярка 129: Разширяване на възможностите на децата за онлайн достъп до услуги за консултиране и психологическа подкрепа за деца към Националната телефонна линия за деца

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката предвижда професионални консултации на деца чрез линията и Чата към нея, включително консултации за оказване на психологическа подкрепа. Така ще се улесни достъпът до специалисти за бърза и навременна помощ при ситуации на риск. Особен акцент се поставя върху анонимността и сигурността при ползването на тези услуги от деца. • *Връзка към целта:* Мярката осигурява:

	• безопасен онлайн канал за комуникация и подкрепа на децата; • лесен и надежден достъп до помощ при онлайн рискове, тормоз или други проблеми; • разширяване на дигиталните услуги за деца, като гарантира, че достъпът е както сигурен, така и достъпен за всички. Това подпомага изграждането на доверена дигитална среда, в която децата могат да получават подкрепа без опасност за личните си данни и безопасността им онлайн. • *Ориентировъчен график:* 2026 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: в рамките на ежегодния бюджет на ДАЗД. Не се изисква допълнително финансиране ЕСИФ:- Други европейски/ международни програми:- Разпределение на бюджета по години: не е приложимо
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Не е приложимо
Очаквано въздействие	- Увеличен брой консултации с деца, получили подкрепа в онлайн среда – чрез НТЛД 116 111 и Чата към нея. - Подобрена ефективност и достъпност на консултативните услуги. - По-висока удовлетвореност и доверие от страна на децата и родителите
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор - 1 бр. проведено информационно събитие
Отговорна институция за реализирането на мярката	Държавна агенция за закрила на детето

Мярка 130: Борба със сексуалната експлоатация и злоупотреба с деца през компютърни системи

Нова мярка	☐ да ☒ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката съдържа участие на ДАЗД в Комитета Ланзароте към Съвета на Европа. Чрез участията в заседанията, ДАЗД достига до информация относно инициативите на другите държави в сферата на борбата със сексуалната експлоатация и злоупотреба с деца през компютърните системи.

	• *Връзка към целта:* Мярката е пряко свързана с целта за сигурен и достъпен интернет, защото: - осигурява защита на децата в онлайн среда чрез превенция и разкриване на престъпления; - укрепва безопасността на интернет пространството за най-уязвимите потребители – децата; - създава условия за отговорно и защитено използване на цифровите услуги, като минимизира рисковете от онлайн насилие и сексуална експлоатация. По този начин се гарантира, че интернетът е не само достъпен, но и безопасен за децата. • *Ориентировъчен график:* постоянно
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: в рамките на ежегодния бюджет на ДАЗД. Не се изисква допълнително финансиране ЕСИФ:- Други европейски/ международни програми:- Разпределение на бюджета по години: не е приложимо
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Не е приложимо
Очаквано въздействие	Предприемане на различни инициативи с оглед превенция на видовете насилие срещу деца в интернет.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор - 1 проведено заседание на Комитета Ланзароте в Съвета на Европа
Отговорна институция за реализирането на мярката	Държавна агенция за закрила на детето, НПО

Стратегическа цел 5: Изграждане на устойчива национална екосистема за управление на данни, която осигурява ефективно използване на данните като стратегически ресурс за подобряване на публичното управление, развитие на цифровата икономика и насърчаване на иновациите

Оперативна цел 1. Хармонизиране на националното и с европейското законодателство в областта на данните

Мярка 131: Правна хармонизация на българското законодателство с европейското в областта на управление на данни

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Преглед и адаптация на националното законодателство в областта на управлението на данни в съответствие с новите европейски регулации – Data Governance Act (DGA), Data Act, AI Act, Digital Markets Act и др. Мярката включва изготвяне на правни анализи, подготовка на законодателни изменения, консултации със заинтересованите страни и въвеждане на механизми за прилагане и мониторинг на европейските изисквания в националната правна рамка. • *Връзка към целта:* Създаване на предвидима, сигурна и съвместима нормативна рамка, която гарантира ефективно управление на данни и интеграция в европейското цифрово пространство. • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2028 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национално финансиране от бюджета на МИДТ: (766 938 €) Разпределение на бюджета по години: 2026: Изготвяне на правни анализи, създаване на работна група, първоначални консултации ~ 255 646 € 2027: Изготвяне на законодателни предложения, обществени консултации, приемане на основни изменения (DGA, Data Act)~ 255 646 € 2028: Разработване на насоки и моделни документи, обучения за администрация, разяснителна кампания ~ 255 646 €
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Направено е проучване относно стойността на подобни проекти в другите държави-членки на ЕС.

Очаквано въздействие	• Пълно съответствие на българската нормативна уредба с европейските изисквания в областта на данните. • Повишена правна сигурност за бизнеса и публичните институции. • Улеснен трансграничен обмен на данни и интеграция в европейските пространства от данни. • Създаване на по-благоприятна среда за иновации и дигитални услуги. • Подобрена защита на правата на гражданите при използването на данни.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1**:** Брой национални нормативни актове, хармонизирани с европейското законодателство. Етапна цел към 2028 г.: Приети изменения в основните закони и подзаконови актове в съответствие с DGA и Data Act. Постигнато поне 60% съответствие с европейските стандарти. Пълна хармонизация на националната нормативна база с всички приложими европейски регламенти и директиви в областта на данните.
	Индикатор 2: Брой проведени обществени консултации и обучения за прилагане на новата нормативна рамка. Етапна цел към 2028 г.: Проведени минимум 4 обществени консултации и 10 обучения.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 132: Приемане и прилагане на Националната рамка за управление на данните (NDGF)

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Приемане и внедряване на Национална рамка за управление на данните (NDGF), която да дефинира роли, процеси, стандарти и правила за достъп и обмен на данни. Рамката ще служи за основа на оперативната съвместимост, ще подкрепи прилагането на Регламент (ЕС) 2022/868 и ще осигури механизми за изграждане на секторни/тематични пространства за данни.

	• Определени роли, отговорности, политики, процеси и инструменти, адресиращи задачите, свързани с данни; • Приета и официална рамка за качество на данните, която да се използва за оценка и подобряване на качеството в мащаб; • Формулирани, приети, въведени и осигурени обучения за такава рамка, която да обхваща основните измерения на качеството на данните: точност, актуалност, пълнота, съгласуваност, надеждност, машинна четимост и т.н. • *Връзка към целта:* Чрез рамка за управление на данните и общи стандарти за данни се гарантира възможността институциите да обменят и използват повторно информацията ефективно и сигурно, в това число и интеграция с европейското цифрово пространство. • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	В рамките на бюджетите на компетентните организации.
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Неприложимо
Очаквано въздействие	- Повишена оперативна съвместимост между институциите. - Създадени условия за изграждане на национални и секторни пространства за данни, съвместими с европейските. - По -висока повторна употреба на публични данни.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор: Приета и оперативно приложена NDGF Етапна цел към 2028 г: рамката внедрена в 2 институции (въведени роли и процеси по NDGF) Етапна цел към 2030 г: рамката внедрена в 5 институции (въведени роли и процеси по NDGF)
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 133: Дейности по оценка и подобряване на качеството на данните

Нова мярка	☒ да ☐ не

Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* За реализиране на визията и ползите от икономиката на данните и в публичния сектор са ключови единният подход за установяване на единна рамка за качество, рационализирането на правната среда, осигуряването на необходимото обучение, мониторингът на съответствието и инвестициите в подобряването на качеството на данните. За тази цел ще се приеме национална рамка за качество на данните, която може да служи като отправна точка и основа за обучения, автоматизирани и други проверки, проектиране на по-добри процеси и др. Ще бъдат приети стандарти за данни и стандарти за метаданни за различните области, в които се произвеждат данни, и данните трябва постепенно да повишат качеството си като мигрират към общи модели и семантична оперативна съвместимост, за да се увеличи стойността и лекотата на използването им. • *Връзка към целта:* Създаване на съобразена с българския контекст на организационна и техническа рамка за качество на данните • *Ориентировъчен график:* 2026 - 2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	В рамките на ПНИИДИТ
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Неприложимо
Очаквано въздействие	Подобряване на качеството на данните и метаданните в публичната администрация, включително преминаване към общи модели и семантична оперативна съвместимост.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	<u>Индикатор 1:</u> Приета правна рамка за качество на данните Етапна цел към 2028 г: 1 брой приета рамка за качество на данните Етапна цел към 2030 г: 1 бр. актуализирана рамка за качество на данните
	<u>Индикатор 2:</u> Дял на наборите от данни с подобрени резултати за качество на данните в публичната администрация (%) Етапна цел към 2028 г: повишаване с 10 % на качеството на наборите от данни в публичната администрация

	Етапна цел към 2030 г: повишаване с 20 % на качеството на наборите от данни в публичната администрация
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 134: Създаване на ясни етични насоки и правила за споделянето на защитени данни и за използването на данни, включително при разработване на алгоритми и системи с изкуствен интелект

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Разработване на национални насоки и стандарти за етично ползване на на данни и алгоритми, включително принципи за прозрачност, отговорност, недискриминация, защита на личните данни и минимизиране на пристрастията. Включва създаване на рамка за оценка на етичния риск, препоръки за публични и частни организации и механизми за повишаване на доверието на гражданите в цифровите технологии. • *Връзка към целта:* Чрез прилагането на мярката, ще се гарантира отговорно, прозрачно и сигурно използване на данни и алгоритми в публичния и частния сектор, в съответствие с европейските регулации (вкл. AI Act и GDPR). • *Ориентировъчен график:* 2026 – 2028 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Бюджет на МИДТ: 51 129 € Разпределение на бюджета по години: 2026: Международен преглед на добри практики, сформиране на експертна група, , адаптация на проекта към националния контекст - 20 452 € 2027: Обществени консултации, изработване на окончателен документ, публикуване на насоките, пилотно внедряване в няколко институции/организации, първи обучения – 25 565 € 2028: обучения за администрация и бизнес, създаване на методически материали и наръчници, мониторинг, оценка на приложението, актуализация при нужда – 5 113 €

Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Направено е проучване относно стойността на подобни проекти в другите държави-членки на ЕС.
Очаквано въздействие	- Повишаване на общественото доверие в използването на данни и алгоритми. - Създаване на равни условия за разработчици и потребители на алгоритмични системи. - Намаляване на риска от дискриминация, пристрастия и злоупотреби при автоматизирани решения. - Подобряване на конкурентоспособността на бизнеса чрез ясни и предвидими правила. - Синхронизация с европейските и международни стандарти за етично управление на данни и изкуствен интелект.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Разработени и официално приети национални насоки за етично ползване на данни и алгоритми. Етапна цел към 2028 г.: Насоките са изготвени, консултирани със заинтересованите страни и публикувани.
	Индикатор 2: Брой проведени кампании за повишаване на осведомеността относно етичната употреба на данни и алгоритми. Етапна цел към 2028 г.: Проведени са най-малко 4 национални разяснителни кампании.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Оперативна цел 2: Развитие на инфраструктурата за данни и човешкия потенциал за работа с данни

Мярка 135: Създаване на Единна централна точка (ЕЦТ) за достъп до публични данни, включително такива, които са с правна защита (лични данни, интелектуална собственост, търговска или статистическа тайна)

Нова мярка	☒ да ☐ не

Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Платформата ще осигурява централизиран, оторизиран и автоматизиран слой на достъп до данни от изграждани в рамките на действие d3 по Приоритет 2 на ПНИИДИТ за изграждане на пространства от данни. Тя ще предоставя, също така, посредничество (intermediation) при споделяне на данни, както и функционалности за работа с чувствителни данни и инструменти за анализ. Платформата ще предостави допълнителен канал за използване на услуги, налични през изградените пространства на данни. • *Връзка към целта:* Увеличена достъпност за гражданите, академичните институции предприятията до пространства от данни. • *Ориентировъчен график:* 2026-2029 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Индикативен бюджет за подкрепа на действие D4 „Разработване на единна уеб-базирана платформа (one stop-shop) за достъп до данни и инструментариум за работа с тях в рамките на национална екосистема за данни“ по Приоритет 2, Специфична цел: RSO1.2. Извличане на ползите от цифровизацията (ЕФРР), Приоритетно направление 1: „Данните като ключов капитал на обществото“ на ПНИИДИТ – в рамките на планирания бюджет.
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	ПНИИДИТ
Очаквано въздействие	- Централизиран и прозрачен достъп до всички публични данни в България. - Улеснен трансграничен обмен на данни в рамките на ЕС. - Повишено доверие на бизнеса и гражданите чрез ясни правила и единна точка за достъп. - Намаляване на административната тежест и ускоряване на цифровата трансформация в публичния сектор. - Насърчаване на иновации и нови услуги чрез по-добра ре-употреба на данни.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	В ПНИИДИТ са заложени следните целеви стойности за показатели за краен продукт и за резултат към 2029 г.: ✓ SO07 Потребители на данни през единна платформа за управление и достъп до данни, в това число организации, бизнес и институции – 500 бр. (регион в преход) и 500 бр. (по-слаборазвити региони)

	✓ RCR11 Потребители на нови и усъвършенствани обществени цифрови услуги, продукти и процеси – 200 000
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 136: Осигуряване на възможност за достъп до данни, включително данни с висока стойност, чрез надграждане на инфраструктурата за данни

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Мярката включва: • Разработване и внедряване на единен национален каталог на ключови набори от данни, поддържан от публичната администрация, базиран на DCAT-AP стандарти. • Надграждане на съществуващите Портал за отворени данни и Националния портал за пространствени данни, като се осигури пълна интеграция, по-добро качество на метаданните и автоматизирани механизми за актуализация. • Прилагане на принципа „отворени данни по подразбиране“, със специален фокус върху високостойностни набори от данни, определени на европейско ниво. • Осигуряване на API-достъп и възможности за лесна ре-употреба от бизнеса, научната общност и граждански организации. 2026: Анализ на съществуващите портали, определяне на ключови набори от данни, проектиране архитектура на каталога и изграждането му 2027: Разработка на нови функционалности (API, автоматизация на обновяването, подобряване на качеството на метаданните), интеграция между ПОД и НППД, въвеждане на високостойностни набори от данни, обучения на администрацията 2028: Интеграция с Европейските пространства от данни и тестване на интероперативност 2029: Въвеждане на всички изискуеми набори от данни 2030: Поддръжка, оптимизация, мониторинг и оценка използваемостта, кампания за популяризиране • *Връзка към целта:*

	Чрез мярката ще се постигне увеличаване на достъпността използваемостта на публични данни, насърчаване на иновациите изграждане на устойчива екосистема за споделяне на данни. • *Ориентировъчен график:* 2026-2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Национален бюджет: ЕСИФ:…….. Други европейски/ международни програми:…….. Разпределение на бюджета по години:
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Направено е проучване относно стойността на подобни проекти в другите държави-членки на ЕС.
Очаквано въздействие	- Подобряване на прозрачността и отчетността на публичния сектор. - Създаване на условия за нови бизнес модели и дигитални услуги, базирани на повторната употреба на данни. - Повишаване на капацитета на администрацията за управление и споделяне на данни. - Улесняване на научните изследвания и иновациите чрез достъп до надеждни и стандартизирани данни. - По-добра интеграция на България в Европейските пространства от данни.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Брой на институциите с налични и каталогизирани данни в националния каталог. Етапна цел към 2028 г.: Най-малко 5 от централните институции с качени и актуализирани набори от данни. Етапна цел към 2030 г.: 10 от институциите поддържат данните си в каталога.
	Индикатор 2: Дял на високостойностните набори от данни, публикувани и достъпни през портала за отворени данни. • Етапна цел към 2028 г.: Най-малко 60% от определените на европейско ниво високостойностни набори са публикувани на портала за отворени данни . • Етапна цел към 2030 г.: Пълно покритие на всички високостойностни набори от данни.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация

Мярка 137: Изграждане на пространства за данни и защитени среди за предоставяне на данни

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Иницииране и реализиране на пилотни проекти в избрани обществени сектори (здравеопазване, транспорт, образование, околна среда и др.), които използват данни и аналитични инструменти за изготвяне, мониторинг и оценка на публични политики. Проектите ще включват събиране и интеграция на данни, разработване на модели и визуализации, както и оценка на ефекта от прилагането на политики, основани на данни.. • *Връзка към целта:* Чрез прилагането на мярката ще се насърчи използването на данни к стратегически ресурс за вземане на информирани решения в публичн сектор • *Ориентировъчен график:* 2026 – 2028 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	Индикативен бюджет за подкрепа на действие D3 – „Изграждане на пространства на данни по стратегически сектори и области от обществен интерес, на технологични средства и решения за тяхното управление и функциониране, създаване и внедряване на инфраструктура за данни и за цифрови услуги, базирани на данни“ по Приоритет 2, Специфична цел: RSO1.2. Извличане на ползите от цифровизацията (ЕФРР), Приоритетно направление 1: „Данните като ключов капитал на обществото“ на ПНИИДИТ – в рамките на планирания бюджет.
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Направено е проучване относно стойността на подобни проекти в другите държави-членки на ЕС.
Очаквано въздействие	- Повишаване на ефективността и прозрачността на политиките чрез използване на данни. - Създаване на доказателствена база за по-добро управление на обществени ресурси. - Повишаване на доверието на гражданите чрез по-обосновани и проследими решения.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Брой реализирани пилотни проекти за политики, базирани на данни. Етапна цел към 2028 г.: Най-малко 3 пилотни проекта стартирани и завършени.

	Етапна цел към 2030 г.: Най-малко 5 пилотни проекта реализирани, обхващащи различни сектори.
	Индикатор 2: Брой публични институции, въвели практики за политики, базирани на данни. Етапна цел към 2028 г.: Най-малко 3 институции участват активно в пилотни инициативи. Етапна цел към 2030 г.: Най-малко 8 институции интегрирали практики за вземане на решения, базирани на данни.
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация и министерства, отговорни за реализирането на пространствата от данни в съответните сектори

Мярка 138: Изграждане на грамотност и умения за работа с данни

Нова мярка	☒ да ☐ не
Кратко описание на мярката	• *Съдържание на мярката:* Иницииране на дейности за назначаване и обучение на CDO и администратори на данни в ключови институции в публичния сектор; създаване и провеждане на междусекторна програма за обучения на държавни служители с цел повишаване на капацитета на служителите в администрацията за ефективно управление и анализ на данни Обучения на служители от конкретните администрации, изградили пространства от данни. Обученията ще бъдат насочени към управлението на самите пространства, моделите на сътрудничество, правилата на защита и пр. Чрез мярката ще се предоставят права, инструменти и умения на потребителите, за да запазят пълен контрол върху своите данни (етична и прозрачна обработка на лични данни от организации). • *Връзка към целта:* Подобрена култура на данни и умения за работа с данни, което ще гарантира, че стойността на данните може да бъде използвана в публичната администрация както на стратегическо, така и на оперативно ниво. • *Ориентировъчен график:* 2026.-2030 г.
Отпуснат или планиран бюджет (в евро)	ПНИИДИТ – планирани обучения за 20 служителя в международна организация в размер на 100 000 €. През 2027 г. 10 служителя.

	През 2028 г. 10 служителя.
Начин за определяне на прогнозния бюджет за мярката	Направено проиучване въз основа на курсове на IDSA.
Очаквано въздействие	Изпълнението на мярката ще доведе до съществено повишаване на институционалния капацитет за управление на данни в публичния сектор. Назначаването и обучението на Chief Data Officers (CDO) и администратори на данни в ключови институции ще създаде ясна отговорност и координация при събирането, съхраняването и използването на данни. Това ще гарантира по-високо качество, надеждност и сигурност на данните, както и по-добри механизми за тяхното споделяне между институциите. Междусекторната програма за обучения ще подпомогне изграждането на обща култура и умения за работа с данни сред държавните служители, като насърчи използването на аналитични подходи при формулирането на политики и вземането на решения. В дългосрочен план това ще подобри ефективността и прозрачността на публичната администрация, ще намали административната тежест за гражданите и бизнеса и ще създаде предпоставки за развитие на иновативни публични услуги, базирани на данни.
Обективно измерими, ясни индикатори за резултат	Индикатор 1: Дял на администрациите с международно сертифицирани служители за умения за работа с данни (брой) Етапна цел към 2028 г: 2 броя администрации Етапна цел към 2030 г: 10 броя администрации
	Индикатор 2: Дял на администрациите с определени служители за управление на данните Етапна цел към 2028 г: 20 % от администрациите Етапна цел към 2030 г: 80 % от администрациите
Отговорна институция за реализирането на мярката	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация и Институт по публична администрация

Раздел 4: Политики, мерки и действия, които допринасят за постигането на общите цели

Конституцията на Република България е насочена към защита правата и интересите на всички граждани като не се допускат никакви ограничения на правата или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование и други. Като естествено продължение на основните принципи и права е **Законът за равнопоставеност на жените и мъжете,** насърчаващ постигането на равнопоставеност между половете, като създава условия за изграждане на институционална среда и определя органите и механизмите за провеждане на държавната политика по равнопоставеност. Законодателната рамка и принципите на страната са в пълен синхрон с **Декларацията за цифровите права и принципи на ЕС.**

Според проучване, България е предприела 79 инициативи в съответствие с Европейската декларация за цифровите права и принципи, като 4 нови инициативи са стартирани през 2024 г. Страната е най-активна в областта на поставянето на хората в центъра на цифровата трансформация. (Bulgaria 2025 Digital Decade Country Report | Shaping Europe's digital future)

	Примери за области на възможен принос от страна на държавите членки
Цифрово гражданство	През 2024–2025 г. в България се наблюдава растящо усилие за укрепване на цифровото гражданство чрез развиване на инфраструктурата и технологиите и чрез активна ангажираност с гражданите, с цел да бъдат наистина участници в цифровия свят. Един от видимите примери е кампанията на Фондация „Глобални библиотеки – България“: „Образовани дигитални граждани в библиотеките“. През 2025 г. библиотечната мрежа реализира 52 събития в 21 населени места, включващи семинари, работилници и презентации за цифрови умения, медийна грамотност и киберсигурност (Образовани дигитални граждани в библиотеките – Фондация „Глобални библиотеки – България“). Тази инициатива подчертава, че цифровото гражданство не е само достъп до интернет и устройства, а включва грамотност, участие и умения да се движиш уверено в дигиталното пространство. Паралелно с това, в публичния сектор се отбелязват значими стъпки – България скоро ще въведе **национална цифрова идентификация, интегрирана в личните документи**. Това означава, че всеки гражданин ще може да се идентифицира електронно с помощта на официален документ, което е една ключова стъпка към улесняване на е-услугите и засилване на цифровата активност на гражданите. Достъпът до електронни услуги също се подобрява. Електронният портал е активен и през 2025 г. се наблюдава растеж – например, отчита се, че през първото полугодие на 2025 г. чрез портала са платени значителни суми за местни данъци и такси (eGov Начало). Това показва, че гражданите вече използват цифровите канали все по-често, което е част от изграждането на цифрова култура и активното участие в обществения живот. Важен принос имат и инициативите, свързани с **отворените данни**, които стимулират гражданското участие и прозрачността. Чрез платформата

	data.egov.bg се предоставя достъп до стотици набори от публични данни, използвани от изследователи, журналисти и предприемачи за създаване на нови услуги и приложения. Това създава условия за по-активно участие на обществото в процесите на вземане на решения и засилва доверието в публичните институции. В образователната сфера библиотеките се превръщат в местни центрове за цифрово включване. Иинициативите на библиотечната мрежа в България показват, че в много общини обхватът на обучението по цифрови умения се разширява, което подпомага **приобщаването на всички възрастови групи** и гарантира равен достъп до цифровите ресурси, в съответствие с принципите за **социална и цифрова приобщеност** (The Role of Libraries in Developing Digital Skills in Bulgaria – Global Libraries – Bulgaria Foundation). Внимание се обръща и на приобщаването на уязвими групи към цифровия свят. Проекти за достъпна електронна администрация и адаптирани онлайн услуги за хора с увреждания и за население в отдалечени райони допринасят за **социална интеграция и равен достъп**, също съгласно принципите на декларацията. Като пример може да се даде проектът ACTIon – „Насърчаване на активно гражданство чрез гражданско образование и активно онлайн участие“. Проектът е по програма Erasmus+ с продължителност 36 месеца (начало 15.01.2021 г., край 14.01.2024 г.), насочен към млади хора от социално-слаби групи с цел повишаване на гражданските и цифрови компетенции (ACTIon – Насърчаване на активно гражданство чрез гражданско образование и активно онлайн участие – Hesed). В заключение, България прави важни стъпки към укрепване на цифровото гражданство — чрез образование, инфраструктурни решения и публични услуги. Въпреки че все още остава задачата да се достигне пълната цифрова включеност и равен достъп, тези инициативи създават предпоставки гражданите да бъдат не просто потребители на цифрови услуги, а активни участници и информирани граждани в цифровото общество.
Създаване на условия за лидерство и суверенитет	В последните години България отваря нова страница в усилията си да се превърне не само в потребител на цифрови технологии, но и в активен разработчик и носител на технологична стойност. Акцентът върху технологичното лидерство и цифровия суверенитет става все по-осезаем: инфраструктурата се модернизира, изследователските центрове получават подкрепа, а предприятията и академичната общност се насочват към технологични области с висока добавена стойност. Един ясно видим пример е фактът, че България се включи в инициативата на ЕС по полупроводници и квантови технологии, което е не просто инвестиция, а стратегически ход за задържане на ключови знания и стойности в рамките на страната и региона (Bulgaria 2024 Digital Decade Country Report | Shaping Europe’s digital future). По-конкретно, докладите отбелязват, че България е сред държавите, отчитащи напредък в развитието на високопроизводителни

изчисления и квантови комуникации, което е съществен елемент от технологичния суверенитет (https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/factpages/bulgaria-2024-digital-decade-country-report).

Освен това, български телекомуникационни оператори и технологични компании се ангажират с пилотни проекти в 6G, енергийни мрежи и интелигентни решения — движение, което ясно заявява, че страната има намерението да не изостава, а да се позиционира напредничаво. Например, в съобщение през април 2025 г. се посочва участие на българската компания „A1 България“ в европейския проект 6G-VERSUS – насочен към вериги на стойността в мобилните и енергийните системи (Какво ново - Digital National Alliance).

Не по-малко важно е и въвеждането на политики, които подкрепят идеята за цифрово суверенитет. България официално подкрепи „Берлинската декларация за цифрово общество и цифрово управление, базирано на ценности“, с акцент върху гарантиране на „цифровия суверенитет“, контрола над данни и участието на гражданите в цифровото общество (Bulgaria supports the adoption of the Berlin Declaration on a Digital Society).

Центърът за иновации в отбраната (https://sofiatech.bg/) е стратегически проект, който цели да укрепи технологичната независимост на България и да стимулира развитието на иновации в областта на отбраната и сигурността. Той е част от инициативата на НАТО, известна като Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic (DIANA), и е създаден с цел да подкрепя разработката на технологии с двойна употреба. Центърът ще служи като платформа за тестване и валидиране на нови технологии, включително дронове, усъвършенствани отбранителни системи и други иновации, които отговарят на стандартите на НАТО и Европейския съюз. Той ще осигурява достъп до модерни лаборатории и инфраструктура, позволявайки на изследователи, стартиращи компании и индустриални партньори да разработват и тестват нови решения в реални условия.

Разположен в София Тех Парк, центърът се възползва от съществуващата иновационна екосистема и инфраструктура, което го прави ключова част от усилията на България за интеграция в глобалните вериги за доставки на отбранителни технологии. Той ще играе роля в засилването на сътрудничеството между държавния сектор, академичните институции и частния сектор, като същевременно ще способства за привличането на международни инвестиции и партньорства в областта на отбраната.

Български и международни компании, които работят в областта на отбранителните технологии, ще имат възможност да се възползват от ресурсите на центъра, включително достъп до финансиране, менторска подкрепа и възможности за участие в международни проекти и инициативи. Това ще им

позволи да ускорят процеса на разработка и внедряване на иновации, които отговарят на нуждите на съвременната сигурност и отбрана.

Създаването на Центъра за иновации в отбраната в София Тех Парк е важна стъпка към укрепване на технологичната способност на България в областта на отбраната и сигурността. Той предоставя платформа за развитие на иновации, които могат да имат широко приложение както в национален, така и в международен контекст, и подчертава ангажимента на България към сътрудничеството в рамките на НАТО и Европейския съюз.

В областта на **науката и изследванията** България се фокусира върху квантови технологии и високопроизводителни изчисления, като изгражда специализирани лаборатории и подкрепя стартиращи компании в иновационни области. Чрез тези мерки страната цели да се позиционира като регионален лидер в областта на високите технологии, като същевременно се стреми да привлича таланти и инвестиции.

В индустриалния сектор се осъществяват инициативи за цифровизация на предприятията, насочени към внедряване на Индустрия 4.0 решения. Чрез финансови стимули, обучение на персонала и създаване на иновационни хъбове, българските предприятия подобряват своята конкурентоспособност и развиват нови продукти и услуги с висока добавена стойност.

Образователната система също се адаптира към изискванията на цифровата икономика. В училищата се интегрират информационни технологии, обучават се преподаватели и ученици, а онлайн платформи позволяват достъп до дистанционно обучение. Това подпомага подготовката на младите хора за бъдещето, намалява цифровото неравенство и създава основата за интелигентен и технологично грамотен гражданин.

Всички тези инициативи са взаимосвързани и формират цялостна екосистема, в която инфраструктура, технологии, образование и публични политики работят заедно за постигане на цифров суверенитет. България ясно заявява своите амбиции да бъде не просто потребител на технологии, но и активен създател на стойност, утвърждавайки своето място в европейския и глобалния дигитален пейзаж.

Тези инициативи са част от комплексен подход: модерна свързаност, подкрепа за иновации, проактивна политика за данни и инфраструктура. В този смисъл технологичният суверенитет не е просто лозунг, а реално стъпало към конкурентоспособност на европейско и глобално ниво.

Разбира се, задачите не са приключили — България продължава да се сблъсква с предизвикателства като пропуски в усвояването на напреднали технологии от предприятията, нуждата от повече ИКТ специалисти и устойчиви иновации (Bulgaria 2024 Digital Decade Country Report | Shaping Europe's digital future). Но именно защото държавата поставя темата за технологичен

	суверенитет и лидерство на дневен ред, тя задава посока, която може да трансформира националната икономика и да увеличи стратегическата ѝ автономия.
Принос към екологичния преход	През последните години България активно се ангажира с екологичния преход, като предприема редица инициативи и проекти, насочени към устойчивото развитие и намаляване на въглеродните емисии. Един от значимите проекти е изграждането на соларен парк в Тенево, за който Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) отпусна заем от 50 милиона евро. Проектът ще генерира над 300 GWh електрическа енергия годишно и ще спести около 250 000 тона въглеродни емисии годишно. Това е част от усилията на България да увеличи дела на възобновяемите източници в енергийния микс и да постигне целите си за намаляване на въглеродните емисии (Bulgaria 2024 Digital Decade Country Report | Shaping Europe's digital future). В допълнение, България участва активно в програмата LIFE на Европейския съюз, която финансира проекти в областта на околната среда и климата. През 2025 г. в София се проведе Форум за зелен преход 5.0, организиран от LIFE програмата, който събра над 5500 участници. Там бяха представени проекти като LIFE RECAD, който предлага решения за кръгова икономика в металургичната индустрия (LIFE Programme draws the crowds at the Green Transition Forum 5.0). На местно ниво, общини в България започват да приемат концепцията за енергийни общности, които позволяват на гражданите да участват активно в производството и потреблението на възобновяема енергия. Тези инициативи не само че намаляват разходите за енергия, но и укрепват социалната тъкан на общностите (September success story: A Bulgarian municipality embracing community energy - REScoop). България също така получи подкрепа от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) за декарбонизацията на комплекса "Марица Изток", който е един от най-големите източници на въглеродни емисии в страната. ЕИБ ще предостави консултантска помощ за разработване на план за намаляване на емисиите и преход към по-чисти източници на енергия (Bulgaria to receive EIB support for decarbonising major site for coal-fired power production). Въпреки тези усилия, България все още се сблъсква с предизвикателства в екологичния преход, като зависимостта от въглища и необходимостта от модернизация на енергийната инфраструктура. Въпреки това, страната продължава да работи активно за постигане на своите климатични цели и интеграция в европейските инициативи за устойчиво развитие.
Насърчаване на приобщаваща,	В последните години България активно работи за изграждането на цифрова среда, която поставя хората в центъра на трансформацията, като се стреми към

прозрачна и отворена цифрова среда	приобщаване, прозрачност и отвореност. Тези усилия са в съответствие с Европейската декларация за цифровите права и принципи, която насърчава цифровия преход, формиран от европейските ценности. Една от основните цели на България е осигуряването на универсален достъп до цифрови технологии и образование. В рамките на Стратегията за цифрова трансформация на Република България 2026-2030 се предвиждат мерки за осигуряване на достъп до широколентова интернет връзка на достъпни цени и за предоставяне на цифрово образование, което да включва всички граждани, независимо от тяхната възраст, пол или социален статус. България се ангажира да създаде цифрова среда, която насърчава участието на гражданите в демократичните процеси. В рамките на инициативата „Отворени данни“ се предоставя достъп до публични данни, които могат да бъдат използвани за анализи, изследвания и разработване на нови услуги. Това включва данни от различни области като образование, здравеопазване и транспорт. Като конкретни български инициативи, които активно работят за създаване на приобщаваща, прозрачна и отворена цифрова среда, в съответствие с Европейската декларация за цифровите права и принципи могат да се посочат: 1. София – член на Коалицията на градовете за цифрови права (CC4DR) Столична община е ангажирана с цифровата трансформация, като поставя гражданите в центъра на процеса чрез реализация на проекти за: • Развитие на нови и оптимизация на съществуващи електронни услуги за граждани и бизнеси • Цифровизация на общински регистри за осигуряване на проследимост, сигурност и прозрачност • Разработване на образователни материали за повишаване на цифровата грамотност сред гражданите • Създаване на отворена платформа за данни и цифров близнак на София за оптимизация на градските процеси София е член на Коалицията на градовете за цифрови права, ангажираща се с принципите на прозрачност, участие и защита на личните данни (Sofia | Cities for Digital Rights). 2. България – Четвърти план за действие по инициативата за отворено управление (2022–2024) България е възобновила своята ангажираност към отвореното управление чрез четвъртия си план за действие, включващ 14 ангажимента, насочени към: • Прозрачност и достъп до информация. • Добро управление и борба с корупцията. • Отворени данни и участие на гражданите.

	Тези мерки са в съответствие с принципите на инициативата за отворено управление и Европейската декларация за цифровите права и принципи (Bulgaria). 3. Български портал за отворена наука (BPOS) BPOS е национален репозиториум за публично финансирани научни резултати, предоставящ единна точка за достъп до научни публикации, данни и други ресурси. Той подкрепя принципите на отворена наука, прозрачност и достъпност на научните данни (Bulgarian Portal for Open Science). 4. България – Първата страна в ЕС със „Задължение за вторично публикуване“ През май 2024 г. България стана първата страна в ЕС, която въведе законодателство за „Задължение за вторично публикуване“, задължавайки публичните органи да предоставят научни публикации в отворен достъп. Това е важна стъпка към насърчаване на отворената наука и достъпа до научни знания (Unlocking Knowledge: Bulgaria Takes Next Steps in Open Science Legislation – Knowledge Rights 21). 5. България – Подкрепа за прилагане на Декларацията на ОИСР за надеждно, устойчиво и приобщаващо цифрово бъдеще През декември 2022 г. България подкрепи приемането на Декларацията на ОИСР за надеждно, устойчиво и приобщаващо цифрово бъдеще, демонстрирайки ангажимента си към цифровата трансформация, основана на европейските ценности (Bulgaria supported the adoption of the OECD Declaration for a reliable, sustainable and inclusive digital future | 3e-news). Тези инициативи утвърждават България като активен участник в създаването на цифрово пространство, което не само защитава правата на гражданите, но и стимулира иновациите, сътрудничеството и устойчивото развитие на обществото.
Намаляване на половото и географското разделение	В България, както и в много други европейски държави, съществуват значителни предизвикателства, свързани с цифровото разделение по пол и географски региони. Тези неравенства ограничават достъпа на определени групи до цифрови технологии и услуги, което води до социална и икономическа изолация. В отговор на тези предизвикателства, България предприема редица инициативи, насочени към намаляване на цифровото разделение и осигуряване на равен достъп до цифрови възможности за всички граждани.

	Българският център за жени в технологиите (BCWT) е организация, която вдъхновява, мотивира и подкрепя момичета и жени в България да намерят своето място в цифровия свят. Тя работи за подкрепа на лидерството на жените и увеличаване на професионалното им участие в цифровата индустрия, науката и предприемачеството. BCWT инициира мрежови дейности и си сътрудничи с ИТ фирми, бизнес инкубатори и НПО в изпълнението на регионални иновационни проекти. Тя също така организира тематични обучения и събития, стимулира научни сътрудничества, обмен на добри практики и мобилизиране на ресурси в ИКТ сектора (Bulgarian Centre for Women in Technology: Initiatives to promote women in ICT, entrepreneurship and science | EIGE). Проектът „Цифрови умения за малки и средни предприятия в България“ има за цел да създаде иновативен образователен модел за повишаване на перспективите за устойчиво заетост на потребителите, подобряване на качеството на българската работна сила, подкрепа за развитието на МСП и установяване на регионални библиотеки като центрове за обучение по цифрови умения. Партньорските библиотеки в проекта са в Пловдив, Смолян и Стара Загора. Проектните партньори създадоха обучителни модули, адаптирани към нуждите на МСП, с учебна програма, фокусирана върху променящата се природа на съвременния бизнес и производствени методи. Решено е да се фокусираме върху четирите следни цифрови умения: цифров маркетинг, облачни услуги за МСП, защита на данни и конфиденциалност, сигурни онлайн транзакции и сътрудничество (Digital skills for small and medium enterprises in Bulgaria – Global Libraries – Bulgaria Foundation). Грамотен.ли е национална платформа, която разработва и предлага ресурси за цифрова и медийна грамотност, насочени към различни целеви групи, включително учители, ученици, родители и медии. Целта е да се повиши осведомеността и уменията на гражданите за безопасно и отговорно използване на цифровите технологии, като се обръща специално внимание на гендерните аспекти и предотвратяването на насилие в цифровото пространство (https://gramoten.li/about-us/).
Киберсигурност	България предприема стъпки за транспониране на Директивата NIS2 в националното законодателство, което ще въведе нови изисквания за киберсигурност за доставчиците на обществени услуги. Това включва приемане на нови подзаконови актове, които ще определят минималните мерки за киберсигурност, които трябва да бъдат прилагани от съответните организации (The NIS2 Directive in Bulgaria: telcos may face overlapping rules and be subject to multiple supervisory authorities | International Bar Association). Министерството на електронното управление на България (МЕУ) е натоварено с политиката на България в областта на киберсигурността.

Дирекция „Мрежова и информационна сигурност“

Тази дирекция е част от специализираната администрация на МЕУ и е отговорна за:

- Разработване и прилагане на политики и стратегии за мрежова и информационна сигурност.
- Осигуряване на съответствие с националните и европейските нормативни изисквания в областта на киберсигурността.
- Координация с други държавни и частни институции за подобряване на киберсигурността на национално ниво.

Дирекция МИС играе централна роля в изпълнението на стратегиите за киберсигурност и в осигуряването на защита на критичната инфраструктура на страната.

МЕУ управлява Националния координационен център за киберсигурност (NCC-BG). Този център е основен орган за координация и управление на националните усилия за киберсигурност в България. NCC-BG е отговорен за:

- Разработване и прилагане на политики и стратегии за киберсигурност.
- Координация с други национални и международни институции в областта на киберсигурността.
- Осигуряване на експертна подкрепа и обучение за държавни и частни организации.

МЕУ е бенефициент на безвъзмездна финансова помощ за изпълнението на проект „INFORB“, въз основа на Споразумение за финансиране: 101128047 — INFORB — DIGITAL-ECCC-2022-CYBER-03. Проектът цели създаване на централизирана платформа за управление на инциденти в киберсигурността, която да осигури ефективна координация и обмен на информация между различни институции и организации, участващи в управлението на киберрисковете. Това ще подобри способността на страната да реагира на киберзаплахи и инциденти в реално време (Проекти в процес на изпълнение - Министерство на електронното управление).

Министерството на електронното управление отвори процедура за кандидатстване за безвъзмездна финансова помощ по проект DEP-1.001 „Подкрепа за подобряване на киберсигурността в малките и средни предприятия в Република България“. Процедурата цели предоставяне на финансова подкрепа на малки и средни предприятия за внедряване на съвременни решения и мерки за намаляване на рисковете за киберсигурността им. Финансирането се осъществява по Програма „Цифрова Европа“ 2021–2027 г. и от бюджета на МЕУ. Подкрепата се предоставя под формата на безвъзмездна помощ, като максималният размер на финансирането за средни предприятия е 60 000 евро (До 60 000 евро за подобряване на киберсигурността в малките и средни предприятия в България - EU Funds).

Проектът „Национален координационен център – България“ има за цел създаването на активна и ангажирана българска екосистема за киберсигурност, включваща партньори от публичния и частния сектор, както и от академичните среди. Проектът предвижда разработване на програма за финансова подкрепа на малки и средни предприятия за прилагане на модерни решения за киберсигурност. Той е съфинансиран от Европейската комисия по покана DIGITAL-ECCC-2022-CYBER-03 „Разгръщане на мрежата от Национални координационни центрове с държавите членки“ (PowerPoint Presentation).

Министерството на електронното управление участва в пилотния проект **Trans-National SOC** (Транснационален център за оперативно реагиране при инциденти в киберсигурността) на трансграничната платформа ATHENA - система за събиране, анализ и споделяне на информация за киберзаплахи, която ще се използва от членовете на консорциума и ЕС за достъп и споделяне на съответна информация. Консорциумът включва Гърция, България, Кипър и Малта (About ATHENA – ATHENA Project).

Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“ (ИА ИЕУ)

ИА ИЕУ е специализирана агенция към МЕУ, която осигурява техническата и организационната подкрепа за реализиране на проектите в областта на електронното управление, включително киберсигурността. Агенцията е отговорна за:

- Развитие и поддръжка на националната инфраструктура за електронно управление.
- Осигуряване на техническа поддръжка и експертиза за държавните институции.
- Управление на проекти, свързани с киберсигурността и цифровизацията на публичния сектор.

Въпреки че дирекция „Киберсигурност“ беше премахната от структурата на ИА ИЕУ, функциите и отговорностите в областта на киберсигурността са прехвърлени към МЕУ, което подчертава ангажимента на страната към укрепване на киберсигурността на национално ниво (Киберсигурност - Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“).

През 2023 и 2024 г. неправителствената организация Startup Factory в Русе стартира проект за повишаване на киберсигурността сред българските граждански организации. Проектът включва практически работилници, обучения, консултации с експерти и разработване на ресурси за подобряване на киберсигурността в НПО сектора (Enhancing Cybersecurity Resilience in Bulgaria’s CSOs | German Marshall Fund of the United States).

Проект: № 10108379 CYBERsecurity 4 All STAkeholdeRs с бенецифиент „Съюз за стопанска инициатива“ се финансира от Европейската комисия и

	Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“. Проектът цели осигуряване на лесно и ефективно познаване и разбиране на киберсигурността в масов и интегриран мащаб, посредством безплатен достъп до обучение, консултиране и тестване на цифровите системи на малките и средни предприятия (МСП) и публичните организации в България. Редица български фирми и организации предлагат обучения по киберсигурност, например: • Cyber360 Academy — Академия, която предлага курсове и обучения за фирми (например „Cybersecurity Awareness“) с практически модули и сертифициране (Начало - Cyber360 Academy). • E-Cademy — Онлайн академия, която предлага обучения по киберсигурност на български език, вкл. за служители и ръководители (E-Cademy – an E-Security Academy). • Centio — Фирма с дългогодишен опит в киберсигурността, която предлага и обучения/сертификации за своите клиенти и партньори (Киберсигурност за бизнеса от CENTIO #Cybersecurity). • Българската стопанска камара (чрез инициативата на Cisco Systems) — Предлага безплатни курсове за киберсигурност чрез платформата NetAcad, като част от усилията за повишаване на киберосведомеността (Включете се в безплатни обучения по киберсигурност! | Наука, иновации, технологии | Българска стопанска камара). В контекста на **Европейската декларация за цифровите права и принципи**, киберсигурността се утвърждава не просто като техническо изискване, а като **основно право и колективна отговорност**. Сигурната цифрова среда е предпоставка за упражняване на свобода, иновации и доверие в дигиталната икономика. България споделя тази визия, като насочва усилията си към изграждане на **устойчива, отворена и защитена цифрова екосистема**, в която всеки гражданин, бизнес и институция могат да се възползват от възможностите на цифровата епоха без страх от заплахи. В този смисъл, киберсигурността е **гарант за демократичност, приобщеност и устойчив напредък** в европейското цифрово пространство.

Раздел 5: Сътрудничество на равнище ЕС

5.1 Многонационални проекти

Европейски цифрови иновационни центрове (EDIHs)	**Югоизточен Дигитален Иновационен Хъб** или DigIhub (https://digihub.bg/) е сдружение с нестопанска цел, което е съвместна инициатива на организации от публичния, частния, неправителствения и образователния сектор в Бургас - ICT кластер Бургас, община Бургас, фондация DINT, университети и Българска академия на науките. Официалната му цел е да повиши конкурентоспособността на малки и средни предприятия (МСП) и публични организации чрез интегрирани иновативни цифрови решения. Хъбът обхваща целия регион и служи като платформа за цифрова трансформация, модернизация и технологична подкрепа на местния бизнес и институции. Центърът предлага експертиза в изкуствения интелект и големите данни, киберсигурността и внедряването на ИКТ решения и разпределени регистри (блокчейн/DLT). DIH DIGIHUB подпомага и локални ключови сектори като енергетика, здравеопазване, транспорт, логистика и туризъм, за да интегрира дигитални технологии в реалните процеси на регионалната икономика. Услугите, предоставяни от хъба са валидиране на технологични решения преди сериозни инвестиции, достъп до високопроизводителни изчислителни ресурси (HPC) и управлявани услуги за сигурност. Хъбът развива и иновации чрез виртуална и разширена реалност (VR/AR), 3D креативни услуги и бързо прототипиране, както и интелигентна комуникационна инфраструктура с IoT и 5G. DIH DIGIHUB подпомага и цифровизация на бизнес процеси чрез ERP, CRM, BI инструменти и автоматизация на производствени процеси. Освен технологичната страна, хъбът създава екосистема за обучение, мрежи, сътрудничество между студенти, бизнес и публичния сектор, изграждайки мост между академични знания и практическа реализация. Югоизточният Дигитален Иновационен Хъб е част от Европейска мрежа от цифрови иновационни хъбове. **ЕЦИХ „Загоре“ (EDIH Zagore/проект SynGReDiT) (**ЕЦИХ Загоре**),** роектно название: **SynGReDiT** („Synergy for Green Regional Digital Transformation“) е с фокус върху „двойната трансформация“: зелена + дигитална. (SynGReDiT | European Digital Innovation Hubs Network) Хъбът обхваща 4 области (Бургас, Сливен, Стара Загора, Ямбол) и включва 9 организации – местни власти, бизнес асоциации, академични институции и др. Областите на специализация са: • Мехатроника и чисти технологии / зелени технологии • Наука за живота / биотехнологии / здраве

• Дигитализация на индустрията, Big Data, HPC, IoT и др.

Услугите, които предоставя, са обучения и повишаване на дигитални умения; тестване и валидиране на технологии преди инвестиция; подкрепа за намиране на финансиране и създаване и участие в мрежи и екосистеми за иновации.

Основната цел на хъба е да подпомогне трансформацията на традиционни индустрии в региона към по-зелени и технологично модерни модели и да увеличи конкурентоспособността на компаниите там.

ЕЦИХ „Тракия“ (EDIH Trakia) (Начало - European Digital Innovation Hub Trakia) обхваща дейности в областта на **киберсигурността**, **изкуствения интелект**, високопроизводителните изчисления (HPC), обучения и консултации, насочени към повишаване на цифровата зрялост и устойчивостта на организациите. Хъбът се реализира чрез проекта **„CYBER4All STAR“**, финансиран по програмата „**Цифрова Европа“** и съпътстващи национални програми. Консорциумът, който стои зад EDIH Trakia, обединява ключови институции и организации – **Съюзът за стопанска инициатива, Институтът по информационни и комуникационни технологии при БАН**, **Община Пловдив, Българската асоциация за киберсигурност и Асоциация DIH Trakia.** Хъбът предлага широка гама от услуги, насочени към бизнеса и публичния сектор. Сред тях са:

- **„Test-Before-Invest“ услуги**, които позволяват на предприятията да изпробват и валидират нови технологии преди реална инвестиция – включително пенетрационни тестове, оценка на уязвимости, анализ на киберзаплахи (threat intelligence) и други;
- **Обучителни програми и курсове** на различни нива, покриващи теми като киберсигурност, изкуствен интелект, цифрова инфраструктура и управление на данни;
- **Подкрепа при достъпа до финансиране**, чрез организиране на специализирани събития като *Investor Days*, семинари и индивидуални консултации за малки и средни предприятия;
- **Развитие на мрежи и екосистеми** – инициативи за сътрудничество между технологични доставчици, университети, бизнес структури и публични институции;
- **Управлявани услуги за сигурност (Managed Security Services)**, които подпомагат организациите в защитата на техните цифрови активи и инфраструктура.

Европейският цифров иновационен хъб за строителството (edih-construction.bg) има за цел да подпомага цифровизацията и внедряването на

иновации в строителната индустрията. Хъбът се фокусира върху модерни технологии като **BIM (Building Information Modeling)** и **SIM (Structural Information Modeling)**, цифрови платформи за управление на строителни процеси, ефективно използване на строителни материали и оптимизация на процесите чрез цифрови решения.

Учредителите и съоснователите на хъба обединяват силите си от различни институции и компании, включително **Камарата на строителите в България, Камарата на архитектите, Висшето строително училище „Любен Каравелов“**, както и водещи изследователски институти и фирми от сектора като **IMex, Cleantech България, Planex, Baumit** и други.

Хъбът предлага разнообразни услуги и дейности, насочени към подпомагане на МСП и професионалисти в строителния сектор. Сред тях са **обучения по цифрови технологии**, достъп до специализиран **софтуер и платформи (BIM/SIM)**, **IT платформа с кодове на строителни материали и стандарти**, както и **тестове и демонстрации на цифрови процеси**. Хъбът осигурява достъп до лаборатории и изследователски институти, организира **годишни програми, конференции и обмен на опит**, създавайки възможности за обучение и професионално развитие.

Специално внимание се обръща на сътрудничеството между различните дигитални иновационни хъбове в България, за да се постигне синхронизация на правилата и взаимна подкрепа между тях.

AgroDigiRise – АгроХъб за Южен централен район (https://cleantech.bg/en/project/agrohubbg-en/) е базиран върху съществуващата платформа AgroHub.BG. Хъбът има за цел да подкрепя цифровата и зелената трансформация на агросектора, като обединява нови технологии и иновации за фермери, МСП и публични организации във веригата агро-хранене. Темите, върху които се фокусира AgroDigiRise, обхващат прецизно земеделие, автоматизация на процеси, оптимизация на ресурси, IoT и анализ на данни, както и обучения и развитие на цифрови умения. Чрез тези дейности хъбът подпомага земеделските производители и малките и средни предприятия да работят по-ефективно, устойчиво и конкурентоспособно.

Консорциумът, реализиращ хъба, включва разнообразни участници – индустриални организации, научни и изследователски звена, технологични компании, стартъпи и институции. Сред тях са Cleantech Bulgaria и Община Пловдив като асоцииран партньор, което осигурява силна основа за сътрудничество между академичния сектор, бизнеса и публичните организации.

AgroDigiRise предлага широка гама от услуги. Сред тях са възможност за достъп до демо полета, лаборатории и тестови съоръжения, където новите

технологии могат да бъдат тествани преди реална инвестиция. Хъбът организира обучения и развитие на цифрови умения за фермери, МСП и публични институции, а също така предоставя консултантски услуги и финансови съвети, включително цифров одит, оценка на цифровата зрялост, бизнес планове и анализи на пазара.

За практическо приложение и демонстрации, AgroDigiRise разполага с инфраструктура и технически съоръжения, като например Science демо точка на CPSBB (Център за растителна системна биология и биотехнологии) в Пловдив, където заинтересованите могат да наблюдават и тестват технологии за прецизно напояване и контрол в реални условия. Хъбът също така насърчава мрежи, сътрудничество и обмен на знания между фермери, ИТ фирми и научни институти, като създава платформа за партньорства и иновации.

ADi4SMEs – AI EDIH Северен централен регион (https://european-digital-innovation-hubs.ec.europa.eu/edih-catalogue/adi4smes), известен също като **AI EDIH North Central Bulgaria**, е създаден с цел да ускори цифровизацията на малки и средни предприятия и да подпомага публичния сектор чрез внедряване на съвременни цифрови технологии. Проектът е финансиран по програмата **"**Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация" (2021–2027) и разполага с бюджет от около 5 897 398,75 BGN.

Основният фокус на ADi4SMEs е върху цифрови и зелени технологии, с акцент върху изкуствен интелект, интернет на нещата, роботи, автоматизация, цифрови двойници и оптимизация с данни. Хъбът е особено насочен към индустриални сектори като мехатроника, ИКТ и обработваща индустрия, подпомагайки предприятията да внедряват иновативни решения и да повишават ефективността на своите процеси.

Координатор на проекта е Регионалният иновационен център - Габрово, а партньорският консорциум включва университети като Стопанска академия „Димитър А. Ценов" – Свищов, университети във Велико Търново, различни публични институции и индустриални организации. Това разнообразие от партньори осигурява експертна подкрепа, научна експертиза и връзки с местния бизнес.

ADi4SMEs предлага широк спектър от услуги за бизнеса и публичния сектор: моделиране, оптимизация, прототипиране и симулация с ИИ и автоматизация, позволявайки на предприятията да изпробват технологии преди да направят сериозна инвестиция. Хъбът предоставя и услуги по иновации и технологично консултиране, съвети за финансиране, изготвяне на бизнес планове, както и обучения и програми за повишаване на компетенциите на персонала (re-/up-skilling). Предприятията получават

	достъп до лаборатории и технически съоръжения, където могат да тестват нови технологии и решения, като се намалява рискът при инвестициите и се увеличава ефективността на цифровата трансформация. ADi4SMEs също така насърчава създаването на мрежи и партньорства с други хъбове и подпомага публичния сектор в цифровизацията на услуги, които не са свързани с икономическа дейност. Създаден през 2021 г. **„CreaTech България“** (https://www.createch-bulgaria.com/bg) е първият в България клъстер на културните и творческите индустрии (CCI). Целта му е да повиши нивото на сътрудничество и капацитета за иновации на местните професионалисти в CCI, МСП и други организации. Клъстерът има физическа база в „createch“ хъба на София - MISSIA23, а сред основните му дейности са: • Идентифициране на общи нужди, изграждане на обща визия, подчертаване на възможностите за сътрудничество • Засилване на използването на „createch“в местните CCI • Картографиране на локалните CCI и диалог с обществени органи Услигети, които предоставя клъстерът са: • достъп до между-секторна CCI мрежа • създаване на CCI екосистема и сътрудничество • иновационна инфраструктура за творци • нетуъркинг събития и намиране на ключови партньори • дискурс с обществени органи по теми в подкрепа на местните творчески индустрии
Създаване на квантово-комуникационна инфраструктура	През 2023 г. Центърът за компетентност по Квантова комуникация, интелигентни системи за сигурност и управление на риска - КВАЗАР към БАН отбеляза 5 години от своето създаване. Центърът се утвърди като лидер не само в сферата на квантовокомуникационните технологии и киберсигурността, но и в управлението на риска при бедствия и аварии. През август 2024 г. Институтът по роботиката на БАН, който ръководи изпълнението на Националния план на България за изграждане на квантово-комуникационна мрежа и МВР пуснаха първото за страната ни квантово-комуникационно трасе, което свързва град София и граничен пункт Кулата при границата с Гърция. Това е първата в България дълго-дистансна телекомуникационна мрежа, подсигурена изцяло с квантово криптиране. Трасето е изградено изцяло със средства на Европейската комисия и в съответствие с предвидените мерки в Националния план на страната ни в сферата на киберсигурността, които се реализират съвместно във всички държави-членки на ЕС, в отговор на постоянно нарастващите кибератаки на територията на целия Европейски съюз.

	Новоизграденото демонстрационно трасе е първа стъпка в рамките на единната европейска инициатива EuroQCI, която се реализира под координацията на Европейската комисия. Инициативата има за цел да защитава чувствителни данни и критични инфраструктури, чрез интегриране на квантово-базирани системи в съществуващи комуникационни мрежи, осигурявайки допълнителен защитен слой, базиран на квантовата физика.
Партньорства в областта на здравеопазването	България е подписала през 2018 г. Декларацията "За достъп до 1+Милион генома в Европа до 2022 г.", и с подкрепата на МОН е започнат пилотен проект „Геномът на България". В проекта участват МУ-София и МУ-Пловдив, в рамките на Научен Университетски Комплекс за Биомедицински и Приложни Изследвания (НУКБПИ) и мрежата за биобанкиране BBMRI.bg, част от европейската научна инфраструктура за биобанкиране BBMRI-ERIC. Проектът стартира със секвениране на първите 1000 генома, с които България ще може да допринесе в бъдеще и за проекта „Геномът на Европа" във връзка с инициативата „1+ милион европейски генома" (1+МГ). В дългосрочен план се очаква резултатите от този проект да доведат до по-добро познание на причините за генетичните заболявания, разработването на персонализиран терапевтичен подход, подобряване превенцията и намиране на иновативни решения в медицината. България участва в нов европейски проект, който цели да стимулира иновациите в Югоизточна Европа чрез създаване на регионално пространство от данни за интелигентно здравеопазване и устойчива местна екосистема в България, Гърция, Кипър и Румъния. Проектът VELES ще развива авангардни технологии като големи данни, изкуствен интелект и интернет на нещата в полза на персонализираната медицина, информираното вземане на решения и подобряването на здравните услуги. С оглед на политиката за отворени и пространствени данни, проектът е и една възможност за натрупване на знания, опит и добри практики в областта на интелигентното здравеопазване. Четиригодишният проект е финансиран от програма „Хоризонт Европа" и е на стойност 4,750,000 евро. В България се реализират още няколко значими многонационални проекти в сферата на здравеопазването, финансирани по програмата EU4Health 2021–2027. Тези инициативи обединяват усилията на държави членки на ЕС и трети страни, включително България, за подобряване на здравните системи и достъпа до медицински услуги. **Проект INTERACT-EUROPE 100** (Impact - INTERACT-EUROPE 100 - European Cancer Organisation) е насочен към подобряване на обучението на професионалисти в областта на онкологията. Той включва 100 онкологични центрове от 15 европейски държави и цели да подобри сътрудничеството

	между различни специалности в лечението на рак. Проектът е част от плана на ЕС за борба с рака и се изпълнява с подкрепата на програмата EU4Health. **Проект ShowUp4Health** (ShowUp4Health - Public Health - European Commission) е насочен към социалните и екологични детерминанти на здравето, които допринасят за повишен риск от неинфекциозни заболявания в уязвими групи. Целта му е да подобри здравето на тези групи чрез адресиране на социални и екологични фактори. Проектът е част от плана на ЕС за борба с неинфекциозните заболявания и се финансира чрез програмата EU4Health.

5.2. Благоприятстващи фактори на равнище ЕС

Цифровата трансформация на Европейския съюз (ЕС) се основава на редица благоприятстващи фактори, които създават стабилна основа за иновации, устойчив растеж и социална инклузия. Тези фактори обхващат стратегическо планиране, инвестиции, регулаторни инициативи и партньорства, които съвместно ускоряват цифровизацията на икономиката и обществото.

1. Стратегическо планиране и политическа ангажираност

ЕС активно разработва и прилага стратегически документи, които определят посоката на цифровата трансформация. Докладът за състоянието на цифровото десетилетие за 2025 г. подчертава необходимостта от спешни и смели действия за постигане на целите за 2030 г., включително увеличаване на цифровите умения, разширяване на цифровата инфраструктура и стимулиране на цифровизацията на предприятията и публичните услуги.

В допълнение, Съветът на ЕС идентифицира основните приоритети за следващия законодателен цикъл, които включват стимулиране на иновациите, икономическия растеж и устойчивостта чрез нови технологии[51].

2. Финансови механизми и инвестиции

ЕС осигурява значителни финансови ресурси за подкрепа на цифровата трансформация. Програмата „Цифрова Европа“ е основният инструмент за финансиране на проекти в области като изкуствен интелект, киберсигурност, високопроизводителни изчисления и иновационни хъбове. Освен това, Европейският фонд за стратегически инвестиции (EFSI) и други финансови инструменти предоставят средства за проекти, които насърчават цифровизацията и иновациите в различни сектори.

3. Регулаторна рамка и етика

ЕС разработва регулаторни инициативи, които осигуряват етична и устойчива цифрова трансформация. Регламентът eIDAS, например, улеснява използването на електронни идентификации и доверителни услуги в трансакциите, което е ключово за цифровизацията на публичните услуги и управлението на документи. Също така, ЕС активно работи върху установяването на етични стандарти за изкуствения интелект, които да гарантират, че новите технологии се използват по начин, който уважава основните права и ценности.

4. Социална устойчивост и инклузия

Цифровата трансформация в ЕС се стреми към социална устойчивост, като се фокусира върху намаляване на неравенствата и осигуряване на достъп до цифрови технологии за всички граждани. В

[51] Цифрова политика на ЕС: Съветът определя основните приоритети за следващия законодателен цикъл - Consilium

допълнение, ЕС насърчава и развитието на социални иновации и предприемачество, които могат да допринесат за по-голяма социална инклузия и устойчивост.

5. Международно сътрудничество и глобално влияние

ЕС активно участва и в глобални инициативи и партньорства, които подкрепят цифровата трансформация. Проектът „Глобален портал ЕС“ (Global Gateway) е пример за усилията на ЕС да инвестира в проекти за развитие на инфраструктура, зелена енергетика и цифрови технологии в партньорски държави.

Тези международни усилия не само че укрепват глобалната позиция на ЕС, но и създават възможности за обмен на знания и технологии, които могат да ускорят цифровата трансформация в региона.

В заключение, благоприятстващите фактори на равнище ЕС за цифрова трансформация включват стратегическо планиране, финансови инвестиции, регулаторна подкрепа, социална устойчивост и международно сътрудничество. Тези елементи съвместно създават динамична и подкрепяща среда за успешна цифровизация на Европа.

Раздел 6: Обратна информация от заинтересованите страни

При изготвянето на пътната карта България използва модел на координация, който цели създаването на полезни взаимодействия между заинтересованите страни чрез широко и взаимноизгодно сътрудничество.

Съветът по цифрово десетилетие (СЦД), председателстван от министъра на електронното управление, с членове всички министри и ръководители на ключови институции, има за цел да осигури цялостна координация, сътрудничество и консултация при разработването, провеждането, мониторинга и оценката на държавната политика в областта на цифровата трансформация в Република България.

Действащата към СЦД постоянна експертна работна група (ПРГ) има задачи, свързани с подготовката на националната стратегическа пътна карта и на българския принос към ежегодния „Доклад за състоянието на цифровото десетилетие", координацията на оперативната работа по участието на Република България в процеса на разработване и приемане на европейски актове в сферата на цифровата трансформация, изготвянето и внасянето за разглеждане от Министерския съвет на проекти на актове, с които се приемат мерки на национално ниво, необходими за изпълнение на препоръките от Докладите за състоянието на цифровото десетилетие, адаптирането на националната стратегическа пътна карта, съгласно препоръките в доклада, изготвянето на позиции, становища и други документи по темите политическа програма „Цифрово десетилетие" до 2030 г. и др.

Проектът на Стратегия за цифрова трансформация на Република България 2026-2030, аналитичния доклад и пътната карта бяха разработени от ПРГ в тясно сътрудничество с екип от български учени от Българската академия на науките.

Консултативният съвет (КС) на ИКТ общността е експертно консултативно звено за обсъждане на основните проблеми, свързани с дейността на Министерството на електронното управление, за изготвяне и разглеждане на предложения, препоръки и становища относно промени в законодателната рамка, проекти на подзаконови нормативни актове и други документи и за подпомагане на взаимодействието между МЕУ и професионални неправителствени организации, чиято дейност е свързана с областите електронно управление, информационни технологии, информационно общество и киберсигурност.

През октомври 2025 г. проектите на Стратегия за цифрова трансформация на Република България 2026-2030 и аналитичния доклад бяха качени на националния портал strategy.bg за общодостъпна обществена консултация. Документите бяха изпратени за становища и до КС на ИКТ общността.

Направените коментари и предложения са включени в окончателния вариант на Стратегия и аналитичен доклад.

Раздел 7: Общо въздействие и заключение

Тази пътна карта очертава потенциала на България да допринесе за целите на цифровото десетилетие на ЕС.

Посочените в тази пътна карта мерки показват акцента, който поставяме върху оста „умения“. Налице е общо разбиране, че за българската икономика и общество е от съществено значение да продължат усилията за максимално включване на гражданите в цифровия преход. Липсата на подходящи умения е една от най-сериозните заплахи както за бъдещата реализация на пазара на труда, така и за социалната изолация като цяло. Непременно трябва да се отчита и взаимовръзката между мерките, резултатите от тях и пречките, препятстващи успешното им изпълнение. Например развитието на основните цифрови умения е свързано с области като киберсигурност, недоверие на практиките за електронно управление, недостатъчно добра цифрова свързаност и т.н.

В областта на цифровата инфраструктура (свързаност) страната ни е сред водещите европейски държави. Цифровата инфраструктура и скоростите, които постигат българските оператори са сред водещите в Европа и света. Тъй като основните пречки бяха премахнати, 5G покритието и разгръщането на оптичните мрежи ще постигнат целите от 100 % покритие на населените райони. И в областите на квантовите изчисления, производството на чипове и периферните възли страната ни следва да се включи в усилията ЕС да постигне общата цел за укрепване на водещата си роля в областта на цифровите технологии.

По отношение на актуалното състояние, свързано с бизнеса и електронното управление, пред България все още има редица предизвикателства. Именно за това трябва да продължим да се фокусираме върху мерките в подкрепа на малките и средните предприятия в техния цифров преход. Освен споменатите вече слабо участие на научноизследователските институти и висши училища в активните бизнес клъстери, трябва да се има предвид и липсата на доверие и участие в стартиращи бизнес начинания, които понякога дори не крият риск.

ИКТ секторът в България продължава да бъде един от най-бързо развиващите се и стратегически важни за икономиката на страната. През 2025 г. ИКТ секторът се оценява на приблизително 8.55 милиарда долара и се очаква да достигне 9.7 милиарда долара до 2030 г., което предполага средногодишен ръст от 2.56%52. През 2023 г. този сектор е допринесъл с 8.2% към брутната добавена стойност на страната, поставяйки България на пето място в ЕС по този показател53. Въпреки високото ниво на образование в ИКТ, страната изостава по отношение на цифровите умения сред възрастни и в селските райони. Европейският доклад за цифровото десетилетие препоръчва инвестиции в обучение на учители и развитие на цифрови и зелени умения

Облачните решения и киберсигурността са водещи области на растеж, като се очаква облачните услуги да заемат 45.86% от пазара до 2030 г.54

На 12 март 2025 г. България е обявена за една от страните-победители в инициативата за създаване на шест нови европейски фабрики за изкуствен интелект (ИИ)55. Проектът, на стойност 90 милиона евро, е съвместен между INSAIT и София Тех Парк. Финансирането ще бъде използвано за изграждане на модерен ИИ център за данни с графични процесори (GPU) в София, който ще подпомага мащабни ИИ проекти в INSAIT и в цялата страна. Съоръжението BRAIN++ ще включва суперкомпютъра Discoverer++ и ще предоставя облачни ресурси, обучение и подкрепа за стартиращи компании, малки и средни предприятия и изследователи. Приносът на INSAIT е насочен към

[52] Bulgaria ICT Market Size & Share Analysis - Industry Research Report - Growth Trends
[53] ICT sector drives digital push in Bulgaria, Romania, Serbia; wider adoption lags | Southeast Europe AI News | SeeNews
[54] Bulgaria ICT Market Size & Share Analysis - Industry Research Report - Growth Trends
[55] Sofia Tech Park and INSAIT are selected for €90 million EU project: Bulgaria will be home to one of six new EU AI factories - Министерство на иновациите и растежа на Република България

разработването на генеративни ИИ модели за роботика, наблюдение на Земята и езикови приложения, като по този начин позиционира България като лидер в AI иновациите.

Правителството е инвестирало над 92 милиона евро в подкрепа на цифровата трансформация на малките и средни предприятия56. България активно участва в европейски програми за цифровизация и иновации, като се стреми да подобри инфраструктурата и да намали цифровото неравенство.

София е класирана сред водещите дестинации за аутсорсинг в Европа, благодарение на висококвалифицираната работна ръка и конкурентоспособните разходи57. През 2023 г. почти 24% от българския износ е в услуги, включително ИКТ, бизнес услуги и туризъм58.

В областта на електронното управление резултатите ни също изискват още повече усилия както за подобряване на достъпа до електронни услуги, така и за повишаване на заинтересоваността и уменията за тяхното ползване. Измененията и допълненията на Закона за електронното управление (ЗИД на ЗЕУ, обн. ДВ бр. 80 от 19.09.2023 г.) целяха съществено ускоряване на процеса на развитие на електронното управление в Република България, намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса и стимулиране на потреблението на електронни административни услуги. Въвеждането на изрично задължение за административните органи за водене на регистрите и базите данни, възложени им със закон, в електронна форма, както и на общи правила за това, позволява автоматизиран обмен на данни и електронни документи и пълното прилагане на принципа за еднократно събиране и създаване на данни. Друга стратегия за намаляване на бюрокрацията и административната тежест е реализирането на все по-голям брой административни услуги, които се извършват изцяло онлайн, и надграждането на същите като проактивни. Чрез информационна система за централизирано изграждане и поддържане на регистри се предоставя възможност за създаване и водене на регистри в електронен вид в съответствие с изискванията на МЕУ.

Казаното до тук налага извода, че независимо от изоставането си в някои сфери, България има редица възможности да подобри резултатите си в областта на цифровия преход и да допринесе за общите усилия за постигане на целите на цифровото десетилетие в Европейския съюз.

[56] Bulgaria Accelerates Digital Transformation with €92M Investment
[57] https://therecursive.com/bulgaria-digital-transformation-2025/
[58] https://www.ebrd.com/content/dam/ebrd_dxp/assets/pdfs/country-strategies/bulgaria/EBRD-Bulgaria-diagnostic-September-2025.pdf